

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2019

Elämää
lähellä

Yhtymähallitus 31.3.2020 § 58
Yhtymävaltuusto xx.x.2020 § xx

Ylä-Savon SOTE
KUNTAYHTYMÄ

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Toimitusjohtajan katsaus	4
1.2 Hallinto	6
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	8
1.4 Kuntayhtymän toiminnan vertailu	12
1.5 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	18
1.6 Henkilöstö.....	18
1.7 Ympäristöasiat	18
1.8 Arvio tulevasta kehityksestä	18
1.9 Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen	23
1.9.1 Sisäinen valvonta.....	23
1.10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	30
1.10.1 Tuloslaskelma	30
1.10.2 Rahoituslaskelma.....	32
1.10.3 Tase	33
1.11 Kuntayhtymän kokonaistulot ja menot	35
1.12 Hankkeet	36
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	45
2.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen	45
2.2 Talousarvion toteutuminen vastuualueittain.....	47
2.2.1 Hallinto- ja tukipalvelut	47
2.2.2 Talous-, tieto ja kehittämistoiminta	49
2.2.3 Hoito- ja hoivapalvelut.....	52
2.2.4 Hyvinvointipalvelut	55
2.2.5 Terveyspalvelut	58
2.2.6 Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut.....	62
2.3 Tuloslaskelma	65
2.4 Rahoituslaskelma.....	69
2.5 Investoinnit	70
2.6 Kuntien maksuosuudet 2019	72
2.6.1 Iisalmi.....	73
2.6.2 Kiuruvesi	75
2.6.3 Sonkajärvi	76
2.6.4 Vieremä.....	77

2.7 Jäsenkuntien maksuosuuden kehitys vuosien 2010 - 2019 tilinpäätöksissä ja vuoden 2020 talousarviossa	79
2.8 Palvelusopimusten mukaiset tilaustaulukot maisemamallin mukaan ...	84
2.8.1 Yhteenveto	84
2.8.2 Aikuispsykososiaaliset	85
2.8.3 Aikuissosiaalityö	100
2.8.4 Oma erikoissairaanhoido	106
2.8.5 Ostettu erikoissairaanhoido	110
2.8.6 Hoito- ja hoivapalvelut	114
2.8.7 Osastopalvelut	129
2.8.8 Kuntoutus	131
2.8.9 Perhepalvelut	138
2.8.10 Suun terveydenhuolto	153
2.8.11 Vammaispalvelut	158
2.8.12 Vastaanotto	171
2.8.13 Ympäristö	178
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	182
3.1 Tuloslaskelma	182
3.2 Rahoituslaskelma	183
3.3 Tase	184
4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	186
5. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	192

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimitusjohtajan katsaus

Lyhyt katsaus juhluvuoden kunniaksi

Tilinpäätös vuosi oli kuntayhtymän kymmenes toimintavuosi ja siten merkittävä niin palvelutoiminnan kuin jäsenkuntien yhteistyön kannalta. Koko toiminta-ajan olemme pystyneet kehittämään toimintaympäristön muuttuessa. Ensimmäisiä toimintavuosia voisi luonnehtia yhtenäisyyden rakentamisen ajaksi. Silloin korostuivat yhteisten tavoitteiden, yhtenäisen näkemyksen ja yhteisen toimintakulttuurin luominen. Olemme edelleen ainoa Pohjois-Savon maakunnan integroitunut sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatio. Tämä on myös merkittävä perusta, jonka varassa voimme jatkaa uudelle vuosikymmenelle.

Toimintaympäristömme ei ole sama, kuin se oli kymmenen vuotta sitten. Nyt korostuvat myös sosiaali- ja terveystalouden nopea reagointikyky, selkeästi muuttunut työn tekemisen kulttuuri ja yhteiskunnan teknologiset vaatimukset. Nämä kaikki edellyttävät uudenlaista johtamista niin operatiivisessa kuin luottamushenkilöjohtamisessakin. Kuntayhtymän uusi strategia vastaa näihin haasteisiin.

Kuntayhtymä perustettiin tilanteessa, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskehitys vaihteli 5-10 prosentin vuosittaisella kasvuvauhdilla. Perussopimuksessa tavoitteeksi asetettiin enintään 3 prosentin vuosittainen kasvu. Olemme onnistuneet tässä tavoitteessa lähes poikkeuksetta. Tulevaisuuden haaste on vastata kestävästi kuntien talouden reunaehtoihin kuitenkin turvaamalla lakisääteiset velvoitteemme sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista alueemme asukkailla. Asiakaslähtöisyys, osallisuuden vahvistaminen, nykyaikainen ja taloudellisesti kestävä toiminta edellyttää palvelujärjestelmän jopa radikaalia muutosta. Palvelujen saavutettavuus 24/7 kotisohvalta digitaalisin välinein on tulevaisuutta viiden vuoden aikajänalla myös sosiaali- ja terveydenhuollossa. Kansalaisen oman hyvinvoinnin seuranta ja arviointi tulevat olemaan keskiössä. Palveluun ohjataan tarvearvion mukaan. Teknologia tulee parantamaan palvelujen saatavuutta merkittävästi ajasta ja paikasta riippumattomaksi. Sähköisiä palveluja tukevat muut palvelumallit, kuten perinteiset vastaanotto- ja asiointipalvelut sekä liikkuvat palvelut. Tulevaisuuden rakentaminen vaatii ennakkoluulottomuutta ja uskallusta sekä ketteryyttä nopeasti muuttuvassa ympäristössämme.

Miten meni vuosi 2019?

Strategiset tavoitteet ja keskeiset muutokset Kuntalaisten hyvinvointi-indikaattorit eivät ole muuttuneet merkittävästi parempaan suuntaan lyhyellä aikavälillä. Pohjois-Savon ja oman toimintalueemme väestö on koko maan sairainta useilla eri arviointikriteereillä. Maakuntaamme valmistellaan kattavaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin tilaa parantavaa kokonaisvaltaista hanketta, kuten esim. aiemmin on tehty Pohjois-Karjalassa.

Merkittävimmät toiminnalliset muutokset kuntayhtymän toiminnassa olivat leikkaustoiminnan ja poliklinikatoimintojen ulkoistussopimuksen päättymisen vuoden 2019 lopussa. Toiminta siirtyi kuntayhtymän omaksi toiminnaksi. Valinnanvapauskokeilu

päätyi vastaanottotoiminnassa heinäkuun lopussa johtuen valtakunnallisen uudistuksen valmistelun päättymisestä. Sairaanhoidopiiriin kanssa on tiivistetty yhteistyö ja kehitetty työnjakoa mm. erikoislääkäreiden vastaanottojen kanssa. Vieremän tehostetun palveluasumisen yksikön, Sotkanhelmen, toiminta päättyi vuoden lopussa ja toiminta siirtyi yksityiselle palveluntuottajalle.

Vuoden 2019 alusta lähtien kuntayhtymä on toiminut Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Sopimukseen sisältyi Pielaveden ympäristönsuojeluviranhaltijan siirtyminen kuntayhtymän henkilöstöön vanhana työntekijänä.

Taloustavoitteet

Talouden osalta talousarviotavoitteita ei saavutettu, mutta kustannuskehitys on edelleen hallittua

Pitkän aikavälin vertailussa kuntayhtymän asukaskohtainen kustannuskehitys on hyvin vertailukelpoinen sekä Pohjois-Savon maakunnan sisällä että valtakunnallisesti. Jäsenkunnat asettavat talouden raamitavoitteet kunkin kunnan talouden reunaehtojen mukaisesti. Kuntayhtymä esittää ennen raamien asettamista sekä toimintamallin muutoksia, myös riskiarvioita edellisen tilinpäätöksen perusteella.

Vuoden 2019 talousarvion määrärahat olivat toimintaan nähden mitoitettu hyvin alhaisiksi. Omaan toimintaan varattiin talousarviossa 1,2 milj. euroa vähemmän määrärahoja ja ostettuun erikoissairaanhoidon varattiin 0,8 milj. € vähemmän määrärahoja eli yhteensä 2,0 milj. € vähemmän vuoden 2018 tilinpäätöksen verrattuna. Talousarvion raamitavoite oli epärealistinen ja talousarvio ylittyi. Raamitavoite olisi edellyttänyt palvelurakenteeseen suurempia muutoksia, joihin ei kuitenkaan palvelusopimusneuvotteluissa kuntien kanssa yhteisesti päädytty.

Toimintatuotot kasvoivat lähes 1,4 milj.€ edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävin kasvu oli maksutuotoissa ja ulkokuntamyyntissä psykiatrisen osastopalveluiden osalta. Toimintakulut kasvoivat 3,4 milj. € edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin kasvu oli ostetussa erikoissairaanhoidossa 1,5 milj.€ ja hyvinvointipalvelujen ostopalveluissa lastensuojelun avo- ja sijaishuollossa 931 000 € ja vammaispalveluissa 232 000 €.

Henkilöstömenot pysyivät lähes ennallaan edelliseen tilinpäätöksen verrattuna ja henkilöstökulut myös alittuivat talousarvioon nähden.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksiin sisältyy tavanomaiseen toimintaan kuulumattomia eriä (Koljonvirran sairaalan alaskirjaus, työterveysyhtiö Verson myyntivoitto ja v. 2019 tilinpäätöksen lisälmen sairaalan purettavan osan alaskirjaus). Edellä esitetyt erät huomioiden tilinpäätösvertailu osoittaa, että kuntayhtymän oman toiminnan kasvu oli edelliseen tilinpäätökseen verrattuna 0,4 milj.€ (0,4%).

Kunnittaisia erot selittyvät kuntalaisten palvelutarpeen eroista, koska palvelurakenteessa ei ole merkittäviä eroja jäsenkuntien välillä. Sonkajärven kunnan maksuosuus alentui sekä edelliseen vuoteen että talousarvioon verrattuna.

Rohkeutta ja luovuutta

SOTE 10 VUOTTA

Alamäet on helppo sujutella,
mutta ne edellyttävät aina
kapuamista ylös mäen päälle

Henkilöstö

Kuntayhtymässä oli vakinaista henkilöstöä 1239, edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä 22 henkilöä, mikä johtui lähinnä asumispalvelujen toiminnallisista muutoksista. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 52 milj. €, edelliseen vuoteen verrattuna 0,3 % kasvu, mutta talousarvio alittui.

Henkilöstön sairauspoissaolot kasvoivat hieman edellisestä vuodesta huolimatta merkittävistä työhyvinvointiin kohdistuvista toimenpiteistä, tuesta ja kehittämishankkeista. Sairauspoissaoloja vakinaisella henkilöstöllä oli keskimäärin 19,7 kalenteripäivää/henkilötyövuosi, vastaava luku v. 2018 oli 18,5. Työn kuormittavuus erityisesti ikääntyvän henkilöstön osalta aiheuttaa poissaoloja, mutta myös erilaiset sairaudet.

Investoinnit

Kuntayhtymän investointeihin käytettiin vuonna 2019 yhteensä 1,9 milj. euroa. Merkittävin poikkeama talousarvioon syntyi Terveyskampus-hankkeen viivästymisestä. Hankkeeseen liittyvään kaavamuutokseen kohdistui valitus, jolla oli kokonaisaikatauluun viivästyttävä vaikutus. Aikaviive hyödynnettiin suunnittelussa siten, että suunnittelun painotusta muutettiin määräjaksiksi.

Sähköisten palvelujen käyttöönotto edistyi ja vastaanotolle pääsee keskimääräistä paremmin

Hoito- ja hoivapalveluissa digitaalisten palvelujen käyttö lisääntyi korvaavana palveluna. Esimerkkinä mainittakoon kotihoidon etäpalvelu ja lääkerobotiikka. Terveyspalveluissa Chat-palvelu otettiin pilottikokeiluna käyttöön ja kuluvan vuoden aikana toiminta on vakiintunut, samoin on vakiintunut myös suun terveydenhuollossa sähköisen ajanvarauksen käyttöönotto. Vastaanottojen odotusaika kiireettömään hoitoon on ollut keskimäärin 5,62 päivää, mikä täyttää jo nyt valtakunnallisen tavoitteen käynnissä olevan sote-uudistuksen osalta.

Maan hallitus on käynnistänyt sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, jonka valmistelu perustuu käytännön toiminnassa toteutettaviin kehittämishankkeisiin. Kuntayhtymä on aktiivisesti mukana uudistuksessa. Tilinpäätösvertailut osoittavat, että varsinainen palvelutoiminta on kyennyt vastaamaan kuntalaisten palvelutarpeeseen. Kuitenkin heikentynyt kuntatalouden tilanne tulee vaikuttamaan entistä voimakkaammin edellyttäen palvelutoiminnan nopeita ja vaikuttavia kehittämistoimia. Näihin varaudumme tulevalle suunnittelukaudella yhteistyössä jäsenkuntiemme ja henkilöstömme kanssa yhteistyössä.

Kiitän lämpimästi henkilökuntaamme, päättäjiämme sekä jäsenkuntiamme edellisestä vuodesta. Uuden strategiamme mukaisesti rakennamme yhteistä tarinaamme joka päivä ja joka vuosi.

Isäalassa kansainvälisenä naistenpäivänä 08.03.2020
Leila Pekkanen
toimitusjohtaja

1.2 Hallinto

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän organisaatio muodostuu yhtymävaltuustosta, jossa on 15 valtuutettua ja yhtymähallituksesta, jossa on 15 jäsentä. Kuntayhtymässä on lakisääteisten yhtymähallituksen ja tarkastuslautakunnan lisäksi ympäristölautakunta. Yhtymähallituksen alaisuudessa toimii yhtymähallituksen jaosto.

Kuntayhtymän järjestämät palvelut on jaettu hoito- ja hoivapalveluiden, hyvinvointipalveluiden, terveyspalveluiden, ympäristö- ja ympäristöterveydenhuollon palveluiden, talous-, tieto- ja kehittämistoiminnan ja hallinto- ja tukipalveluiden vastuualueiksi.

Kuntayhtymän organisaatio 2019

YHTYMÄVALTUUSTO

Valtuutettuja 15

Puheenjohtaja Jouko Tenhunen

Varapuheenjohtaja Rauno Pikkarainen

YHTYMÄHALLITUS

Jäseniä 15

Puheenjohtaja Kauko Korolainen

Varapuheenjohtaja Jouni Toppinen

YHTYMÄVALTUUSTON PAIKKAJAKAUMA

Keskusta 8

SDP 2

Vasemmistoliitto 2

Kokoomus 2

PS 1

TOIMITUSJOHTAJA Leila Pekkanen

VASTUUALUEJOHTAJAT

Terveyspalvelut Eija Jestola

Hoito- ja hoivapalvelut Anne Mikkonen

Hyvinvointipalvelut Seija Kärkkäinen

Ympäristö- ja terveyspalvelupalvelut Martti Veteli

Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta Petteri Soininen

Hallinto- ja tukipalvelut Leila Pekkanen

TILIVELVOLLISET

Tilivelvollisten lista 1.1.2019 - 31.12.2019

	Virkanimike	Nimi	Aika
Hallinto- ja tukipalvelut	Toimitusjohtaja	Leila Pekkanen	1.1 - 31.12.2019
	Digi- ja tietohallintojohtaja	Mika Ålander	1.1 - 31.12.2019
	Tukipalvelupäällikkö	Anne-Mari Lapplainen	1.1 - 31.12.2019
	Siivouspalveluesimies	Tarja Tenhunen	1.1 - 31.12.2019
	Henkilöstöpäällikkö	Eeva-Liisa Eskelinen	1.1 - 31.12.2019
Talous- tieto- ja kehittämispalvelut	Talusojohtaja	Petteri Soininen	15.5 - 31.12.2019
	Talusojohtaja va	Riitta Luukkonen	1.1 - 14.5.2019
	Tieto- ja kehittämispalvelujen päällikkö	Merja Sahlström	1.1 - 31.12.2019
	Talouspalvelujen esimies	Riitta Luukkonen	31.1 - 31.12.2019
	Tietohallinnon esimies	Virpi Väisänen	1.1 - 31.12.2019
	Asianhallintapäällikkö	Tuija Pehkonen	1.1 - 31.12.2019
Hyvinvointipalvelut	Hyvinvointijohtaja	Seija Kärkkäinen	1.1 - 31.12.2019
	Perhekeskuspäällikkö	Hannele Vesterlin	1.1 - 31.12.2019
	Sosiaalityön päällikkö	Ritva Pääkkönen	1.1 - 31.12.2019
	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen päällikkö	Teijamari Laasonen-Balk	1.1 - 17.11.2019
	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen päällikkö	Paula Jormanainen	18.11 - 31.12.2019
	Terveysneuvonnan esimies	Marja Leena Piippo	1.1 - 31.12.2019
	Lapsiperheiden tukipalvelujen esimies	Helena Lindman	1.1 - 31.12.2019
	Vammaispalvelujen esimies	Sanna Suomi	1.1 - 31.12.2019
	Keshitysvammayksiköiden esimies	Elina Puustinen	1.1 - 31.12.2019
	Perhesosiaalityön esimies	Marja-Liisa Korhonen	1.1 - 31.12.2019
	Aikuissosiaalityön esimies	Outi Heusala	1.1 - 31.12.2019
	Aikuispsykiatrisen poliklinikan esimies	Raija Sirkka	1.1 - 31.12.2019
	Psykiatrian erikoispoliklinikoitten esimies	Sami Karjalainen	1.1 - 31.12.2019
	Psykiatrisen ja riippuvuussosaston esimies	Paula Jormanainen	1.1 - 31.12.2019
Terveyspalvelut	Terveysjohtaja	Eija Jestola	1.1 - 31.12.2019
	Avovastaanottopalveluiden päällikkö	Sirpa Marjoniemi	1.1 - 31.12.2019
	Kuntoutuksen ja muiden lääkinällisten palveluiden päällikkö	Manu Leppikangas	1.1 - 31.12.2019
	Osastopalvelujen päällikkö va	Marja Hokkanen	1.1 - 30.4.2019
	Osastopalvelujen päällikkö	Tarja Huttunen	1.5 - 31.12.2019
	Päivystys, kotisairaala esimies	Leena Holopainen	1.1 - 31.12.2019
	Ajanvarausvastaanottojen esimies, lisalmi	Kirsi Väisänen	1.1 - 31.12.2019
	Ajanvarausvastaanottojen esimies, Kiuruvesi, Sonkajärvi, Vieremä	Leena Keinänen	1.1 - 31.12.2019
	Kuntoutuspalveluiden esimies	Väisänen Tarja-Liisa	1.1 - 31.12.2019
	Kuvantamispalveluiden esimies	Riitta Asikainen	1.1 - 31.12.2019
	Lääkekeskuksen esimies	Tarja Kärkkäinen	1.1 - 31.12.2019
	Välinehuollon ja sihteeripalveluiden esimies	Sisko Kostainen	1.1 - 31.12.2019
	Suunterveydenhuollon esimies	Tiina Lampi	1.1 - 31.12.2019
	Osastopalvelujen esimies, osasto 1	Marja Hokkanen	1.1 - 31.12.2019
	Osastopalvelujen esimies, osasto 2	Minna Tuomainen	1.1 - 31.12.2019
	Osastopalvelujen esimies, osasto 3	Ellen Hiltunen	1.1 - 31.12.2019
	Osastopalvelujen esimies, dialyysi	Marja Hokkanen	1.1 - 31.12.2019
Hoito- ja hoivapalvelut	Hoito- ja hoivajohtaja	Anne Mikkonen	1.1 - 31.12.2019
	Asumispalveluiden päällikkö	Tarja Huttunen	1.1 - 30.4.2019
	Asumispalveluiden päällikkö va	Jaana Hyttinen	1.5 - 31.7.2019
	Asumispalveluiden päällikkö	Mikko Uksulainen	1.8 - 31.12.2019
	Kotihoidon päällikkö	Päivi Eskelinen	1.1 - 31.7.2019
	Kotihoidon päällikkö	Tanja Miettinen	17.12- 31.12.2019
	Asumispalveluesimies, Palvelukeskus Kirkonsalmi	Henna Rytönen	1.1 - 31.12.2019
	Asumispalveluesimies, Palvelukeskus Kangaslampi	Riikka Hujanen	1.1 - 31.12.2019
	Asumispalveluesimies, Pienryhmäkoti Aurinkokartano	Riikka Hujanen	1.1 - 31.12.2019
	Asumispalveluesimies, Virranranta	Kati Huttunen	1.1 - 31.12.2019
	Asumispalveluesimies, Veikkola	Anne Helena Huttunen	1.1 - 31.12.2019
	Asumispalveluesimies, asumispalvelut Sonkajärvi va	Piia Heikkinen	1.1 - 31.7.2019
	Asumispalveluesimies, asumispalvelut Sonkajärvi	Jaana Hyttinen	1.8 - 31.12.2019
	Palveluvastaava, asumispalveluostot	Susanna Ålander-Lenruth	1.1 - 31.12.2019
	Kotona asumisen tuen esimies	Paula Tikkanen	1.8 - 31.12.2019
	Kotihoidon esimies, lisalmi	Jaana Räsänen	1.8 - 31.12.2019
	Kotihoidon esimies, Kiuruvesi	Suvi Flygare	1.1 - 31.12.2019
	Kotihoidon esimies, Sonkajärvi	Hanna-Maija Huovinen	1.8 - 31.12.2019
	Kotihoidon esimies, Vieremä	Hanna-Maija Huovinen	1.8 - 31.12.2019
Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut	Ympäristöjohtaja	Martti Veteli	1.1 - 31.12.2019
	Ympäristöterveydenhuollon päällikkö	Jyrki Juntunen	1.1 - 31.12.2019

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Lähde: Kunnat käännekohdassa? Kuntien tilannekuva 2020, Valtionvarainministeriön julkaisu 13/2020 ja Kuntaliiton tiedote, Kuntatalouden kriisi jatkuu 02/2020.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen menopaineet kohdistuvat suurelta osin kuntien järjestämisvastuulla oleviin palveluihin. Kuntien laskennallinen osuus koko julkisen talouden bruttokansantuotteeseen suhteutetusta noin 4,7 prosenttiyksikön kestävyysvajeesta on valtiovarainministeriön kansantalousosaston arvion mukaan 3,2 prosenttiyksikköä eli miltei 8 mrd. euroa.

Kuntatalous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa edelleen synkältä. Kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta, eli yhteensä 225 kuntaa teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Vuosikate heikkeni 13,4 prosenttia. Vuoden 2019 tilinpäätösarviot näyttävät uudella tavalla kahtia jakautuneen kuntakentän. Helsinki teki lähes 400 miljoonan euroa positiivisen tuloksen, kun taas muut isot kaupungit jäivät vahvasti miinukselle. Ainoastaan yli 100 000 asukkaan luokassa vuosikate ylitti koko maan tason sekä poistotason. Kuntien nettoinvestoinnit kasvoivat viime vuonna vain noin 1 prosentin verran, kun edellisvuonna kasvua oli hieman yli 17 prosenttia. Kuntien lainakanta kasvoi kuitenkin edelleen voimakkaasti.

Kuntien ohella myös kuntayhtymien talouden tunnusluvut heikkenivät vuonna 2019 selvästi. Kuntayhtymien toimintakate heikkeni yli 13 prosenttia ja vuosikate yli 15 prosenttia. Tilikauden tulos oli negatiivinen 56 kuntayhtymällä. Kuntayhtymien investoinnit pysyivät edelleen korkealla tasolla ja kasvoivat edellisvuoteen verrattuna yli 20 prosenttia. Tämä näkyi myös kuntayhtymien lainakannassa, joka kasvoi lähes 700 milj. eurolla. Kuntayhtymien talouden muutoksia voidaan selittää pääosin sairaanhoitopiirin talouden muutoksilla. Tilikauden tulos oli negatiivinen 17 sairaanhoitopiirillä koko maan 20 sairaanhoitopiiristä. Myös kuntayhtymien lainakannan nousu muodostuu valtaosin sairaanhoitopiireistä.

Heikon tuloksen taustalla on toimintamenojen kasvu sekä verorahoituksen heikko kehitys. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 3,9 prosenttia, verotulot 2,6 prosenttia ja valtionosuudet 2,1 prosenttia. Verotulojen kasvua hidasti verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton aiheuttama tilitysvaje. Verotulojen tilitysvajeen vuoksi kunnilta jäi saamatta arvion mukaan peräti 400 miljoonaa euroa verotuloja. Verorahoituksen muutos ei riittänyt kattamaan toimintakulujen kasvua, joka näkyi muun muassa vuosikatteen voimakkaana heikkenemisenä.

Kuntatalouteen odotetaan helpotusta kuluvana vuonna kasvavien verotulojen ja valtionosuuksien muodossa. Verorahoituksen kasvu tasapainottaa käytötaloutta vuoden 2020 aikana. Ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttää kunnilta mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen rinnalla on tarkasteltava myös muiden palvelujen sisältöä ja palveluverkkoa,

jopa kuntatasoa laajempina alueellisina ratkaisuin. Väestörakenteen muutos ei ole nopeasti ohi menevä ilmiö, vaan kuntien väliset erot ovat edelleen kasvamassa. Pienenevät ikäluokat, kunta-alan voimakas eläköityminen, osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet sekä kuntatalouden heikot näkymät vaikeuttavat lähivuosina kansalaisille välttämättömien peruspalvelujen järjestämistä erityisesti väestöä menettävissä pienissä kunnissa. Työikäisen väestön määrä vähenee alkavalla vuosikymmenellä ja samanaikaisesti sosiaali- ja terveysmenojen kasvu on nopeutumassa. Ilman sote-menojen tuottavuuden nostamista sekä henkilöstön riittävyys että muihin julkisiin peruspalveluihin käytettävien resurssien kaventuminen muodostuvat ongelmaksi.

Kuntien toimintamenot asukasta kohden ovat kasvaneet vuodesta 2008 vuoteen 2018 yhteensä yli 10 prosenttia; vuonna 2018 asukaskohtaisten toimintamenojen määrä oli noin 6 700 euroa. Menolajeittain tarkasteltuna kasvu aiheutuu pääosin palvelujen ostoista, kun taas henkilöstömenojen määrä on pysynyt samalla tasolla. Kuntien palvelutoiminnan organisointi vaikuttaa kuitenkin menolajikohtaiseen tarkasteluun. Kun palveluja järjestetään enenevässä määrin kuntayhtymissä ja yhtiöissä sekä kuntien yhteistointana, henkilöstömenot muuttuvat kunnan näkökulmasta palvelujen ostoiksi.

Pohjois-Savon kuntien väestönmuutoksen ennakkotiedot tammi-joulukuu 2019

	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen netto- muutto	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos tammi- joulukuu	Vertailu- tietona kok. muutos 2018	Ennako- väkiluku 31.12.2019
Iisalmi	147	230	-83	1004	1057	-53	46	15	31	-105	-167	21367
Kiuruvesi	52	138	-86	262	341	-79	17	5	12	-155	-130	7998
Sonkajärvi	17	64	-47	181	205	-24	2	3	-1	-72	-108	3895
Vieremä	14	55	-41	124	182	-58	8	4	4	-97	-9	3579

Lähde: Tilastokeskus

36839

Työttömyystilanne joulukuussa 2019

Kunta	Työttömiä työnhakijoita yhteensä joulukuu 2019	Työttömät työnhakijat, %- osuus työvoimasta, joulukuu 2019	Työttömät työnhakijat, %- osuus työvoimasta, joulukuu 2018	Alle 25- vuotiaat työttömät, joulukuu 2019	Pitkäaikais- työttömät joulukuu 2019	Pitkäaikais- työttömät joulukuu 2019, %-osuus työttömistä
Isalmi	1 177	12,0	12,0	201	356	30,2
Kiuruvesi	391	11,2	12,1	56	101	25,8
Sonkajärvi	160	9,6	12,5	9	38	23,8
Vieremä	146	8,6	8,9	17	49	33,6
POHJOIS-SAVO	11 950	10,7	10,8	1 683	3 376	28,3

Lähde: Pohjois-Savon ELY-keskus, TEM

Työllisyystilanne on kokonaisuutena kohentunut kaikissa kunnissa verrattuna edelliseen vuoteen.

Nuorten alle 25-vuotiaiden osuus työnhakijoista on Isalmessa 17,08 %, Kiuruvedellä 14,32 %, Sonkajärvellä 5,63 % ja Vieremällä 11,64 %. Edelliseen vuoteen verrattuna nuorten työttömien määrä on laskenut lukuun ottamatta Vieremän kuntaa. Nuorten prosentuaalinen osuus työttömistä on kasvanut Kiuruvedellä.

Pitkäaikaistyöttömien osuus työnhakijoista on Isalmessa 30,25 %, Kiuruvedellä 25,83 %, Sonkajärvellä 23,75 % ja Vieremällä 33,56 %. Edelliseen vuoteen verrattuna pitkäaikaistyöttömien prosentuaalinen osuus työttömien määrästä on noussut Isalmessa.

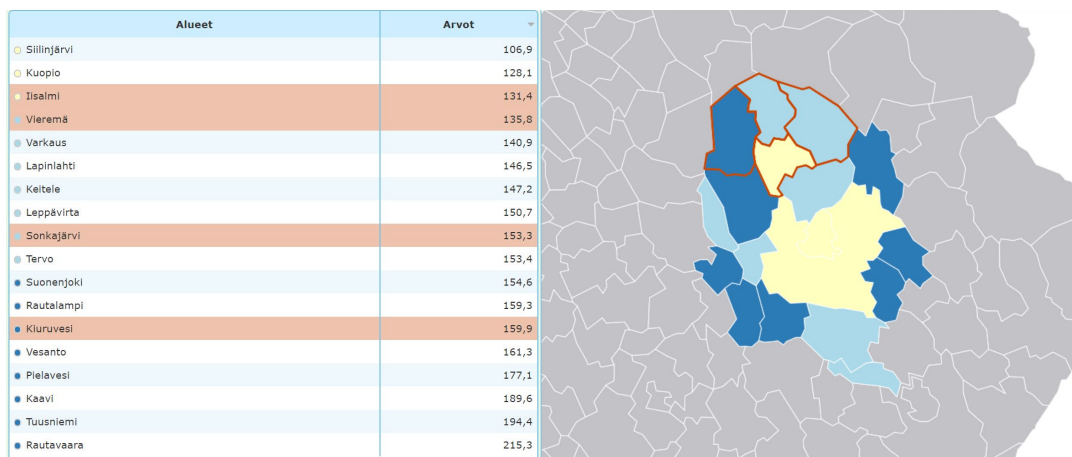
Sairastavuusindeksi (THL 2016) ikävakioitamatton

THL:n sairastavuusindeksi kuvaa suomalaisten kuntien ja alueiden väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksien sisältämät sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ko. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

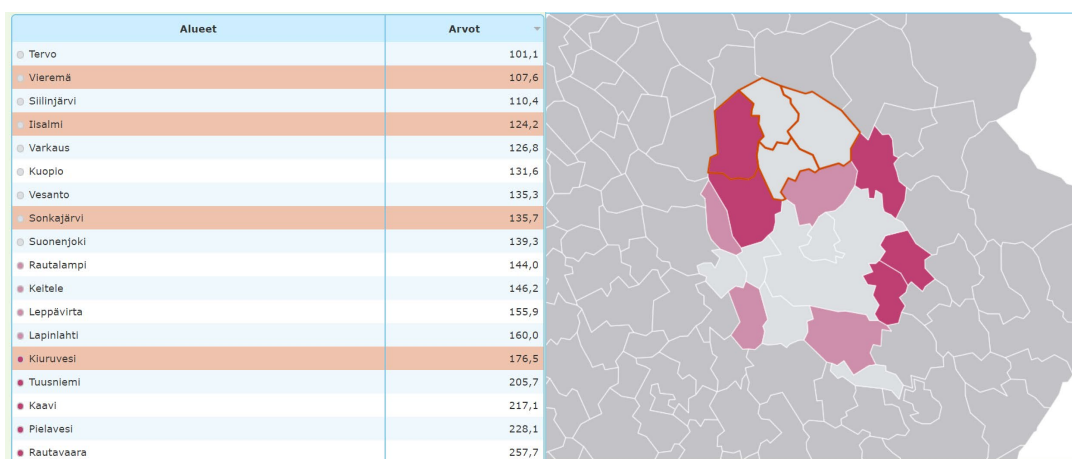
THL:n julkaiseman sairastavuusindeksin mukaan Kiuruvedellä ja Sonkajärvellä on sairastavuus yli 50 % korkeampi, kuin maassa keskimäärin. Isalmessa ja Vieremällä sairastavuus on alempi, mutta yli 30 % korkeampi, kuin maassa keskimäärin.

Sairausryhmäkohtaisista indekseistä alueellamme korkeimmat ovat sepelvaltimotauti, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden sairaudet sekä dementia. Sepelvaltimotaudin indeksi on merkittävän korkea Kiuruvedellä (176,5), tuki- ja liikuntaelinsairauksien indeksi on yli kaksi kertaa korkeampi koko maan tasoon verrattuna Kiuruvedellä (235,8), Vieremällä (219,3) ja Sonkajärvellä (212,8). Mielenterveysindeksi on korkein Kiuruvedellä (154,4). Dementiaindeksi on kaikissa jäsenkunnissa korkea, mutta korkein Isalmessa (195,3) ollen lähes kaksinkertainen koko maan tasoon verrattuna. Kiuruvedellä 143,2, Vieremällä 166,1 ja Sonkajärvellä 170. Jäsenkunnista korkein sairastavuus on Kiuruvedellä, mikä näkyy sekä palvelutarpeessa että kustannuksissa.

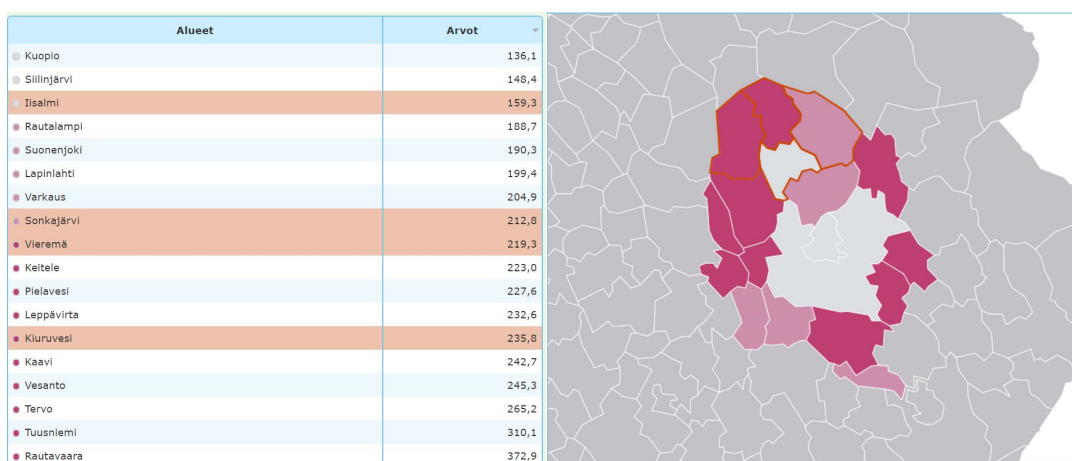
THL:n sairastuvuusindeksi : Vakiomaton (2014-2016 : Pohjois-Savo)

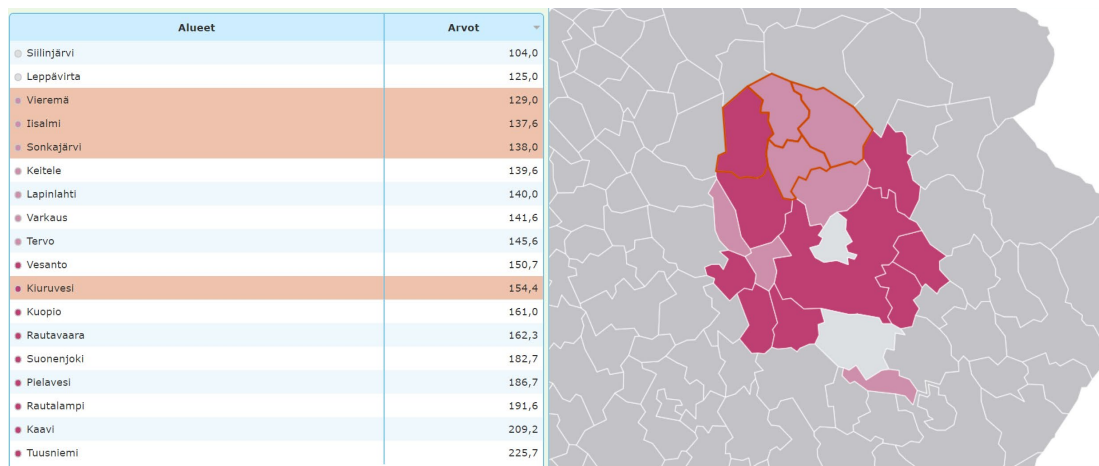
Sepelvaltimotauti-indeksi : Vakiomaton (2014-2016 : Pohjois-Savo)

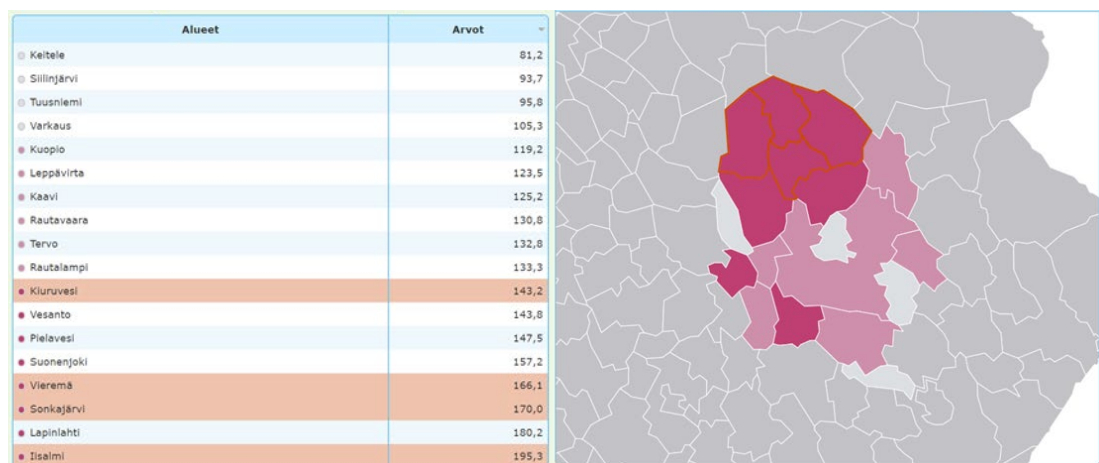
Tuki-ja liikuntaelinsairausindeksi : Vakiomaton (2014-2016 : Pohjois-Savo)

Mielenterveysindeksi : Vakiomaton (2014-2016 : Pohjois-Savo)

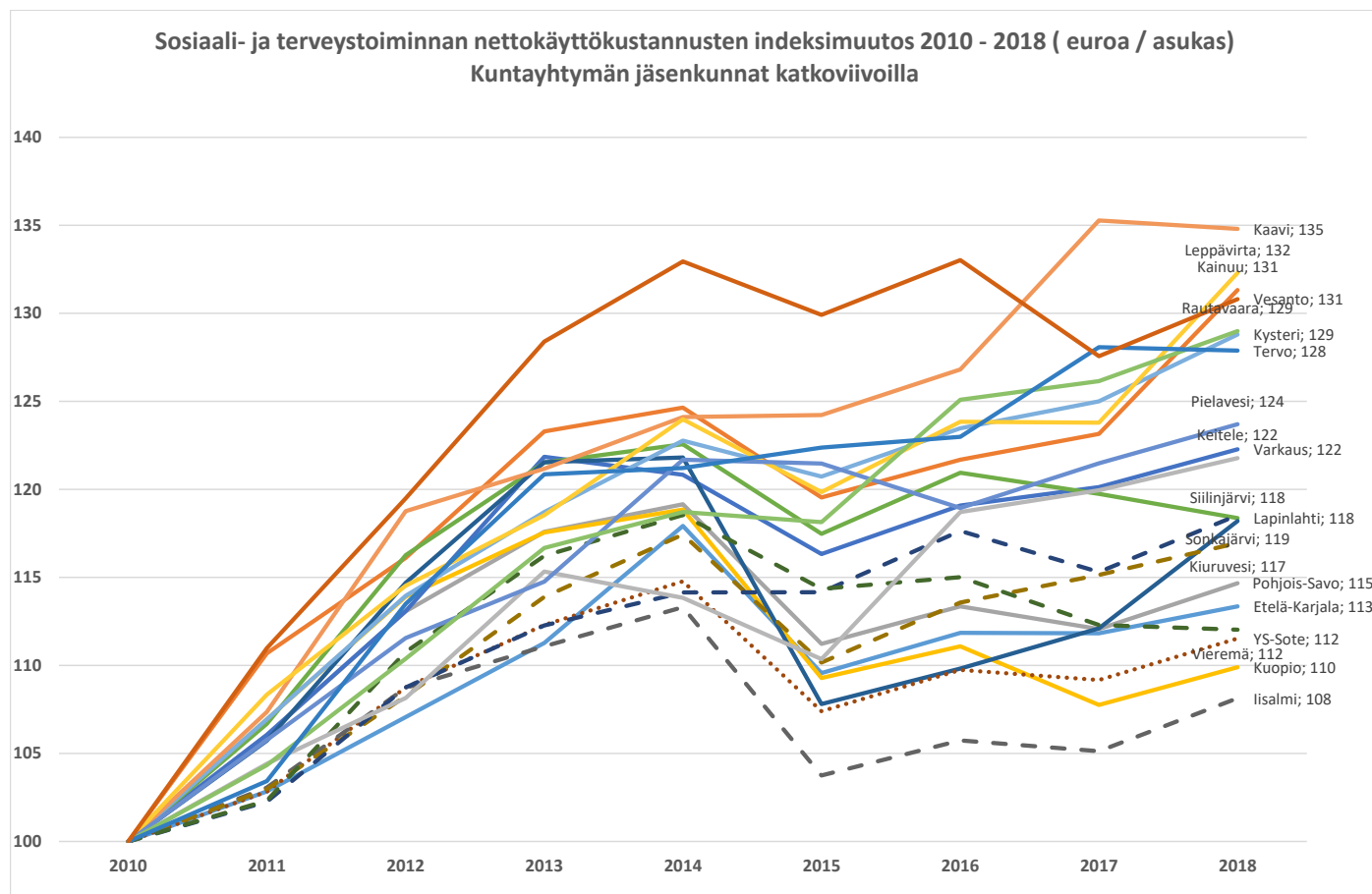

Dementiaindeksi : Vakiomaton (2014-2016 : Pohjois-Savo)

1.4 Kuntayhtymän toiminnan vertailu

Toiminnan vertailu on tehty vuosien 2010 – 2018 aikavälillä ja perustuu tilastokeskuksen vahvistamiin sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannuksiin kyseisiltä vuosilta. Vertailuorganisaatiot ovat Pohjois-Savon kuntia, Kysteri-kunnat, Kuopion kaupunki, maakunta, Eksote ja Kainuu. YS-SOTE:n, Kysterin ja maakuntien kustannukset on laskettu asukasluvulla painotettuna keskiarvona. Lähdetiedot: Sotkanet / tilastokeskus, viralliset vuosittaiset tilastot

Sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannusten kasvu 8 vuoden aikana osoittaa, että kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien kustannuskehitys on vertailuorganisaatioiden parhaimmista. Alle 2 %:n kustannusten kasvu toteutuu vertailujaksolla kolmessa kunnassa (Kuopio, Iisalmi, Vieremä) ja kuntayhtymätasolla Eksotessa ja Ylä-Savon Sotessa, jonka kustannukset ovat hieman alhaisemmat, kuin Pohjois-Savon maakunnan keskiarvo.

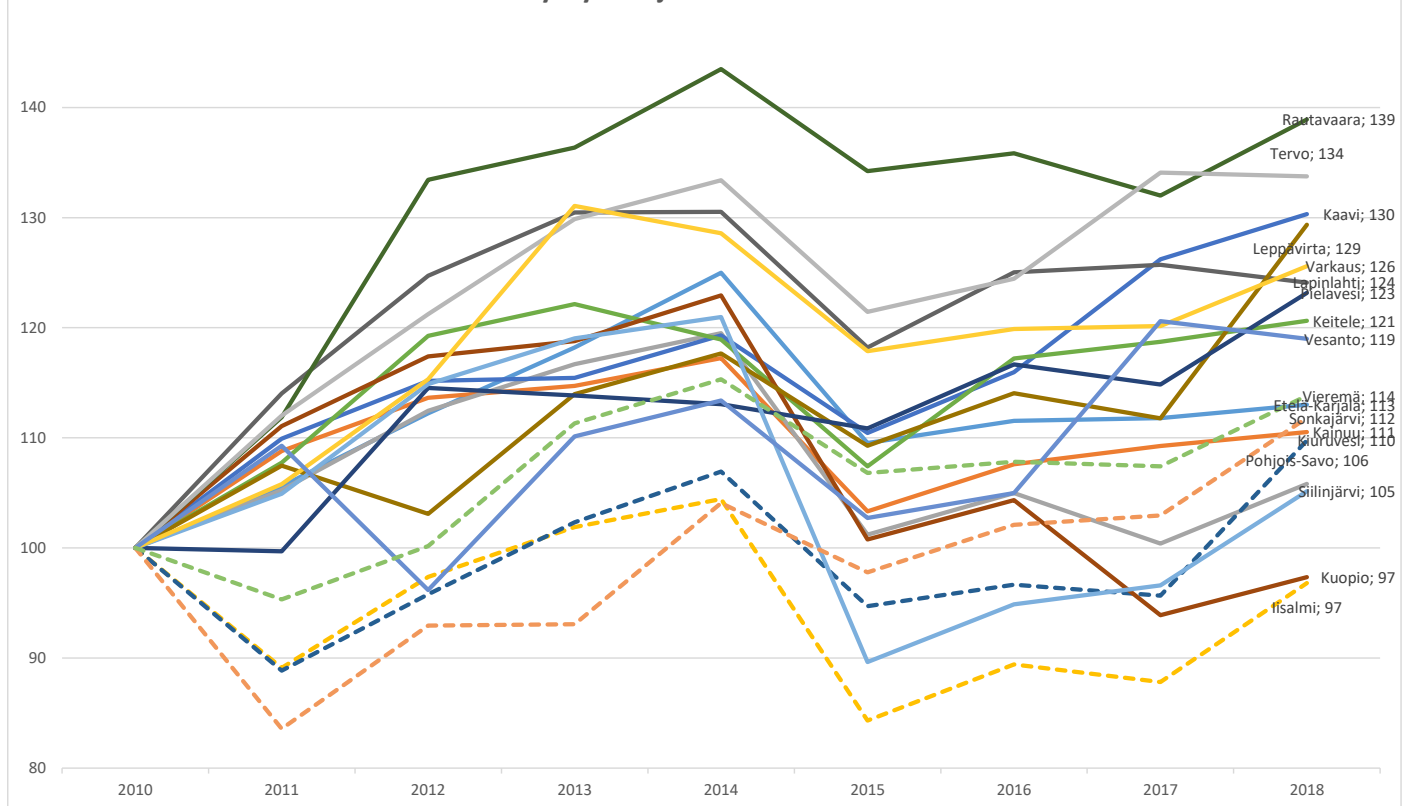
Alle 3 %:n kustannuskehitykseen yltävät Varkaus, Lapinlahti, Siilinjärvi, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Keitele. Muiden kuntien muutokset ovat 3-4 %. Yli neljän prosentin kasvukehitys on Kainuun maakunnassa sekä Kysterin jäsenkunnista Kaavilla, Leppävirralla, Rautavaaralla ja Vesannolla. Vertailussa eivät ole kaikki Pohjois-Savon kunnat.

*Sote ja Kysteri, asukasluvulla painotettu keskiarvo

Sosiaali- ja terveystoiminnan nettokäyttökustannukset (pl. varhaiskasvatus 2015-), euroa / asukas												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	Muutos (2010-2018)	Muutos% keski- arvo 2010-2018
Etelä-Karjala	3121	3209	3345	3486	3717	3406	3484	3483	3537		13	1,67
Kainuu	3219	3563	3756	4026	4080	3872	3955	4013	4341		35	4,36
Pohjois-Savo	3283	3481	3726	3894	3955	3642	3719	3671	3767		15	1,84
Kuopio	3198	3420	3658	3792	3841	3474	3536	3418	3492		9	1,15
Varkaus	3262	3460	3703	4028	3986	3807	3912	3953	4038		24	2,97
Lapinlahti	3365	3590	3934	4141	4184	3971	4109	4060	4004		19	2,37
Siilinjärvi	2746	2904	3164	3381	3390	2915	2974	3042	3227		18	2,19
YS-Sote	3458	3556	3767	3901	3997	3702	3789	3767	3856	3887	12	1,44
Iisalmi	3345	3447	3643	3729	3811	3447	3516	3494	3599	3636	8	0,95
Kiuruvesi	3687	3796	3997	4222	4372	4054	4192	4258	4335	4411	18	2,20
Sonkajärvi	3693	3777	4022	4163	4242	4242	4390	4287	4426	4330	20	2,48
Vieremä	3288	3364	3648	3847	3937	3771	3797	3693	3683	3732	12	1,50
Kysteri	3557	3803	4070	4264	4437	4346	4465	4534	4706		32	4,04
Kaavi	3819	4100	4568	4678	4815	4821	4946	5364	5339		40	4,97
Keitele	3666	3828	3971	4256	4193	4047	4385	4439	4521		23	2,91
Leppävirta	3040	3293	3497	3637	3835	3677	3824	3822	4147		36	4,55
Pielavesi	3915	4141	4381	4521	4834	4823	4702	4821	4928		26	3,23
Rautavaara	4190	4371	4635	4927	5028	4999	5347	5403	5557		33	4,08
Tervo	3837	3968	4367	4689	4706	4761	4790	5033	5024		31	3,87
Vesanto	3888	4314	4682	5098	5331	5169	5330	5039	5202		34	4,23
	*) TP 2019 tiedot perustuvat kuntayhtymän tilinpäätöksen tietoihin.										Muutos < 2 %	Muutos < 4%
	Tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia tilastokeskuksen laskentatavan kanssa.										Muutos < 3 %	Muutos > 4%

Sosiaalitoimen nettokäyttökustannukset (muutoksen keskiarvo) ovat alentuneet 8 vuoden aikana Iisalmissa, Kuopiossa ja Siilinjärvellä ja alle yhden prosentin kasvua vuositasona on ollut Kiuruvedellä. Yhden – kahden prosentin vuosittainen kasvu sosiaalitoimessa toteutuu Vieremällä, Sonkajärvellä, Kainuussa ja Eksotessa. Muiden osalta kasvu on ollut yli kahden prosentin ja yli 4 %:n kasvukuntia ovat olleet Kaavi, Rautavaara ja Tervo.

Sosiaalitoiminnan nettokäyttökustannusten indeksimuutos 2010 - 2018 euroa / asukas
Kuntayhtymän jäsenkunnat katkoviivoilla

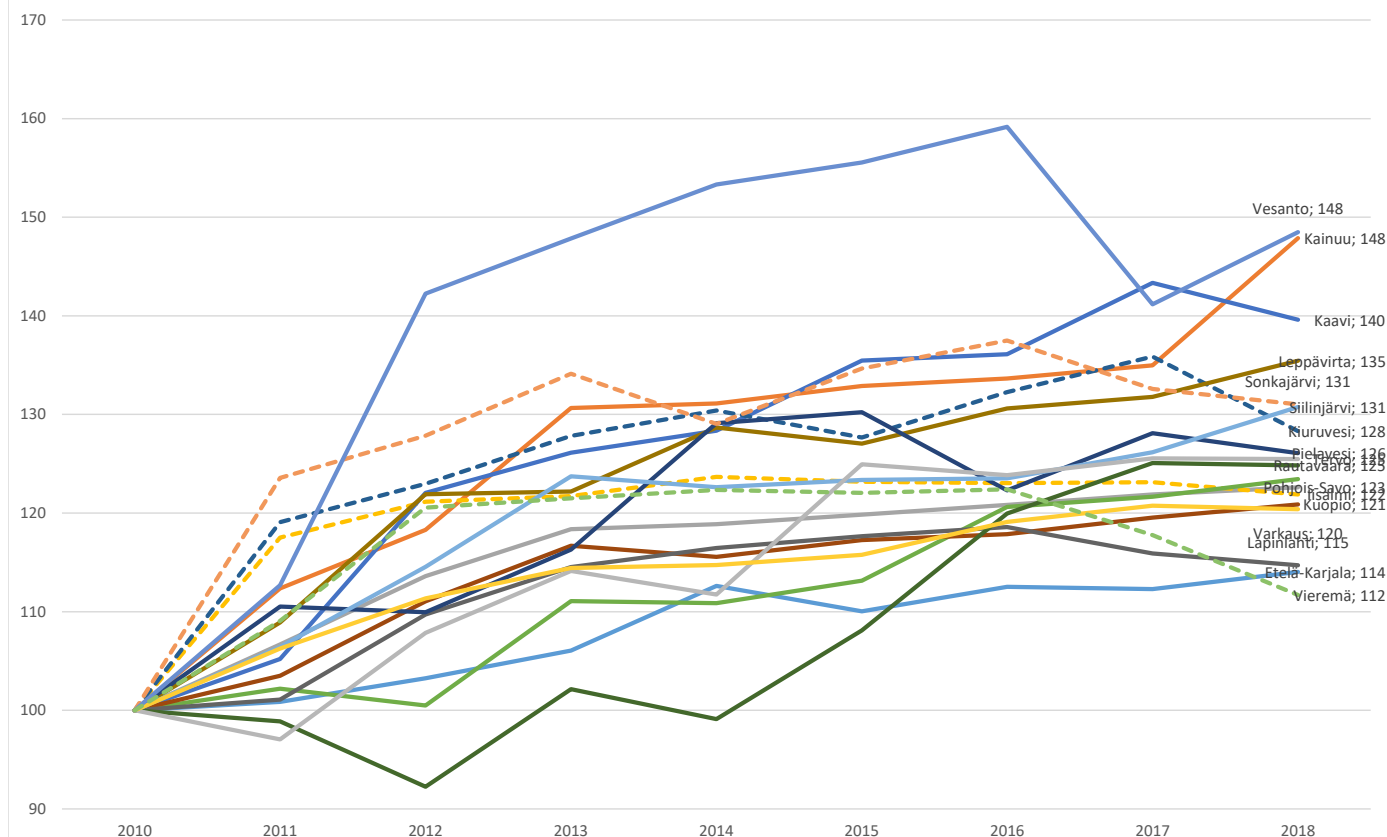

Sosiaalitoiminnan nettokäyttökustannukset (pl. varhaiskasvatus 2015-), euroa / asukas

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos % (2010-2018)	Muutos%/v ka. 2010-2018
Etelä-Karjala	1311	1384	1476	1564	1670	1412	1440	1444	1461	11,51	1,44
Kainuu	1514	1647	1726	1745	1789	1540	1606	1632	1653	9,23	1,15
Pohjois-Savo	1511	1590	1705	1777	1827	1493	1549	1478	1558	3,12	0,39
Ilalmi	1702	1517	1642	1716	1760	1406	1477	1454	1584	-6,91	-0,86
Kaavi	1748	1922	2023	2028	2106	1920	2026	2233	2325	33,00	4,12
Keitele	1464	1578	1760	1810	1752	1550	1702	1728	1761	20,25	2,53
Kiuruvesi	1966	1747	1868	1990	2082	1827	1863	1844	2104	7,04	0,88
Kuopio	1455	1616	1719	1742	1815	1413	1463	1310	1355	-6,86	-0,86
Lapinlahti	1455	1659	1836	1942	1943	1703	1820	1832	1803	23,92	2,99
Leppävirta	1203	1292	1236	1370	1421	1302	1364	1333	1567	30,32	3,79
Pielavesi	1722	1716	1971	1957	1942	1899	2010	1973	2137	24,14	3,02
Rautavaara	1757	1966	2389	2459	2635	2390	2429	2336	2497	42,14	5,27
Siilinjärvi	1273	1336	1469	1529	1559	1071	1127	1146	1244	-2,25	-0,28
Sonkajärvi	1969	1646	1800	1802	2000	1875	1955	1972	2147	9,03	1,13
Tervo	1635	1832	2001	2174	2250	1981	2041	2238	2230	36,34	4,54
Varkaus	1435	1518	1663	1924	1876	1676	1709	1714	1807	25,94	3,24
Vesanto	1947	2128	1849	2107	2176	1944	1988	2298	2261	16,11	2,01
Vieremä	1615	1539	1614	1794	1865	1707	1724	1717	1827	13,15	1,64

Terveystoimen nettokäyttökustannusten kehitys 8 vuoden aikana on ollut suurempaa, kuin sosiaalitoimen kustannuskehitys. Keskiarvona laskettu vuositason muutos on ollut alle kahden prosentin vain Vieremällä, Lapinlahdella ja Eksotessa. Alle kolmen prosentin kustannuskehitys on ollut Ilalmissa, Kuopiossa ja Varkaudessa. Eniten kustannukset ovat nousseet Kainuussa, Kaavilla, Leppävirralla ja Vesannolla. Muiden osalta kustannuskehitys on ollut n. 3 – 4% luokkaa.

Terveystoiminnan nettokäyttökustannusten indeksimuutos 2010 - 2018 €/asukas

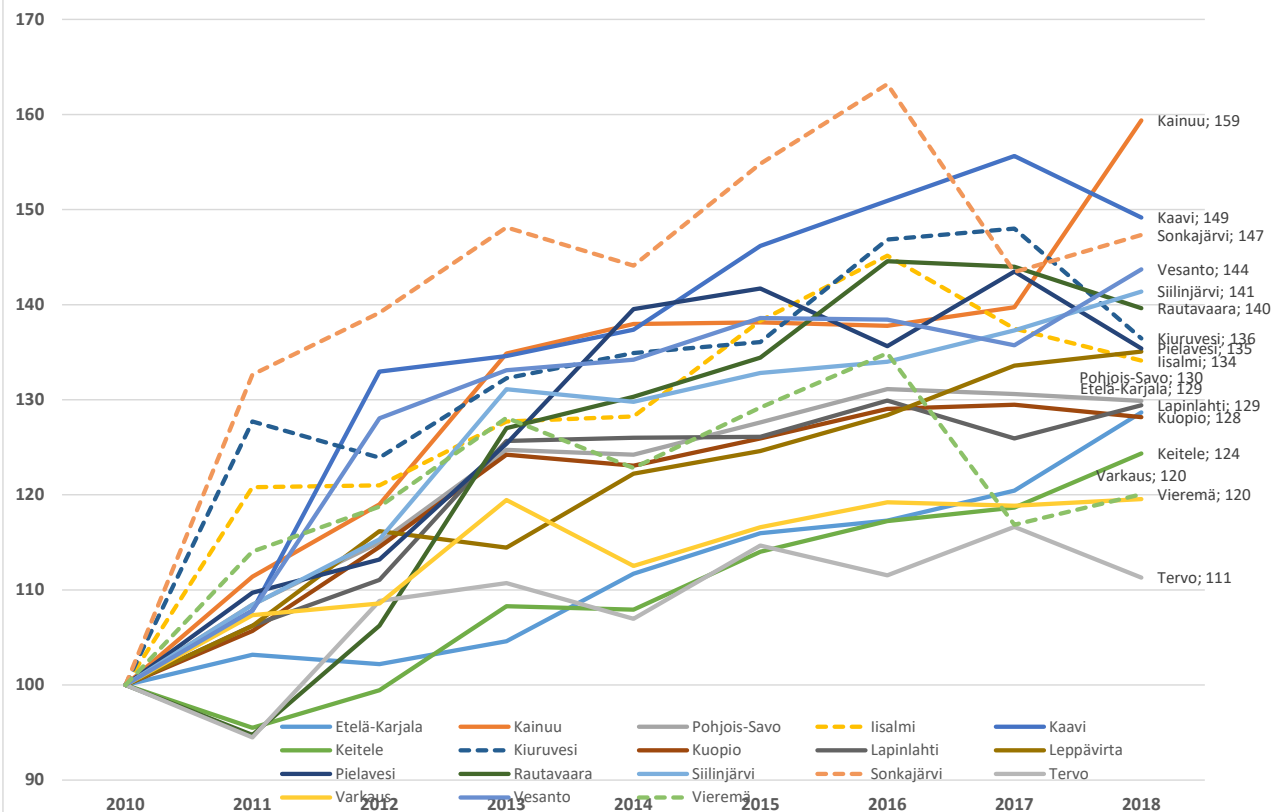
Terveystoiminnan nettokäyttökustannukset €/asukas 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos % (2010-2018)	Muutos%/v ka. 2010-2018
Etelä-Karjala	1810	1825	1869	1922	2047	1995	2044	2040	2075	14,66	1,83
Kainuu	1705	1916	2030	2281	2291	2332	2349	2381	2688	57,62	7,20
Pohjois-Savo	1772	1891	2021	2118	2128	2149	2170	2193	2209	24,66	3,08
Iisalmi	1643	1931	2001	2012	2051	2041	2038	2040	2015	22,64	2,83
Kaavi	2071	2179	2546	2650	2709	2901	2920	3131	3014	45,54	5,69
Keitele	2202	2250	2212	2446	2441	2497	2683	2711	2760	25,32	3,17
Kiuruvesi	1721	2049	2129	2232	2290	2227	2329	2413	2231	29,64	3,70
Kuopio	1743	1804	1940	2050	2026	2061	2073	2108	2136	22,57	2,82
Lapinlahti	1911	1931	2098	2199	2242	2268	2289	2228	2201	15,20	1,90
Leppävirta	1837	2001	2261	2267	2415	2375	2460	2489	2580	40,41	5,05
Pielavesi	2194	2424	2410	2563	2892	2924	2692	2848	2791	27,24	3,41
Rautavaara	2433	2406	2246	2468	2393	2609	2918	3067	3059	25,76	3,22
Siilinjärvi	1474	1568	1696	1851	1831	1844	1847	1896	1983	34,58	4,32
Sonkajärvi	1724	2131	2222	2362	2242	2367	2435	2315	2279	32,15	4,02
Tervo	2201	2136	2367	2516	2455	2780	2749	2796	2794	26,93	3,37
Varkaus	1827	1942	2041	2103	2110	2131	2203	2239	2231	22,08	2,76
Vesanto	1940	2186	2833	2991	3155	3225	3342	2741	2941	51,59	6,45
Vieremä	1673	1825	2035	2054	2071	2065	2072	1977	1856	10,95	1,37

Terveystoiminnassa kustannuskehitys on toteutunut samoin kuin valtakunnallinen kehitys eli erikoissairaanhoidon kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi ja perusterveydenhuollon kustannukset ovat osin jopa alentuneet. Kehityssuunta on merkinnyt perustason palvelujen heikentymistä ja talousresurssien siirtoa erikoissairaanhoidon.

Vertailujakson aikana erikoissairaanhoidon kustannukset ovat joissakin organisaatioissa kasvaneet jopa yli 50 %, Kainuussa 78 %, kun taas vastaavana aikana perusterveydenhuollon kustannukset ovat kasvaneet valtaosassa kuntia tai kuntayhtymiä alle 25 %, mikä merkitsee vuositason muutoksena kolme prosenttia tai sen alle. Erikoissairaanhoidossa vuositason muutos vaihteli 5 – 9,3 % välillä seitsemällä alueella, ollen alimmillaan Vieremällä, Tervossa ja Varkaudessa.

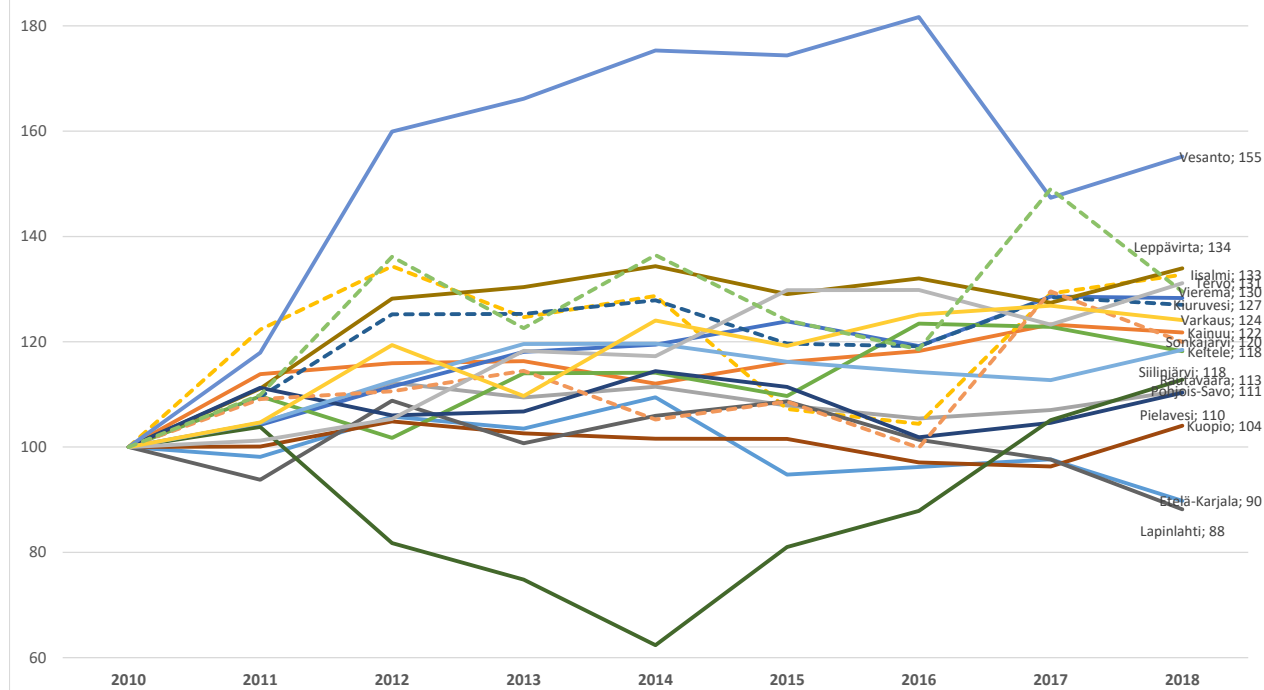
Erikoissairaanhoidon nettokäyttökustannusten indeksimuutos 2010-2018 €/asukas
Kuntayhtymän jäsenkunnat katkoviivalla

Erikoissairaanhoidon nettokäyttökustannukset, euroa / asukas 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos % (2010-2018)	Muutos%/v ka. 2010-2018
Etelä-Karjala	1062	1096	1085	1111	1190	1241	1257	1297	1403	32,1	4,0
Kainuu	1047	1166	1255	1454	1499	1501	1496	1525	1825	74,3	9,3
Pohjois-Savo	1080	1172	1248	1370	1363	1409	1459	1451	1441	33,3	4,2
Iisalmi	920	1111	1113	1188	1195	1315	1405	1297	1253	36,2	4,5
Kaavi	1060	1143	1431	1454	1494	1626	1703	1784	1668	57,3	7,2
Keitele	1178	1125	1169	1272	1268	1345	1389	1408	1488	26,4	3,3
Kiuruvesi	945	1207	1161	1258	1291	1307	1447	1464	1295	37,0	4,6
Kuopio	1131	1195	1301	1427	1410	1451	1496	1502	1483	31,1	3,9
Lapinlahti	1055	1121	1175	1346	1351	1352	1404	1348	1395	32,2	4,0
Leppävirta	1048	1113	1224	1203	1297	1328	1378	1449	1471	40,3	5,0
Pielavesi	1040	1141	1181	1324	1512	1545	1451	1565	1438	38,3	4,8
Rautavaara	1205	1142	1273	1538	1588	1654	1821	1810	1732	43,7	5,5
Siilinjärvi	899	975	1042	1206	1190	1226	1241	1282	1334	48,4	6,1
Sonkajärvi	920	1220	1299	1416	1359	1504	1630	1308	1359	47,8	6,0
Tervo	1303	1231	1408	1434	1381	1487	1440	1514	1433	10,0	1,2
Varkaus	1229	1320	1336	1481	1378	1434	1472	1467	1477	20,2	2,5
Vesanto	1111	1198	1441	1514	1530	1597	1595	1552	1675	50,8	6,3
Vieremä	1021	1164	1219	1333	1263	1343	1420	1164	1201	17,6	2,2

Perusterveydenhuollon nettokäyttökustannusten indeksimuutos €/asukas 2010 - 2018
Kuntayhtymän jäsenkunnat katkoviivalla

Perusterveydenhuollon nettokäyttökustannukset (ml. Suun th.) €/asukas 2010 - 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos % (2010-2018)	Muutos%/v ka. 2010-2018
Etelä-Karjala	676	664	714	698	740	631	640	650	598	-11,5	-1,4
Kainuu	648	737	753	756	724	753	769	808	795	22,8	2,8
Pohjois-Savo	652	682	734	714	728	702	685	696	722	10,6	1,3
Iisalmi	555	678	760	686	714	561	545	680	704	26,9	3,4
Kaavi	956	996	1069	1139	1155	1206	1149	1257	1254	31,2	3,9
Keitele	984	1079	994	1115	1117	1067	1214	1207	1151	16,9	2,1
Kiuruvesi	655	717	830	830	852	782	778	850	838	28,0	3,5
Kuopio	607	608	637	622	616	616	588	584	629	3,6	0,4
Lapinlahti	841	788	907	833	877	901	835	804	728	-13,4	-1,7
Leppävirta	797	885	1037	1059	1101	1043	1074	1024	1092	37,0	4,6
Pielavesi	1125	1252	1186	1195	1287	1248	1129	1160	1226	8,9	1,1
Rautavaara	1185	1230	959	892	781	927	990	1161	1250	5,5	0,7
Siilinjärvi	507	530	572	613	613	592	580	572	605	19,2	2,4
Sonkajärvi	717	782	794	825	749	774	706	916	828	15,5	1,9
Tervo	878	888	925	1044	1034	1164	1164	1087	1173	33,7	4,2
Varkaus	572	599	687	621	710	675	716	728	708	23,7	3,0
Vesanto	803	946	1344	1427	1558	1544	1656	1088	1173	46,2	5,8
Vieremä	510	560	707	611	696	610	576	751	605	18,7	2,3

Yhteenveto

Pitkän aikavälin vertailu osoittaa, että kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien kustannuskehitys on vertailuorganisaatioihin nähden hyvin hallittua. Vaikka vuoden 2019 tilinpäätöstiedot eivät täysin ole vertailukelpoisia tilastokeskuksen tilastoinnin sisällön kanssa, on kuitenkin asukaskohtainen kustannus hyvin lähellä oikeaa. Kustannuskehitys lähes tilinpäätöksen 2018 tasolla. Vuoden 2019 tilinpäätös sisältää myös kertaeriä (mm. ylim.poistot), joten todellinen toiminnan kasvu on erittäin maltillinen. Kuntayhtymätasolla asukasta kohti lasketut kustannukset kasvoivat 0,8 % ja kunnittain; Iisalmi +1%, Kiuruvesi 1,8 %, Sonkajärvellä kustannukset aleniivat -2 % ja Vieremällä kasvu oli 1,3 %.

Terveystoimen kustannukset ovat pitkän aikavälin vertailussa kasvaneet enemmän kuin sosiaalitoimen kustannukset. Ero johtuu erikoissairaanhoidon voimakkaasta kasvusta koko tarkastelujaksolla, mikä on myös samalla merkinnyt perusterveydenhuollon niukenevia resursseja. Vertailu on yhtenevä valtakunnallisen sote-uudistukseen liittyvien tulosten kanssa. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa perustason palveluja ja siirtää osin erityistason palvelujen edullisemmin toteutettavaksi perustasolla.

1.5 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Kuntayhtymän vuoden 2019 talousarvion määrärahat olivat toimintaan nähden mitoitettu hyvin alhaisiksi. Verrattuna vuoden 2018 tilinpäätöstasoon omaan toiminnan määrärahat olivat 1,2 m€/1,2 % ja ostetun erikoissairaanhoidon 0,8 m€/2,3 % alhaisemmat. Yhteensä vuodelle 2019 oli siis varattu määrärahoja 2,0 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2018 käyttö oli.

Merkittävimmät toiminnalliset muutokset kuntayhtymän toiminnassa olivat:

1. Kuntayhtymän määräaikainen sopimus ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa leikkaustoiminnan/ toimenpideyksikön ja silmätautien ja kirurgian erikoislääkäreiden vastaanottojen järjestämisestä päättyi 31.12.2019. Toimenpideyksikkö ja siihen liittyvät erikoislääkäreiden vastaanottotoiminnot siirtyvät kuntayhtymän omaksi toiminnaksi 1.1.2020.
2. Vastaanottotoiminnan valinnanvapauskokeilu päättyi 31.7.2019.
3. Sairaanhoidopiiriin kanssa on aloitettu yhteistyö ja kehitetty työnjakoa erikoislääkäreiden vastaanottojen kanssa.
4. Vieremällä tehostettua palveluasumista tuottaneen Sotkanhelmen yksikön toiminnan loppuminen 31.12.2019 ja toiminnan siirtyminen yksityiselle tuottajalle.

1.6 Henkilöstö

Kuntayhtymässä oli 31.12. vakinaista henkilöstöä 1239, edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä 22 henkilöä, mikä johtui lähinnä asumispalvelujen toiminnallisista muutoksista. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 52.026 ME, vuoteen 2018 verrattuna kasvua + 0,3 % (51.800 ME). Sairauspoissaoloissa on tapahtunut pientä lisäystä. Sairauspoissaoloja vakinaisella henkilöstöllä oli keskimäärin 19,7 kalenteripäivää/henkilötyövuosi, vastaava luku v. 2018 oli 18,5. Henkilöstövoimavaroja on selvitetty tarkemmin tilinpäätöksen liitteenä olevassa henkilöstökertomuksessa.

1.7 Ympäristöasiat

Kuntayhtymän ympäristöasiat on esitetty ympäristö- ja terveysvalvontapalveluiden toimintakertomuksessa.

1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Pohjois-Savon maakunnan alueen kuntien väkiluvun ennustetaan vähenevän lukuunottamatta maakuntakeskus Kuopiota. Kuntayhtymän jäsenkunnista eniten väestöä menettäviä ovat ennusteen mukaan Sonkajärvi ja Kiuruvesi. Vieremä ja Iisalmi väestön vähenemä on lähinnä maakunnan keskiarvoa.

Koronavirusepidemian vaikutukset kuntayhtymän toimintaan

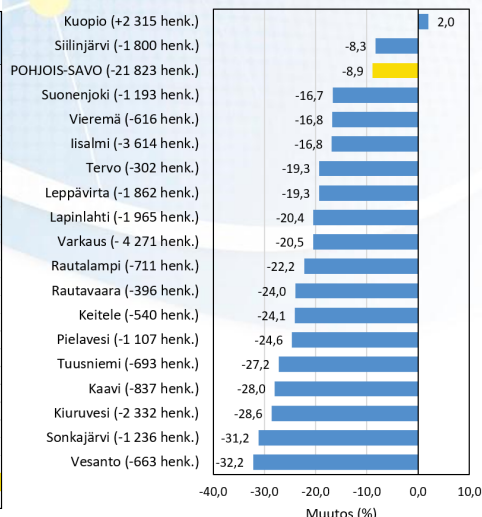
Koronavirusepidemia on edennyt maaliskuun aikana nopeasti maailmalla ja myös Suomessa. Tämän kertomuksen kirjoitushetkellä 27.3.2020 Ylä-Savon Soten toiminta-alueella on todettu kolme varmistettua koronavirustartuntaa. Kuntayhtymä on reagoinut epidemian leviämiseen ja lainsäädännössä tapahtuneisiin muutoksiin toimintojen muutoksilla, lakkauttamisilla ja rajaamisella. Tärkein tavoite on riskiryhmien ja henkilöstön suojeleminen tartunnalta. Epidemia on vauhdittanut sekä etätöitä että etäpalveluja.

Epidemian taloudelliset kokonaisvaikutukset kuntayhtymän toimintaan riippuvat epidemian laajuudesta ja kestosta, eikä niitä ole mahdollista tässä vaiheessa tarkasti arvioida. Jo epidemian alkuvaiheessa taloudellisia vaikutuksia on kuitenkin aiheutunut henkilöstön lisääntyneistä poissaoloista ja asiakasmaksutulojen pienentymisestä.

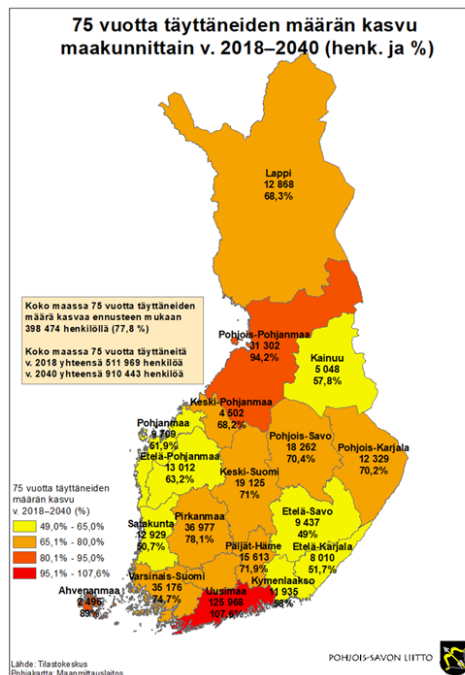
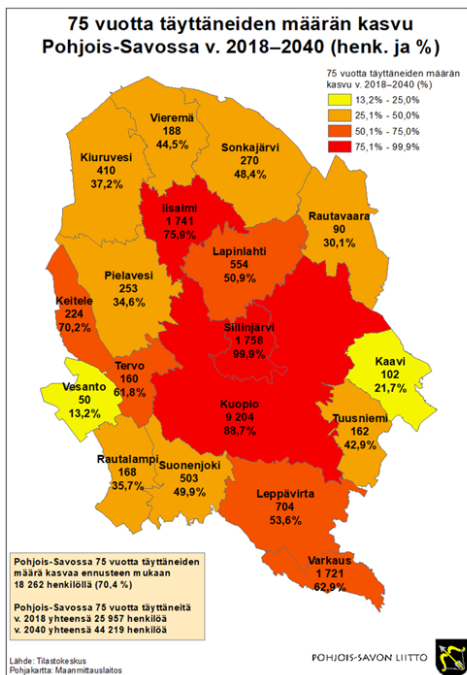
Väestö Pohjois-Savossa v. 2018 sekä ennuste vuosille 2020, 2025, 2030, 2035 ja 2040
Lähde: Tilastokeskus

	2018	2020	2025	2030	2035	2040	Muutos (henk.) 2018-2040	Muutos (%) 2018-2040
..Kuopio	118 664	119 490	121 078	122 086	122 118	120 979	2 315	2,0
..Siilinjärvi	21 674	21 627	21 390	20 929	20 374	19 874	-1 800	-8,3
Kuopion seutukunta	140 338	141 117	142 468	143 015	142 492	140 853	515	0,4
..Iisalmi	21 472	21 103	20 254	19 444	18 647	17 858	-3 614	-16,8
..Kiuruvesi	8 153	7 854	7 210	6 673	6 222	5 821	-2 332	-28,6
..Keitele	2 244	2 177	2 040	1 926	1 815	1 704	-540	-24,1
..Lapinlahti	9 617	9 404	8 897	8 420	8 006	7 652	-1 965	-20,4
..Pielavesi	4 498	4 367	4 070	3 799	3 577	3 391	-1 107	-24,6
..Sonkajärvi	3 967	3 791	3 425	3 143	2 922	2 731	-1 236	-31,2
..Vieremä	3 676	3 605	3 450	3 308	3 172	3 060	-616	-16,8
Ylä-Savon seutukunta	53 627	52 301	49 346	46 713	44 361	42 217	-11 410	-21,3
..Suonenjoki	7 145	7 004	6 693	6 431	6 175	5 952	-1 193	-16,7
..Rautalampi	3 196	3 114	2 912	2 742	2 601	2 485	-711	-22,2
..Tervo	1 567	1 531	1 456	1 393	1 328	1 265	-302	-19,3
..Vesanto	2 058	1 969	1 775	1 621	1 498	1 395	-663	-32,2
Sisä-Savon seutukunta	13 966	13 618	12 836	12 187	11 602	11 097	-2 869	-20,5
..Kaavi	2 990	2 873	2 624	2 435	2 279	2 153	-837	-28,0
..Rautavaara	1 651	1 602	1 490	1 395	1 317	1 255	-396	-24,0
..Tuusniemi	2 551	2 449	2 242	2 085	1 958	1 858	-693	-27,2
Koillis-Savon seutukunta	7 192	6 924	6 356	5 915	5 554	5 266	-1 926	-26,8
..Varkaus	20 829	20 288	19 152	18 205	17 359	16 558	-4 271	-20,5
..Leppävirta	9 650	9 446	8 972	8 523	8 134	7 788	-1 862	-19,3
Varkauden seutukunta	30 479	29 734	28 124	26 728	25 493	24 346	-6 133	-20,1
Pohjois-Savo	245 602	243 694	239 130	234 558	229 502	223 779	-21 823	-8,9
KOKO MAA	5 517 919	5 530 922	5 556 546	5 566 685	5 556 472	5 525 528	7 609	0,1

Väkiluvun muutos Pohjois-Savossa kunnittain v. 2018–2040 (henk. ja %) Tilastokeskuksen ennusteen mukaan

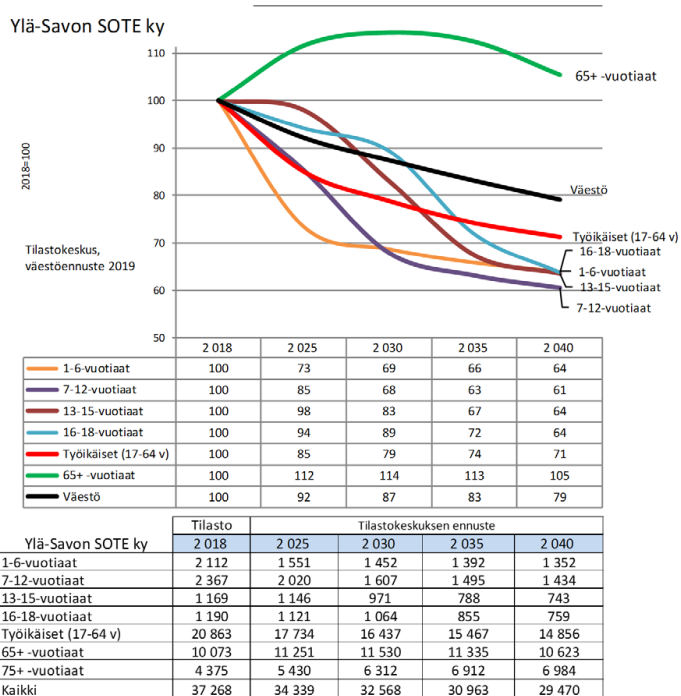
75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa merkittävästi vuoteen 2040 mennessä erityisesti Iisalmissa (+76%), Siilinjärvellä(100%) ja Kuopiossa (87%). Väestörakenteen muutos merkitsee voimakasta palvelutarpeen kasvua ikääntyvien palveluissa seuraavien vuosikymmenien aikana.

Aleneva väestökehitys näkyy myös tilastollisesti siten, että asukaskohtaiset kustannukset kasvavat, koska palvelutarve ei samassa suhteessa vähene, vaan useissa palveluissa kasvaa erityisesti ikääntyvän väestön osalta.

- Pohjana Tilastokeskuksen väestöennuste 2019:
 - väestö 2018
 - muuttotiedot 2012–2018
 - hedelmällisyys 2014–2018
 - kuolleisuus 2014–2018
- väestöennuste osoittaa, mihin kehitys johtaa, jos syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen mukainen kehitys jatkuu

FCG

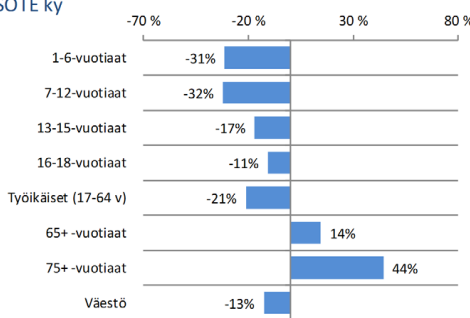

Ennustettu väestökehitys merkitsee lasten, nuorten ja työikäisten väestöluokkien alenemista ja yli 65 vuotiaiden ikäluokan kasvua. Voimakkaimmin kasvaa yli 75 vuotiaiden ikäluokka.

Ennustettu väestökehitys ikäluokittain:

Ylä-Savon
SOTE ky

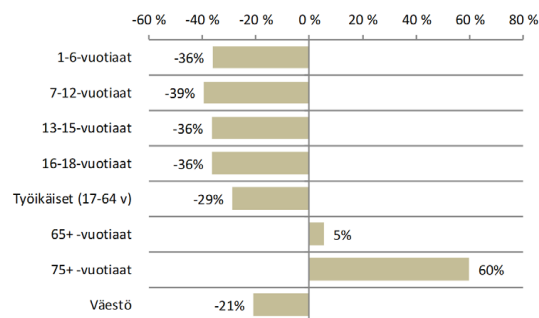
Väestökehitys 2018 - 2030

Tilastokeskus, väestöennuste 2019

Ylä-Savon SOTE ky

Väestökehitys 2018 - 2040

- Pohjana Tilastokeskuksen väestöennuste 2019:

- väestö 2018
- muuttotiedot 2012 -2018
- hedelmällisyys 2014-2018
- kuolleisuus 2014-2018

väestöennuste osoittaa, mihin kehitys johtaa, jos syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen mukainen kehitys jatkuu

6

Palvelutarpeen kasvu on voimakkainta vanhusten palveluissa. Erikoissairaanhoidon, ja perusterveydenhuollon sekä muiden sosiaalipalvelujen palvelutarve pysyy lähes ennallaan tai laskee. Eniten vähenee perusopetuksen, varhaiskasvatuksen sekä työikäisten palvelujen tarve.

Työikäisten määrä vähenee suhteessa palvelutarpeisiin

Huomio:

resurssien kohdentaminen ja riittävyys

Palvelutarpeet on laskettu väestötekijöiden muutosten perusteella. 'Tehtävät yhteensä' on laskettu painottamalla tehtäväkohtaisia volyyymiennusteita tehtävien asukaskohtaisilla kustannuksilla vuonna 2016.

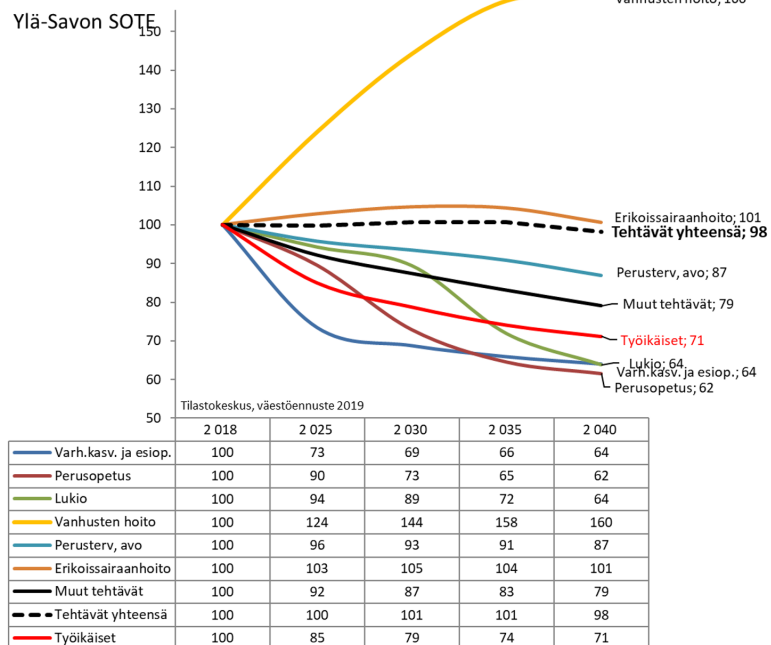
'Muut tehtävät' kattavat kaikki muut kuin nimetyt tehtävät, esim. sosiaali- ja kulttuuripalvelut. 'Muut tehtävät' luokan palvelutarpeet muuttuvat kuten väestön kokonaismäärä.

Vanhusten hoidossa tarpeen muutos on yli 75-vuotiaiden määrän muutos. Mukana myös perusterveydenhuollon vuodeosastoahoito

FCG.

Palvelutarpeiden kehitys, 2018=100

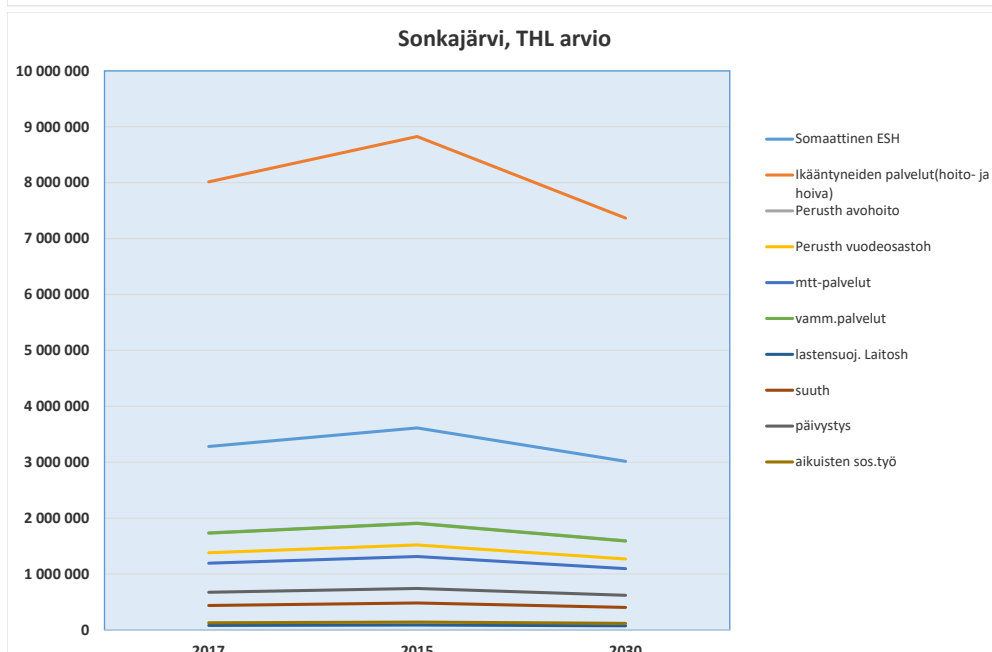
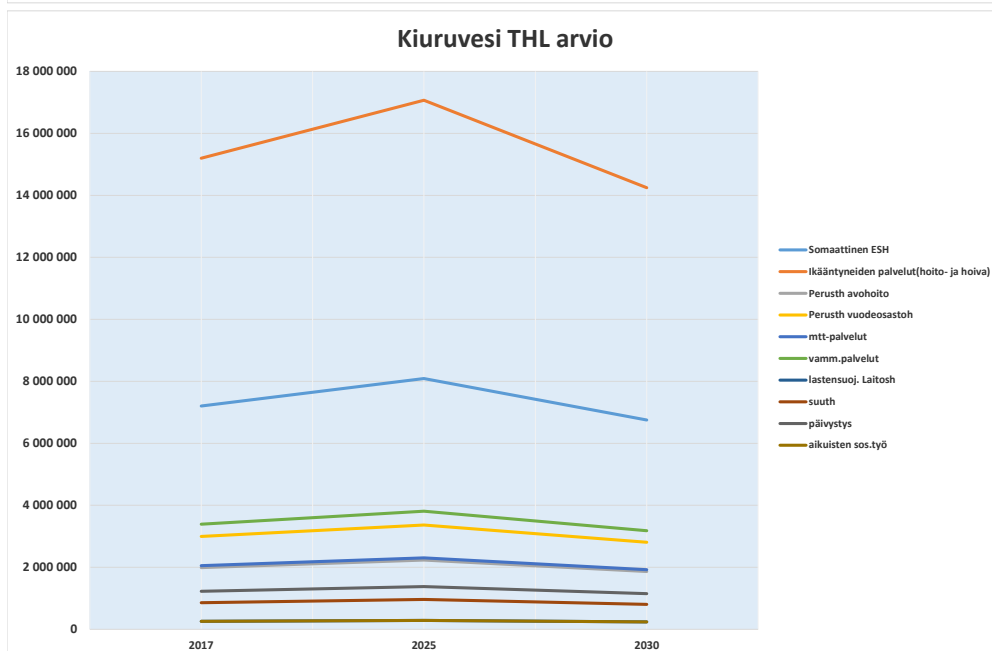
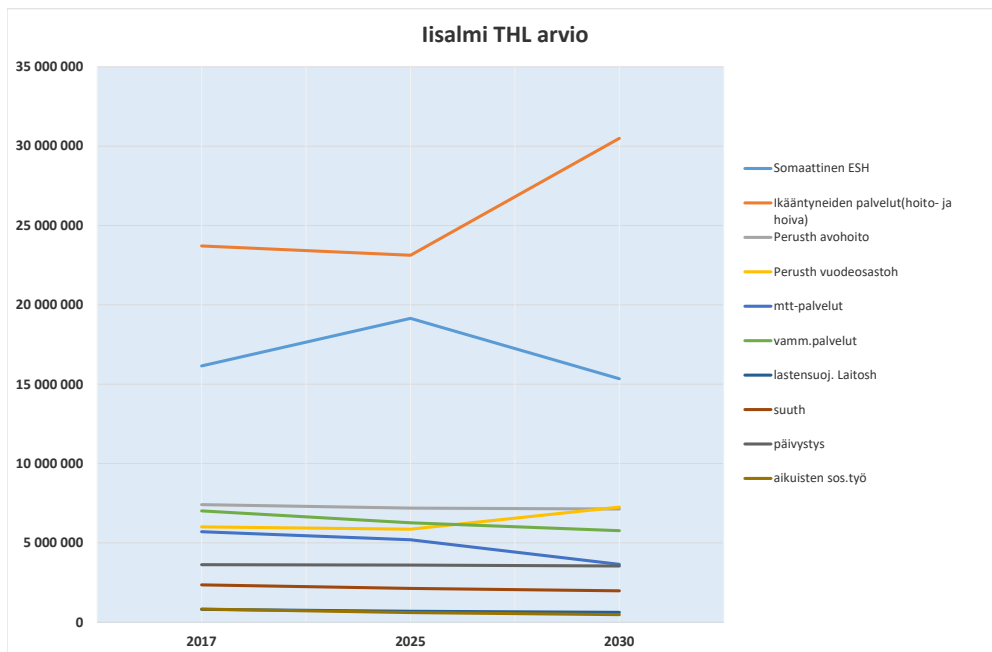
Ylä-Savon SOTE

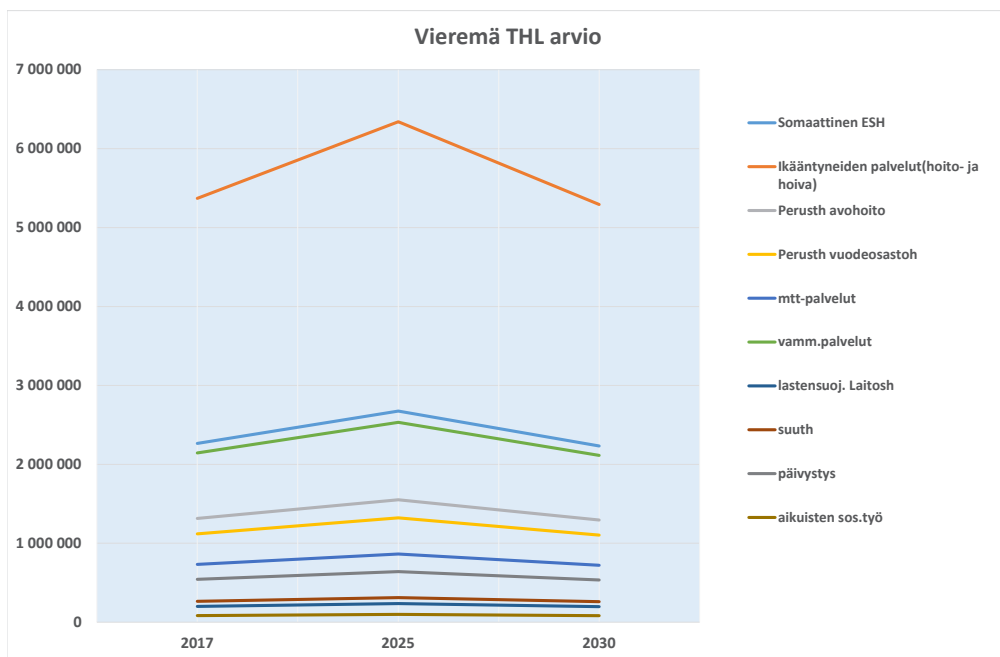

Tilastokeskus, väestöennuste 2019

19

THL on laatinut valtakunnalliseen sote-uudistukseen liittyen arviointiraportin maakunnittain. Seuraavissa taulukoissa on esitetty kunnittain THL:n arviomalliin perustuen palvelutarpeen kehitys, siten kuin se toteutuisi maakunnallisten tunnuslukujen perusteella. THL ei ole tehnyt kuntakohtaisia arvioita, vaan arviossa on sovellettu maakuntatasoisia tarvekriteerejä. Iisalmen osalta voimakkain ikääntyvien palvelujen kasvu alkaa vuonna 2025. Sen sijaan muiden jäsenkuntien osalta kehitys on juuri päinvastainen eli muissa kunnissa ikääntyvien palvelujen kustannukset kasvavat vuoteen 2025 saakka ja sen jälkeen laskevat.

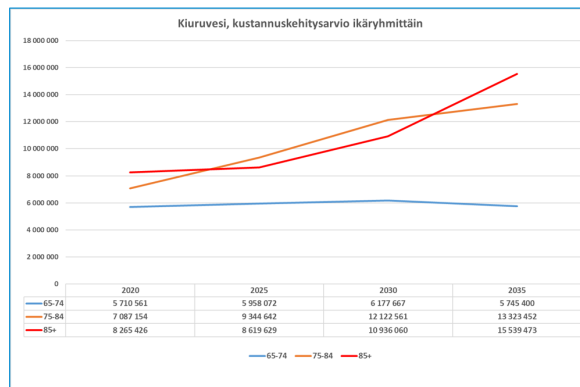
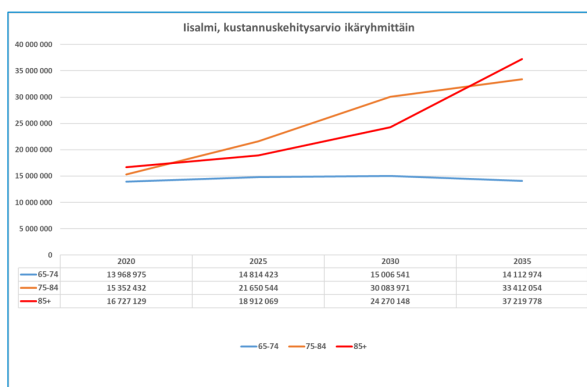

Seuraavissa taulukoissa on esitetty kustannuskehitysarvio ikääntyvien palvelujen osalta yli 65–74 vuotiaiden, 75-84 vuotiaiden sekä yli 85-vuotiaiden ikäryhmien osalta. 65-74 ikäryhmän osalta kustannuskehitys pysyy melko tasaisena koko ennustekauden ajan. 75-84 vuotiaiden palvelujen kustannuskehitys kasvaa vuoteen 2030 saakka kaikissa jäsenkunnissa. Yli 85 vuotiaiden osalta kustannukset kasvavat vuoden 2025 ja vuoden 2030 jälkeen voimakkaammin.

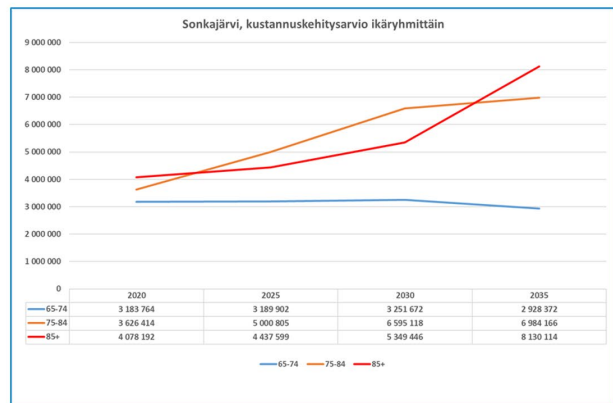
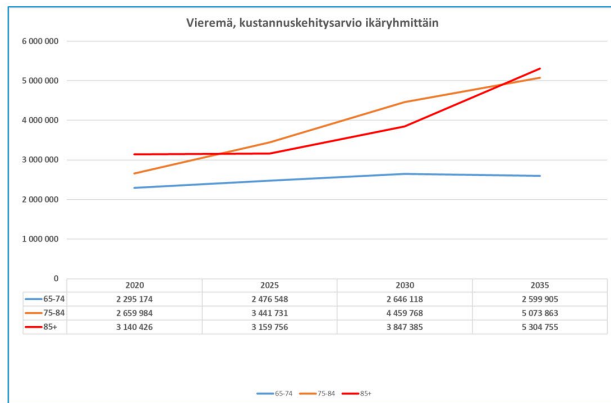
Kustannuskehityksen arvioinnin perustana on käytetty Kuntaliiton julkaisua vuodelta 2018 sekä väestöennustetta. Kustannusten kasvu on voimakkainta lisälmissä.

Kustannusten muutos 2020 - 2035 keskimääräisillä ikäryhmittäisillä kustannuksilla					
	2016	2020	2025	2030	2035
<i>Muutos % vertailukust. v 2016</i>		5,6	12,5	27,6	39,6
0 - 16 vuotiaat ka	2 446	2 583	2 752	3 121	3 415
17 - 64 vuotiaat	2 359	2 491	2 654	3 010	3 293
65-74 vuotiaat	3 988	4 211	4 487	5 089	5 567
75-85 vuotiaat	8 716	9 204	9 806	11 122	12 168
85+	20 652	21 809	23 234	26 352	28 830

Ennuste kustannuskehityksestä kunnittain 2020 – 2035 ikäryhmittäin, ikääntyvät

Ennuste kustannuskehityksestä kunnittain 2020 – 2035 ikäryhmittäin, ikääntyvät

Väestörakenteen ja väestömäärän muutos on alueen yleisen kehityksen kannalta merkittävä ja lisäksi kehitys vaikuttaa oleellisesti SOTE- palveluiden kysyntään.

- Työikäinen väestö vähenee ja verotulojen osuus alenee, mikä vaikuttaa kuntien talouden kantokykyyn. Valtion rahoitusosuudella voidaan kompensoida tulojen alenemaa. Koska kehitys on samansuuntainen koko maassa, ei valtion rahoituksella voida kompensoida koko tulovajetta. Tämä merkitsee uusien edullisempien ja kustannustehokkaampien palvelujen järjestämisen ja tuottamistapaa, mikäli lainsäädännöllä ei palveluvaihtoehtoja muuteta.
- Vanhusten määrän kasvaessa suhteessa työikäiseen väestöön huoltosuhde kasvaa ja samalla palvelujen kysyntä kasvaa.
- Huoltosuhde heikkenee kuntayhtymän alueella muuta maata ja maakuntaa nopeammin.

Terveyskampushanke

Lähi vuosien kustannuskehitykseen vaikuttaa merkittävästi Terveyskampus-hanke. Hankkeessa on toteutettu lisälmen sairaalarakennuksen 1. vaiheen peruskorjaus ja 2. vaiheen uudisrakennuksen rakentaminen on käynnistynyt helmikuussa 2020. Uudisrakennuksen kustannusarvio on 17,2 miljoonaa euroa. Uudisrakennuksen lisäksi suunnittelukaudella 2020-2022 Terveyskampuksen liittyviin investointeihin on varattu määrärahoja yhteensä 12,4 miljoonaa euroa. Suurin vaikutus kuntayhtymän talouteen on investointien myötä kasvavilla rakennus- ja kalustopistoilla.

1.9 Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

1.9.1 Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Kuntayhtymän ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta määrätään hallintosäännössä ja sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan ohjeissa. Ulkoista valvontaa toteuttavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki kuntayhtymän tilivelvolliset ja esimiehet.

Valvonta-suunnitelmat laaditaan kunkin tilivuoden alussa vahvistettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden, riskien hallinnan ja erityisten valvontakohteiden osalta. Sisäisen valvonnan asiakirjat (suunnitelmat, raportit) on tallennettu asianhallintajärjestelmään (Dynasty).

Riskien hallinta

Yhtymähallitus ja muu johto vastaavat siitä, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty kuntayhtymässä. Riskienhallintaa toteutetaan osana vuosittaista talous- ja strategiaprosessia. Riskienhallinnassa käytetään raportointijärjestelmiä, joita ovat potilas- ja asiakasvaaratapahtumien osalta Haipro-järjestelmä ja toiminnan riskien hallinnan osalta 4ks-järjestelmä.

Strateginen ja operatiivinen taso: Toimitusjohtaja vastaa riskienhallintapolitiikan mukaisten menettelytapojen luomisesta ja

päättää riskienhallintaa koskevien asioiden organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi yhtymähallitukselle. Vastuualuetasoinen vastuu käytännön riskienhallinnasta on vastuualuejohtajilla, jotka raportoivat toimitusjohtajalle.

Toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita seurataan sekä kuukausiraportoinnilla että osavuosisraportoinnilla. Raportoinnin kehitystyö on jatkunut edelleen ja tavoitteena on mahdollisimman ajantasainen raportointi. Jäsenkunnille luodaan portaali raportointiin ja sen kehitystyö on aloitettu vuoden 2019 lopulla. Talouden riskiarviot ja talouden seuranta on käsitelty omassa osiossaan.

Omaisuuksien riskit: Kuntayhtymän omaisuutta on hoidettava riskittömästi ja tuloa tuottavasti. Toimintayksiköt vastaavat omistuksensa olevan omaisuuden hallinnoinnista ja raportoivat siihen kohdistuvista muutoksista. Kuntayhtymän kiinteä ja irtain omaisuus on vakuutettava riittävällä turvatasolla. Vakuutukset on hoidettu asianmukaisesti, eikä niissä ole havaittu puutteita. Omaisuusriskit on käsitelty ko. osiossa erikseen.

Häiriötilanteet ja poikkeusolot: Vastuualuejohtajat vastaavat oman vastuualueensa valmiussuunnittelusta ja johtava lääkäri vastaa terveydenhuollon valmiussuunnittelusta. Valmiussuunnittelun tarkoituksena on varmistaa kuntayhtymän palvelujärjestelmän toimivuus kaikissa häiriötilanteissa. Toimintayksiköiden esimiesten on huolehdittava, että kriittisille toimintoille on laadittu jatkuvuus-suunnitelmat ja että niitä ylläpidetään sekä testataan säännöllisesti.

Johtaminen ja hallinto

Kuntayhtymän strategia toimii strategisen johtamisen asiakirjana. Kuntayhtymän strategian päivitys aloitettiin elokuussa 2019 ja strategia vahvistetaan maaliskuussa 2020. Järjestämissuunnitelma, palvelusopimukset, henkilöstösuunnitelma, hankintaohje ja talousarvio käyttösuunnitelmien toimivat strategian täytäntöönpanon ohjaavina suunnitelmina. Lisäksi strategiseen johtamisjärjestelmään kuuluvat mm. kehityskeskustelut ja johtoryhmätyöskentely.

Johtaminen

Vuoden aikana on uudistettu ja vahvistettu esimiesrakennetta vastuualueittain. Tavoitteena on vahvistaa ja selkeyttää esimies-toiminnan avulla tulosvastuuta, henkilöstön työkykyisyyttä ja toiminnan laatua. Muutokseen vaikutti myös Aluehallintoviraston vaatimus 30 tt /esimies, jota voidaan pitää keskeisenä arviointikriteerinä esimiesvastuuta arvioitaessa. Esimiestoiminnan muutos toteutuu vuoden 2020 aikana koko kuntayhtymän toiminnassa.

Valtakunnallisen sote-valmistelun aikana tehdyt väliaikaiset tehtäväjärjestelyt ovat kuormittaneet erityisesti taloushallinnon sekä hallinnon toimintaa, koska ylimmän johdon tehtäviä ei ole täytetty ulkoisesti (talousjohtaja ja hallintojohtaja). Talousjohtaja rekrytoitiin keväällä 2019. Hoito- ja hoivan vastuualueella johtamisjärjestelmä uudistui 1.5.2019 alkaen siten, että osastopalvelujen tehtäväalue siirtyi terveyspalveluihin. Terveyspalvelujen kokonaisvolyyymi kasvoi n. 10 milj. € ja huomioiden myös sairaanhoitopiirin ostopalvelujen osuus, on terveyspalvelujen toimintamenot lähes puolet koko kuntayhtymän toimintamenoista.

Päätöksentekoa ja toimivallan käyttöä valvotaan viranhaltijapäätösten ja toimielinten päätösten osalta. Hallitus ja toimitusjohtaja valvovat johtoryhmän viranhaltijapäätöksiä, vastuualuejohtajat puolestaan alaistensa viranhaltijoiden päätöksentekoa. Hallitus ja toimitusjohtaja valvovat myös muiden toimielinten päätöksiä. Ohjeistus on hallintosäännössä. Päätösvallan delegointioikeus on määritelty hallintosäännössä ja myös sitä valvontaan edellä mainitun mukaisesti. Otto-oikeutta ei ole käytetty eikä toimivallan ylityksiä tai muutoin virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä ole valvonnassa havaittu.

Muistutusten ja kanteluiden käsittelyajat ovat liian pitkiä

Käsittelyajat ovat muistutusten ja tietopyyntöjen osalta edelleen olleet kohtuuttoman pitkiä (yli 30vrk). Hoito- ja hoivan vastuualueella muistutusten käsittelyajat olivat keskimäärin 45 päivää ja oikaisuvaatimusten käsittelyajat olivat keskimäärin 51 päivää. Muistutuksien ja kantelujen (33) määrä on hieman noussut vuodesta 2018 (11) ja oikaisuvaatimusten määrä oli 27.

Terveyspalveluissa käsittelyajat ovat muistutusten ja tietopyyntöjen osalta keskimäärin 65 vrk. Taustalla on esimerkiksi muistutusten määrän lisääntyminen (potilaat entistä tietoisempia oikeuksistaan). Tilanne on huonontunut jonkin verran vuodesta 2018. Terveysjohtajan ja johtavan lääkärin tehtävät ovat olleet erillisiä tehtäviä vuoden 2018 alusta, joten aikaa muistutusten vastaamiseen on ollut enemmän. Ruuhkaa on pyritty helpottamaan myös siten, että muistutuksiin vastaamista on vuoden 2017 alkaen delegoitu ylilääkäreille niissä tilanteissa, joissa muistutus koskee vain yhden ylilääkärin alaista toimintaa.

Muistutusten käsittelyprosessia on selkiytettävä vuoden 2020 aikana ja tästä raportoidaan yhtymähallitukselle. Muistutusten käsittelyaikoja ei kaikilta osin voida pitää asiakkaan oikeuksien mukaisina.

Ohjaus- ja valvonta

Vanhuspalvelujen ohjaus- ja neuvontatehtävä korostui vuoden aikana. Suunnitellut Ohjaus- ja valvontakäynnit/-keskustelut yksi-tyisiin ja julkisiin sosiaalihuollon palveluihin ovat toteutuneet ja raportoitu yhtymähallituksen jaostolle ja edelleen saatettu tiedoksi yhtymähallitukselle. Ennakoivaa ja reaktiivista valvontaa vahvistettiin ennalta ilmoittamattomilla käynneillä. Lisäksi toteutettiin AVIn pyytämät erilliset tarkastuskäynnit kolmen yksityisen palveluntuottajan asumispalveluihin. Palvelujen laatu ja taso vastaavat valtakunnallisia tavoitteita eikä viime vuonna valtakunnallisesti esiin nousseita epäkohtia alueella todettu. Vuodelle 2020 on varattu erillinen resurssi ohjausta ja valvontaa varten. Tuloksesta tiedotettu kuntayhtymän www-sivuilla.

Elintarvikevalvonnassa otettiin käyttöön valtakunnallinen tietojärjestelmä VATI vuoden 2019 alussa. VATI korvasi käytössä olleen Tarkastaja -ohjelman ja sisältää myös elintarvikevalvonnan Oiva-järjestelmän.

Oma- ja valvonta

Työyksikkökohtaiset oma- ja valvontasuunnitelmat ovat julkisesti nähtävänä työyksiköissä. Sisältöjä on yhtenäistetty asiakaslähtöisesti ja prosessilähtöisesti. Asumispalvelujen oma- ja valvonta-suunnitelmaan päivittäminen jäi vuodelle 2020 henkilöstömuutosten vuoksi. Oma- ja valvonta-suunnitelman käytön tehostaminen asiakasprosesseissa tavoitteena.

Hyvinvointipalveluissa vuoden 2019 aikana on tarkastettu valvontaohjelman mukaisesti lastensuojeluyksiköt ja mielenterveyspalveluasuminen. Yksi mielenterveyspalveluasumisen yksikkö on ilmoittanut lopettavansa toiminnan vuoden 2020 alkupuolella. Tarkastustoimintaa on tehty aikaisempia vuosia enemmän saapuneiden epäkohtailmoitusten perusteella. Osa ilmoituksista on annettu tiedoksi myös Aluehallintovirastolle. Kuntayhtymän omiin kehitysvammayksiköihin on laadittu ohje asiakkaiden käteisvarojen käsittelystä.

Sosiaalihuoltolain mukaan edellytetään oma- ja valvontasuunnitelmien laadintaa. Suunnitelmat on laadittu lastenkodeille, kehitysvammaisten yksiköille, sosiaalikeskuksille, lapsiperheiden kotipalvelulle, perhetyölle ja perheneuvolalle.

Henkilöstö

Kuntayhtymän henkilöstösuunnitelma perustuu henkilöstövoimavarojen strategiseen johtamiseen. Henkilöstön oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu edellyttää voimassa olevien lakien ja asetusten, virka- ja työehtosopimusten sekä henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista.

Kuntayhtymän henkilöstöpolitiikassa on noudatettu sote-valmistelun suosituksen periaatteita ja virkoja / tehtäviä on pääsääntöisesti täytetty vain 2019 loppuun saakka. Sote-valmistelun päättymisen jälkeen (03/2019) ei ko. erityisperusteita ole voitu soveltaa. Kuntayhtymän henkilöstö on pääasiassa vakinaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisia palvelussuhteita tulee käyttää vain poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä. Johtamisen osiossa on viitattu työn kuormitukseen järjestelyjen osalta.

Eläinlääkäripäivystys on toiminut keskeytyksettä. Pysyvät eläinlääkäripäivystysnumerot 0600 11 677 (läntinen) ja 0600 11 678 (itäinen) ovat olleet käytössä. Kiireettömiin toimenpiteisiin asiakas on saanut ajanvarauksen yleensä kohtuullisessa ajassa. Osan vuotta kuntayhtymässä ei ollut päätoimista valvontaeläinlääkärinä, mutta loppuvuodesta perustettiin toinen valvontaeläinlääkärin virka ja molempiin virkoihin valittiin viranhaltijat. Kunnaneläinlääkäreiden virat ovat olleet täytettyinä, mutta sairaustapausten vuoksi sijaisia on ollut tavanomaista enemmän.

Sairauspoissaoloissa on tapahtunut pientä lisäystä vuoteen 2018 verrattuna. Keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä on vuonna 2019 yhteensä 19,7 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti, vuonna 2018 se oli 18,5. Positiivista on se, että työkyvyttömyyseläkkeiden ja täysien kuntoutustukien määrä on pysynyt henkilökunnan keski-ikäen nousemisesta huolimatta kohtuullisena. Sairauspoissaoloihin ja työkyvyn ylläpitämisen tukemiseen kuntayhtymässä on ollut käynnissä TyHySIB -kehittämishanke, jolla pyritään erilaisin vaikuttavin tukitoimin vähentämään sairauspoissaoloja asumispalveluissa ja kotihoidossa. Hankkeen vaikutuksia on raportoitu yhtymähallitukselle.

Määräaikaissuudet ja sijaisuudet

Sijaisuudet hoidetaan ensisijaisesti sisäisten sijaisten (sissiyksikkö) kautta vakinaisella henkilöstöllä. Erillistarkastelun pohjalta sijaisten käyttö on kohdistunut pääosin kotihoitoon, asumispalveluyksiköihin ja osastopalveluihin. Kyseiset palvelualueet ovat mitoituksen piiriin kuuluvaa tai muutoin valtakunnallisesti valvontaviranomaisten tarkastelun piiriin kuuluvaa henkilökuntaa. Sijaisia käytetään myös päivystyksessä, kotisairaaloissa, vastaanotoilla ja mtt- ja päihdepalveluissa.

Sijaisyksikön toiminnan uudistaminen on aloitettu 2019 ja uusi malli otetaan käyttöön 2020. Sijaistoiminnassa on havaittu jonkun verran puutteita mm. siten, että yksiköt ovat palkanneet ulkoisen sijaisrekrytoinnin kautta sijaisen, vaikka sisäisessä sijaisyksikössä olisi ollut tarjota työvoimaa. Rekrytointiohjeiden noudattamista ja valvontaa on tehostettava eri vastualueilla. Sijaistoiminnan

määrärahavaraukset alkuperäisessä talousarviossa olivat riittämättömät. Tilivuoden aikana tehtiin talousarviomuutoksia. Kuntayhtymätasolla henkilöstökuluista pystyttiin kattamaan kokonaisuudessaan ylitykset. Kuluvaan vuoden talousarvioon on tarpeen tehdä tarvittavat muutokset tilinpäätöksen 2019 toteutuman pohjalta.

Kuntayhtymässä tavoitteena on tarvepohjainen, työkykyinen ja osaava henkilöstö. Toiminnallisiin muutoksiin perustuvat uudet tehtäväkuvat, nimikkeet ja resurssien siirrot ovat osa jatkuvaa operatiivista toimintaa. Henkilöstömitoitukset asumispalveluissa vastaavat valtakunnallisia laatusuosituksia ja yksityisten palvelun tuottajien toimilupia. Henkilöstömitoitukset vuodeosastoilla ja asumispalveluissa vastaavat valtakunnallisia laatusuosituksia. Kotihoidon henkilöstön mitoitusterusteena toimii asiakkaiden sopimusten mukaiset resurssit työtunteina.

Valmisteilla olevaan sote-uudistukseen liittyy hoitajamitoituksen kirjaaminen lakiin. Lainsäädäntö tulee asteittain voimaan elokuusta 2020 alkaen ja täysimääräisesti mitoitusterusteet ovat käytössä 2023. Tämä merkitsee kuntayhtymän toiminnan rakenteiden tarkastelua, työvoiman kohentamista uudelleen ja talousvaikutusten arvioimista keväällä 2020.

Rekrytoinnit

Virkoja ja tehtäviä täytettäessä on noudatettu voimassa olevaa kuntayhtymän täyttölupa-, haku- ja valintamenettelyä. Johtamisen haasteena olivat järjestämistapa- ja toiminnallisista muutoksista johtuvat mm. henkilöstön sopeuttamistarpeet vuoden aikana, sijaisjärjestelyjen suunnittelu ja sijaismäärärahojen riittävyys. Henkilöstön laajempi yhteiskäyttö toteutui vuodenvaihteen aikana. Viere-mällä toteutettiin asumispalvelujen yksikön henkilöstön siirtyminen liikkeen luovutuksen periaatteella yksityiselle palveluntuottajalle 1.1.2020 alkaen.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ilmoittautumiset Suosikki-rekisteriin on käsitelty Valvirassa pääsääntöisesti 30.6.2018 mennessä. Ulkomailla suoritetun tutkinnon osalta asian käsittely on viivästynyt ja työntekijän tehtävän ja tehtäväkuvan tarkistaminen siirtynyt vuodelle 2019.

Psykiatrien ja psykologien rekrytoinnissa on olleet suurimmat vaikeudet vuonna 2019. Palvelujen turvaamiseksi on jouduttu käyttämään ostopalveluja.

Valtionhallinnon uudistukset aiheuttavat kustannuksia ja työkuormaa

Palkkatoimistossa valtionhallinnon tulorekisterin käyttöönotto aiheuttanut merkittävästi ylityötä ja lisäkuluja kuntayhtymälle. Myös sijaistyövoimaa on jouduttu palkkaamaan tulorekisteristä johtuvien selvitystöiden ruuhkautuessa. Lisäksi vuoden lopulla sijaismaksatuksen siirtoon liittyvät järjestelyt toiseen maksujärjestelmään ovat aiheuttaneet lisätyötä. Yliöitä pyritään rajoittamaan ja huolehtimaan henkilöstön jaksamisesta.

Talous

Talousarvio vuodelle 2019 oli laadittu epärealistiselle pohjalle. Kuntien asettama raami sekä talousarvion valmistelun yhteydessä esitetyt lisäsäästövaatimukset eivät pohjautuneet todellisiin toiminnan muutoksiin, sillä palvelujärjestelmään eikä palvelutasoon haluttu muutoksia palvelusopimusneuvotteluissa. Tavoitteena tulisi olla kannustavia tavoitteita sisältävä ja faktoihin pohjautuva talousarvio, jolloin sen seuranta on mahdollista ja myös poikkeamiin voidaan reagoida.

Talouden seurantaa on tehty säännöllisesti kuukausiraportoinnin yhteydessä ja toteuma on käyty läpi vastuualueiden johtoryhmissä. Vuodelle 2020 kehittämisehdotuksena on toivottu lisää koulutusta talouden seurantajärjestelmien käyttöön. Vuoden aikana on viety eteenpäin myös raportoinnin ja kuntakohtaisen kustannusjaon automatisointia.

Hoito- ja hoivapalveluissa talousarvion ylitys kohdistui ensisijaisesti sijaismäärärahoihin. Määrärahasiirrot on toteutettu ja ne (500 000 €) kohdistuvat kotihoidossa henkilöstökustannuksiin ja omaishoidon tukeen ja asumispalveluissa henkilöstökustannuksiin. Hyvinvointipalvelut raportoivat vuoden aikana toteutuvasta riskistä ostopalvelumäärärahojen osalta, koska loppuvuodesta 2018 alkaen palvelutarpeet kasvoivat perhesosiaalityössä sekä kodin ulkopuolelle sijoitusten että avohuollon tukitoimien osalta.

Sosiaalityön tehtäväalueella määrärahat ovat ylittäneet koko vuoden alkuperäisen talousarvion tasaisen perhesosiaalityön ennakkoimattomien lastensuojelukulujen vuoksi. Vastuualueen sisäisinä määräraha-siirtoina katettiin lastensuojelun ennakkoimattomia sijoituskuluja mielenterveys- ja päihdepalveluista yhteensä 90 000 euroa ja perhekeskuksesta 175 000 euroa (yhtymähallitus 3.12.2019). Samoin lokakuun raportin pohjalta perhesosiaalityön ylityksiä kattamaan lisättiin määrärahaa noin 1 000 000 euroa (yhtymävaltuusto 10.12.2019).

Toiminnan muutokset näkyvät myös määrärahojen muutoksina. Esim. erikoissairaanhoidon palvelujen siirtäminen sairaanhoitopiiriltä kuntayhtymän vastuulle merkitsee myös kustannusten muutoksia (kasvu) kuntayhtymän oman toiminnan osalta. Merkittävänä muutoksena on nähtävissä mm. lääkemenneiden voimakas kasvu. Vastaava kustannusten alenema tulisi näkyä sairaanhoitopiirin laskutuksessa. Tästä on käynnistetty erilliskeskustelut sairaanhoitopiirin johdon kanssa.

Erillisiä selvityksiä kunnille ja kuntajohtajille on laadittu mm. palvelujen kustannusten kehityksestä, osastopalveluista sekä kotihoidon ja asumispalveluista nykytilanteesta. Selvitykset on raportoitu hallitukselle, jäsenkunnille ja tarkastuslautakunnalle.

Hankinnat ja sopimukset

Sopimushallinta ja juridisten riskien hallinta on välttämätöntä toiminnan sujuvuuden varmentamiseksi. Sopimukset laaditaan kuntayhtymän edut turvaaviksi ja niiden on pääsääntöisesti noudatettava ko. alan yleisiä sopimusehtoja. Sopimuksiin sisältyvät yleiset sopimusehdot. Sopimusten valvonta kohdistuu niiden laadintaan, täytäntöönpanoon ja sopimusten sisällön noudattamisen valvontaan. Täytäntöönpanon ja sopimusten noudattamisen osalta valvotaan muun muassa laskutusta ja maksatusta, hinnan korotusta, optioiden käyttöön ottamista ja irtisanomista. Toistaiseksi voimassa oleviin sopimuksiin tulee sisällyttää kuntayhtymän edun turvaava riittävän lyhyt irtisanomisaika.

Vuoden 2019 lopulla kuntayhtymälle osoitettiin AVIN tarkastuspyyntö tilaajavastuulain toteutumisesta, mutta varsinainen tarkastus tehtiin vuoden 2020 puolella. Valvontaraportti sisältyy vuoden 2020 sisäiseen valvontaan mahdollisine huomioineen ja toimenpiteineen. Lisäksi tulevilla sopimuksissa on huomioitava häiriö- ja poikkeusolojen suunnitelma, johon tullaan kiinnittämään huomiota v. 2020 aikana. Sopimuksiin tullaan sisällyttämään vakiona ko. ehdot.

Kilpailuttaminen ja hankinnat on toteutettu asianmukaisesti hankintaohjeen mukaisesti. Sopimuksen sisällön valvontaa ja reklamaatiota on toteutettu mm. etälääkäripalvelujen osalta. Sanktiomaksuja on peritty Sansia Oy:n kautta. Pienhankinnat ovat toteutuneet ohjeiden mukaisesti. Terveyspalveluissa reklamaatioita on tehty vuoden aikana muun muassa väärin perustein tehdystä laskutuksesta, toimitusviiveestä ja laskutukseen liittyvistä virheistä. Muutama reklamaatioprosessi on edelleen keskeneräinen.

Riskien hallinta

Talousriskeissä on yleisesti kyse kuntien talouteen kohdistuvista uhkista ja kuntayhtymän toiminnan sopeuttamisesta niiden vaatimalla tavalla. Kyse on talousarvion valmistelussa tehtävistä valinnoista sekä talousarvion tuloihin, menoihin ja tavoitteiden toteutukseen liittyvistä epävarmuustekijöistä.

Maksuvalmiusriski:

Kuntayhtymän kassavirta on ollut hyvin ennustettavissa maksuvalmiutta seurataan säännöllisesti. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat maksaneet kuukausittain ennakoon sovitun ennakkomaksun, jolla on pystytty rahoittamaan kuntayhtymän toiminta. Tilapäisiä likviditeettiongelmia varten kuntayhtymällä on käytössään kuntatodistusohjelma, jonka puitteissa likviditeetti pystytään turvaamaan.

Lisärahoitustarve koskee rakentamista Terveys-Kampus hankkeessa. Kuntayhtymä on kilpailuttanut ja nostanut pitkäaikaisen talousarviolainan hankkeen rahoittamiseksi.

Luottoriski:

Kuntayhtymän luottoriski liittyy asiakkaisiin, joilla on avoimia saatavia tai joiden kanssa on solmittu pitkäaikaissopimuksia. Kuntayhtymän asiakkaat ovat hajautuneita eikä sillä ole ollut merkittäviä saatavien luottoriskikeskittymiä. Asiakasluottoriskejä pienennetään tehokkaalla asiakassaatavien valvonnalla.

Suunnittelu- ja seurantajärjestelmän johdonmukaisuus ja kattavuus auttavat riskienhallinnassa ja päivittäisten valvontatoimenpiteiden järjestämisessä. Raporttien analysointi ja nopea reagointi poikkeamiin on osa toimivaa valvontaa, jota on suoritettu kuukausittain.

Vakuutusten osalta ei havaittu puutteita: yli 50 000 euron irtain on ilmoitettu erikseen. Kuntayhtymän vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2017 ja vuoden 2018 alusta vakuutusyhtiönä on aloittanut Protector Forsikring ASA. Kuntayhtymän vakuutusmeklarina toimii Marsh Oy.

Omaisuuksien riskit

Tilikauden aikana TerveysKampus-hanke on kohdistunut kuntayhtymän omistaman sairaalakiinteistöön. Vuosi 2019 on ollut hankkeen II vaiheen suunnittelukautta. Hanke toteutetaan projektinjohtourakkana. Urakan aikana kuntayhtymä pystyy vaikuttamaan hankkeen sisältöön ja kustannuksiin sekä hallitsemaan kustannusriskejä. Vuonna 2019 on tehty sairaalakiinteistön osalta lisäpoistoja. Koljonvirran kiinteistön arvo on poistettu taseesta kokonaan. Kiinteistöä luopumisen vaihtoehtoista on päätetty 2019 lopulla ja päätökset tehdään vuoden 2020 maaliskuussa.

Kuntayhtymä on aiemman linjauksen mukaisesti luopunut eVerson osakkuudesta v. 2019 aikana. Myynnistä ei syntynyt voittoa

eikä tappiota, sillä kauppahinta vastasi yhtiöön sijoitettua pääomaa. Verson kauppahinnan tasauserä kirjattiin vuoden 2019 tilinpäätökseen.

Hankintariskit

Pienhankinnat on toteutettu asianmukaisesti kuntayhtymän hankintaohjetta noudattaen, eikä siinä ole havaittu puutteita minkään vastuualueiden raporteissa. Hankintojen valmistelu ja suunnittelu on toteutunut hankintaohjeen mukaisesti. Hankintasuunnitelmien ajantasaisuudessa on parannettavaa ja siihen on kiinnitettävä huomiota. Kokonaissuunnitelman julkaiseminen esim. kuntayhtymän internetsivustolla puuttuu ja tämä tulee korjata alkuvuoden 2020 aikana.

Kilpailuttaminen ja hankintapäätökset on tehty pääsääntöisesti asianmukaisesti ja toimivaltaisen viranomaisen toimesta, eikä niissä ole havaittu mainittavia puutteita. Sopimusten kustannusten valvonta on toiminut hyvin. Talouspalvelut on ohjeistanut sopimusnumeroon perustuvan kumulatiivisen sopimuskustannusten Rondo-seurannan.

Henkilöstöriskit ja vaarojen tunnistaminen

Vaarojen tunnistaminen on tehty kattavasti kaikilla vastuualueilla. Turvallisuusriskien arviointi on tehty asianmukaisesti käyttäen 4KS-järjestelmää. Väkivalta- ja uhkatilanteiden ilmoitukset Haipro-järjestelmään sekä arviointi on tehty asianmukaisesti. Väkivalta- ja uhkatilanteet raportoidaan myös kuukausi / neljännesvuosiraporteissa.

Työsuojelun, työterveyshuollon ja työkykykoordinaattorin yhteistyönä on käsitelty työoloihin liittyviä kehittämistoimia sekä työoloja kuvaavia mittareita, kuten sairauspoissaolot ja profiilit, muut poissaolot sekä erilaiset poikkeamatapahtumat. Yhteiskäsittely on edistänyt yhteiseen tavoitteeseen pääsemistä, mikä näkyy kuntayhtymän tuloksellisuudessa näillä osa-alueilla. Erityisesti yhteistä käsittelyä on vaatinut sisäilmaongelmat eri toimipisteissä.

Korjaavina toimenpiteinä on kuntayhtymässä mm. lisätty osaamisen varmistamista esim. laiteturvallisuuden osalta, tutkittu vakavia vaaratapahtumia ja annettu suosituksia niiden perusteella, koulutettu henkilökuntaa Haipron käytössä, edistetty kaatumisten ehkäisytyötä sekä tehty erilaisia tarkistuslistoja ja –kortteja. Sisäilmaongelmat korostuvat edelleen toimitiloissa

Riskien hallinnassa kiinnitettiin erityistä huomiota resurssien toteutumiseen ja sisäilmaongelmiin. Työyksiköiden riskienkartoitukset (4K3) ovat toteutuneet suunnitellusti. Palo- ja pelastussuunnitelmat on päivitetty. Hoito- ja hoivapalveluissa poistumisturvallisuus selvityksiin perustuvat sprinklaustarpeet ja lisääntyneet henkilöstötarpeet on huomioitu tarvittaessa palvelukeskuksissa. Lisäksi sisäilmaongelmiin liittyvään riskien hallinta on huomioitu yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Tietohallinnon, tietoturvan ja tietosuojan riskienhallinta

Kuntayhtymän johto vastaa siitä, että on olemassa toimiva järjestelmä, jossa merkittävät tietoturva- ja toiminnalliset riskit tunnistetaan ja arvioidaan.

Yksityisyyden suoja on kansalaisten perusoikeus, jonka varmistaminen on tietoturvaryhmän lisäksi myös toimintayksiköiden esimiesten vastuulla. Vastuu tietoteknisistä toimintaohjeista ja jatkuvuussuunnitelmista on prosessin, ICT – palvelun ja tietojärjestelmän omistajilla. Näiden asioiden hoitaminen tulee tarvittavilta osin sisällyttää tietotekniikkatoimittajien palvelusopimuksiin.

Tietoturvatyöryhmä toimii tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien asioiden käsittelyssä, kehittämisessä ja koordinoimisessa. Vastuu oman organisaation ja toiminnan tietoturvasta on jokaisella esimiehellä ja työntekijällä. Kuntayhtymän tietoturvapoliittikka ja tietoturvaan liittyvät ohjeet määrittävät tarkemmin toimintaohjeet ja käytännöt.

Potilastietojärjestelmien lokitietojen valvonnassa ei ole havaittu vuoden aikana vakavia poikkeamia. Potilastietojärjestelmän käyttöön liittyvää valvontaa on kaiken kaikkiaan tehostettu terveystietojärjestelmien vastuualueella, joka on nähtävä positiivisena asiana.

Prosessit

Kuntayhtymän toiminnan prosessit on kuvattu IMS-järjestelmässä. Lisäksi tiedonhallintalaki edellyttää julkisen hallinnon organisaatiota toimintansa kehittämisen tukemiseksi kokonaisarkkitehtuurin laatimista. Kokonaisarkkitehtuuri on toiminnan prosessien ja palvelujen, tietojen, tietojärjestelmien ja niiden tuottamien palvelujen muodostama kokonaisuuden rakenne riippuvuuksineen. Kuntayhtymässämme kokonaisarkkitehtuurin ohjelmistona on Arc.

Kuntayhtymässä on käynnissä myös palvelumuotoilu, jossa prosesseja kehitetään asiakaskokemuksta hyödyntäen. Sen keskeisenä tavoitteena on palvelukokonaisuuksien käyttäjälähtöinen suunnittelu niin, että palvelu vastaa sekä palvelun käyttäjän tarpeita että palvelun tarjoajan liiketoiminnallisia tavoitteita.

1.10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.10.1 Tuloslaskelma

	1-12 / 2019	1-12 / 2018
TOIMINTATUOTOT		
MYYNTITUOTOT	148 968 645	142 743 133
MAKSUTUOTOT	13 330 486	12 290 903
TUET JA AVUSTUKSET	1 132 234	1 858 139
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 610 266	1 482 561
	165 041 631	158 374 736
TOIMINTAKULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
PALKAT JA PALKKIOT	-52 026 873	-51 858 460
HENKILÖSIVUKULUT		
ELÄKEKULUT	-9 669 626	-9 629 498
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 537 434	-1 935 651
PALVELUJEN OSTOT	-82 485 859	-79 020 544
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 823 582	-4 375 902
AVUSTUKSET	-6 099 847	-6 469 332
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 128 328	-6 091 122
	-162 771 550	-159 380 510
TOIMINTAKATE	2 270 081	-1 005 774
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	0	7 882
MUUT RAHOITUSTUOTOT	35 264	33 154
KORKOKULUT	-18 703	-4 222
MUUT RAHOITUSKULUT	-299 886	-314 766
	-283 325	-277 953
VUOSIKATE	1 986 757	-1 283 727
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 986 757	-2 709 675
SATUNNAISET ERÄT		
SATUNNAISET TUOTOT	0	3 993 402
TILIKAUDEN TULOS	-0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-0	0
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	101,4	99,4
Vuosikate/Poistot, %	100	-47

Toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot olivat yhteensä 165,0 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 6,7 m€/4,2 %. Kuntayhtymän toimintatuotoista jäsenkuntien maksuosuudet muodostivat 143,1 m€, jossa kasvua edellisvuoteen 5,3 m€/3,8 %. Muiden toimintatuottojen toteuma oli 21,9 miljoonaa, jossa kasvua edellisvuoteen 1,4 m€/6,7 %. Merkittävimmät muutokset toimintatuotoissa olivat psykiatrisen osaston ulkokuntien myyntituottojen kasvu 0,7 miljoonalla eurolla, kuntayhtymän maksutuottojen kasvu 1,0 miljoonalla eurolla ja valinnanvapauskokeilun päättymisestä johtuva avustusten määrän alentuminen 0,7 miljoonalla eurolla.

Toimintakulut

Kuntayhtymän toimintakulut olivat yhteensä 162,8 m€, jossa kasvua edellisvuoteen oli 3,4 m€/2,1 %. Henkilöstökuluissa palkat ja palkkiot kasvoivat 168 000 euroa/0,3 prosentti ja henkilösivukulut alenivat 358 000 euroa/3,1 %. Henkilösivukulujen alentuminen johtuu työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksujen alentumisesta.

Palvelujen ostot olivat yhteensä 82,5 m€, jossa kasvua edellisvuoteen 3,5 m€/4,4 %. Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden määrä kasvoi 1,6 m€/4,4 %. Hyvinvointipalveluissa palvelujen ostojen kasvu oli 1,3 m€, mikä johtui pääasiassa lastensuojelun ostopalveluiden kasvusta.

Kuluryhmän aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma oli yhteensä 4,8 m€, jossa kasvua edellisvuoteen oli 448 000 euroa/1,2 %. Merkittävimmät kustannuskasvut olivat hoitotarvikkeissa (472 000 €/28,6 %) ja lääkkeissä (222 000 €/17,7%). Tarkempi erittely hoitotarvikkeiden kustannusten kasvusta on kappaleessa 2.9.6. HIV- ja hepatiittipotilaiden lääkehoidon siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon näkyy lääkekustannusten kasvussa.

Avustuskulujen toteuma oli 6,1 m€ ja kulut alentuivat edellisvuodesta 369 000 €/5,7 %. Merkittävin muutos kuluryhmän sisällä olivat terveydenhuollon palvelusetelimenojen alentuminen 490 000 €/38,4 %, mikä johtui valinnanvapauskokeilun päättymisestä kesken vuoden.

Poistot

Suunnitelman mukaisten poistojen kokonaismäärä oli 2,0 m€, joka oli 0,7 m€/26,7 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2018 tilinpäätökseen sisältyi Koljonvirran sairaalan alaskirjaus 1,2 m€ ja vuoden 2019 tilinpäätökseen lisälmen sairaalarakennuksen lisäpoisto 420 000 euroa. Rakennuspoistojen määrä kasvoi 138 000 €/24,7 %, mikä johtui terveystalouden 1. vaiheen peruskorjauksen valmistumisesta kesken tilivuotta 2018.

Tilikauden tulos

Kuntien kanssa tehtyjen palvelusopimusten mukaisesti tilikauden ali/ylikäyttö tasataan vuosittain, joten kuntayhtymän tilikauden tulos on edellisvuoden tapaan tasapainossa.

1.10.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA 2019 (1000 EUROA)

			2019	2018
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	1 987		-1 284	
SATUNNAISET ERÄT	0		3 993	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	0	1 987	-3 993	-1 284
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-1 859		-4 131	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	104	-1 755	4 020	-110
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		232		-1 394
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0		10 324	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-913		-1 490	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-19	-933	-2 268	6 566
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		19		67
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-220		65	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-7		1	
SAAMISTEN MUUTOS	-1 315		-2 730	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	1 362	-181	-723	-3 388
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-1 094		3 246
RAHAVAROJEN MUUTOS		-863		1 852
	RAHAVARAT 31. 12.	9 739	10 601	
	1. 1.	10 601	-863	1 852

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	0	0
Investointien tulorahoitus, %	106,9	-31,1
Laskennallinen lainanhoitokate	1,6	-0,9
Kassan riittävyys, pv	21	23

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, % = 100* Vuosikate/Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate=(Vuosikate+Korkokulut)/(Korkokulut+Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv = 365 pv x Kassavarat 31.12./Kassastamaksut tilikaudella

1.10.3 Tase

YLÄ-SAVON SOTE

TASE 2019 (1000 EUROA)

	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	521	515
AINEETTOMAT OIKEUDET	221	175
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	300	339
AINEELLISET HYÖDYKKEET	19 609	19 794
MAA- JA VESIALUEET	649	649
RAKENNUKSET	14 961	16 078
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	0	0
KONEET JA KALUSTO	1 634	1 974
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 366	1 092
SIJOITUKSET	195	249
OSAKKEET JA OSUUDET	195	249
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20 325	20 557
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	237	230
AINEET JA TARVIKKEET	237	230
SAAMISET	9 564	8 248
PITKÄAIKAISET SAAMISET	10	10
MUUT SAAMISET	10	10
LYHYTAIKAISET SAAMISET	9 554	8 239
MYyntISAAMISET	2 985	2 943
MUUT SAAMISET	5 527	2 934
SIIRTOSAAMISET	1 042	2 361
RAHAT JA PANKKISAAMISET	9 739	10 601
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 539	19 079
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 865	39 636

	2019	2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	11 408	11 389
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	11 408	11 389
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	35	250
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	26	27
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	25	30
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	86	306
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	9 256	9 968
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	9 256	9 968
MUUT VELAT	0	0
LYHYTAIKAINEN	19 114	17 973
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	712	375
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	557
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	7 845	6 632
MUUT VELAT	93	93
SIIRTOVELAT	10 464	10 315
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	28 370	27 941
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 865	39 636
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	28,6	28,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,2	17,6
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	9 968	10 901
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	17,2	17,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	-0	0
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	9 968	10 901
Lainasaamiset, 1000 euroa	0	0

Omavaraisuus, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaisuus, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + vuokravastuut

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) + \text{Vuokravastuut} / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt yli-/alijäämä = Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä) + Tilikauden ylijäämä(Alijäämä)

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjasaamiset ja muut lainasaamiset

1.11 Kuntayhtymän kokonaistulot ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT TP2019

TULOT	1000 EUROA	MENOT	1000 EUROA
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTA TUOTOT	165 042	TOIMINTAKULUT	162 772
MUUT RAHOITUSTUOTOT	35	KORKOKULUT	19
INVESTOINNIT		MUUT RAHOITUSKULUT	300
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	104	INVESTOINNIT	
RAHOITUSTOIMINTA		INVESTOINTIMENOT	1 859
OMAN PÄÄOMAN LISÄYS	19	RAHOITUSTOIMINTA	
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	165 200	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	712
		LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	221
		KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	165 882

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 165 200 - 165 882 = -682

Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = -862 - (-180) = -682

1.12 Hankkeet

KEHITTÄMISHANKKEET 2019 – 2021					
Hanke	Hankkeen hallinnointi ja hankkeeseen osallistujat	Hankkeen kesto	Hankkeen sisältö ja tavoite	Kustannusarvio/ vuosisikustamus	Avustus
Spessu -hanke	Ylä-Savon TOIMI -työvalmennussäätiö	2017 - 2019	Hankkeen tavoitteena on edistää erityisnuorten siirtymistä työelämään kehittämällä työelämässä tarvittavia taitoja ja valmiuksia yksilö-, ryhmä- ja työhönvalmennuksissa.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei avustusta
Ellu –Eläin- ja luontoavusteinen valmennus	Ylä-Savon TOIMI -työvalmennussäätiö	2017 - 2019	Hankkeen tavoitteena on käynnistää kehitysvammaisten ja mielenterveyskuntoutujien Green Care –ryhmätoimintaa Ylä-Savossa. Luonto, toiminta ja yhteisö ylläpitävät osallistujien fyysisistä kuntoa ja sosiaalista hyvinvointia.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei avustusta
TAHTO -hanke	Ylä-Savon TOIMI -työvalmennussäätiö	2017 - 2019	Hankkeen tavoitteena on osallistujien biopsykofyysisen toimintakyvyn vahvistaminen aktiivisen toimijuuden avulla. Kohderyhmänä ovat määräraikaisesti työelämän ulkopuolella olevat ja pitkäaikaistyöttömät.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei avustusta
Omat avaimet	Aspa –säätiö Mielenterveyden keskusliitto	2017 - 2019	Hanke kehittää nuorten aikuisten itsenäisen asumisen valmiuksia ja heille soveltuvia asumispalveluita. Hanke kohdistuu vahvaa sosiaalista tukea tarvitseviin 18 – 29-vuotiaisiin. Toiminta-alueena on Ylä-Savon lisäksi Joensuun seutu, Liperi ja Kitee.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei avustusta
Hanaa I hanke	Tatu ry	2017 - 2019	Hanke kehittää erityistukea tarvitsevien nuorten vapaa-ajan ja harrastustoimintaa.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei rahoitusta
Diagnoosina nuoruus	Iisalmen Nuorison Tuki ry	2017 - 2019	Hankkeen tavoitteena on nuorten ja nuorten aikuisten, alle 29-vuotiaiden, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien työelämä- ja koulutusvalmiuksien vahvistaminen.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei rahoitusta
Voimaa vanhemmuuteen	Metsäkartano, Olvi-säätiö, seurakunnat	2018 - 2021	Toiminta on matalan kynnyksen ehkäisevää perhetyötä, jota toteutetaan perheireillä Metsäkartanon monipuolisessa toimintaympäristössä asiantuntevien ohjaajien johdolla. Voimaa vanhemmuuteen -hanke ei ole oma itsenäinen perhetyön toimija, vaan osa kuntien, seurakuntien ja kolmannen sektorin toteuttamaa pitkäjänteistä perhetyötä	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei rahoitusta

Lapsiperheiden arjen tukeminen	Marttaliitto ry. Savon Martat ry. Perheentalo-yhteistyö Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä	2017 - 2020	Tavoitteena pikkulapsiperheiden arjen tukeminen ja hyvinvoinnin vahvistaminen kotitalousneuvonnalla (kurssit, luennot, kotikäynnit)	Yhteistyökumppani, toimintojen kuluista 20 % omavastuu.	Ei rahoitusta
Päiväryhmä Pampula	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys	Jatkuva, Stean AK-rahhoitus	Toiminta on suunnattu perheille, jotka tarvitsevat vahvistusta arkielämän sujumiseen, vanhemmuuteen sekä lapsen tarpeiden tulkittamiseen ja vuorovaikutukseen. Perhekeskuksen työntekijät osallistuvat ryhmätoimintaan ja ohjausryhmään sekä kehittämistyöhön.	Yhteistyökumppani, edustus ohjausryhmässä	Ei rahoitusta
Lapsi eroperheessä - työmuoto	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys	Jatkuva, Stean AK-rahhoitus	Ensi- ja turvakotiyhdistyksen Lapsi eroperheessä - työmuotoon kuuluu Vanhemman Neuvo - ryhmätoiminta, jota kuntayhtymän perheneuvolan kolme sosiaalityöntekijää ovat mukana toteuttamassa. Ryhmiä toteuttaa kaksi työpäivää ja neljäs ryhmäohjaaja on yhdistyksen avopalveluohjaaja. Vanhempain Neuvop - ryhmiä järjestetään 1-2 kertaa vuodessa ja ne ovat osa kuntayhtymän ja Ensi- ja turvakotiyhdistyksen yhteistä eroauttamisen toimintamallia.	Yhteistyökumppani, edustus ohjausryhmässä	Ei rahoitusta
Ylä-Savon Vakka - kansalais-toiminnan keskus ja yläsavolaisten vammais- ja kansanterveys-yhdistysten yhteistyöorganisaatio.	Pohjois-Savon Muisti ry. Ylä-Savon yhdistykset, kunnat ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymällä edustus ohjausryhmässä.	2019 - 2021	Yhdistysten toiminnan ja osaamisen kehittäminen. Yhdistysten yhteistyön kehittäminen. Yksilön kohdistuva tuki ja neuvonta. Yhdistysten toiminnan juurruttaminen osaksi seutukunnan toimintaa. Viestintä	STEAn hankerahoitus. Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani.	Ei avustusta.
SOTETIE -hanke	Savonia (hallinnoi) ja muut ammattikorkeakoulut, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Vipuvoimaa	1.9.2019 - 31.12.2021	Päätavoitteena on edistää sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämän muutosten edellyttämän osaamisen päivittämistä ja uudistamista jatkuvan oppimisen tielä. Kehitetään sähköinen jatkuvan oppimisen tielä, joka	Ei rahoitusosuutta. Kumppanuushanke.	Ei avustusta.

	EU:lta 2014- 2020, Euroopan unioni Euroopan aluekehitysrahasto		2017 - 2020	Ylä-Savon SOTE:ssa käynnistyi henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseen tähtäävä työhyvinvointiohjelma (TYHy-SIB). TyHy-SIB on Sitran synnyttämä kolmevuotinen julkisen sektorin ohjelma, joka yhdistää kolmen johtavan työhyvinvointipalveluja tuottavan organisaation palvelut niin, että asiakas saa yhdellä kertaa koko tarvittavan työhyvinvoinnin palvelukokonaisuuden. Ohjelman rahoitus toteutetaan niin, että asiakas ei maksa itse palveluista, vaan palvelujen tuottamasta työhyvinvoinnin parantumisesta. Kohteena ovat kotihoito ja asumispalvelut.	Kustannus määräytyy tuloksen perusteella. Palvelumaksu katetaan ensisijaisesti talousarvion sisällä. Varauduttu talousarviossa palvelumaksuun.	Ei avustusta.
TyHy-SIB työhyvinvointihanke	TietoTaito Group Oy, Aino Health Management Oy, Headsted Oy, STM / TTL.			Ylä-Savon SOTE:ssa käynnistyi henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseen tähtäävä työhyvinvointiohjelma (TYHy-SIB). TyHy-SIB on Sitran synnyttämä kolmevuotinen julkisen sektorin ohjelma, joka yhdistää kolmen johtavan työhyvinvointipalveluja tuottavan organisaation palvelut niin, että asiakas saa yhdellä kertaa koko tarvittavan työhyvinvoinnin palvelukokonaisuuden. Ohjelman rahoitus toteutetaan niin, että asiakas ei maksa itse palveluista, vaan palvelujen tuottamasta työhyvinvoinnin parantumisesta. Kohteena ovat kotihoito ja asumispalvelut.		
Ihminen edellä – valinnanvapaushanke kokeilu Ylä-Savossa Jatkohanke (2019)	Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä Osatoteuttajat Kuopio, Kysteri, Pielavesi, Kaavi, Keitele, Rautavaara, Tuusniemi, Joronen (2018-2019)	2017–10/2019		Perusterveydenhuollon valinnanvapauskokeilu v. 2017–10/2019 toteutetaan palvelusetelilainsäädännön alla. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän alueen asukkaat ovat voineet valita perusterveydenhuollon palvelutuottajansa tammikuusta 2017 lähtien. Palvelukokonaisuuteen kuuluu lääkärin / hoitajan avoistaanotto, näihin liittyvät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset, fysioterapeutin ohjaus- ja neuvontakäynti sekä ravitsemus- ja jalkaterapiat kokonaisuudessaan. Tavoitteena on selvittää valinnanvapauden toimivuutta ja sen edellytyksiä maaseutumaisella alueella sekä kehittää omaa palvelutuotantoa samassa yhteydessä. Kokeilu laajeni alueellisesti uusiin kuntiin Pohjois-Savon alueella vuonna 2018. Tämän lisäksi käynnistettiin henkilökohtaisen budjetin kokeilu.	Syksyllä 2017 kokeilulle haettiin lisärahoitusta alueelliseen ja sisällölliseen laajennukseen. STM myönsi 2,8 MEUR vuodelle 2018 ja vuodelle 2019 1,6 MEUR	80 % valtionavustus 20 % omarahotus
Voimaa vanhuuteen -hanke	Kiuruveden kaupunki ja Ylä-Savon SOTE Hanketta hallinnoi Kiuruveden kaupunki	2016 - 2019		Hankkeessa kehitetään ikäihmisten terveysliikunnan ohjausta ja sisältöä sekä juurrutetaan valtakunnallisia hyviä käytäntöjä.	Yhteistyökumppani	Ei rahoitusta

Stop Dia	Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Itä-Suomen yliopisto, THL, VTT ja useita muita yhteistyökumppaneita. Stop Dia-tutkimus on Suomen Akatemian rahoittama Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja elämäntapajärjestön yhteinen tutkimus, jota rahoittaa Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvosto	3 /2017 – 5 /2019	Tutkimuksessa on mukana 18-70 -vuotiaat päijätämäläiset, eteläkarjalaiset ja pohjoisavolaalaiset, joilla on riskiestin perusteella kohonnut riski sairastua, mutta ei vielä diagnosoitua diabetesia. Tutkimushankkeessa pyritään tunnistamaan aiempaa laajemmin ja tehokkaammin tyypin 2 diabetes riskissä olevia henkilöitä riskiestin avulla. Kohonneessa riskissä oleville henkilöille tarjotaan mahdollisuutta saada hyvinvointia edistävien elintapojen tueksi ryhmäohjausta sekä digisovellus käyttöön. Yksilöille suunnatun hyvinvointimallin lisäksi hankkeen erityispiirteinä on ihmisen elinympäristön kokonaisvaltainen huomiointi. Hyvällä suunnittelulla on mahdollista ohjata ihmisiä hyvinvointia edistäviin elintapoihin ja lisäämään liikuntaa. Tutkimushanke tuottaa terveydenhuololle ja maakunnille StopDia -mallin pysyvien elintapamuutosten aikaansaamiseksi. Malli yhdistää yksilö- ja ympäristötason muutokset, joilla voidaan ennakoita olevan myös terveystaloudellisia vaikutuksia.	Ei rahoitusosuutta, yhteistyökumppani	Ei rahoitusta
----------	--	-------------------	--	---------------------------------------	---------------

Kehittämissalkku – vuonna 2019 päättyneet projektit

Hanke / projekti / kehitystyö	Vastuualue, jota kehittäminen koskee	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Vaihe	Tilanne päivitetty
Opiskelijoiden ohjauksen kehittäminen osastoilla moduulimallilla	Hoito- ja hoivapalvelut	9.11.2018	31.12.2019	7. Päättynyt	3.2.2020
PoSoTe valmistelut (Tukipalvelut alatyöryhmä)	Hallinto- ja tukipalvelut	1.1.2016	17.6.2019	7. Päättynyt	17.6.2019
Ravinnerenki	Ympäristö- ja terveystalvontapalvelut	24.6.2015	30.4.2019	7. Päättynyt	31.7.2019
Terveyskampus - Pysäköintiratkaisun hankesuunnittelu	Kuntayhtymä	30.8.2019	31.12.2019	7. Päättynyt	24.1.2020
Terveyskampus vaihe 2, urakkakilpailutukset ja valintapro	Kuntayhtymä	1.8.2018	22.1.2019	7. Päättynyt	17.6.2019
VideoVisit - virtuaalihoivapalvelu	Hyvinvointipalvelut	2.11.2017	30.6.2019	7. Päättynyt	31.7.2019
Anu Sähköinen asiointi /lääkityksen selvittämislomake	Hoito- ja hoivapalvelut; Terveyspalvelut	20.2.2019	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	30.1.2020
Asiakasohjauksen prosessimallin mukainen toiminta	Hoito- ja hoivapalvelut	12.7.2019	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	16.1.2020
Asumispalveluissa asuvien ikääntyvien suun terveydenhuollon kehittäminen	Hoito- ja hoivapalvelut; Terveyspalvelut	3.6.2019	4.8.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	31.1.2020
Chat-palvelu	Kuntayhtymä	13.12.2017	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	31.1.2020
Etäpuhuterapia palvelun hankinta	Terveyspalvelut	10.5.2019	30.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	29.7.2019
Etä vastaanoton tekniset ratkaisut	Terveyspalvelut	30.5.2016	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	3.2.2020
Hiljainen raportointi osastolla	Terveyspalvelut	29.8.2019	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	31.1.2020
Huoltokirjan päivitys: facilityinfo -> BEM	Hallinto- ja tukipalvelut	28.2.2019	1.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	17.6.2019
Info-TV-järjestelmän hankinta	Kuntayhtymä	13.2.2019	28.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	31.7.2019
Infojärjestelmä/infotelevisiot	Kuntayhtymä	30.8.2018	8.4.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	19.6.2019
Kuvaohjelma puheterapian harjoitusten valmisteluun	Terveyspalvelut	17.8.2018	31.5.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	24.7.2019
Käyttövaltuushallinnan prosessi	Kuntayhtymä	1.10.2017	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	31.12.2019
Lean-kehittämismenetelmän käyttöönottoprojekti	Kuntayhtymä	24.8.2018	31.1.2020	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	31.1.2020
Mobiili Pegasos ajanvaraus	Terveyspalvelut	26.11.2015	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	3.2.2020
Palvelumuotoilu	Kuntayhtymä	24.8.2018	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	6.2.2020
Rafaelan käyttöönotto	Hoito- ja hoivapalvelut	22.8.2018	31.1.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	29.7.2019
Rondo R8 – ScudoPro -tiedonsiirtoyhteys	Kuntayhtymä; Hallinto- ja tukipalvelut	4.12.2018	1.4.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	17.6.2019
Sijaismaksatuspalvelu	Hyvinvointipalvelut	25.9.2019	31.12.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	3.2.2020

Syömishäiriöisten tutkimuksen ja hoidon kehittäminen	Hyvinvointipalvelut	21.2.2018	26.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	26.6.2019
Sähköinen ovenavaus kotihoitoon	Hoito- ja hoivapalvelut	31.5.2016	31.5.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	24.6.2019
Tietoteknisen arkkitehtuurin muutos	Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta	18.1.2016	30.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	30.7.2019
Turvallisen lääkehoidon tuki—miten apteekki auttaa lääkehoitoprosessin kehittämi	Hoito- ja hoivapalvelut	23.5.2019	31.1.2020	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	3.2.2020
Turvatulostaminen	Kuntayhtymä		30.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	30.7.2019
Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun järjestämistapojen kehittäminen	Hyvinvointipalvelut		2.5.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	22.7.2019
Äännekoulupalvelun hankinta äännevirheiden harjoitteluun	Terveyspalvelut		30.6.2019	8. Päättynyt: Toimintamalli käytössä	29.7.2019
Hyponatremian ja hydroklooriatsidin käytön yhteyden selvittäminen	Terveyspalvelut	28.6.2018		9. Hylätty	30.1.2020
Kuolintiedon siirto automaattisesti	Kuntayhtymä	5.2.2016		9. Hylätty	4.2.2020
Potilaskuljettajan työlista	Terveyspalvelut	31.12.2016		9. Hylätty	3.2.2020
Teknologian hyödyntäminen lista-autonomiassa	Hoito- ja hoivapalvelut	7.12.2018		9. Hylätty	22.1.2020
Toimintalähtöinen työvuorosunnittelu	Hoito- ja hoivapalvelut; Hyvinvointipalvelut; Terveyspalvelut	28.2.2019		9. Hylätty	3.2.2020
VideoVisit Live sähköinen asiointi	Hyvinvointipalvelut	2.11.2017		9. Hylätty	3.2.2020
Vuosikellon visualisointiin oma ohjelma	Kuntayhtymä	10.9.2019		9. Hylätty	3.2.2020
WhatsApp:n käyttö kotihoidossa	Hoito- ja hoivapalvelut	4.11.2019		9. Hylätty	4.11.2019

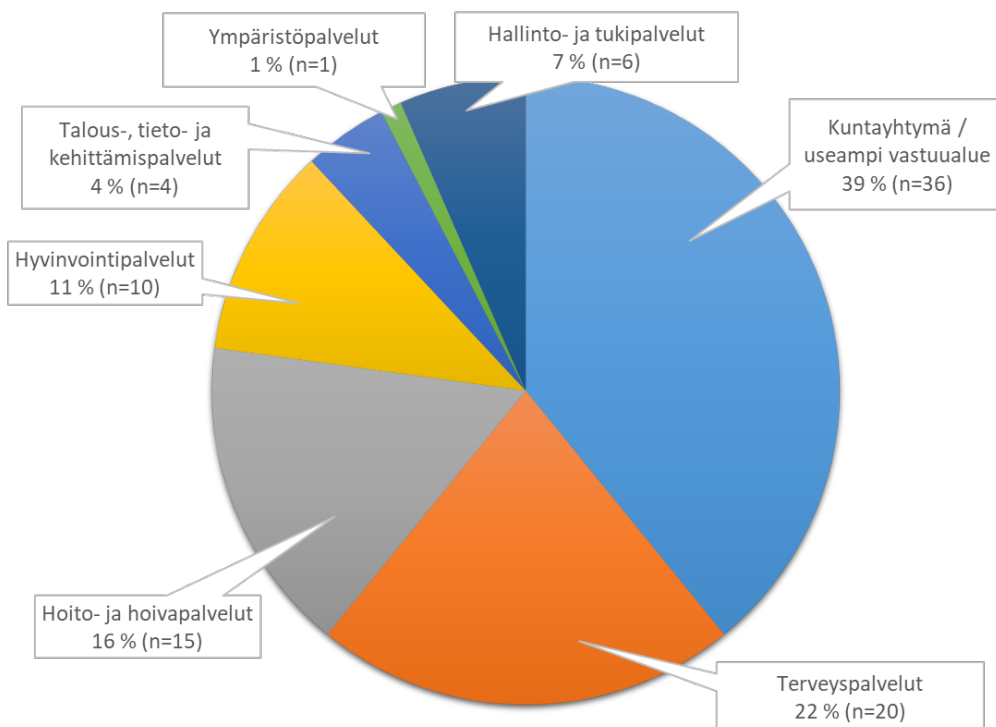

Kehittämissalkku – loppuvuonna 2019 käynnissä olevat projektit

Hanke / projekti / kehittämistyö	Vastuualue, jota kehittäminen koskee	Alkamis-päivä	Vaihe	Tilanne päivitetty
Palveluohjauksen järjestäminen	Kuntayhtymä	21.8.2019	1. Ehdotus	31.1.2020
Digikotihoito	Hoito- ja hoivapalvelut	8.3.2019	2. Esiselvitys	3.2.2020
Hoidon tarpeen arvioinnin sähköinen työkalu	Terveyspalvelut	2.11.2017	2. Esiselvitys	30.1.2020
Hoidontarpeen arvioinnin ja asiakasohjauksen puhelinpalvelun yhtenäistäminen	Kuntayhtymä; Terveyspalvelut	27.9.2018	2. Esiselvitys	30.1.2020
ICT Teleoperaattoripalvelut	Kuntayhtymä	9.2.2018	2. Esiselvitys	31.1.2020
Leasing-autoselvitys	Kuntayhtymä	30.8.2019	2. Esiselvitys	2.1.2020
Työvoiman hallinnan kehittämisprojekti	Kuntayhtymä	2.9.2019	2. Esiselvitys	6.2.2020
Asiakaspalautteiden käsittely Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä	Kuntayhtymä	3.7.2018	3. Suunnittelu	31.1.2020
Asiakastytytyväisyyskysely tekstiviestillä	Kuntayhtymä; Terveyspalvelut	6.2.2019	3. Suunnittelu	30.1.2020
Ekstranet ulkopuolisille palveluntuottajille	Kuntayhtymä	5.11.2018	3. Suunnittelu	3.2.2020
Ikäihmisten ennaltaehkäisevät terveystarkas,kotikäynnit / sähköinen asiointi	Hoito- ja hoivapalvelut; Hyvinvointipalvelut; Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta; Terveyspalvelut	16.4.2019	3. Suunnittelu	31.1.2020
Internet-sivuston uudistaminen	Kuntayhtymä; Hallinto- ja tukipalvelut	16.8.2019	3. Suunnittelu	31.1.2020
Kertakirjautuminen	Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta	18.1.2016	3. Suunnittelu	3.2.2020
Nealinkiin spirometria tulokset	Terveyspalvelut	22.8.2019	3. Suunnittelu	3.2.2020
Nuorisopsykiatrisen poliklinikan hoitosuhteiden määräaikaisuuden kehittäminen	Hyvinvointipalvelut	11.3.2019	3. Suunnittelu	3.2.2020
O365 - käyttöönottoprojekti	Kuntayhtymä	15.8.2019	3. Suunnittelu	3.2.2020
Palvelumuotoilu: Fysioterapian sähköinen ajanvaraus	Terveyspalvelut	7.6.2019	3. Suunnittelu	31.1.2020
Rai	Hoito- ja hoivapalvelut	1.4.2016	3. Suunnittelu	31.1.2020
Valmius- ja jatkuvuuden hallintasuunnitelman laatiminen	Kuntayhtymä	3.10.2019	3. Suunnittelu	3.2.2020
BEM-Ylläpito –järjestelmän tila- ja konetietojen täydentäminen	Hallinto- ja tukipalvelut	9.8.2019	5. Toteutus	2.1.2020
Dynasty10 -versionvaihto	Kuntayhtymä	6.8.2019	5. Toteutus	3.2.2020
HANKE: Digikehittämistä tekemiseen!	Kuntayhtymä	16.9.2019	5. Toteutus	31.1.2020
Kuntatietoprojekti	Kuntayhtymä	4.3.2019	5. Toteutus	31.12.2019
Kuva-aineistojen arkistointi-projekti	Kuntayhtymä	29.4.2019	5. Toteutus	3.2.2020

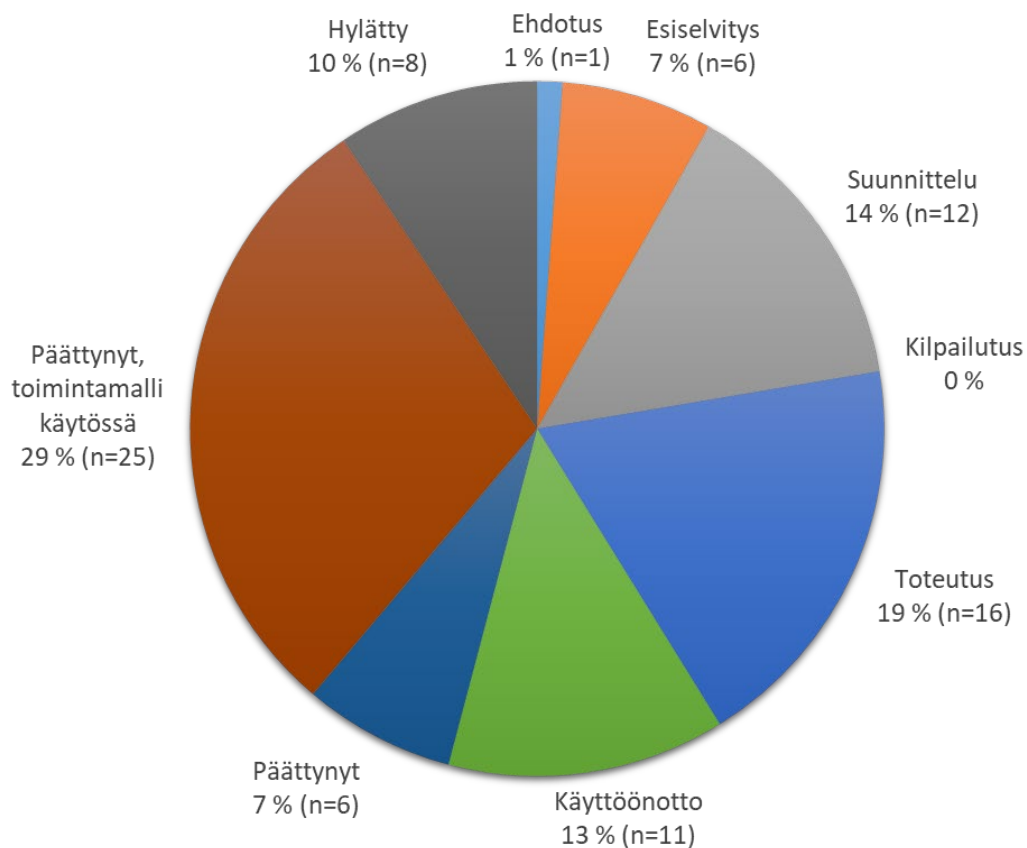
Lean-projekti: Asiakkaan/potilaan perustietojen tarkastaminen	Kuntayhtymä	28.10.2019	5. Toteutus	31.1.2020
Lean- projekti: Nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut	Hyvinvointipalvelut	28.2.2019	5. Toteutus	9.1.2020
Lean: Potilaan ja vaivan tunnistaminen, oikea-aikainen hoito oikeassa paikassa	Terveyspalvelut	22.5.2019	5. Toteutus	30.1.2020
Maisa-tilaustuotteiden keskittäminen	Terveyspalvelut	2.12.2019	5. Toteutus	5.2.2020
Maisema Dashboard kuntaraportti	Kuntayhtymä	25.1.2019	5. Toteutus	3.2.2020
NFC-tarrat kotihoitoon	Hoito- ja hoivapalvelut	30.8.2019	5. Toteutus	3.2.2020
Palvelukuvaukset osana kokonaisarkkitehtuuria	Kuntayhtymä	15.4.2018	5. Toteutus	31.1.2020
Palvelumuotoilu: Ensikohtaaminen asiakasneuvonta Ohjurissa	Hoito- ja hoivapalvelut	12.3.2019	5. Toteutus	3.2.2020
Sosiaalityön Kantaan siirtyminen	Hyvinvointipalvelut	21.1.2019	5. Toteutus	28.1.2020
Terveyskampus vaihe 2, rakentaminen (1)	Kuntayhtymä	25.11.2019	5. Toteutus	24.1.2020
Terveyskampus vaihe 2, suunnittelu	Kuntayhtymä	1.1.2018	5. Toteutus	24.1.2020
BEM-Ylläpito -järjestelmän QR-koodien käyttöönotto	Hallinto- ja tukipalvelut	9.12.2019	6. Käyttöönotto	31.1.2020
Effector-laiterekisterin toimivuuden kehittäminen	Kuntayhtymä	30.8.2019	6. Käyttöönotto	24.1.2020
Etävastaanottotoiminta, eChat ja eVideo -palvelut	Kuntayhtymä; Terveyspalvelut	24.7.2019	6. Käyttöönotto	30.1.2020
Evondos lääkeautomaatti	Hoito- ja hoivapalvelut	30.8.2019	6. Käyttöönotto	3.2.2020
Käyttöjärjestelmän päivitys Win 7:sta Win 10:iin	Kuntayhtymä	9.11.2018	6. Käyttöönotto	3.2.2020
Laitepassi	Kuntayhtymä	28.2.2017	6. Käyttöönotto	4.2.2020
Lean-projekti: Neurologisesti sairastuneen ikääntyneen henkilön hoito- ja hoivapalvelut	Hoito- ja hoivapalvelut; Hyvinvointipalvelut; Terveyspalvelut	28.2.2019	6. Käyttöönotto	6.2.2020
Lean: Leikkaukseen menevän potilaan hoitopolku suun terveydenhuollossa	Terveyspalvelut	24.5.2019	6. Käyttöönotto	31.1.2020
Pegasos suoritettujen automaattinen tiedonsiirto SoteDw tietovarastosta Numeru	Hyvinvointipalvelut; Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta;	1.3.2019	6. Käyttöönotto	5.2.2020
Sähköinen kemikaalirekisteri ja riskienarviointi	Kuntayhtymä; Hallinto- ja tukipalvelut	24.5.2019	6. Käyttöönotto	24.1.2020
Tiedonhallintamallin käyttöönotto (KA)	Kuntayhtymä	1.8.2017	6. Käyttöönotto	31.1.2020

Kehittämistöiden ja projektien määrä vastuualueittain vuonna 2019 (n=85, osa projekteista / kehittämistöistä on ollut useammalla eri vastuualueella).

Koko kuntayhtymää koskettaneet sekä eri vastuualueilla olleet kehittämistyöt / projektit / hankkeet ovat olleet tieto- ja kehittämispalveluiden johtamia tai osallistuminen on ollut merkittävää, pois lukien hallinto- ja tukipalvelujen terveyskampushankkeet.

Kehittämistyöt ja projektit (n=85) vaiheittain kuvattuna loppuvuonna 2019.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen

HYVINVOIVA KUNTALAINEN		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuma
Väestön hyvinvointi kohenee	Indikaattorit ja painopistealueet (kuntayhtymä, THL ja SotkaNet)	Kuntayhtymän alueella väestön hyvinvoinnin tila kuvautuu pääpiirteissään huonompana koko maahan verrattuna. Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus on pysynyt meillä suhteellisen vakiona muutaman vuoden ajan ja käyrä on laskusuuntainen kuten koko maassa. Nuorisopsykiatrisen palvelun tarve on kasvanut, mutta psykiatrisen sairastavuus on alueella suhteellisen vakio. Psykiatrisen sairaanhoidon hoitopäivien määrä on kuitenkin vähentynyt. Kotona asuvien yli 75 vuotiaiden määrä on alhaisempi koko maahan verrattuna. Alueen väestön sairastavuus näkyy sairaalahoidon hoitojaksojen määrässä. Vuonna 2019 on tehty paljon toimia väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, joiden vaikuttavuutta arvioidaan pidemmällä aikavälillä. Myös lapsiperheiden ennaltaehkäisevät palvelut toteutuvat asetuksen mukaisesti. Väestön hyvinvoinnin tilaa ja tehtyjä toimia on analysoitu tarkemmin hyvinvointikertomuksessa.
Palvelutarpeen arviointi ja palvelun toteutuminen lain edellyttämässä määräajassa.	Hoidon ja hoivan odotus- ja jonotusajat	Kiireellinen palvelutarpeen arviointi toteutui samana tai seuraavana päivänä. Odotusajan tavoite kiireettömään palvelutarpeen arviointiin ja jonotusajan tavoitteet palvelujen saamiseen toteutuivat.
	Jonopotilaiden määrä, odotusajat	Jonopotilaiden osalta tavoite ei ole toteutunut. Jonopotilaiden määrä on noussut noin 15%, ollen 8563 (TP2018 7406) Hoitoonpääsyn osalta tavoitteet toteutuivat. Tarkemmat erittelyt tavoitteiden totemasta on terveyspalveluiden vastuualueella.
	Erytyslainsäädännön edellyttämät määräaikaissurannat	Palvelut ovat toteutuneet toimeentulotukilain ja lastensuojelulain määräaikaisten puiteissa; samoin on tilanne lasten ja nuorten psykiatrian osalta.
Jäsenkuntien maksuosuuden kehitys. Kasvu ei ylitä alueen tai vertailuorganisaatioiden keskimääristä kehitystä.	Muutos % /vuosi ja keskimääräinen muutos % / pitkäaikaväli 5 v	Kuntien maksuosuudet kasvoivat vuodesta 2018 3,9 prosenttia. Videssä vuodessa kasvu on ollut yhteensä 3,4 prosenttia. Kuntakohtaisesti tarkasteltuna kasvut ovat seuraavat (1v/5v): Iisalmi 5,1%/5,7%, Kiuruvesi 3,6%/4,3%, Sonkajärvi -0,5%/-3,6 %, Vieremä 3,3 %/-2,8 %. Kuntien maksuosuuksia ei voi suoraan verrata muihin organisaatioihin, joten vertailu on tehty seuraavan tavoitteen kohdalla.
Asukaskohtaiset sote-menot, valtakunnallinen vertailu, sijoittuminen keskiarvoon tai sen yläpuolelle	Sote-menot /v. yht. €/asukas	Pitkän aikavälin vertailussa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat edelleen lähellä maakunnan keskiarvoa. Sosiaalihuollon osalta kustannukset ovat myös maakunnan keskitasossa tai sen alle. Terveyspalveluiden kustannuksissa erityisesti erikoissairaanhoidon vaikutus tunnusteluihin heikentävästi ja pääosin kustannukset ovat nousseet enemmän kuin sosiaalihuollon palveluissa. Vuoden 2019 tilinpäätöksen vertailutietoja ei ole vielä saatavissa.
Terveys Kampus-hanke	Kustannusten pysyminen kokonaisraamissa hankkeen edetessä	Hankkeen Vaiheen 2 eli uudisrakennuksen suunnittelu eteni aikataulussa. Kaavavalituksesta johtuen pysäköintilaitoksen osittainen suunnittelu aikaistui. Suunnittelukustannuksiin varatut määrärahat hieman etupainotteisesta suunnittelusta johtuen. Kustannusarvion nousu uudisrakennuksen osalta hyväksyttiin.
Talousarvion toteutuminen	Tuloslaskelmat vastuualueittain	Kuntayhtymätasolla alkuperäinen talousarvio ylittyi 4,4 miljoonalla eurolla. Vastuualueittain tarkasteltuna ylitykset olivat hoito- ja hoivapalveluissa 341 000/1,0 %, hyvinvointipalveluissa 1,3 miljoonaa euroa/3,6%, terveyspalveluissa 2,8 miljoonaa euroa/4,1 %. Hallintopalveluissa, talous-, tieto- ja kehittämistoiminnassa sekä ympäristö ja terveysvalvontapalveluissa kustannukset alittivat talousarvion.
Investointihankkeiden toteutuminen	Investointien toteumaraportti	Investointien toteuma oli yhteensä 1,9 miljoonaa euroa, mikä vastaa 18,4 prosenttia talousarviossa suunnitellusta. Suurimman muutoksen investointien toteumaan aiheutti Terveyskampushankkeen viivästyminen. Tarkemmin investointien toteuma on raportoitu kappaleessa 2.5.
Henkilöstö voi hyvin ja työskentelee olosuhteissa, joissa turvallisuusriskit on minimoitu		Työhyvinvoinnin kehityssuunnitelmat jatkuivat. Vuodelle 2020 on tulossa työhyvinvointikysely, jossa asetetaan uudet työhyvinvoinnin tavoitteet. Vuoden teemana on ollut puheeksiottokulttuurin parantaminen työyhteisöissä. Erillistä kyselyä esimiehille ei toteutettu, kvartaaleittain pidetyissä esimiestyöpajoissa on käyty työhyvinvoinnin tavoitteet ja toimenpiteet läpi.
Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä on nolla	Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä	Tapaturmia 84 kpl, joista 63 työtapaturmaa ja 21 työmatkalla sattunutta tapaturmaa (2018/Q4 94 kpl). Tapaturmat painottuvat hoidon- ja hoivan vastuualueelle (53 tapaturmaa). Tapaturmat olivat pääasiassa kaatumisesta tai äkillisestä fyysisestä kuormittumisesta johtuneita tapaturmia sekä pistotapaturmia. Väkivallan aiheuttamia tapaturmia oli 2 kpl.
Sairauspoissaolot ovat alle 20 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohti.	Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot ovat tavoitearvon mukaiset 19,7 kpv/hvt.

ASIAKASLÄHTÖINEN TOIMINTA		
Potilaan ja asiakkaan aseman ja valinnanvapauden vahvistaminen, palvelusetelin käyttöön oton laajentaminen	Myönnetty palvelusetelit palveluittain ja asiakasmäärä	Hoito- ja hoivapalvelujen kotihoidon palveluseteliä asiakkaita 10 / 6 % asiakkaista. Hoito- ja Hoivapalvelujen tehostetun palveluasumisen hoitopäivät 1 073 / 1 % hoitopäivistä. Suun terveydenhuollon seudullinen palvelusetelmäärä on 159 kpl (TP 2018 98 kpl)
Kehittyvä asiakas- ja palveluohjaus	Asiakas- ja palveluohjauksen toimintamuodot	Keskittetty ikääntyneiden asiakas- ja palveluohjaus puhelin ja vastaanottopalveluna.
Työntekijät havaitsivat, tunnistavat ja raportoivat vaaratapahtumia jo ennen kuin ne johtavat haittatapahtumiin. Raportoiduista potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksista on vuonna 2019 vähintään 60 % on läheltä piti -tapahtumia.	Läheltä piti -tilanteiden osuus kaikista potilaaseen/asiakkaaseen kohdistuneista vaaratapahtumailmoituksista	Tavoite ei ole toteutunut. Kuntayhtymässä noin kolmannes vaaratapahtuma ilmoituksista on läheltä piti -tilanne ilmoitus. Luku on pysynyt jotakuinkin saman suuruusena edelliseen tilinpäätökseen verrattuna (36%). Vastuu- ja tehtäväluiden välillä on kuitenkin eroja (hoito- ja hoiva 34,8%, terveyspalvelut 32,5%, hyvinvointipalvelut 34,9%).
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämistä pidetään tärkeänä ja vaaratapahtumista opitaan. Tavoitteena on, että vuonna 2019 vaaratapahtumailmoitukset johtavat kehittämistoimenpiteisiin vähintään 75 % tapauksista	Kehittämistoimenpiteisiin johtaneiden ilmoitusten osuus kaikista ilmoituksista (%)	Tavoite ei ole toteutunut. Kehittämistoimenpiteisiin johtaneiden ilmoitusten osuus on ollut edelliseen tilinpäätökseen verrattuna korkeampi, ollen nyt 49,6%. Kuntayhtymän sisällä on vastuu- ja tehtäväluiden välillä suuriakin eroja (hoito- ja hoivapalvelut 47%, hyvinvointipalvelut 33,6%, terveyspalvelut 6,9%).
ASIAKASTYYTYVÄISYYS	Asiakastyytyväisyysmittausten tulokset	Hoito- ja hoivavastuualueella laatuksely kaikille julkisten ja yksityisten palveluntuottajien kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaille, omaisille ja henkilöstölle. Keskeisiä kehittämisalueita asumispalveluissa ovat mahdollisuus aktiivisuuteen, ihmissuhteet ja ystävyyden mukavuus ja päivän kulku ja päivittäinen päätöksenteko. Keskeisiä kehittämisalueita kotihoidossa ovat seurallisuus, mahdollisuus aktiivisuuteen ja ulkoiluun. Kysely kotihoidon aterialuetteluun asiakkaille. Terveyspalvelujen vastuualueella on käytössä seudullisesti asiakastyytyväisyys mittauslaitteisto, jonka antama NPS indeksi vastaa kysymykseen "Kuinka todennäköisesti suosittelet palveluamme ystävällesi tai työtoverillesi?" Asiakkaat antavat vastauksensa asteikolla 0–10. Kvartaaleittain tarkasteltuna keskiarvo vuoden aikana on ollut noin 71 % (TA tavoite 85%).
VIIHTYISÄ, TERVEELLINEN JA TURVALLINEN YMPÄRISTÖ		
Eläinten hyvinvointi, tavoitetaso hyvä	Hoitokäynnit	Hoitokäyntien lukumäärä oli 13367 ja tavoite alle 20000 -tavoite toteutui. Eläinlääkintähuollon tilakäyntien määrä laski hieman edellisvuodesta, kun taas pieneläinkäyntien määrä kasvoi.
Luonnonvarojen kestävä käyttö	Luvat ja ilmoitukset	Lupien ja ilmoitusten yhteismäärä oli 81 ja tavoite 60 - tavoite toteutui. Maa-aineslupia, ympäristölupia ja ilmoituksia sekä rekisteröintejä käsiteltiin runsaasti.
Turvallinen ympäristö ja ravinto, valvontaohjelmat , taso hyvä	Tarkastukset	Tarkastusten määrä oli 1452 ja tavoite 1350 - tavoite toteutui. Elintarvikevalvonnan tarkastusten määrä kasvoi edellisvuodesta. Elintarvike- tai vesiperäisiä epidemioita ei vuoden aikana todettu.

2.2 Talousarvion toteutuminen vastuualueittain

2.2.1 Hallinto- ja tukipalvelut

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
100 Hallinto ja tukipalvelut								
Toimintatuotot	12 874 977	1 597 000	14 471 977	14 048 045	97,1	109,1	14 419 635	-2,6
Myyntituotot	10 243 129	1 597 000	11 840 129	11 847 098	100,1	115,7	12 155 368	-2,5
Tuet ja avustukset	365 864	0	365 864	217 726	59,5	59,5	337 621	-35,5
Muut toimintatuotot	2 265 984	0	2 265 984	1 983 221	87,5	87,5	1 926 646	2,9
Toimintakulut	-12 756 058	-1 663 311	-14 419 369	-13 865 256	96,2	108,7	-14 519 445	-4,5
Henkilöstökulut	-7 803 075	-1 663 311	-9 466 386	-9 244 970	97,7	118,5	-9 604 577	-3,7
Palkat ja palkkiot	-6 380 872	-1 395 555	-7 776 427	-7 704 477	99,1	120,7	-7 912 216	-2,6
Henkilösivukulut	-1 422 203	-267 756	-1 689 959	-1 540 493	91,2	108,3	-1 692 361	-9
Eläkekulut	-1 190 615	-225 427	-1 416 042	-1 323 614	93,5	111,2	-1 410 437	-6,2
Muut henkilösivukulut	-231 588	-42 329	-273 917	-216 879	79,2	93,6	-281 924	-23,1
Palvelujen ostot	-2 957 825	0	-2 957 825	-2 938 791	99,4	99,4	-2 697 950	8,9
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	-52	*****	*****	-114	-54,5
Muiden palvelujen ostot	-2 957 825	0	-2 957 825	-2 938 739	99,4	99,4	-2 697 836	8,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-644 688	0	-644 688	-516 678	80,1	80,1	-569 608	-9,3
Muut toimintakulut	-1 350 470	0	-1 350 470	-1 164 818	86,3	86,3	-1 647 310	-29,3
Toimintakate	118 919	-66 311	52 608	182 789	347,5	153,7	-99 810	-283,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-33 091	0	-33 091	-33 091	100	100	-27 111	22,1
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-33 091	0	-33 091	-33 091	100	100	-27 111	22,1
Vuosikate	85 828	-66 311	19 517	149 698	767	174,4	-126 921	-217,9
Poistot ja arvonalentumiset	-890 907	0	-890 907	-1 189 894	133,6	133,6	-1 829 966	-35
Suunnitelman muk. poistot	-890 907	0	-890 907	-1 189 894	133,6	133,6	-1 829 966	-35
Tilikauden tulos	-805 079	-66 311	-871 390	-1 040 196	119,4	129,2	-1 956 886	-46,8
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-805 079	-66 311	-871 390	-1 040 196	119,4	129,2	-1 956 886	-46,8

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT VASTUUALUEEN TAVOITTEET JA MITTARIT		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteuma
Henkilöstö		
Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä on nolla	Työtapaturmien ja työmatkatapaturmien sekä ammattitautien määrä	Työ- ja työmatkatapaturmien määrä yhteensä 7 kpl. Tavoite ei ole toteutunut.
Sairauspoissaolojen määrä alle 18 kp/hv	Sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot 26,4 pv/hv, ylittää tavoitearvion.
Työkyvyttömyystapauksia ei ole	Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä	Työkyvyttömyyseläkkeitä 2 kpl, ei saavutettu tavoitetta, mutta työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on pieni verrattuna organisaation henkilöstömäärään.
Vaikuttavuus, laatu, saatavuus		
Sisäiset sijaiset (= Sissit) käyttöaste 99 %	Käyttöaste	Koko vuoden käyttöaste 98,8 %
Kustannustehokkuus		
Toiminnan kustannukset pysyvät hallinnassa	Tuloslaskelma	Kustannukset toteutuneet muutetun talousarvion mukaisena

TOIMINTAKERTOMUS

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat kuntayhtymän keskitetyistä palveluista, kuntayhtymän päätöksentekoon liittyvästä toiminnasta sekä ydinpalveluja tukevasta toiminnasta. Kuntayhtymän viestintä ja markkinointi palvelee sekä ulkoista että sisäistä viestintää. Viestinnässä aloitettiin EU-saatavuus direktiivin mukainen internet-sivuston valmistelutyön vuoden 2019 aikana. Uudistuksen on tarkoitus valmistua syyskuussa 2020.

Kuntayhtymän strategiatyö käynnistyi vuoden 2019 aikana ja yksi keskeisiä strategisia tavoitteita on vahvistaa kuntayhtymän työnantajakuva ja kuntayhtymän brändiä. Strategia vahvistetaan yhtymävaltuustossa huhtikuussa 2020.

Edellisen hallituskauden sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu päättyi maaliskuussa 2019. Kuntayhtymän johtoryhmä oli merkittävällä osuudella ja aktiivisesti mukana valmistelussa ja johdon osalta tilanne on normalisoitunut keskittyen oman organisaation kehittämis- ja johtamistoimintaan. Nykyisen hallituksen sosiaali- ja terveystalouden uudistus toteutetaan käytännön toimintaan kohdistuvina kehittämishankkeina, joissa kuntayhtymä on mukana hyödyntäen sekä toiminnan uudistamisen että mahdollisen toimintaan kohdistuvan avustusrahoituksen.

Hallinto- ja tukipalvelujen talouden toteutuman suurin poikkeama talousarvioon nähden oli keskitetyssä sijaistoinnissa. Talousarviomuutoksella siirrettiin sisäisesti määräraha sijaistoinnin palkkakustannuksiin.

Merkittävimpiä yhtymähallituksen ja valtuuston päätöksiä ovat olleet mm. leikkaustoiminnan siirtäminen omaksi toiminnaksi kuluvan vuoden alusta lukien ja TerveysKampus hankkeen II vaiheen rakentamispäätöksen tekeminen joulukuussa 2019.

Henkilöstöpalvelut

Sisäisten sijaisten (=sisätoiminta) toiminnan tarkoituksena on vastata kattavasti yksiköiden sijaistarpeeseen, niin että ulkoisten lyhytaikaisten sijaisten määrä saadaan minimiin. Työyksiköitä on ohjeistettu tarkastelemaan ensin oman yksikön mahdolliset vuorovaihdot, seuraavaksi vapaana olevat sisäiset sijaiset ja vasta viimeisenä vaihtoehtona palkkaamaan ulkopuolinen sijainen.

Sijaistointitayksikön käyttöaste oli tavoitteen mukainen. Sijaistoinnissa työvoiman saatavuus tulee olemaan merkittävä haaste tulevalle suunnittelukaudella. Kuntayhtymässä on valmisteltu avustavan henkilöstön koulutus- ja rekrytointipolkua yhdessä oppilaitosten ja ELY-keskuksen kanssa ja sitä on tarkoitus toteuttaa kuluvan vuoden aikana.

Sijaispalveluissa eriytettiin sisäisistä sijaisista akuuttisijaisrekrytointi (=ulkopuoliset sijaiset) omalle kustannuspaikalleen ja kyseiselle kustannuspaikalle tehtiin vastuualueilta määrärahasiirto n. 1,3 ME, jolla katettiin puuttuneet sijaismäärärahat.

Keskitetyllä koulutustarjonnalla tarjottiin useammalle työntekijälle mahdollisuus laadukkaaseen ja räätälöityyn koulutukseen kuntayhtymän omilla paikkakunnilla. Kuntayhtymässä toteutettiin myös vuosittaista esimiespassikoulutusta.

Rekrytinnin osalta Ylä-Savon SOTE kuntayhtymää työnantajana tuotiin esille eri kanavissa kuten sosiaalisessa mediassa, rekrytointimessuilla, opiskelijatapaamisissa sekä erilaisissa yhteistyötapaamisissa.

Työterveyspalvelut ostettiin Pihlajalinna Oyj:ltä. Työterveyshuollon kustannusjakauma oli ennaltaehkäisevän toiminnan osalta 46 % ja sairaanhoidollisen 54 %. Sairauspoissaoloja, työtapaturmia ja varhaiseläkemenoperusteisia eläköitymisiä seurattiin aktiivisesti ja niiden vähentämiseksi tehtiin suunnitelmallista yhteistyötä työntekijöiden itsensä, esimiesten, työterveyshuollon ja työkykykoordinaattorin kesken. Terveysperusteisesti uusiin työtehtäviin sijoitettavan henkilöstön määrä ja työtilojen terveellisyteen liittyvät ongelmat ovat kasvavia. Henkilöstökustannusten hallinnassa on oleellista uusien tehtäväkuvien muokkaaminen ja henkilöstön sijoittaminen työkykyä ja osaamista vastaaviin tehtäviin.

Työkykykoordinaattori ja työsuojeluhuhenkilöstö toimivat aktiivisesti esimiesten tukena työhyvinvoinnin- ja -turvallisuuden johtamisessa. Esimiesten tuki -työpajoissa on käyty tehtäväalueittain läpi sairauspoissaolotilastoja, työterveyshuollon kustannuksia ja muita ajankohtaisia asioita. Tueksi työhyvinvoinnin kehittämistyölle ja rahoitukselle kartoitetaan mahdollisuuksia alueelliseen ja valtakunnalliseen yhteistyöhön kuten v. 2020 päättyvä TyHySIB- hanke hoidon ja hoivan vastuualueella. Vuoden 2019 aikana kuntayhtymässä toteutettiin myös Hapella -projekti, jolla pyritään auttamaan mm. sisäilmaongelmista kärsiviä työntekijöitä.

Palkkatoimistossa tulorekisteri aiheutti jonkin verran lisäkustannuksia. Henkilöstöpalveluiden budjetti toteutui kuitenkin kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti, kun puuttuneet sijaismäärärahat siirrettiin vastuualueilta kattamaan vajetta.

Tukipalvelut

Kokonaisuus tehtäväalueella toteutui talousarvio suunnitelman mukaisesti. Tehtäväalueen sisällä erityisesti siivouspalveluyksikössä on esille tullut työvoimapula, joka näkyy ostopalveluiden kasvuna. Tulevaisuuden näkymiin asettaa haasteen lisäksi tulevat useat laitoshuoltajien eläköitymiset seuraavien lähivuosien aikana. Tähän on pyritty reagoimaan yhteistyöllä ja räätälöidyllä koulutussuunnittelulla yhteistyössä alan oppilaitosten kanssa.

2.2.2 Talous-, tieto ja kehittämistoiminta

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
150 Talous ,tieto ja kehittämistoi								
Toimintatuotot	142 768 101	3 815 639	146 583 740	147 137 504	100,4	103,1	141 801 154	3,8
Myyntituotot	142 731 601	3 815 639	146 547 240	146 934 666	100,3	102,9	141 646 140	3,7
Tuet ja avustukset	2 500	0	2 500	8 678	347,1	347,1	20 638	-58
Muut toimintatuotot	34 000	0	34 000	194 160	571,1	571,1	134 377	44,5
Toimintakulut	-3 955 684	56 037	-3 899 647	-3 817 083	97,9	96,5	-3 833 309	-0,4
Henkilöstökulut	-1 466 148	56 037	-1 410 111	-1 401 216	99,4	95,6	-1 416 718	-1,1
Palkat ja palkkiot	-1 204 745	46 831	-1 157 914	-1 163 884	100,5	96,6	-1 175 415	-1
Henkilösivukulut	-261 403	9 206	-252 197	-237 331	94,1	90,8	-241 303	-1,6
Eläkekulut	-217 189	7 784	-209 405	-203 936	97,4	93,9	-199 285	2,3
Muut henkilösivukulut	-44 214	1 422	-42 792	-33 395	78	75,5	-42 018	-20,5
Palvelujen ostot	-2 312 290	0	-2 312 290	-2 229 535	96,4	96,4	-2 233 011	-0,2
Muiden palvelujen ostot	-2 312 290	0	-2 312 290	-2 229 535	96,4	96,4	-2 233 011	-0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 201	0	-11 201	-9 419	84,1	84,1	-13 720	-31,3
Muut toimintakulut	-166 045	0	-166 045	-176 913	106,5	106,5	-169 861	4,2
Toimintakate	138 812 417	3 871 676	142 684 093	143 320 421	100,4	103,2	137 967 845	3,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 807	0	-9 807	-55 738	568,4	568,4	-8 983	520,5
Korkotuotot	4 800	0	4 800	0	0	0	7 882	-100
Muut rahoitustuotot	395 496	0	395 496	272 163	68,8	68,8	311 107	-12,5
Korkokulut	-100 000	0	-100 000	-18 703	18,7	18,7	-4 222	343
Muut rahoituskulut	-310 103	0	-310 103	-309 198	99,7	99,7	-323 749	-4,5
Vuosikate	138 802 610	3 871 676	142 674 286	143 264 683	100,4	103,2	137 958 862	3,8
Poistot ja arvonalentumiset	-80 162	0	-80 162	-55 137	68,8	68,8	-67 011	-17,7
Suunnitelman muk. poistot	-80 162	0	-80 162	-55 137	68,8	68,8	-67 011	-17,7
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	3 993 402	-100
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	3 993 402	-100
Tilikauden tulos	138 722 448	3 871 676	142 594 124	143 209 546	100,4	103,2	141 885 253	0,9
Tilikauden ylijäämä (alij.)	138 722 448	3 871 676	142 594 124	143 209 546	100,4	103,2	141 885 253	0,9

TALOUS-, TIETO- JA KEHITTAMISTOIMINNAN TAVOITTEET JA MITTARIT		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuma
Henkilöstö		
Nolla työtatapaturmaa ja työmatkatapaturmaa sekä ammattitautia	Työtatapaturmien ja työmatkatapaturmien sekä ammattitautien määrä	Vastuualueella ei ole tapahtunut työtatapaturmia, työmatkatapaturmia on yksi.
Sairauspoissaoloja vähemmän kuin v. 2018	Sairauspoissaolojen määrä alle 14 pv/hlö	Tavoite toteutui, sairauspoissaolojen määrä oli 3 pv/htv. Pitkiä sairauslomia ei ollut lainkaan.
Työkyvyttömyyseläketapauksia ei ole	Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä	Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneitä ei ollut.
Kustannustehokkuus		
Kustannukset pysyvät talousarvion mukaisina	Tuloslaskelma	Kustannukset ovat toteutuneet alle talousarvion
Investointien toteuma	Investointien toteumaraportti	Investointien toteumaraportti on erillisenä liitteenä.
Vaikuttavuus, laatu ja saatavuus		
Kuntayhtymän projektit ja kehittämistyöt etenevät suunnitellusti	Projektien ja kehittämistöiden etenemistä seurataan projektisalkussa	Vuoden 2019 aikana on ollut käynnissä tai ehdotuksena yhteensä 85 hanketta, projektia tai kehittämistyötä, joista päätökseen on saatu 31 (päättynyt 6 ja päättynyt, toimintamalli käytössä 25), 8 kehittämisehdotusta hylättiin. Menossa olevista hankkeista, projekteista tai kehittämistöistä etenemisvaiheena on vuoden lopussa: ehdotus (1), esiselvitys (6), suunnittelu (12), toteutus (16) tai käyttöönotto (11). Hankkeet, projektit ja kehittämistyöt ovat jakautuneet seuraavasti eri vastuualueille: koko kuntayhtymässä menossa olleita hankkeita, projekteja tai kehittämistöitä on ollut 36, terveyspalveluissa 20, hoito- ja hoivapalveluissa 15, hyvinvointipalveluissa 10, hallinto- ja tukipalveluissa 6, ympäristöpalveluissa 1 ja talous-, tieto-, ja kehittämistoiminnassa 4. Koko kuntayhtymää koskettaneet sekä eri vastuualueilla olleet kehittämistyöt / projektit / hankkeet ovat olleet tieto- ja kehittämispalveluiden johtamia tai osallistuminen on ollut merkittävää, pois lukien hallinto- ja tukipalveluiden terveyskampushankkeet.
Toiminnan kehittäminen kokonaisarkkitehtuurilla strategialähtöisesti	Seurataan kokonaisarkkitehtuurissa strategialähtöisyyden toteutumista toiminnan kehittämisessä ja Arcin käytön tehostamista	Hankkeet, projektit ja kehittämistyöt ovat jakautuneet seuraavasti eri vastuualueille: koko kuntayhtymässä menossa olleita hankkeita, projekteja tai kehittämistöitä on ollut 36, terveyspalveluissa 20, hoito- ja hoivapalveluissa 15, hyvinvointipalveluissa 10, hallinto- ja tukipalveluissa 6, ympäristöpalveluissa 1 ja talous-, tieto-, ja kehittämistoiminnassa 4. Koko kuntayhtymää koskettaneet sekä eri vastuualueilla olleet kehittämistyöt / projektit / hankkeet ovat olleet tieto- ja kehittämispalveluiden johtamia tai osallistuminen on ollut merkittävää, pois lukien hallinto- ja tukipalveluiden terveyskampushankkeet.
Asiakastytytyväisyys		
Henkilöstöllä on mahdollisuus antaa palautetta koko kuntayhtymän sisäisten palvelujen laadusta	Sisäisen asiakastytytyväisyyskyselyn raportit koko kuntayhtymässä	Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus antaa palautetta sisäisistä palveluista. Vuoden 2019 aikana palautetta antoi kahdeksan henkilöä ja ne kohdistuivat asiahallintaan, henkilöstöhallintaan, laskutustietoihin, palkkahallintoon, sairaalatekniseenhuoltoon, keskitettyyn rekrytointiin sekä työkyvytkoordinatoriin. Henkilöstöä on osallistutettu toiminnan ja palvelujen kehittämiseen ja palautteen antamiseen eRaati työkalulla vuoden 2019 aikana yhteensä viisi kertaa. Viimeiseen asiakasraatiformaattiin osallistui enää kuntayhtymän koko henkilöstöstä 13 henkilöä. eRaati työkalusta luovuttiin vuoden 2019 lopussa.
Asiakkailla on mahdollisuus vaikuttaa koko kuntayhtymän palvelujen kehittämiseen	eRaati -työkalun käyttö asiakasnäkökulman hyödyntämiseksi palvelujen kehittämisessä ja niistä saatujen asiakaspalautteiden vaikuttavuuden arviointi	eRaati työkalu oli käytössä vuoden 2019 loppuun. Asiakasraatilaisia yritettiin saada mukaan toimintaan markkinoimalla siitä muun muassa erilaisissa tapahtumissa. Vuoden 2019 alussa palkittiin yksi eRaatilainen aktiivisesta osallistumisesta, minkä kautta yritettiin saada positiivista näkyvyyttä ja alueen väestön aktivoitumista. Toimenpiteet eivät kuitenkaan johtaneet eRaatilaisten määrän lisääntymiseen. Vuoden lopussa eRaatilaisia oli 15. Asiakasraatilaisia osallistutettiin kuntayhtymän palvelujen kehittämiseen eRaadin kautta yhteensä neljä kertaa vuoden 2019 aikana. Viimeiseen asiakasraatiformaattiin osallistui enää kaksi eRaatilaista.

TOIMINTAKERTOMUS

Kehittämistoiminta

Vuonna 2019 kehittämishankkeista ja projekteista raportoitiin puolivuositain ja luotiin Intraan kehittämisen osioon kehittämissalkkusivusto. ARC-kokonaisarkkitehtuuriohjelman käyttöä tehostettiin hankkimalla lisälisenssejä muokkaajille sekä hankittiin heille ja johdolle suunnattua kokonaisarkkitehtuurikoulutusta. Kehittämisessä otettiin käyttöön sekä palvelumuotoilu- että lean-menetelmät. Palvelumuotoiluprojekteja oli varsinaisen käyttöönottoprojektin lisäksi menossa yhteensä viidessä eri yksikössä: kuntoutuspalveluissa, suun terveydenhuollossa, vastaanotoilla, asiakasneuvonta Ohjurissa ja nuorisopsykiatriassa. Lisäksi loppuvuonna aloitettiin hahmottelemaan viestinnän palvelumuotoiluprojektia kotisivujen kehittämiseksi. Lean-käyttöönottoprojektin aikana toteutettiin neurologisesti sairastuneen ikääntyvän henkilön hoito- ja hoivaprosessin kehittämisen lisäksi lean-projektit suun terveydenhuollossa, vastaanotoilla ja nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluissa. Vuoden 2019 aikana kehittämistoiminnassa haettiin kahta eri rahoitusta Terveyden- ja hyvinvoinninlaitokselta nuorten ja ikäihmisten matalan kynnyksen palveluihin (rahoitusta ei saatu) sekä ESR-rahoitusta ”digikehittämistä tekemiseen” –hankkeeseen, johon onnistuttiin saamaan rahoitus.

Kehittämistoiminnassa jatkettiin edelleen kuntayhtymän potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämistä. Henkilöstölle tehtiin kolmannen kerran turvallisuuskysely, jonka pohjalta työyksiköt laativat kehittämistoimenpiteet kulttuurin parantamiseksi. Laiteturvallisuuden osalta henkilökunnan osaamisen varmistamista jatkettiin laajentamalla laitepassin käyttöä sekä tiivistämällä yhteistyötä alueellisen laiterekisterin osalta. Vakavien vaaratapahtumien tutkintaa jatkettiin sekä keskityttiin kehittämään vaaratapahtumista oppimista. Uutena toimintamallina aloitimme johdon potilasturvallisuuskävelyt, jossa johto yhdessä yksikön ja sen henkilökunnan kanssa kehittää turvallisia toimintatapoja. Hoidon laadun mittareina käyttöönotettiin painehaava mittari Braden.

Asianhallinta

Asianhallinnassa laadittiin kuntayhtymän tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS), ja samalla valmistauduttiin asianhallintajärjestelmän uuden version käyttöönottoon. Osana sosiaalihuollon Kantaan liittymistä asianhallintapäällikkö laati Sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen käsittelyoppaan yhdessä sosiaalihuollon toimijoiden kanssa. Asianhallintapäällikkö osallistui Pohjois-Savon tiedonhallinnan verkoston toimintaan. Kuntayhtymän omia ja edeltävien organisaatioiden arkistoja seulottiin, järjestettiin ja luetteloiitiin.

Tietohallinto

Tietohallinto osallistui valinnan vapauden ja henkilökohtaisen budjetin prosessityöpajoihin ja piirsi tarvittavat prosessikuvaukset STM:lle. Laajennettu valinnanvapauskokeilu päättyi 31.7.2019 ja lopettamiseen liittyvät toimenpiteet tehtiin elokuun aikana. Kertakirjautumisen (SSO) PoC-pilotti toteutettiin onnistuneesti ja käyttöönotto tulee vuoden 2020 aikana. Koko kuntayhtymässä siirryttiin turvatulostukseen mahdollistaen tärkeän ja arkaluonteisen materiaalin tulostaminen tietoturvallisesti. Samalla kirjoitettiin koko kuntayhtymää koskeva tulostuspolitiikka -dokumentti, joka ohjaa toimintaa ja optimoi käyttötarpeen. Käyttövaltuushallinnan sähköinen lomake otettiin kuntayhtymässä käyttöön. Vuoden 2019 aikana intranetin sähköiset työtilat ja niiden käyttöoikeuksien hallinta siirtyivät tietohallintoon. Samalla tehtiin massiivista käyttäjätunnusten siivousta, jolla on saavutettu säästöjä kuntayhtymälle. Teams- kokouksiin osallistuminen ja työtilojen käyttö on vaatinut paljon selvitystyötä ja ne ovat nyt organisaation henkilöstön käytössä. Pilvipalveluun (O365) siirtymisen suunnittelu ja projektointi aloitettiin. Laitetietorekisteri on päivitetty ja tämä tulee helpottamaan jatkossa esmiesten työtä ja auttaa talousarvion laadinnassa. Tietohallinto oli mukana kehittämässä alueellista raportointiratkaisua ja käyttöönottamassa Tableau- raportointisovellusta. Lisäksi tietohallinto on Isteekin ja NHG:n kanssa kehittänyt raportoinnin automatisointia eli terveydenhuollon tiedot siirtyvät SoteDW tietovarastosta automaattisesti Numerukseen. Tehtäväalueella aloitettiin vuoden lopussa myös valmistautuminen uuden tiedonhallintalain voimaantuloon.

Talouspalvelut

Talouspalveluissa on edelleen kehitetty kuntayhtymän ulkoista raportointia. Suoritettujen automaattinen siirto Numerukseen on saatu lähes kokonaan toteutettua tietohallinnon ja Isteekin kanssa yhteistyössä. Suunterveydenhuollon Winhitin suoritettujen siirto on jo testausvaiheessa. Suoritettujen automaattisiirrot nopeuttavat raportoinnin valmistumista ja vähentävät virheen mahdollisuuksia. Vuoden aikana otettiin käyttöön Numerus Dashboardin, jonka kautta on mahdollista saada kunta/suurtuotekohtaista visuaalista vertailutietoa vuodesta 2010 alkaen.

Ostolaskujen sähköistä kiertoa edelleen kehitetään ja nopeutetaan automatisoinnin ja keskitettyjen asiataarkastusten ja hyväksymiskäytänteiden avulla.

Kuntayhtymän laskutus on keskitetty talouspalveluiden alle laskutustiimille. Laskutustiimin toimintaa edelleen kehitetään niin, että tulostelut, asiakasmaksupäätökset ja laskutus voidaan tehdä tehokkaasti. Kun tulorekisteri otetaan käyttöön, iso osa viranomais- ja omaistietoja tullaan saamaan suoraan rekisteristä ja tietoja ei tarvitse kysyä enää asiakkailta tai heidän asioidenhoitajilta.

2.2.3 Hoito- ja hoivapalvelut

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
230 Hoito ja hoivapalvelut								
Toimintatuotot	10 427 841	0	10 427 841	10 656 933	102,2	102,2	10 706 041	-0,5
Myyntituotot	1 986 813	0	1 986 813	1 944 957	97,9	97,9	2 433 071	-20,1
Maksutuotot	7 504 785	0	7 504 785	7 729 422	103	103	7 412 883	4,3
Tuet ja avustukset	12 500	0	12 500	1 600	12,8	12,8	0	*****
Muut toimintatuotot	923 743	0	923 743	980 954	106,2	106,2	860 087	14,1
Toimintakulut	-44 494 010	-531 658	-45 025 668	-45 149 964	100,3	101,5	-44 952 639	0,4
Henkilöstökulut	-20 152 162	838 342	-19 313 820	-19 516 832	101,1	96,8	-19 600 224	-0,4
Palkat ja palkkiot	-16 314 018	603 843	-15 710 175	-16 073 128	102,3	98,5	-16 028 811	0,3
Henkilösivukulut	-3 838 144	234 499	-3 603 645	-3 443 705	95,6	89,7	-3 571 414	-3,6
Eläkekulut	-3 223 990	216 194	-3 007 796	-2 965 707	98,6	92	-2 965 236	0
Muut henkilösivukulut	-614 154	18 305	-595 849	-477 997	80,2	77,8	-606 178	-21,1
Palvelujen ostot	-19 764 999	-1 320 000	-21 084 999	-21 007 257	99,6	106,3	-21 122 115	-0,5
Asiakaspalvelujen ostot	-7 634 421	30 000	-7 604 421	-7 669 786	100,9	100,5	-7 349 953	4,4
Muiden palvelujen ostot	-12 130 578	-1 350 000	-13 480 578	-13 337 471	98,9	109,9	-13 772 162	-3,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-323 497	0	-323 497	-279 841	86,5	86,5	-344 934	-18,9
Avustukset	-1 730 295	-50 000	-1 780 295	-1 727 981	97,1	99,9	-1 590 173	8,7
Muut toimintakulut	-2 523 057	0	-2 523 057	-2 618 053	103,8	103,8	-2 295 192	14,1
Toimintakate	-34 066 169	-531 658	-34 597 827	-34 493 031	99,7	101,3	-34 246 598	0,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-114 158	0	-114 158	-65 383	57,3	57,3	-77 796	-16
Muut rahoituskulut	-114 158	0	-114 158	-65 383	57,3	57,3	-77 796	-16
Vuosikate	-34 180 327	-531 658	-34 711 985	-34 558 414	99,6	101,1	-34 324 394	0,7
Poistot ja arvonalentumiset	-173 393	0	-173 393	-136 015	78,4	78,4	-138 371	-1,7
Suunnitelman muk. poistot	-173 393	0	-173 393	-136 015	78,4	78,4	-138 371	-1,7
Tilikauden tulos	-34 353 719	-531 658	-34 885 377	-34 694 429	99,5	101	-34 462 764	0,7
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-34 353 719	-531 658	-34 885 377	-34 694 429	99,5	101	-34 462 764	0,7

HOITO- JA HOIVAPALVELUT VASTUUALUEEN TAVOITTEET JA MITTARIT		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteuma
Henkilöstö		
Työtapaturmien ja työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä ei ole nouseva	Työtapaturmien ja työmatkatapaturmien määrä, ammattitautien määrä	Tapaturmien määrä oli nouseva 53 verrattuna vuoteen 2018 (49) Työtapaturmien 44 (2018 47) Työmatkatapaturmat 9 (2018 2)
Vastuualueella sairauspoissaolojen määrä 19 kalenteripäivää / htv.	Sairauspoissaolojen määrä kalenteripäivinä / htv.	Hoito- ja hoivavastuualue sairauspoissaolot (24,7 kpv/htv) toteutuivat 5,7 kpv tavoitetta suurempana. Kotihoidon poissaolot (32,2 kpv/htv) toteutuivat 13,3 kpv tavoitetta suurempana. Asumispalvelujen poissaolot (23 kpv/htv) toteutuivat 4 kpv tavoitetta suurempana.
Potilas- ja asiakasturvallisuus		
Työntekijät havaitsevat, tunnistavat ja raportoivat vaaratapahtumia jo ennen kuin ne johtavat haittatapahtumiin. Raportoiduista potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksista vuonna 2018 vähintään 60 % on läheltä piti -tapahtumia.	Läheltä piti -tilanteiden osuus kaikista potilaaseen/asiakkaaseen kohdistuneista vaara-tapahtumailmoituksista	Hoito- ja hoivavastuualue ilmoitusten osuus oli nouseva 34,8 % verrattuna vuoteen 2018 (33,9 %). Kotihoidon ilmoitusten osuus oli nouseva 36,4 % (2018 33,6 %). Asumispalvelujen ilmoitusten osuus oli laskeva 33,8 % (2018 37,9 %)
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämistä pidetään tärkeänä ja vaaratapahtumista opitaan. Tavoitteena on että vuonna 2018 vaaratapahtumailmoitukset johtavat kehittämistoimenpiteisiin vähintään 75 % tapauksista.	Kehittämistoimenpiteisiin johtaneiden ilmoitusten osuus kaikista ilmoituksista (%)	Osuus oli nouseva 47 % verrattuna vuoteen 2018 (40 %). Kotihoito ilmoitusten osuus oli 56,4 %. Asumispalvelujen ilmoitusten osuus 40,9 %.
Kustannustehokkuus		
Kustannustehokkaat hoito- ja hoivapalvelut	Hoito- ja hoivapalvelut kustannus / 75 vuotta täyttänyt kunnittain	Kulut 75 vuotta täyttänyt asukas toteutui 84 € / 1 % talousarviossa arvioitua (10 524 €) suurempana.
Kustannustehokas kotihoito	€ / säännöllisen kotihoidon asiakas	Netto / kotihoidon asiakas toteutui 1 528 € / 20 % talousarviossa arvioitua (7 828 €) suurempana.
Kustannustehokas asumispalvelu	€ / hoitopäivä (brutto)	Tehostetun palveluasumisen kulut / hoitopäivä toteutui 2 € / 1 % talousarviossa arvioitua (143 €) suurempana.
Kotihoidossa on riittävät resurssit ja oikein kohdentuneet resurssit asiakkaiden hoidon ja hoivan järjestämiseen	Välittömän työajan osuus on lähihoitajilla 60 % ja sairaanhoitajilla 35 %	Lähihoitajien välittömän työajan osuus (55 %) toteutui 5 % tavoitetta pienempänä. Sairaanhoitajien välittömän työajan osuus (30 %) toteutui 5 % tavoitetta pienempänä.
Määrärahasidonnaiset palvelut toteutuvat suunnitellusti.	Omaishoidon tuen hoitopalkkioiden ja liikkumista tukevien palveluiden toteutuminen käyttötaloudessa. Ennuste vuoden toteutumasta.	Omaishoidon tuen kulut toteutuivat 13 000 € / 1 % talousarviossa arvioitua suurempina. Liikkumista tukevien palvelujen kulut toteutuivat 9 000 € / 17 % talousarviossa arvioitua suurempina.
Vaikuttavuus, laatu, saatavuus		
Hyvinvoivat ikääntyneet		
Hoito- ja hoivapalvelujen saatavuus toteutuu	Kiireellinen palvelutarpeen arviointi samana tai seuraavana päivänä yhteydenotosta. Kiireetön palvelutarpeen arviointi 7 arkipäivän sisällä (odotusaika). Jonotusaika palveluun alle 90 kalenteripäivä.	Odotusajat kiireelliseen ja kiireettömään palvelutarpeen arviointiin ja jonotusaika palvelun saantiin toteutuivat lain mukaisesti.
Palvelurakenne tukee kotona asumista 75 vuotta täyttäneille laatutavoitteiden mukaisesti	Peittävyysluvut 75 vuotta täyttäneiden hoitomuodoista	Peittävyysluvut toteutuivat tavoitteen mukaisesti kaikkien kuntien osalta. Omaishoidon peittävyys 6 %. Säännöllisen kotihoidon peittävyys 13 %. Tehostettu palveluasumisen peittävyys 10 %. Laitoshoidon peittävyys 0,4 %.
Palvelut kohdentuvat vähintään 90 %:sti asiakkaan toimintakykyä ja avun tarvetta vastaavassa palvelumuodossa	Poikkileikkaustutkimus toimintakyvystä ja avuntarpeesta palveluittain RAVA	Kaikkien asiakkaiden (N=1 049) kohdentuminen palveluihin tarvetta vastaavasti toteutui 96 % (ei niitä omaishoidon asiakkaita, joilla ei palveluja).
Kotihoidon viiden tutuimman hoitajan käyntien osuus 3 kk aikana.	Viiden tutuimman hoitajan käyntien osuuden kehitys (3 kk keskiarvo) tavoite 80 %	Käyntien osuus (51 %) alitti tavoitteen. Iisalmen osuus 57 %. Kiuruveden osuus 48 %. Sonkajärven osuus 61 %. Vieremän osuus 46 %.

Hoito- ja hoivavastuualue toimintakertomus 2019

Hoito- ja hoivapalvelujen vastuualue vastaa ikääntyneiden sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen ja terveydenhuolto lain mukaisen kotisairaanhoidon saatavuudesta ja järjestämisestä omana toimintana, ostopalveluna tai palvelusetelillä. Sosiaalihuoltolain mukaiset hoito- ja hoivapalvelut ovat ensisijaisia kaikille asiakkaille. Palvelut muodostavat integroituneen palvelukokonaisuuden.

Hoito- ja hoivapalvelut muodostuvat asiakasneuvonnasta ja palveluohjauksesta, kotona asumista tukevista palveluista, kotiin vietävistä palveluista ja asumispalveluista.

Olenneiset tapahtumat vuoden aikana

- Ennakoiva toimintaa kaatumistapaturmien ennaltaehkäisyyn jakamalla maksuttomia liukuesteitä
- Kevyempien palvelumuotojen vahvistaminen kotihoidossa
- Digitaalisten palvelujen käyttö lisääntyi korvaavana palveluna, kotihoidon etäpalvelu ja lääkerobotiikka
- Omaishoidon tuen ja liikkumista tukevien palvelujen myöntäminen kaikille myöntämisperusteet täyttävälle
- Vieremän asumispalvelun siirtyminen liikkeen luovutuksella yksityiselle palvelun tuottajalle 1.1.2020 alkaen
- Pitkäaikainen laitoshoido päättyi
- Osastopalvelujen siirtäminen 1.5.2019 terveystalouden vastuualueelle

Talouden toteutuminen

Vastuualueen nettokustannukset olivat 34,69 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 232 000 euroa/0,7 prosenttia. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna nettokustannukset toteutuivat 341 000 €/1,0 % suurempina. Syyskuun lopun tilanteen perusteella vastuualueelle lisättiin määrärahoja 532 000 euroa ja muutettuun talousarvioon verrattuna nettokustannukset toteutuivat 191 000 €/0,5 % arvioitua pienempänä.

Talousarviomuutoksilla vahvistettiin monituottajamallia, kevyempiä palvelumuotoja, sijaisrekrytointia ja henkilöstömäärärahoja. Talousarviomuutokset toteutettiin vastuualueen sisäisinä 1,1 M€ ja vastuualueiden välisinä 532 000 € määrärahasiirtoina. Muutokset kohdennettiin henkilöstökustannuksiin, sijaisrekrytoinnin ostopalveluihin, omaishoidon tukeen ja asumispalvelujen palvelusetelikuuluihin.

Kotihoido

Kotihoidon tehtäväalueen nettokustannukset toteutuivat 64 000 €/0,5 % alkuperäistä talousarviota suurempana. Muutettuun talousarvioon verrattuna kustannukset toteutuivat 99 000 €/0,7 % arvioitua pienempänä. Nettokustannukset kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna 384 000 €/ 2,9 %. Vuoteen 2018 verrattuna kotihoidon maksutuotot kasvoivat 105 000 euroa. Toimintakuluissa merkittävimmät muutokset olivat henkilöstökulujen kasvu 232 000 euroa, lääkäripalvelujen ostojen kasvu 226 000 euroa ja sijaispalveluiden ostojen kasvu 288 000 euroa.

Asumispalvelut

Asumispalvelujen tehtäväalueen nettokustannukset toteutuivat 277 000 €/1,3 % alkuperäistä talousarviota suurempana. Muutettuun talousarvioon verrattuna nettokustannukset toteutuivat 92 000 €/0,4 % arvioitua pienempänä. Asumispalveluiden määrärahat vuodelle 2019 olivat edellisvuoden toteumaa alhaisemmat ja talousarvio oli osittain epärealistinen. Toteuma ylitti talousarvion, koska laitoshoidon purkuun liittyvien paikkojen vähentyminen lisämessä ei toteutunut suunnitellusti. Laitoshoidon purku oli arvioitu virheellisesti talousarvioon. Lisäksi asumispalvelupaikkojen suunniteltu vähentyminen Kiuruvedellä ei toteutunut arviota vastaavasti (5 paikkaa).

Toiminnan nettokustannukset alenivat 152 000€/ 0,7 % vuoteen 2018 verrattuna. Toimintatuottojen määrä kasvoi edellisvuodesta 126 000 euroa, jossa suurimmat muutokset olivat hoitopäivämaksujen kasvu 56 000 euroa ja asuntojen vuokrien kasvu 103 000 euroa. Toimintakulujen toteuma oli edellisvuoden tasolla. Merkittävimmät alenemat kustannuksissa olivat henkilöstökuluissa 317 000 euroa ja sijaispalvelujen käytössä 152 000 euroa. Kustannukset kasvoivat asiakaspalveluiden ostoissa 187 000 euroa ja rakennusten vuokrissa 180 000 euroa.

2.2.4 Hyvinvointipalvelut

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
200 Hyvinvointipalvelut								
Toimintatuotot	5 771 277	-210 000	5 561 277	5 646 396	101,5	97,8	4 671 961	20,9
Myyntituotot	4 398 168	-210 000	4 188 168	4 190 145	100	95,3	3 351 006	25
Maksutuotot	1 146 809	0	1 146 809	1 237 223	107,9	107,9	1 110 164	11,4
Tuet ja avustukset	149 500	0	149 500	138 122	92,4	92,4	156 929	-12
Muut toimintatuotot	76 800	0	76 800	80 906	105,3	105,3	53 863	50,2
Toimintakulut	-40 411 222	-755 346	-41 166 568	-41 589 076	101	102,9	-40 084 486	3,8
Henkilöstökulut	-14 694 607	705 654	-13 988 953	-13 872 125	99,2	94,4	-13 738 478	1
Palkat ja palkkiot	-11 783 597	477 552	-11 306 045	-11 266 168	99,6	95,6	-11 055 979	1,9
Henkilösivukulut	-2 911 010	228 102	-2 682 908	-2 605 956	97,1	89,5	-2 682 499	-2,9
Eläkekulut	-2 473 474	213 561	-2 259 913	-2 270 456	100,5	91,8	-2 255 614	0,7
Muut henkilösivukulut	-437 536	14 541	-422 995	-335 500	79,3	76,7	-426 885	-21,4
Palvelujen ostot	-20 323 369	-1 935 000	-22 258 369	-22 592 656	101,5	111,2	-21 309 322	6
Asiakaspalvelujen ostot	-13 606 929	-1 654 000	-15 260 929	-15 689 811	102,8	115,3	-14 615 174	7,4
Muiden palvelujen ostot	-6 716 440	-281 000	-6 997 440	-6 902 845	98,6	102,8	-6 694 148	3,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-226 705	0	-226 705	-198 203	87,4	87,4	-226 014	-12,3
Avustukset	-3 354 560	474 000	-2 880 560	-3 204 125	111,2	95,5	-3 234 454	-0,9
Muut toimintakulut	-1 811 981	0	-1 811 981	-1 721 967	95	95	-1 576 218	9,2
Toimintakate	-34 639 945	-965 346	-35 605 291	-35 942 679	100,9	103,8	-35 412 525	1,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-100 677	0	-100 677	-57 667	57,3	57,3	-72 561	-20,5
Muut rahoituskulut	-100 677	0	-100 677	-57 667	57,3	57,3	-72 561	-20,5
Vuosikate	-34 740 622	-965 346	-35 705 968	-36 000 347	100,8	103,6	-35 485 086	1,5
Poistot ja arvonalentumiset	-116 070	0	-116 070	-118 613	102,2	102,2	-101 988	16,3
Suunnitelman muk. poistot	-116 070	0	-116 070	-118 613	102,2	102,2	-101 988	16,3
Tilikauden tulos	-34 856 692	-965 346	-35 822 038	-36 118 959	100,8	103,6	-35 587 074	1,5
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-34 856 692	-965 346	-35 822 038	-36 118 959	100,8	103,6	-35 587 074	1,5

HYVINVOINTIPALVELUT VASTUUALUEEN TAVOITTEET JA MITTARIT		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuma
Henkilöstö		
Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä on nolla	Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja	Toteuma 6
Sairauspoissaolojen määrä on pienempi kuin vuonna 2018	Sairauspoissaolojen määrä enintään 13 päivää	Toteuma 15,1 päivää
Potilas- ja asiakasturvallisuus		
Työntekijät havaitsivat, tunnistavat ja raportoivat vaaratapahtumia jo ennen kuin ne johtavat haittatapahtumiin. Raportoiduista potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksista vuonna 2019 vähintään 60 % on läheltä piti -tapahtumia	Läheltä piti -tilanteiden osuus kaikista potilaaseen/asiakkaaseen kohdistuneista vaaratapahtumista	Tavoite ei ole toteutunut, toteuma 34,9 %
Sattuneista vaaratilanteista opitaan ja ne johtavat kehittämistoimenpiteisiin	Raportoiduista vaaratapahtumailmoituksista vähintään 75 % on johtanut kehittämistoimenpiteisiin.	Tavoite ei ole toteutunut, toteuma 33,6 %
Kustannustehokkuus		
Avohoitopainotteiset psykososiaaliset palvelut toteutuvat suunnitellusti	Psykososiaaliset palvelut enintään 277 €/asukas	Tavoite toteutunut, 260 €/asukas
Lapsiperheitä tuetaan oikea-aikaisesti ja palvelutarpeen mukaisesti	Ennalta ehkäisevät perhepalvelut 1 069 €/asiakas	Tavoite toteutunut, toteuma 971 €/asiakas
Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten hoitopäivien määrä on enintään 31 000	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen hoitopäivien määrä	Tavoite ei ole toteutunut, toteuma 35 177 hoitopäivää
Terveysneuvonta toteutuu talousarvion mukaisesti	64 €/asukas	Toteuma 57 €/asukas
Kehitysvammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen järjestetään kustannustehokkaasti	Kulut 111 €/hoitopäivä	Toteuma 113 €/hoitopäivä
Palvelut toteutuvat suunnitellusti: Lastensuojelun sijaishuolto(ostopalvelut)	€, kunnittain Iisalmi 878 000 € Kiuruvesi 323 000 € Sonkajärvi 6 000 € Vieremä 100 000 €	Toteuma: Iisalmi 1 858 418 € Kiuruvesi 520 739 € Sonkajärvi 91 051 € Vieremä 183 518 €
Henkilökohtainen apu	Iisalmi 822 888 € Kiuruvesi 516 935 € Sonkajärvi 101 935 € Vieremä 177 937 €	Iisalmi 708 510 € Kiuruvesi 560 657 € Sonkajärvi 129 222 € Vieremä 219 878 €
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu	Iisalmi 310 000 € Kiuruvesi 330 000 € Sonkajärvi 180 000 € Vieremä 135 000 €	Iisalmi 278 199 € Kiuruvesi 322 061 € Sonkajärvi 177 100 € Vieremä 128 273 €
Psykiatrisen ja riippuvuusosastohoidon kustannustehokkuus	Kulut/hoitopäivä enintään 525 € osaston avohoitokäynnit vähintään 1 400	573 €/hoitopäivä Avohoitokäynnit 2 199
Vaikuttavuus, laatu, saatavuus		
Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluasumisen painopiste on kotiin kuntoutumisessa	Palveluasumisen hoitopäivien määrä enintään 24 800	Tavoite toteutunut 23 139
Avohoito on ensisijaista	Jäsenkuntien osastohoitopäivien määrä enintään 4 450	Tavoite toteutunut, yhteensä 4 295 hoitopäivää
Lasten ja nuorten psykiatriassa hoitotakuu toteutuu	Määräaikojen seuranta	Tavoite toteutunut
Toimeentulotukihakemukset, lastensuojeluilmoitukset ja lastensuojelutarpeen selvitykset tehdään lain asettamissa määräaajoissa.	Määräaikojen seuranta	Tavoite toteutunut

TOIMINTAKERTOMUS

Hyvinvointipalvelujen vastuualue vastaa mielenterveys- ja päihdepalvelujen, sosiaalityön, kehitysvammahuollon ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen sekä terveysneuvonnan, perheneuvolan, lapsiperheiden kotipalvelun, perhetyön ja koulutiimien palvelujen saatavuudesta ja järjestämisestä omana toimintana, ostopalveluna ja palvelusetelillä. Edellä lueteltuja sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja tuotetaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen, sosiaalityön palvelujen ja perhekeskuksen tehtäväalueilla. Vastuualueen toiminnassa on keskeistä palvelujen integrointi ja verkostoyhteistyö, jota tehdään asiakkaiden, heidän läheistensä ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Olennaiset tapahtumat vuoden aikana

Perhekeskuspalvelujen tehtäväalue

- Vastaaminen kasvaneisiin lastensuojelun palvelutarpeisiin: kolmen työntekijän lisääminen perhetyöhön ja oman toiminnan kehittäminen tehokkaammaksi
- Ennaltaehkäisyn ja varhaisen tuen kehittäminen: neuvolan perhetyön käynnistäminen ja maksuttoman ehkäisyn käyttöönotto alle 20-vuotiaille
- Nuorten matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveystyön tarpeiden kartoitus ja uuden toimintamallin suunnittelu yhteistyössä terveyspalvelujen ja oman vastuualueen toimijoiden kanssa
- Sote-uudistuksen kaaduttua lapsiperheiden muutosohjelman (LAPEn) mukaista kehittämistyötä jatkettiin STM:n ja THL:n ohjeistuksen mukaisesti mm perheiden avoimien kohtaamispaikkojen luominen kuntiin
- Perhekeskus oli aktiivisesti mukana sekä maakunnallisessa että kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävässä hyvinvointityössä. Perhekeskuksesta osallistuttiin mm. alueellisen ja kuntien hyvinvointikertomusten raporttien laadintaan

Sosiaalityön tehtäväalue

- Lastensuojelun systemisen toimintamallin käyttöönoton valmistelu: työpari osallistui valtakunnalliseen kouluttajakoulutukseen ja sen jälkeen koulutti kaikki lastensuojelun ja perhesosiaalityön sosiaalityöntekijät toimintamalliin
- Lastensuojelun käytäntöjen kehittäminen: osallistuminen Kysy ja kuuntele-hankkeeseen
- Palvelusetelin käyttöönotto vammaispalvelujen henkilökoh- taisessa avussa
- Henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkanmaksun siirto Suoratyö Oy:n sijaismaksajapalvelulle
- Sosiaalipäivystyksen siirtyminen Kuopion kaupungin järjestettäväksi 1.1.2020 alkaen
- Aloitettiin vanhojen asiakirjojen Kanta-arkistointi vuosien 2010 – 2018 asiakirjojen osalta

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tehtäväalue

- Riippuvuuksien hoidon kehittäminen: neulojenvaihtopisteen Neukkarin toiminnan käynnistäminen, peliriippuvuusryhmän toiminnan käynnistäminen ja siirtäminen kolmannen sektorin, Louhentuvan, toiminnaksi sekä riippuvuusryhmätoiminta avohoidon ja osastohoidon yhteistyönä
- Henkilökunnan osaamisen vahvistaminen: tuetaan työntekijöiden kognitiivisen käyttäytymisterapian psykoterapeuttikoulutusta
- Toiminnan kehittäminen tahdosta riippumattoman hoidon siirryttyä Julkulan sairaalaan: tehostetun avohoidon kehittäminen, yhteistyön tiivistäminen kuntayhtymän päivystyksen ja Julkulan sairaalan kanssa
- Vaikeiden syömishäiriöpotilaiden osastohoidon kehittäminen yhteistyössä mm. KYSin yleissairaалapsykiatrian poliklinikan kanssa
- Kokemusasiantuntijakoulutuksen toteuttaminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Talouden toteutuminen

Tilinpäätösvertailu

Vastuualueen nettokustannukset olivat 36,1 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 0,5 miljoonaa euroa/1,5 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat edellisvuodesta 1,0 m€/20,9 %. Toimintatuottojen kasvussa merkittävin tekijä on osaston ulko-kuntamyyntitulojen kasvaminen.

Toimintakulut kasvoivat yhteensä 1,5 m€/3,8 prosenttia. Toimintakulujen kasvussa merkittävin tekijä on palvelujen ostojen kasvu 1,3 M€ /6,0 %. Palvelujen ostojen kasvu johtuu loppuvuodesta 2018 alkaneista lastensuojelun avo- ja sijaishuollon tarpeista, jotka jatkuivat koko vuoden 2019 ajan sekä vammaisten asumispalveluiden kysynnän kasvusta. Henkilöstökuluissa kasvua oli 210 000 euroa ja muissa kuluissa 146 000 euroa. Muiden kulujen kasvu johtui vuokramenojen kasvusta.

Talousarviovertailu

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna vastuualueen nettokustannukset toteutuivat 1,3 m€/3,6 % suurempina. Talousarviovertailua tehtäessä on huomattava, että vuoden 2018 toteumaan verrattuna vuoden 2019 talousarvioon oli varattu 730 000 euroa vähemmän määrärahoja. Talousarvion ylittyminen johtui loppuvuodesta 2018 alkaneista lastensuojelun avo- ja sijaishuollon tarpeista, jotka jatkuivat koko vuoden 2019 ajan. Talousarvioy- lityksestä raportoitui vuoden aikana kuukausiraportoinnin yhte- ydessä ja syyskuun lopun tilanteen perusteella vastuualueelle lisättiin määrärahoja nettona 965 000 euroa.

2.2.5 Terveyspalvelut

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
300 Terveyspalvelut								
Toimintatuotot	17 106 543	0	17 106 543	16 952 214	99,1	99,1	16 800 661	0,9
Myyntituotot	12 034 583	0	12 034 583	11 726 882	97,4	97,4	11 576 360	1,3
Maksutuotot	4 199 500	0	4 199 500	4 365 072	103,9	103,9	3 768 116	15,8
Tuet ja avustukset	786 636	0	786 636	766 108	97,4	97,4	1 342 951	-43
Muut toimintatuotot	85 824	0	85 824	94 152	109,7	109,7	113 234	-16,9
Toimintakulut	-83 422 414	-2 254 722	-85 677 136	-86 152 778	100,6	103,3	-84 403 170	2,1
Henkilöstökulut	-18 802 437	58 278	-18 744 159	-17 765 733	94,8	94,5	-17 620 546	0,8
Palkat ja palkkiot	-15 465 029	36 226	-15 428 803	-14 745 752	95,6	95,3	-14 599 880	1
Henkilösivukulut	-3 337 408	22 052	-3 315 356	-3 019 980	91,1	90,5	-3 020 667	0
Eläkekulut	-2 769 739	20 947	-2 748 792	-2 589 666	94,2	93,5	-2 496 921	3,7
Muut henkilösivukulut	-567 669	1 105	-566 564	-430 315	76	75,8	-523 745	-17,8
Palvelujen ostot	-58 711 226	-2 313 000	-61 024 226	-61 407 004	100,6	104,6	-59 814 548	2,7
Asiakaspalvelujen ostot	-37 932 000	-2 265 000	-40 197 000	-40 480 471	100,7	106,7	-38 835 797	4,2
Muiden palvelujen ostot	-20 779 226	-48 000	-20 827 226	-20 926 534	100,5	100,7	-20 978 751	-0,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 980 414	0	-2 980 414	-3 773 891	126,6	126,6	-3 178 558	18,7
Avustukset	-1 097 469	0	-1 097 469	-1 134 328	103,4	103,4	-1 611 313	-29,6
Muut toimintakulut	-1 830 868	0	-1 830 868	-2 071 822	113,2	113,2	-2 178 205	-4,9
Toimintakate	-66 315 871	-2 254 722	-68 570 593	-69 200 565	100,9	104,3	-67 602 510	2,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-119 999	0	-119 999	-68 720	57,3	57,3	-88 028	-21,9
Muut rahoituskulut	-119 999	0	-119 999	-68 720	57,3	57,3	-88 028	-21,9
Vuosikate	-66 435 870	-2 254 722	-68 690 592	-69 269 284	100,8	104,3	-67 690 538	2,3
Poistot ja arvonalentumiset	-535 484	0	-535 484	-455 625	85,1	85,1	-539 039	-15,5
Suunnitelman muk. poistot	-535 484	0	-535 484	-455 625	85,1	85,1	-539 039	-15,5
Tilikauden tulos	-66 971 354	-2 254 722	-69 226 076	-69 724 909	100,7	104,1	-68 229 577	2,2
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-66 971 354	-2 254 722	-69 226 076	-69 724 909	100,7	104,1	-68 229 577	2,2

TERVEYSPALVELUT VASTUUALUEEN TAVOITTEET JA MITTARIT		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuma
Henkilöstö		
Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä on nolla	Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä	Työtapaturmia on ollut yhdeksän (9) kpl ja työmatkatapaturmia kolme (3) kpl.
Sairauspoissaolojen määrä on pienempi kuin vuonna 2018	Sairauspoissaolojen määrä enintään 12 päivää	Sairauspoissaolojen määrä on 14,4 kal.pv/hvt (TP 2018, 16,1kal.pv)
Työkyvyttömyyseläketapauksia ei ole	Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä	Työkyvyttömyyseläkkeitä yksi (1)
Potilas- ja asiakasturvallisuus		
Työntekijät havaitsevat, tunnistavat ja raportoivat vaaratapahtumia jo ennen kuin ne johtavat haittatapahtumiin. Raportoiduista potilas- ja asiakasturvallisuusilmoituksista vuonna 2019 vähintään 60 % on läheltä piti -tapahtumia.	Läheltä piti -tilanteiden osuus kaikista potilaaseen/asiakkaaseen kohdistuneista vaaratapahtumailmoituksista	Tavoite ei ole toteutunut, toteuma on 32 % (TP 2018 50 %).
Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämistä pidetään tärkeänä ja vaaratapahtumista opitaan. Tavoitteena on että vuonna 2019 vaaratapahtumailmoitukset johtavat kehittämistoimenpiteisiin vähintään 75 % tapauksista.	Kehittämistoimenpiteisiin johtaneiden ilmoitusten osuus kaikista ilmoituksista (%)	Tavoite ei ole toteutunut, toteuma on 63,9% (TP 2018 68,2%)
Kustannustehokkuus		
Kustannukset suhteessa tuotettujen palveluiden määrään toteutuvat talousarvion mukaisesti	Vastaanottopalveluiden avohoito €/asiakkaat (SOTU)	Toteuma on 453 €/asiakas, eli tavoite on ylittynyt (TA 441 €/asiakas, TP2018 459 €).
Kustannukset suhteessa tuotettujen palveluiden määrään toteutuvat talousarvion mukaisesti	Suun terveydenhuolto €/asiakas	Tavoite on toteutunut, kustannus on 189 €/asiakas (TA 220 €/asiakas, TP 2018 200 €).
Kustannukset suhteessa tuotettujen palveluiden määrään toteutuvat talousarvion mukaisesti	Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet €/asiakas	Tavoite on toteutunut, kustannus on 163 €/asiakas (TA 188 €/asiakas, TP 2018 166 €).
Kustannukset suhteessa tuotettujen palveluiden määrään toteutuvat talousarvion mukaisesti	Toimenpideyksikön kustannus €/ käynti	Tavoite ei ole toteutunut. Toimenpideyksikön yksikköhinta on 234 €/käynti (TA 200 €)
Kustannustehokas osastopalvelu	€/hoitopäivä (netto)	Tavoite ei ole toteutunut. Hoitopäivä nettokustannus on 297 €/hvp (TA 284 €, TP 2018 317 €)
Vaikuttavuus, laatu, saatavuus		
Vastaanottoaikaa odottavien (jonopotilaat) määrä vähenee 15% TP2018 verrattuna	Jonopotilaiden määrä	Tavoite ei ole toteutunut. Jonopotilaiden määrä on noussut noin 15%, ollen 8563 (TP2018 7406)
Hoitoonpääsy kiireettömään hoitoon (keskiarvo) on toteutunut terveyskeskuslääkärin vastaanotolle 2 vk kuluessa	Toteutuneiden käyntien odotusaika kiireettömään hoitoon (keskiarvo) terveyskeskuslääkärin vastaanotolle	Tavoite on toteutunut. Keskimääräinen odotusaika kaikkien terveyskeskusten osalta on noin 6 pvä
Hoitoonpääsy kiireettömään hoitoon (keskiarvo) on toteutunut terveyskeskushammaslääkärin vastaanotolle 2 kk kuluessa	Toteutuneiden käyntien odotusaika kiireettömään hoitoon (keskiarvo) terveyskeskushammaslääkärin vastaanotolle	Tavoite on toteutunut. Keskimääräinen odotusaika kaikkien terveyskeskusten osalta on noin 29 pvä
Vapaita vastaanottoaikoja kiireettömään hoitoon on tarjolla terveyskeskuslääkärille 16 pv kuluessa	Poikkileikkauspäivänä katsottuna vuorokausien lukumäärä seuraavaan sellaiseen päivään, jolloin varattavissa on 3 vapaata aikaa terveyskeskuslääkärille.	Tavoite on toteutunut. Keskimääräinen odotusaika kaikkien terveyskeskusten osalta on noin 8 pvä
Vapaita vastaanottoaikoja kiireettömään hoitoon on tarjolla terveyskeskushammaslääkärille 70 pv kuluessa.	Poikkileikkauspäivänä katsottuna vuorokausien lukumäärä seuraavaan sellaiseen päivään, jolloin varattavissa on 3 vapaata aikaa terveyskeskushammaslääkärille.	Keskimääräinen odotusaika kaikkien hammashoitoloiden osalta on noin 50 pvä.
Hoitoonpääsy helpottuu ja jonottaminen vähenee: Keskimääräinen jonotusaika hoidon aloitukseen on Enskassa ja päivystyksessä alle 75 min	Odotusaika minuuteissa	Tavoite on toteutunut. Keskimääräinen odotusaika on ollut 72 min.
Palvelukokemus paranee: 90 % asiakkaista kokee saamansa palvelun erittäin hyväksi tai hyväksi.	Tyytyväisyyskysely: "Miten onnistuimme tänään?" Vastauksien prosentiosuudet (4 = erittäin hyvä, 3=hyvä, 2=huono, 1=erittäin huono).	Mittari poistunut käytöstä 5/2019
Palvelukokemus paranee: 85 % asiakkaista suosittelee saamaansa palvelua	NPS-mittarin tuottama prosentti	Tavoite ei ole toteutunut. Keskimääräinen toteuma on noin 71%. Osastopalvelut ei ole mukana mittarissa.

Toimintakertomus

Terveyspalvelujen vastuualue vastaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidonpalvelujen järjestämisestä omana toimintana, ostopalveluna ja palvelusetelillä. Edellä lueteltuja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja tuotetaan avovastaanotto- ja kuntoutus- ja muut lääkinälliset palvelut ja osastopalveluiden tehtäväalueilla. Osastopalvelut siirtyivät terveyspalvelujen vastuualueelle 1.5.2019 lähtien. Vastuualueen toiminnassa on keskeistä palvelujen integrointi ja hyvin toimivat terveyspalvelut asiakkaille.

Olenneiset tapahtumat vuoden aikana

Avovastaanotto- ja kuntoutuspalveluiden tehtäväalue

- Valinnanvapauskokeilun päättymisen siirsi asiakkaat takaisin terveyskeskukseen, joka lisäsi asiakkaita Kiuruvedellä ja Sonkajärvellä.
- Chat otettiin pilottikokeiluna käyttöön
- Uniapneapotilaiden CPAP –hoidon aloitukset aloitettiin yhteistyössä KYS:n kanssa.
- Vastaanottojen odotusaika kiireettömään hoitoon on ollut keskimäärin 5,62 päivää.
- Kumppanuussopimuksia otettiin käyttöön KYS:n kanssa
- Päivystyksessä on loppuvuodesta otettu käyttöön NEWS-pisteytys
- Kotisairaalan painopiste on ollut kotisaattohoitopotilaiden hoitamisessa.

Kuntoutus- ja muut lääkinälliset palvelut tehtäväalue

- Suun terveydenhuollossa aloitettiin lokakuussa arki-iltaisin hammaslääkäripäivystys varallaolo päivystyksenä.
- Suun terveydenhuollossa kehitettiin leikkaukseen menevien asiakkaiden suu- ja hammasterveyden tutkimus- ja hoitoprosessia
- Suun terveydenhuollossa aloitettiin selvitystyö sähköisen ajanvarauksen käyttöönottamisesta.
- Puheterapiassa uudistettiin palveluprosessia ottamalla käyttöön Äännekoulu -palvelun yksittäisten äännevirheiden harjoittelun tueksi.
- Toimintaterapia painottui lapsiin, akuuttiosastohoidossa olevien kuntoutukseen ja hoitojakson jälkeisen kotiutumisen tukemiseen.
- Fysioterapeutit osallistuivat kotihoidon arviointijaksolle, jolloin resurssi kohdentui ikäihmisten kotona asumisen tukemiseen jo ennen säännöllisen kotihoidon tarvetta.
- Kuvantamisten tutkimusmäärät ovat lisääntyneet, esimerkiksi CT tutkimusten osalta (+9%). MRI-tutkimukset vähenivät (-10%) edellisvuoteen.
- HIV- ja hepatiittipotilaiden lääkehoidon siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon näkyy lääkekustannusten kasvussa.
- Seudullisen hoitotarvikejakelun asiakasmäärät ja kustannukset nousivat huomattavasti edellisvuoteen verrattuna.

Osastopalvelujen tehtäväalue

- Osastopalvelujen siirtyminen 1.5.2019 lähtien terveyspalvelujen vastuualueelle.
- Ennakoiva toiminta kaatumistapaturmien ennaltaehkäisyyn käyttämällä FRAT-mittaria ja kokonaislääkehoidon arviointia.
- Moniammatillisen, tavoitteellisen ja asiakaslähtöisen kirjaamisen vahvistaminen yhdessä kuntoutuksen kanssa. Hiljaiseen raportointiin siirtyminen.
- Valmisteltiin päiväsairalatoiminnan infuusiohoitojen siirtoa alkuvuodesta 2020 toimenpideyksikköön.
- Osastojen hoitojaksojen pituuden kasvaminen ka 6,35 vuonna 2019 / ka 5,9 vuonna 2018.
- Osastojen käyttöasteen kasvaminen ka 98,7 vuonna 2019 / ka 87, 6 vuonna 2018.
- Johdon potilasturvallisuuskävelyt toteutuivat osastoilla.
- Osasto 2:n osasulku (15 potilaspaikkaa) ajalla 23.12.2019 – 12.1.2020 osaavan henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi.

Talouden toteutuminen

Tilinpäätösvertailu

Vastuualueen nettokustannukset olivat 69,7 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 1,5 miljoonaa euroa/2,2 prosenttia. Kustannusten kasvu aiheutui ostetun erikoissairaanhoidon kustannusten kasvusta.

Oman toiminnan osalta nettokustannukset alenivat 85 000 €/0,3 prosenttia, jossa merkittävänä tekijänä oli maksutuottojen kasvu 0,6 m€/15,8 prosenttia. Maksutuottojen kasvuun vaikutti sekä asiakasmaksujen korottaminen vuodelle 2019 että tuotettujen palvelujen määrän lisääntyminen. Toimintatuotoissa tuet ja avustukset pienenivät 577 000 euroa, mikä johtui valinnanvapauskokeilun päättymisestä.

Toimintakulut kasvoivat 169 000 €/0,3 prosenttia. Toimintakuluissa suurimmat kasvut olivat henkilöstökuluissa 145 000 €, lääkehuoltopalveluissa 153 000 €, lääkkeissä 222 000 euroa, ateriapalveluissa 130 000 euroa, hoitotarvikkeissa 491 000 €. Merkittävimmät alenemat kustannuksissa saavutettiin sijaispalveluissa -514 000 € ja palvelusetelimennoissa -490 000 € (valinnanvapauskokeilun päättyminen),

Talousarviovertailu

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna vastuualueen nettokustannukset toteutuivat 2,8 m€/4,1 % suurempina. Talousarviovertailua tehtäessä on huomattava, että vuoden 2018 toteumaan verrattuna vuoden 2019 talousarvioon oli varattu 1,3 miljoonaa euroa vähemmän määrärahoja.

Ostetun erikoissairaanhoidon toteuma oli 37,7 miljoonaa euroa, joka ylitti alkuperäisen talousarvion 2,4 miljoonaa euroa/6,8 prosenttia. Syyskuun lopun tilanteen perusteella laaditun tulossennusteen perusteella ostettuun erikoissairaanhoidon lisättiin määrärahoja 2,3 m€.

Oman toiminnan osalta vastuualueen tulos toteutui 338 000 €/ 1,1% alkuperäistä arviota suurempana. Toimintatuotot toteutuivat 154 000 € /0,9 % alkuperäistä talousarviota pienempänä. Toimintakulut toteutuivat 324 000 € /0,7 % alkuperäistä talousarviota suurempina. Henkilöstökulut alittivat talousarvion 1,0 m€/ 5,2 prosenttia. Merkittävimmät ylitykset kuluissa olivat palvelujen ostoissa 280 000 euroa, hoitotarvikkeissa 492 000 euroa, lääkkeissä 264 000 euroa ja luottotappioissa 239 000 euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä jäi talousarviossa arvioidusta 79 000 euroa, mikä johtui arvoitua alhaisemmasta investointien määrästä.

2.2.6 Ympäristö- ja terveystalvontapalvelut

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
400 Ympäristö ja terveystalv.palve								
Toimintatuotot	229 000	20 000	249 000	263 953	106	115,3	241 917	9,1
Myyntituotot	229 000	20 000	249 000	263 953	106	115,3	241 917	9,1
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 927 550	-73 639	-2 001 189	-1 860 807	93	96,5	-1 854 094	0,4
Henkilöstökulut	-1 441 341	-52 153	-1 493 494	-1 433 059	96	99,4	-1 443 066	-0,7
Palkat ja palkkiot	-1 093 128	-43 080	-1 136 208	-1 073 464	94,5	98,2	-1 086 160	-1,2
Henkilösivukulut	-348 213	-9 073	-357 286	-359 596	100,6	103,3	-356 906	0,8
Eläkekulut	-308 422	-7 505	-315 927	-316 247	100,1	102,5	-302 005	4,7
Muut henkilösivukulut	-39 791	-1 568	-41 359	-43 349	104,8	108,9	-54 901	-21
Palvelujen ostot	-289 774	-19 100	-308 874	-250 147	81	86,3	-240 473	4
Muiden palvelujen ostot	-289 774	-19 100	-308 874	-250 147	81	86,3	-240 473	4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-67 200	-1 786	-68 986	-45 550	66	67,8	-43 069	5,8
Avustukset	-36 300	0	-36 300	-33 413	92	92	-33 392	0,1
Muut toimintakulut	-92 935	-600	-93 535	-98 638	105,5	106,1	-94 093	4,8
Toimintakate	-1 698 550	-53 639	-1 752 189	-1 596 854	91,1	94	-1 612 177	-1
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 764	0	-4 764	-2 726	57,2	57,2	-3 474	-21,5
Muut rahoituskulut	-4 764	0	-4 764	-2 726	57,2	57,2	-3 474	-21,5
Vuosikate	-1 703 314	-53 639	-1 756 953	-1 599 579	91	93,9	-1 615 651	-1
Poistot ja arvonalentumiset	-32 290	0	-32 290	-31 473	97,5	97,5	-33 301	-5,5
Suunnitelman muk. poistot	-32 290	0	-32 290	-31 473	97,5	97,5	-33 301	-5,5
Tilikauden tulos	-1 735 604	-53 639	-1 789 243	-1 631 053	91,2	94	-1 648 952	-1,1
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 735 604	-53 639	-1 789 243	-1 631 053	91,2	94	-1 648 952	-1,1

YMPÄRISTÖ- JA TERVEYSVALVONTAPALVELUT VASTUUALUEEN TAVOITTEET JA MITTARIT		
Tavoite	Mittari	Tavoitteen toteutuma
Henkilöstö		
Nolla työtapaturmaa, nolla työmatkatapaturmaa ja nolla ammattitautia	Työtapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien määrä	Tavoite ei toteutunut
Sairauspoissaolot enintään 17 pv/hvt	Sairauspoissaolojen määrä	Tavoite ei toteutunut, koska vastuualueella oli tapaturmista johtuvia pitkiä sairauspoissaoloja
Työkyvyttömyyseläketapauksia ei ole	Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä	Tavoite ei toteutunut. Yksi henkilö siirtyi osa-aikaiselle työkyvyttömyyseläkkeelle.
Kustannustehokkuus		
Vastuualue ei ylitä talousarviota	Tuloslaskelma	Tavoite toteutui
Vaikuttavuus, laatu, saatavuus		
Valitusviranomaisen pysyttää vastuualueen viranomaisen päätöksen muutoksenhaussa. Pysyneiden päätösten osuus 100 %.	Pysyneiden / kumottujen / palautettujen päätösten lkm vs. päätökset, joista on valitettu	Tavoite toteutui - ympäristölautakunnan ja viranhaltijoiden päätökset pysyivät.
Eläinten hyvinvoinnin taso hyvä. Arvioitu eläinten hoitokäyntien määrä ei oleellisesti kasva aiempiin vuosiin verrattuna. Tavoite v. 2019 alle 20 000	Hoitokäyntien lukumäärä	Tavoite toteutui. Hoitokäyntien lukumäärä oli 13 367. Tilakäyntien lukumäärä laski hieman ja pieneläinkäynnit puolestaan lisääntyivät hieman.
Luonnonvarojen kestävä käyttö. Käsiteltyjen lupien ja ilmoitusten lukumäärä toteutuu. Tavoite v. 2019 yhteensä 60 lupaa ja ilmoitusta.	Lupien ja ilmoitusten lukumäärä	Tavoite toteutui. Lupien ja ilmoitusten lukumäärä oli 81. Erityisesti maa-aines- ja murskauspäätöksiä käsiteltiin paljon. Lainsäädännöstä johtuen myös eri toimintojen rekisteröintejä tehtiin runsaasti.
Turvallinen ympäristö ja ravinto. Arvioitu suoritteiden lukumäärä toteutuu. Tavoite v. 2019 yli 1350 suoritetta.	Toteutuneiden suoritteiden lukumäärä	Tavoite toteutui. Suoritteiden lukumäärä oli 1452. Elintarvikevalvonnan tarkastuksia oli edellisvuotta enemmän. Elintarvike- tai vesiperäisiä epidemioita ei vuoden aikana todettu.

TOIMINTAKERTOMUS

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Ympäristö- ja terveysvalvontapalveluiden vastuualueen tavoitteena on turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnonvarallisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö. Vastuualue ylläpitää ja edistää ihmisten terveyttä, vähentää ja poistaa elinympäristön ja elintarvikkeiden terveyshaitteita ja estää tartuntojen leviämistä elintarvikkeiden välityksellä eläimistä ihmisiin.

Tehtävänsä ympäristö- ja terveysvalvontapalveluiden vastuualue toteuttaa huolehtimalla ympäristönsuojelusta, terveysvalvonnasta ja eläinlääkintähuollosta.

Olennot tapahtumat vuoden aikana

Pielaveden kunnan aloitteesta tehdyn sopimuksen mukaisesti Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta tuli vuoden 2019 alusta lähtien Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseksi. Sopimukseen sisältyi Pielaveden ympäristönsuojeluviranhaltijan siirtyminen kuntayhtymän henkilöstöön vanhana työntekijänä.

Vuonna 2019 jatkettiin muuttuneen ympäristölainsäädännön käyttöönottoa. Hajajätevesiasetuksen voimaantulon siirtymäaika päättyi lokakuun lopussa 2019. Ranta-alueilla olevien kiinteistöjen omistajille lähetettiin tiedotteet jätevesiasetuksen vaatimuksista ja jätevesijärjestelmien kunnostuksen siirtymäaikoista. Ympäristölupia ja rekisteröintejä koskevasta VAHTI -järjestelmästä siirryttiin YLVA -järjestelmään vuonna 2019. Jätehuollon valvonnassa yksi keskeisimpiä asioita oli järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen kehittäminen, osin uhkasakkoja käyttäen, liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Liittymisvelvollisuuden noudattamisen valvonta kohdistui toimintavuonna Kiuruveden, Sonkajärven ja Vieremän alueille.

Kaikissa vakituksissa kunnaneläinlääkärin viroissa oli 2019 lopussa viranhaltija, mutta sijaisista on ollut pulaa. Kuntayhtymään on perustettu valvontaeläinlääkärin virka 2010 ja toinen valvontaeläinlääkärin virka perustettiin loppuvuodesta 2019. Heinäkuusta marraskuuhun 2019 ei ollut valvontaeläinlääkäriä, jolloin kunnaneläinlääkärit hoitivat valvontatehtävät. Lyhyitä ja yllättäviä sijaisuustarpeita on jouduttu edelleen hoitamaan erilaisilla ylityjärjestelyillä. Eläinlääkintähuoltoyksikön koko antaa tilapäisesti jonkin verran liikkumavaraa esimerkiksi sairauspoissaolojen korvaamisessa. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän Kiuruveden eläinlääkärivastaanotto toiminnan mahdollista siirtämistä Hingunniemeen Savon eläinsairaala Oy:n yhteyteen on selvitelty loppuvuodesta 2018 alkaen.

Vuoden 2019 aikana kuntayhtymän alueella oli joitakin (7) ruokamyrkytyspäilyjä. Epäilyjä aiheuttavat usein vatsatauti-epidemiat, jotka tarttuvat helposti henkilöstä toiseen. Varsinaisia elintarvike- tai vesiperäisiä epidemioita ei vuoden aikana todettu.

Iisalmen ja Kiuruveden vesilaitokset ja niiden jakaman veden laatutiedot ovat vuosittain tehtävän EU-raportoinnin piirissä. Vesilaitosten vedenjakelualueelta vesinäytteitä on otettu suunnitelman mukaisesti. Veden laatu on ollut hyvä. Kuntayhtymän alueella on 19 sellaista vesilaitosta (vesimäärä 10 – 100 m³/vrk), jotka ovat suunnitelmallisen valvonnan piirissä. Lokakuussa 2019 alkoi vuoden 2020 puolelle jatkuva projekti, jossa talousveden valvontatutkimusohjelmat ja talousvesilaitosten riskinarvioinnit päivitetään yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa. Projektiin on palkattu osa-aikainen talousvesiasiantuntija.

Asuinhuoneistojen tarkastuksia tehtiin vuoden 2019 aikana 75 kpl pääasiassa kosteusvaurio- ja mikrobihaittaepäilyjen vuoksi. Myös lukuisissa julkisissa rakennuksissa on ollut kosteusvaurio- ja sisäilmahaittaepäilyjä. Terveysvalvonta on osallistunut moniammatillisiin sisäilmatyöryhmiin.

Uintikesänä kesä 2019 oli viileähkö. Bakteriologisesti vedet olivat hyvässä kunnossa. Sinilevää esiintyi vain vähän ja pääasiassa loppukesällä ja syksyllä.

Talouden toteutuminen

Vastuualueen tuloslaskelma vuodelta 2019 oli ylijäämäinen. Arvioidut myyntituotot ylittyivät ympäristönsuojeluyksikössä ja terveysvalvontayksikössä, mutta alittuivat eläinlääkintähuollon yksikössä. Toimintakulut alittuivat kaikissa yksiköissä.

Ympäristönsuojeluyksikön talousarvioon tehtiin talousarviomuutos johtuen Pielaveden kunnan liittymisestä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaan. Talousarviomuutoksessa tuloja lisättiin 20 000 € ja menoja 74 000 €. Ympäristönsuojeluyksikön myyntituotot ylittivät arvion, koska ympäristölupa- ja maa-aineslupahakemuksia sekä rekisteröinti-ilmoituksia oli käsiteltävänä runsaasti. Lupahakemusten käsittely vei henkilöstöresursseja niin paljon, että valvontaohjelman mukaisia, maksullisia määräaikaistarkastuksia ehdittiin tehdä vain 55 %.

Eläinlääkintähuollon yksikössä henkilöstömenojen toteutuma oli tavanomaista pienempi, mikä johtui erityisesti siitä, että valvonta-eläinlääkärin virka oli osan vuotta täyttämättä sekä siitä, että sijaisia ei saatu aina tarvittaessa. Tällä oli huomattava merkitys koko vastuualueen ylijäämävaihteluun, koska eläinlääkintähuollon henkilöstömenot ovat vastuualueen suurin yksittäinen menokoh- ta.

Eläinlääkintähuollon subventioina on korvattu hyötyeläimen omistajalle tai haltijalle käyntimaksun ja matkakustannusten yhteismää- rän 65 € (ennen 1.4. 2010 60 €) ylittävä osa ilman arvonlisäveroa. Kustannukset on kohdennettu jäsenkunnille aiheutumisperiaat- teen mukaan. Yhteensä subventioita maksettiin 33410 € vuonna 2019, mikä on samaa tasoa kuin vuonna 2018.

Yhteenvedon voidaan todeta, että tuloslaskelma oli erittäin hyvä ja toteuma ei ylittänyt alkuperäistäkään talousarviota. Katsottaes- sa tulokseen vaikuttaneita syitä, toteutuma ei kuitenkaan ole tavoiteltava siltä osin, kun tulos johtuu rekrytointiongelmista eläinlää- kintähuollossa. Ympäristönsuojelun myyntituotot puolestaan vaihtelevat paljonkin vuosittain maksullisten lupahakemusten määrän ja toiminnan laajuuden mukaan – vuonna 2019 toteutuma oli arvioitua parempi.

2.3 Tuloslaskelma

	TA 2019	Ta muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Tot.% (muutettu TA)	Tot % (alkuperäin en TA)	TP 2018	Muutos 2018-2019
Toimintatuotot	159 929 635	3 625 639	163 555 274	165 041 631	100,9	103,2	158 374 736	4,2
Myyntituotot	144 415 953	3 625 639	148 041 592	148 968 645	100,6	103,2	142 743 133	4,4
Maksutuotot	12 851 094	0	12 851 094	13 330 486	103,7	103,7	12 290 903	8,5
Tuet ja avustukset	1 317 000	0	1 317 000	1 132 234	86	86	1 858 139	-39,1
Muut toimintatuotot	1 345 588	0	1 345 588	1 610 266	119,7	119,7	1 482 561	8,6
Toimintakulut	-157 718 834	-3 625 639	-161 344 473	-162 771 550	100,9	103,2	-159 380 510	2,1
Henkilöstökulut	-64 359 770	-57 153	-64 416 923	-63 233 934	98,2	98,3	-63 423 610	-0,3
Palkat ja palkkiot	-52 241 389	-274 183	-52 515 572	-52 026 873	99,1	99,6	-51 858 460	0,3
Henkilösivukulut	-12 118 381	217 030	-11 901 351	-11 207 061	94,2	92,5	-11 565 150	-3,1
Eläkekulut	-10 183 429	225 554	-9 957 875	-9 669 626	97,1	95	-9 629 498	0,4
Muut henkilösivukulut	-1 934 952	-8 524	-1 943 476	-1 537 434	79,1	79,5	-1 935 651	-20,6
Palvelujen ostot	-77 152 142	-3 990 100	-81 142 242	-82 485 859	101,7	106,9	-79 020 544	4,4
Asiakaspalvelujen ostot	-59 173 350	-3 889 000	-63 062 350	-63 840 119	101,2	107,9	-60 801 039	5
Muiden palvelujen ostot	-17 978 792	-101 100	-18 079 892	-18 645 739	103,1	103,7	-18 219 505	2,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 253 705	-1 786	-4 255 491	-4 823 582	113,3	113,4	-4 375 902	10,2
Avustukset	-6 218 624	424 000	-5 794 624	-6 099 847	105,3	98,1	-6 469 332	-5,7
Muut toimintakulut	-5 734 593	-600	-5 735 193	-6 128 328	106,9	106,9	-6 091 122	0,6
Toimintakate	2 210 801	0	2 210 801	2 270 082	102,7	102,7	-1 005 774	-325,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-382 496	0	-382 496	-283 325	74,1	74,1	-277 953	1,9
Korkotuotot	4 800	0	4 800	0	0	0	7 882	-100
Muut rahoitustuotot	13 000	0	13 000	35 264	271,3	271,3	33 154	6,4
Korkokulut	-100 000	0	-100 000	-18 703	18,7	18,7	-4 222	343
Muut rahoituskulut	-300 296	0	-300 296	-299 886	99,9	99,9	-314 766	-4,7
Vuosikate	1 828 305	0	1 828 305	1 986 757	108,7	108,7	-1 283 727	-254,8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 828 305	0	-1 828 305	-1 986 757	108,7	108,7	-2 709 675	-26,7
Suunnitelman muk. poistot	-1 828 305	0	-1 828 305	-1 986 757	108,7	108,7	-2 709 675	-26,7
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	3 993 402	-100
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	3 993 402	-100
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	0	0	0	0	0	0	0	0

Talousarviomuutokset

Vuoden 2019 talousarvion toteumaa seurattiin kuukausittain. Syyskuun lopun tilanteen perusteella laaditun ennusteen perusteella jäsenkuntien maksuosuustuottoja lisättiin 3,8 miljoonaa euroa ja toimintamenojen määrärahoja lisättiin vastaavasti. Toteutunut maksuosuuksien lisälaskutus jäsenkunnilta oli 4,5 miljoonaa euroa. Kuntien kanssa tehtyjen palvelusopimusten mukaisesti tilikauden ali/ylikäyttö tasataan vuosittain, joten maksuosuuksien lisälaskut on kirjattu tilinpäätökseen.

Toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot olivat yhteensä 165,0 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 6,7 m€/4,2 %. Kuntayhtymän toimintatuotoista jäsenkuntien maksosuudet muodostivat 143,1 m€, jossa kasvua edellisvuoteen 5,3 m€/3,8 %. Muiden toimintatuottojen toteuma oli 21,9 miljoonaa, jossa kasvua edellisvuoteen 1,4 m€/6,7 %. Merkittävimmät muutokset toimintatuotoissa olivat psykiatrisen osaston ulkokuntien myyntituottojen kasvu 0,7 miljoonalla eurolla, kuntayhtymän maksutuottojen kasvu 1,0 miljoonalla eurolla ja valinnanvapauskokeilun päättymisestä johtuva avustusten määrän aleneminen 0,7 miljoonalla eurolla. Asiakasmaksujen tasoa tarkastettiin vuodelle 2019, mikä nosti maksutuottojen kertymää. Toimintatuotot ilman jäsenkuntien maksuosuuksia ylittivät alkuperäisen talousarvion 0,7 miljoonaa euroa. Merkittävin poikkeama talousarvioon syntyi maksutuotoissa, jotka ylittivät alkuperäisen talousarvion 479 000 euroa/3,7 prosenttia. Maksutuottojen kasvu johtui asiakasmaksujen korottamisesta ja palvelujen käytön lisääntymisestä.

Toimintakulut

Kuntayhtymän toimintakulut olivat yhteensä 162,8 m€, jossa kasvua edellisvuoteen oli 3,4 m€/2,1 %. Henkilöstökuluissa palkat ja palkkiot kasvoivat 168 000 euroa/0,3 prosenttia ja henkilösivukulut alenivat 358 000 euroa/3,1 %. Henkilösivukulujen alentuminen johtuu työttömyys- ja tapaturmavakuutusmaksujen alentumisesta. Henkilöstökulut alittivat myös alkuperäisen ja muutetun talousarvion

Palvelujen ostot olivat yhteensä 82,5 m€, jossa kasvua edellisvuoteen 3,5 m€/4,4 %. Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden määrä kasvoi 1,6 m€/4,4 %. Hyvinvointipalveluissa palvelujen ostojen kasvu oli 1,3 m€, mikä johtui pääasiassa lastensuojelun ostopalveluiden kasvusta. Palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 5,3 m€/6,9 %. Suurimmat talousarvion ylitykset olivat ostetussa erikoissairaanhoidossa 2,4 m€ ja hyvinvointipalveluissa 2,2 m€.

Kuluryhmän aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma oli yhteensä 4,8 m€, jossa kasvua edellisvuoteen oli 448 000 euroa/10,2 % ja talousarvioon verrattuna 570 000 euroa. Merkittävimmät kustannuskasvut edellisvuoteen verrattuna olivat hoitotarvikkeissa (472 000 €/28,6 %) ja lääkkeissä (222 000 €/17,7%). Tarkempi erittely hoitotarvikkeiden kustannusten kasvusta on kappaleessa 2.9.6. HIV- ja hepatiittipotilaiden lääkkehoidon siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon näkyy lääkkekustannusten kasvussa.

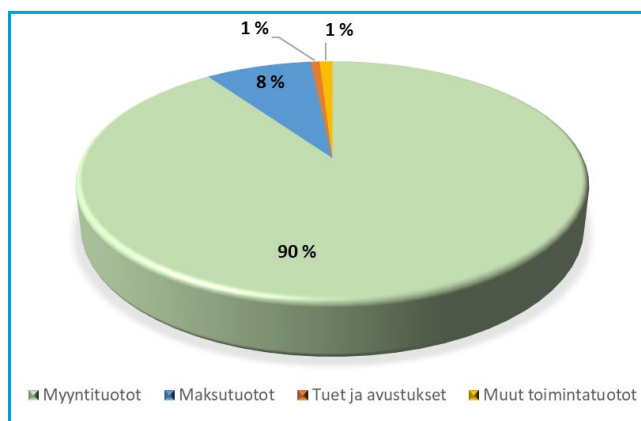
Avustuskulujen toteuma oli 6,1 m€ ja kulut alentuivat edellisvuodesta 369 000 €/5,7 %. Merkittävin muutos kuluryhmän sisällä olivat terveydenhuollon palvelusetelimenojen alentuminen 490 000 €/38,4 %, mikä johtui valinnanvapauskokeilun päättymisestä kesken vuoden.

Muissa toimintakuluissa toteuma oli edellisvuoden tasolla mutta ylitti talousarvion 394 000 euroa. Merkittävin tekijä talousarvion ylittymiseen oli luottotappiokirjaukset 316 000 euroa, joihin ei talousarviossa ollut määrärahoja lainkaan.

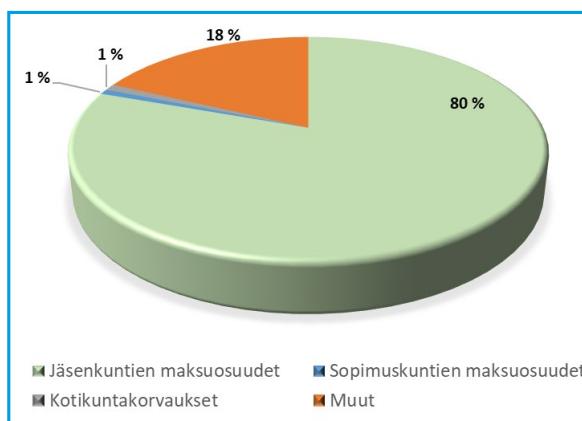
Poistot

Suunnitelman mukaisten poistojen kokonaismäärä oli 2,0 m€, joka oli 0,7 m€/26,7 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2018 tilinpäätökseen sisältyi Koljonvirran sairaalan alaskirjaus 1,2 m€ ja vuoden 2019 tilinpäätökseen lisälmen sairaalarakennuksen lisäpoisto 420 000 euroa. Rakennuspoistojen määrä kasvoi 138 000 €/24,7 %, mikä johtui terveystampuksen 1. vaiheen peruskorjauksen valmistumisesta kesken tilivuotta 2018.

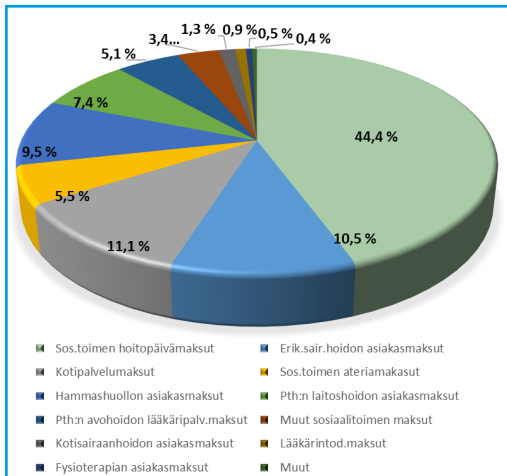
Toimintatuottojen jakautuminen

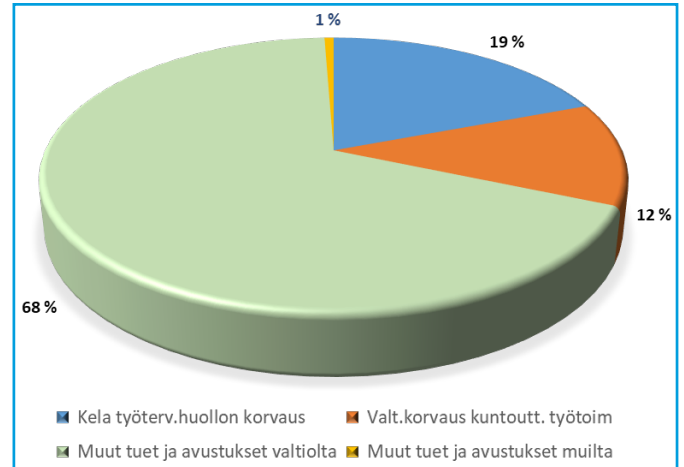
Myyntituottojen jakauma

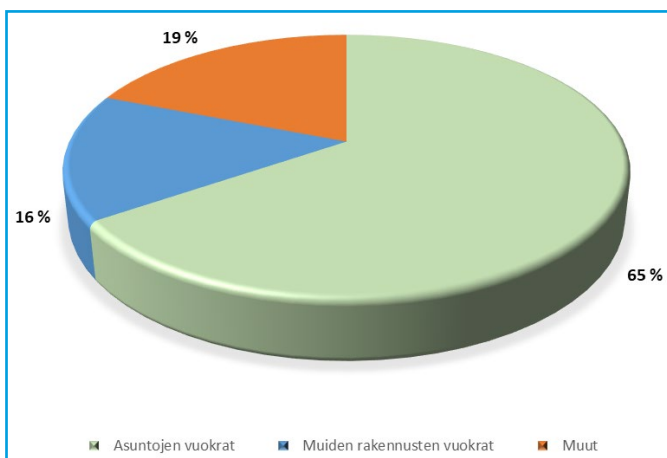
Maksutuottojen jakauma

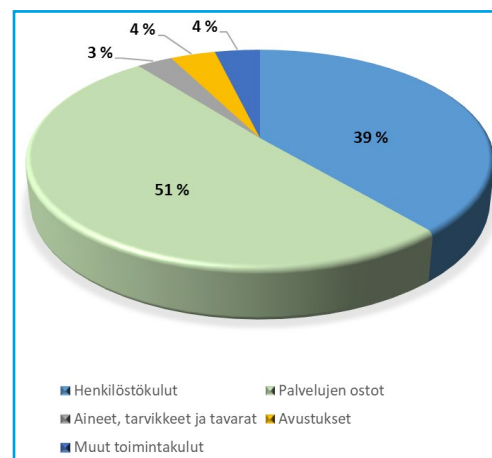
Tuet ja avustukset jakauma

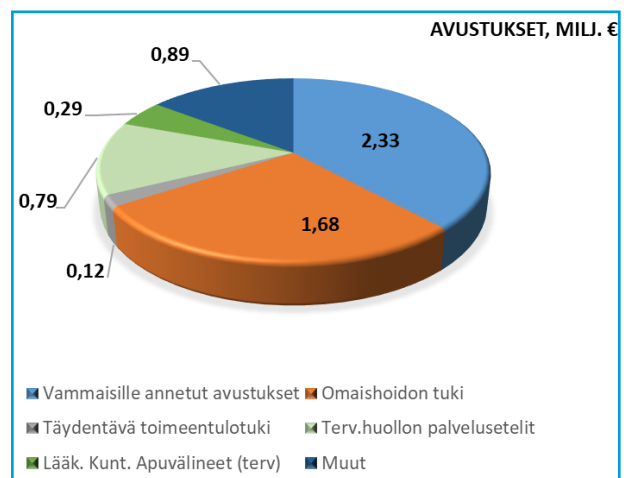
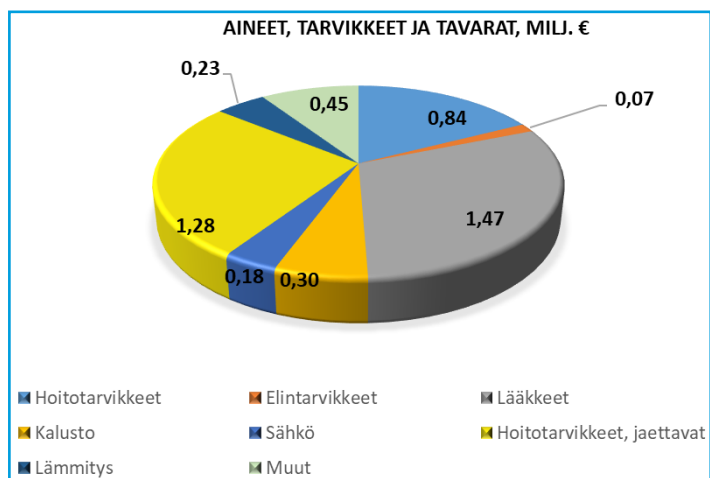
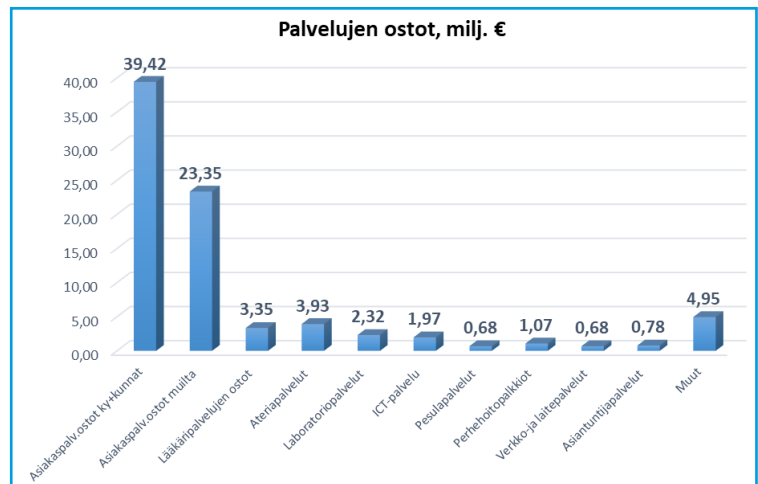
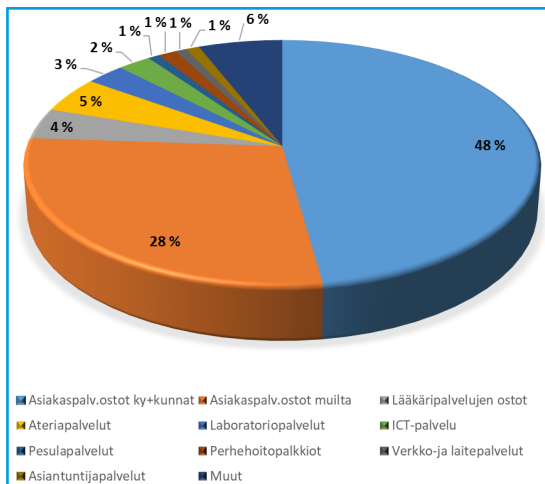
Muiden toimintatuottojen jakauma

Toimintakulujen jakautuminen

Palvelujen ostojen jakauma

2.4 Rahoituslaskelma

YLÄ-SAVON SOTE

RAHOITUSLASKELMA - TOTEUTUMISVERTAILU 2019 (1000 EUROA)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	1 828	0	1 828	1 987	158	8,7%
	1 828	0	1 828	1 987	158	8,7%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-10 104	0	-10 104	-1 859	8 245	81,6%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	0	0	0	104	104	
	-10 104	0	-10 104	-1 755	8 349	82,6%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 275	0	-8 275	232	8 507	102,8%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	0	0	0	-913	-913	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	-19	-19	
	0	0	0	-933	-933	
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0	0	0	19	19	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-220	-220	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0	0	0	-7	-7	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	-1 315	-1 315	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	1 362	1 362	
	0	0	0	-181	-181	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	-1 094	-1 094	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-8 275	0	-8 275	-863	7 413	89,6%
RAHAVARAT 31. 12.	9 739					
1. 1.	10 601			-863		

2.5 Investoinnit

INVESTOINTIOHJELMA 2019	Hanke investointi	Investointi-ohjelma	TA-muutos	Muutettu TA	TP 2019	Tot %
RAKENNUKSET						
RAKENNUKSET, NYKYISET						
lisaalmen sairaalan ylläpitokorjausta, akuutisti esiin nousevat kohteet		50 000		50 000	0	
ISA apteekin iv-kone		20 000		20 000	0	
	0	70 000	0	70 000		
RAKENNUKSIIN LIITTYVÄT JÄRJESTELMÄT						
Tukiasemat ja kytkimet lisaalmen sairaala						
Tukiasemat ja kytkimet uudisrakennus		70 000		70 000	0	
Tukiasemat ja kytkimet lisaalmen terveyskeskus		10 000		10 000	0	
	0	80 000	0	80 000	0	
RAKENNUKSET, UUSINVESTOINNIT (Terveyskampus) (erillispäätös hyväksytyn hankesuunnitelmanvaihtoehdon mukaisesti)						
Kampus- rakennuttaminen ja valvonta (vaihe 2)	182 000			182 000	143 198	78,7
Kampus, liittymismaksut	102 000			102 000	0	
Kampus-suunnittelukustannukset ja tutkimukset (vaihe 2,)	260 000		650 000	910 000	932 772	102,5
Kampus- toteutus kustannukset, (vaihe 2, ISA peruskorjaus)						
Kampus- toteutus kustannukset, (vaihe 2, uudisrakennus)	6 503 000		-650 000	5 853 000	0	
Hankevaraukset	946 000			946 000	0	
Kampus- takuujankustannukset (vaihe 1)	150 000			150 000	64 816	43,2
Kampus- sisäiset palkat	106 000			106 000	109 318	103,1
Kampus - ostopalvelut: projektinhallinta, väistöttilasuunnittelu, vaiheistukset, jne	30 000			30 000	21 180	70,6
Kampus - väliaikaistilat väistöjen ja vaiheistusten takia		30 000		30 000	0	
Kampus, muut kustannukset varausennuste		10 000		10 000	0	
Koljonvirran purkukustannukset (jos puretaan)		650 000		650 000	0	
ISA b-osan purkukustannukset (700 000 € vuonna 2022)						
Piha-alueet		50 000		50 000	0	
Pysäköinti hankesuunnittelu					1927	
	8 279 000	740 000	0	9 019 000		
Investoinnit yhteensä	8 279 000	890 000	0	9 169 000	1 273 211	13,9
KONEET JA LAITTEET	Hanke investointi	Investointi-ohjelma	TA-muutos	Muutettu TA	TP 2019	Tot %
Kampusinvestointiin liittyvät						
Infotaulu (sähköinen), tk-rakennus (vastaanotot, suun th)		35 000		35 000	33 812	96,6
Infotaulu (sähköinen), uudisrakennus		17 000		17 000		
		52 000	0	52 000	33 812	65,0
Nykyisiin rakennuksiin liittyvät						
Turvallisuusjärjestelmät, atk-serverit/kytkimet yms.		20 000		20 000		
Mobiilipuhelinten uusinta		50 000		50 000	0	
Virranrannan kalusto		86 000	-10 000	76 000	27 475	36,2
Saattohoitohuoneiden hankinnat		20 000		20 000	13 696	68,5
Hammashoitokoneet, Kiuruvesi 2 kpl		60 000		60 000	27 999	46,7
Gastroenterologian videoyksikön, kolonoskooppien ja gastroskooppien hankinta		180 000	-50 000	130 000	111 460	85,7
Kuivauskaappi ja kuljetusvaunu välinehuolto		30 000		30 000	19 100	63,7
KNK äänierä		32 000		32 000	9 790	30,6
Kuntosalivälineistön/lihaskuntovälineistön hankinta						
Kiuruveden rtg-osastolla OPTG-laite kefalostaatilla		40 000		40 000	0	0,0
Laminaarivirtauskaappi lääkehuoltokeskukseen joko v. 2019 tai 2020		20 000	-20 000	0		
Eläinklinikan pieneläinhammasröntgenyksikkö		14 000		14 000	10 211	72,9
Päivystyksen monitorivalvonta sis. Näytöt, näppäimistö, tietokoneet ja tarvittavat välineet		10 000		10 000	11 632	116,3
Ultraäänilaite röntgenosastolle		80 000		80 000	55 000	68,8
Kotihoidon haitarisängyt			10 000	10 000	10 834	108,3
		642 000	-70 000	572 000	297 197	52,0
Kone- ja laiteinvestoinnit yhteensä		694 000	-70 000	624 000	331 009	53,0
SÄHKÖISET JÄRJESTELMÄT - INVESTOINNIT	Hanke investointi	Investointi-ohjelma	TA-muutos	Muutettu TA	TP 2019	Tot %
Kokoustilojen AV-laitteet		18 000		18 000	197	1,1
Sähköinen ovenavausjärjestelmä		37 700		37 700	38 027	100,9
Populuksen lisäpaikat		15 000		15 000	1 305	8,7
Sosiaalityön kantapalvelut ja omni360 toiminnot		30 000	20 000	50 000	50 000	100,0
Dynasty version vaihto		20 000		20 000	15 177	75,9
Sähköinen asiointi varaus		50 000	-50 000	0	0	
Potilas tietojärjestelmien kehittäminen		30 000		30 000	14 703	49,0
Raportointijärjestelmän kehitys		40 000		40 000	38 580	96,5
Terveystietojärjestelmien Efficat			50 000	50 000	46 990	94,0
Itä-Suomen laboratorioskeskus osakkeet			50 000	50 000	50 000	100,0
Sähköiset järjestelmät investoinnit yhteensä	0	240 700	70 000	310 700	254 979	82,1

INVESTIOINTIOHJELMA 2019	Hanke investointi	Investointi-ohjelma	TA-muutos	Muutettu TA	TP 2019	Tot %
RAKENNUKSET YHTEENSÄ	8 279 000	890 000	0	9 169 000	1 273 211	13,9
Nykyisiin rakennuksiin liittyvät	0	70 000		70 000		
Nykyisten rakennusten järjestelmiin liittyvät	0	80 000		80 000		
Kampushankkeeseen liittyvät	8 279 000	740 000		9 019 000	1 273 211	14,1
KONEET JA LAITTEET	0	694 000	-70 000	624 000	331 009	53,0
Oleviin rakennuksiin liittyvät		642 000	-70 000	572 000	331 009	57,9
Kampushankkeen toteuttamiseen liittyvät		52 000		52 000		
SÄHKÖISET JÄRJESTELMÄT		240 700	70 000	310 700	254 979	82,1
YHTEENSÄ	8 279 000	1 824 700	0	10 103 700	1 859 199	18,4

Kuntayhtymän investointeihin käytettiin vuonna 2019 yhteensä 1,9 milj. euroa. Toteuma jakaantui investointiryhmittäin rakennuksiin 1,3 m€, koneisiin ja laitteisiin 0,3 m€ ja sähköisiin järjestelmiin 0,3 m€. Merkittävin poikkeama talousarvioon syntyi Terveyskampus-hankkeen viivästymisestä mutta myös koneiden ja laitteiden osalta investointien toteuma jäi merkittävästi ennakoidusta.

Terveyskampus-hankkeen suunnittelu jatkui koko vuoden 2019, jakautuen uudisrakennuksen ja lisälmen sairaala rakennuksen peruskorjauksen suunnitteluun. Suunnittelun pääpaino oli uudisrakennuksen suunnittelussa. Hankkeeseen liittyvään kaavamuutokseen kohdistui valitus, jolla oli kokonaisaikatauluun viivästyttävä vaikutus. Valitus kohdistui erityisesti hankkeeseen liittyvään, mutta erilliseen investointiin, pysäköintiratkaisuun. Aikaviive hyödynnettiin suunnittelussa siten, että suunnittelun painotusta muutettiin määrääjäksi

lisälmen sairaala rakennuksen peruskorjausosalle sekä tulevaan pysäköintiratkaisuun. Näin pyritään minimoimaan kokonaisaikataulun viivettä. Talouden vaikutuksina viive näkyi suunnittelukustannusten kasvuna. Terveyskampushankkeen toteutuneet investoinnit vuodelle 2019 olivat n. 1,1 milj. € olleen pääosin suunnittelu ja rakennuttamiskustannuksia.

Hankkeen kokonaiskustannusarvioi tarkentui ja hankkeen kokonaiskustannusarvioksi hyväksyttiin n. 34,5 milj. € ilman pysäköintiratkaisua.

lisälmen sairaalan tontille sijoittuvan uudisrakennuksen toteutusvaiheen kokonaisaikataulu on arviolta 02/2020 – 9/2021, jonka jälkeen on mahdollisuus siirtyä lisälmen sairaalan peruskorjausosan toteutusvaiheeseen. Pysäköinnin hankesuunnittelu valmistuu kevään 2020 aikana, jonka jälkeen päätetään suunnittelun käynnistämisestä,

Koljonvirran sairaalakiinteistön vaihtoehtojen tarkastelu kiinteistön luopumisesta on aloitettu.

	JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET 2019 MAISEMAMALLIN POHJALLA (1 000 €)																		
	Iisalmi				Kiuruvesi				Sontkajärvi				Vieremä		Pielavesi		Kuntayhtymä yhteensä		
	Tot	TA2019	Tot. %	TP 18	Tot	TA2019	Tot. %	TP 18	Tot	TA2019	Tot. %	TP 18	Tot	TA2019	Tot. %	TP 18	Tot	TA2019	Tot. %
PALVELU Aikuispsykosos. Aikuisosallisyö ESH ostettu ESH oma Hoito ja hoiva Ostospalvelut Kuntoutus Peuhpelu Suun terveydenh. Vammaispalvelut Vastaanotto Yrjänstötoimi** PALVELUT YHT Hallinto seuduilliset**)	4 681	4 738	101,2	5 036	1 905	1 588	82,3	1 627	829	565	436	77,3	613	7 999	7 414	92,7	8 105		
	1 108	971	87,6	1 030	356	352	98,8	364	119	91	89	97,4	82	1 680	1 520	90,4	1 594		
	19 500	21 270	109,1	20 031	8 600	9 039	105,1	8 572	4 206	3 300	3 088	93,6	3 326	35 300	37 716	106,8	36 135		
	3 739	3 944	105,5	3 889	1 318	1 275	96,7	1 335	700	645	552	85,6	611	6 377	6 472	101,5	6 535		
	17 073	17 153	100,5	16 715	9 482	10 014	105,6	9 764	5 295	5 172	97,7	5 471	3 836	35 886	36 412	102,0	35 775		
	5 249	5 179	98,7	5 342	1 741	2 589	141,2	2 580	1 306	917	778	84,8	758	9 275	9 986	103,0	9 986		
	991	1 026	103,6	1 079	444	393	88,5	396	202	217	157	72,4	167	1 961	1 971	99,7	1 890		
	5 656	6 892	121,8	6 240	2 013	2 724	135,3	2 411	752	836	111,1	709	915	9 200	11 366	123,5	10 112		
	1 701	1 526	89,7	1 474	740	720	97,2	718	362	271	269	99,4	269	3 119	2 828	90,7	2 793		
	7 217	6 977	96,7	7 077	3 365	3 405	101,2	3 456	1 697	1 524	103,4	1 392	1 483	13 773	13 712	99,6	13 707		
	6 472	6 492	100,3	6 419	2 689	2 751	102,3	2 730	1 449	1 363	94,1	1 350	1 183	1 154	11 793	11 761	99,7	11 628	
	982	911	92,7	927	387	358	96,4	372	184	176	162	91,2	166	27	1 736	1 631	94,0	1 649	
	74 369	77 078	103,6	75 259	33 041	35 057	106,1	34 326	17 014	16 747	98,4	17 147	13 476	13 251	137 899	142 161	103,1	139 910	
	444	341	76,8	459	197	155	78,7	209	102	74	59	72,9	80	823	629	76,4	853		
	Kunnittaiset																		
	ISA alaskirjaus	260				69				44		48				421			
	KVS alaskirjaus				693			185		117				127				1 122	
Verson myyntitoito				-2 465			-659		-417				-452				-3 993		
MAKSUOSUUDET	74 813	77 680	103,8	73 945	33 238	35 282	106,1	34 061	16 952	13 556	13 357	98,5	12 933	27	138 722	143 211	103,2	137 892	
Ennakot		74 812		72 932		33 239		32 759	17 099		13 556		13 489	37	138 760		136 279		
Erotus		2 868		1 013		2 043		1 302	-146		-199		-555	-10	4 451		1 613		
ESH ostettu	19 500	21 270	109,1	20 031	8 600	9 039	105,1	8 572	4 206	3 300	3 088	93,6	3 326	35 300	37 716	106,8	36 135		
Oma toiminta	55 313	56 410	102,0	53 914	24 638	26 242	106,5	25 489	12 746	10 256	10 269	100,1	9 607	27	103 422	105 495	102,0	101 757	
Oma toiminta ilman satunnaisia erii ***)	55 313	56 149	101,5	55 686	24 638	26 173	106,2	25 963	13 046	10 256	10 222	99,7	9 933	27	103 422	105 074	101,6	104 628	

*) Ympäristötoimessa terveysvalvonnan, eläinlääkintähuollon ja ympäristönsuojelun kulut asukasluvun mukaan jaettuna.

**) Seudulliset kustannukset jaettu jäsenkunnille tilausten suhteessa.

***) Satunnaisina erinä eliminoitu ISA alaskirjaus, KVS alaskirjaus ja Verson myyntivoitto.

Perussopimuksen 21 §:n mukaisesti jäsenkuntien laskutus perustuu kuukausittaiseen ennakolaskutukseen. Kuntayhtymän tilinpäätökseen lasketaan vuosittain aiheutumisperiaatteen mukaisesti mukainen ali- ja ylikäyttö, joka peritään tai hyvitetään 30 päivän kuluttua tilinpäätöksen valmistumisesta. Sosiaalihuollon ja perusterveyden huollon palveluja ei ole tuotteistettu. Koska kuntayhtymän palvelut ovat jäsenkuntien kuntalaisten käytettävissä ilman kuntarajoja, aiheuttamisperiaatteen mukaisesta palvelujen kunta-kohtaisesta käytöstä raportoidaan Maisemamallilla. Ympäristötoimen osuudet on jaettu asukaslukujen suhteessa lukuun ottamatta eläinlääkintähuollon subventiokuluja. Subventiot on jaettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Koljonvirran sairaalan ja lisalmen sairaalan tyhjiä toimitilojen kulut on jaettu jäsenkunnille palvelujen käytön suhteessa. Lisalmen sairaalarakennuksen poistosuunnitelmaa on muutettu purettavan rakennusosa osalta. Ylimääräinen poisto on kirjattu peruspääoman mukaisessa suhteessa. Tilikauden toteumaa on verrattu muutettuun talousarvioon ja edellisen vuoden tilinpäätökseen. Keskeisten poikkeamien syitä talousarvioon nähden on käsitelty yksityiskohtaisesti jäljempänä kohdassa palvelusopimusten mukaiset tilaustaulukot Maisemamallin mukaan.

Kuntayhtymä

Kuntien vuoden 2019 maksuosuus on yhteensä 143,2 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna maksuosuus kasvoi 5,3 miljoonaa/3,9 prosenttia. Ostetun erikoissairaanhoidon osuus maksuosuudesta on 37,7 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 1,6 miljoonaa euroa/4,4 prosenttia. Oman toiminnan osuus maksuosuudesta on 105,5 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 3,7 miljoonaa euroa/3,7 prosenttia. Tavanomaiseen toimintaan kuulumattomia eriä sisältyi vuoden 2018 tilinpäätökseen Koljonvirran sairaalan alaskirjaus ja työterveysyhtiö Verson myyntivoitto sekä vuoden 2019 tilinpäätökseen lisalmen sairaalan purettavan osan alaskirjaus. Ilman näitä eriä laskettu oman toiminnan kasvu on 0,4 miljoonaa euroa/0,4 prosenttia.

Talousarviossa 2019 kuntien maksuosuuksiksi oli arvioitu yhteensä 138,7 miljoonaa euroa, mikä ylittyi 4,5 miljoonaa euroa eli 3,2 prosenttia. Ylitystä arvioitaessa on otettava huomioon, että vuodelle 2019 oli omaan toimintaan varattu 1,2 miljoonaa ja ostettuun erikoissairaanhoidon 0,8 miljoonaa euroa vähemmän, kuin vuonna 2018 oli toimintaan käytetty.

2.6.1 lisalmi

lisalmen kaupungin vuoden 2019 maksuosuus on yhteensä 77,68 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2019 lisalmen kaupungin maksuosuudeksi oli arvioitu 74,8 miljoonaa euroa, joka ylittyi 2,9 miljoonaa euroa/3,8 %. Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon verrattuna olivat ostetussa erikoissairaanhoidossa (ylitys 1,8 m€) ja perhepalveluissa (ylitys 1,2 m€).

Tilinpäätösvertailu

Edellisvuoteen verrattuna maksuosuus kasvoi 3,74 miljoonaa/5,1 prosenttia. Ostetun erikoissairaanhoidon osuus maksuosuudesta on 21,27 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 1,24 miljoonaa euroa/6,2 prosenttia. Oman toiminnan osuus maksuosuudesta on 56,41 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 2,50 miljoonaa euroa/4,6 prosenttia. Tavanomaiseen toimintaan kuulumattomia eriä sisältyi vuoden 2018 tilinpäätökseen Koljonvirran sairaalan alaskirjaus ja työterveysyhtiö Verson myyntivoitto sekä vuoden 2019 tilinpäätökseen lisalmen sairaalan purettavan osan alaskirjaus. Ilman näitä eriä laskettu oman toiminnan kasvu on 0,46 miljoonaa euroa/0,8 prosenttia.

	Tot		Muutos	
PALVELU	12/2019	TP 18	18-19 %	18-19 €
Aikuispsykosos.	4 738	5 036	-5,9 %	-299
Aikuissosiaalityö	971	1 030	-5,7 %	-59
ESH ostettu	21 270	20 031	6,2 %	1 239
ESH oma	3 944	3 889	1,4 %	55
Hoito ja hoiva	17 153	16 715	2,6 %	437
Osastopalvelut	5 179	5 342	-3,1 %	-163
Kuntoutus	1 026	1 079	-4,9 %	-53
Perhepalvelut	6 892	6 240	10,4 %	652
Suun terveydenh.	1 526	1 474	3,5 %	52
Vammaispalvelut	6 977	7 077	-1,4 %	-100
Vastaanotto	6 492	6 419	1,2 %	74
Ympäristötoimi*)	911	927	-1,7 %	-16
PALVELUT YHT	77 078	75 259	2,4 %	1 820
Hallinto seudulliset**)	341	459	-25,6 %	-118
Kunnittaiset				
ISA alaskirjaus	260			
KVS alaskirjaus		693		
Satunnainen voitto		-2 465		
MAKSUOSUUS	77 680	73 945	5,1 %	3 735
Ennakot	74 812	72 932		
Erotus	2 868	1 013		
ESH ostettu	21 270	20 031	6,2 %	1 239
Oma toiminta	56 410	53 914	4,6 %	2 496
Oma toiminta ilman satunnaisia eriä ***)	56 149	55 686	0,8 %	463

Aikuispsykososiaaliset palvelut - 299 000 euroa/5,9 %.

Aikuispsykososiaalisten palveluiden kustannusten aleneminen johtuu aikaisempaa vähäisemmästä osastopalvelujen tarpeesta. Vuoteen 2018 verrattuna osaston hoitopäivien määrä on 643 päivää vähemmän.

Aikuissosiaalityön palvelut - 59 000 euroa/5,7 %.

Aikuissosiaalityön palveluiden kustannusten aleneminen johtuu työllistämistoiminnan nettokustannusten alenemisesta varhe-mak-sun poistuessa henkilöstökuluista.

Ostettu erikoissairaanhoido + 1 239 000 euroa/6,2 %.

Ostetun erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu johtuu muualta ostetun erikoissairaanhoidon käytöstä ja siitä johtuvasta kustan-nusten kasvusta, toteuman ollessa +631 000 €. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaisesti. SHP:n kustannukset edellisvuoteen verrattuna ovat kasvaneet muun muassa Neurokeskuksen, Syöpäkeskuksen ja Psykiatrian osalta.

Oma erikoissairaanhoido + 55 000 euroa/1,4 %.

Oman erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu johtuu palvelutarpeen käytön lisääntymisestä. Toimenpideyksikön kustannukset toteutuivat arvioitua suurempina, valinnanvapauskokeilu lisäsi erikoissairaanhoidon palvelun käyttöä ja erikoislääkärin vastaanotto-jen käyttö lisääntyi edellisvuoteen verrattuna.

Hoito- ja hoivapalvelut + 437 000 euroa/2,6 %.

Merkittävin muutos hoito- ja hoivapalveluiden kustannuksiin aiheutui kotihoidon kysynnän kasvusta. Kotihoidon nettokustannukset kasvoivat 419 000 euroa/10 % ja käyntimäärät 35 000 kpl/20 %. Lisäksi hoitotarvikejakelun kustannukset kasvoivat 225 000 euroa.

Osastopalvelut - 163 000 euroa/3,1 %

Osastopalveluiden käyttö kasvoi edellisvuodesta 639 päivää/3,8 prosenttia. Osastopäivän hinnan alentumisen vuoksi kokonaiskus-tannukset kuitenkin alenivat. Osastopäivän hintaa pystyttiin alentamaan muun muassa osastojen käyttöastetta parantamalla.

Kuntoutuspalvelut - 53 000 euroa/4,9 %.

Kuntoutuspalveluiden kustannusten aleneminen johtuu palvelutarpeen vähenemisestä esim. puheterapiassa.

Perhepalvelut + 652 000 euroa/10,4 %

Perhepalveluiden kustannusten kasvu johtuu erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitusten aikaisempaa suuremmasta määrästä. Vuoteen 2018 verrattuna sijaishuollon hoitopäiviä oli 3 247 päivää enemmän. Kasvua oli myös perhetyössä, sosiaalityössä, koulutiimissä ja psykiatrian avopalvelujen käytössä.

Suun terveydenhuolto +52 000 euroa/3,5 %

Suun terveydenhuollon kustannusten kasvu johtuu kysyntään perustuvasta palvelutarpeen kasvusta sekä vastaanottotoimintaan liittyvien kustannusten noususta.

Vammaispalvelut - 100 000/1,4 %

Vammaispalveluiden kustannusten aleneminen johtuu vammaispalvelulain mukaisten palvelujen vähäisemmästä käytöstä. Palvelu-tarve pieneni erityisesti vaikeavammaisten subjektiivisten palvelujen osalta.

Vastaanottopalvelut + 74 000 euroa/1,2 %

Vastaanottopalveluiden kustannusten kasvu johtuu palvelutarpeen kasvusta ja siitä aiheutuneesta palvelujen oston lisääntymisestä.

Ympäristötoimi - 16 000 euroa /1,7 %

Ympäristötoimen kustannusten aleneminen johtuu eläinlääkintähuollon henkilöstömenojen arvioitua pienemmästä toteumasta, koska valvontaeläinlääkärin virka oli osan vuotta täyttämättä ja sijaisia ei saatu riittävästi kunnaneläinlääkäreille. Eläinlääkintähuol-lon subventioiden määrässä ei tapahtunut oleellista muutosta. Myyntituotot ylittivät erityisesti ympäristönsuojeluyksikössä, koska maksullisia lupia, ilmoituksia ja rekisteröintejä käsiteltiin runsaasti.

2.6.2 Kiuruvesi

Kiuruveden kaupungin vuoden 2019 maksuosuus on yhteensä 35,28 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2019 Kiuruveden kaupungin maksuosuudeksi oli arvioitu 33,2 miljoonaa euroa, joka ylittyi 2,0 miljoonaa euroa/6,1 %. Talousarviovertailussa on huomioitava, että talousarvio oli laadittu yhteensä 1,3 miljoonaa euroa vuoden 2018 toteumaa alhaisemmaksi. Merkittävimmät poikkeamat olivat ostetussa erikoissairaanhoidossa (ylitys 439 000 €), hoito- ja hoivapalveluissa (ylitys 532 000 €), osastopalveluissa (ylitys 718 000 €) ja perhepalveluissa (ylitys 711 000 €).

Tilinpäätösvertailu

Edellisvuoteen verrattuna maksuosuus kasvoi 1,22 miljoonaa/3,6 prosenttia. Ostetun erikoissairaanhoidon osuus maksuosuudesta on 9,04 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 0,47 miljoonaa euroa/5,5 prosenttia. Oman toiminnan osuus maksuosuudesta on 26,24 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 0,75 miljoonaa euroa/3,0 prosenttia. Tavanomaiseen toimintaan kuulumattomia eriä sisältyi vuoden 2018 tilinpäätökseen Koljonvirran sairaalan alaskirjaus ja työterveysyhtiö Verson myyntivoitto sekä vuoden 2019 tilinpäätökseen lisälmen sairaalan purettavan osan alaskirjaus. Ilman näitä eriä laskettu oman toiminnan kasvu on 0,21 miljoonaa euroa/0,8 prosenttia.

PALVELU	TP2019	TP2018	18-19 %	18-19 €
Aikuispsykosos.	1 568	1 627	-3,6 %	-59
Aikuissosiaalityö	352	364	-3,2 %	-12
ESH ostettu	9 039	8 572	5,5 %	467
ESH oma	1 275	1 335	-4,5 %	-61
Hoito ja hoiva	10 014	9 764	2,6 %	250
Osastopalvelut	2 459	2 580	-4,7 %	-122
Kuntoutus	393	396	-0,8 %	-3
Perhepalvelut	2 724	2 411	12,9 %	312
Suun terveydenh.	720	718	0,2 %	2
Vammaispalvelut	3 405	3 456	-1,5 %	-51
Vastaanotto	2 751	2 730	0,8 %	21
Ympäristötoimi*)	358	372	-3,7 %	-14
PALVELUT YHT	35 057	34 326	2,1 %	731
Hallinto seudulliset**)	155	209	-25,9 %	-54
Kunnittaiset				
ISA alaskirjaus	69			
KVS alaskirjaus		185		
Satunnainen voitto		-659		
MAKSUOSUUS	35 282	34 061	3,6 %	1 221
Ennakot	33 239	32 759		
Erotus	2 043	1 302		
ESH ostettu	9 039	8 572	5,5 %	467
Oma toiminta	26 242	25 489	3,0 %	753
Oma toiminta ilman satunnaisia eriä ***)	26 173	25 963	0,8 %	210

Aikuispsykososiaaliset palvelut - 59 000 euroa/3,6 %.

Aikuispsykososiaalisten palveluiden kustannusten aleneminen johtuu aikaisempaa vähäisemmästä mielenterveyspalvelujen tarpeesta avohoidossa ja palveluasumisessa.

Aikuissosiaalityön palvelut - 12 000 euroa/3,2 %.

Aikuissosiaalityön palveluiden kustannusten aleneminen johtuu työtoiminnan vähäisemmästä käytöstä. Kasvua oli kuntouttavan työtoiminnan kuluissa ja avustusten tarpeessa.

Ostettu erikoissairaanhoido + 467 000 euroa/5,5 %.

Ostetun erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu johtuu muualta ostetun erikoissairaanhoidon käytöstä ja siitä johtuvasta kustannusten kasvusta, toteuman ollessa 238 000 euroa. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaisesti. SHP:n kustannukset edellisvuoteen verrattuna ovat kasvaneet muun muassa muun muassa Kirurgian, Syöpäkeskuksen ja Psykiatrian osalta.

Oma erikoissairaanhoido -61 000 euroa/4,5 %.

Oman erikoissairaanhoidon kustannusten aleneminen johtuu erikoislääkäreiden vastaanottojen palvelutarpeen vähentymisestä.

Hoito- ja hoivapalvelut + 250 000 euroa/2,6 %.

Hoito ja hoivapalvelujen kustannusten kasvu johtuu pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen (1 700 hvp / 3 %) ja kotihoidon kysynnän (5 500 / 4 %) kasvusta. Lisäksi hoitotarvejakelun kustannukset kasvoivat 100 000 € /42 %.

Osastopalvelut - 122 000 euroa/4,7 %

Osastopalveluiden käyttö kasvoi edellisvuodesta 454 päivää/5,6 prosenttia. Osastopäivän hinnan alentumisen vuoksi kokonaiskustannukset kuitenkin alenivat. Osastopäivän hintaa pystyttiin alentamaan muun muassa osastojen käyttöastetta parantamalla.

Perhepalvelut + 312 000 euroa/12,9 %

Perhepalveluiden kustannusten kasvu johtuu kodin ulkopuolelle sijoitusten aikaisempaa suuremmasta määrästä. Vuoteen 2018 verrattuna hoitopäiviä oli 978 päivää enemmän. Kasvua oli talousarvion mukaisesti myös sosiaalityössä.

Vammaispalvelut - 51 000/1,5 %

Vammaispalveluiden kustannusten aleneminen johtuu vuoteen 2018 verrattuna vammaispalvelulain mukaisten subjektiivisten palvelujen ja kehitysvammaisten palveluasumisen vähäisemmästä tarpeesta.

Vastaanottopalvelut + 21 000 euroa/0,8 %

Vastaanottopalveluiden kustannusten kasvu johtuu palvelutarpeen kasvusta lääkäreiden vastaanotoille, huomioiden myös valinnanvapauden päätyminen elokuun alusta.

Ympäristötoimi - 14 000 euroa /3,7 %

Ympäristötoimen kustannusten aleneminen johtuu eläinlääkintähuollon henkilöstömenojen arvioitua pienemmästä toteumasta, koska valvontaeläinlääkärin virka oli osan vuotta täyttämättä ja sijaisia ei saatu riittävästi kunnaneläinlääkäreille. Eläinlääkintähuollon subventioiden määrässä ei tapahtunut oleellista muutosta. Myyntituotot ylittivät erityisesti ympäristönsuojeluyksikössä, koska maksullisia lupia, ilmoituksia ja rekisteröintejä käsiteltiin runsaasti.

2.6.3 Sonkajärvi

Sonkajärven kunnan vuoden 2019 maksuosuus on yhteensä 16,87 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2019 Sonkajärven kunnan maksuosuudeksi oli arvioitu 17,1 miljoonaa euroa, joka alittui 250 000 euroa/1,5 %. Merkittävimmät poikkeamat olivat ostetussa erikoissairaanhoidossa (ylitys 419 000 €), osastopalveluissa (alitus 234 000 €), aikuispsykososiaalisissa palveluissa (alitus 176 000 €) ja kuntoutuspalveluissa (alitus 107 000 €).

Tilinpäätösvertailu

Edellisvuoteen verrattuna maksuosuus aleni 0,09 miljoonaa/0,5 prosenttia. Ostetun erikoissairaanhoidon osuus maksuosuudesta on 4,32 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 0,11 miljoonaa euroa/2,7 prosenttia. Oman toiminnan osuus maksuosuudesta on 12,55 miljoonaa euroa, jossa alenemaa edellisvuoteen 0,20 miljoonaa euroa/1,6 prosenttia. Tavanomaiseen toimintaan kuulumattomia eriä sisältyi vuoden 2018 tilinpäätökseen Koljonvirran sairaalan alaskirjaus ja työterveysyhtiö Verson myyntivoitto sekä vuoden 2019 tilinpäätökseen lisälmen sairaalan purettavan osan alaskirjaus. Ilman näitä eriä laskettu oman toiminnan alenema on 0,54 miljoonaa euroa/4,2 prosenttia.

PALVELU	TP2019	TP2018	Muutos 18-19 %	Muutos 18-19 €
Aikuispsykosos.	672	829	-19,0 %	-158
Aikuissosiaalityö	108	119	-9,0 %	-11
ESH ostettu	4 319	4 206	2,7 %	112
ESH oma	701	700	0,2 %	1
Hoito ja hoiva	5 172	5 471	-5,5 %	-299
Osastopalvelut	1 135	1 306	-13,1 %	-171
Kuntoutus	202	248	-18,8 %	-47
Perhepalvelut	836	709	17,9 %	127
Suun terveydenh.	312	332	-5,9 %	-20
Vammaispalvelut	1 754	1 692	3,7 %	62
Vastaanotto	1 363	1 350	1,0 %	13
Ympäristötoimi*)	173	184	-6,1 %	-11
PALVELUT YHT	16 747	17 147	-2,3 %	-400
Hallinto seudulliset**)	74	105	-29,1 %	-30
Kunnittaiset				
ISA alaskirjaus	44			
KVS alaskirjaus		117		
Satunnainen voitto		-417		
MAKSUOSUUS	16 865	16 952	-0,5 %	-87
Ennakot	17 116	17 099		
Erotus	-251	-146		
ESH ostettu	4 319	4 206	2,7 %	112
Oma toiminta	12 547	12 746	-1,6 %	-200
Oma toiminta ilman satunnaisia eriä ***)	12 503	13 046	-4,2 %	-543

Aikuispsykososiaaliset palvelut - 158 000 euroa/19,0 %.

Aikuispsykososiaalisten palveluiden kustannusten aleneminen johtuu palvelujen käytön vähentymisestä avohoidossa ja osastohoidossa. Osaston hoitopäivien määrä oli vuoteen 2018 verrattuna 240 päivää pienempi.

Aikuissosiaalityön palvelut - 11 000 euroa/9,0 %.

Aikuissosiaalityön palveluiden kustannusten aleneminen johtuu toimeentulotuen ja työtoiminnan aikaisempaa vähäisemmästä tarpeesta.

Ostettu erikoissairaanhoidon + 112 000 euroa/2,7 %.

Ostetun erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu johtuu muualta ostetun esh:n käytöstä ja siitä johtuvasta kustannusten kasvusta. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaisesti.

Hoito- ja hoivapalvelut - 299 000 euroa/5,5 %.

Hoidon ja hoivan kustannusten aleneminen johtuu erityisesti tehostetun palveluasumisen kysynnän 1 500 hpv / 6 % ja kustannusten alenemisesta.

Osastopalvelut - 171 000 euroa/13,1 %

Osastopalveluiden käyttö väheni edellisvuodesta 296 päivää/ 7,1 prosenttia. Lisäksi osastopäivän hinta aleni. Osastopäivän hintaa pystyttiin alentamaan muun muassa osastojen käyttöastetta parantamalla.

Kuntoutuspalvelut - 47 000 euroa/18,8 %.

Kuntoutuspalveluiden kustannusten aleneminen johtuu muutoksista ikäihmisten päivätoiminnassa ja kotikuntoutuksessa, jotka vähentäneet fysioterapeutin resurssia. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen fysioterapiapalveluissa asiakkaiden ja käyntien määrät ovat vähentyneet noin 20%.

Perhepalvelut + 127 000 euroa/17,9 %

Perhepalveluiden kustannusten kasvu johtuu aikaisempaa suuremmista lastensuojelun sijaishuollon ja avohuollon kustannuksista. Sijaishuollon hoitopäiviä oli vuoteen 2018 verrattuna 90 päivää enemmän, mutta kustannuksia lisäsi hallinto-oikeuden päätöksellä tulleet takautuvat kulut vuosilta 2016 – 2018.

Suun terveydenhuolto -20 000 euroa/5,9 %

Suun terveydenhuollon kustannusten aleneminen johtuu siitä, että asiakkaita on ollut hieman vähemmän ja palvelu on pystytty tuottamaan kustannustehokkaammin.

Vammaispalvelut + 62 000/3,7 %

Vammaispalveluiden kustannusten kasvu johtuu vaikeavammaisten subjektiivisten palvelujen ja kehitysvammaisten asumispalvelujen suuremmasta tarpeesta. Kehitysvammaisten asumispalvelujen hoitopäivät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 861 päivää.

Vastaanottopalvelut + 13 000 euroa/1,0 %

Vastaanottopalveluiden kustannusten kasvu johtuu toimintakulujen kasvusta sekä vastaanottotoiminnan että terveysneuvonnan puolella.

Ympäristötoimi - 11 000 euroa /6,1 %

Ympäristötoimen kustannusten aleneminen johtuu eläinlääkintähuollon henkilöstömenojen arvioitua pienemmästä toteumasta, koska valvontaeläinlääkärin virka oli osan vuotta täyttämättä ja sijaisia ei saatu riittävästi kunnaneläinlääkäreille. Eläinlääkintähuollon subventioiden määrässä ei tapahtunut oleellista muutosta. Myyntituotot ylittyivät erityisesti ympäristönsuojeluyksikössä, koska maksullisia lupia, ilmoituksia ja rekisteröintejä käsiteltiin runsaasti.

2.6.4 Vieremä

Vieremän kunnan vuoden 2019 maksuosuus on yhteensä 13,36 miljoonaa euroa. Talousarviossa 2019 Vieremän kunnan maksuosuudeksi oli arvioitu 13,4 miljoonaa euroa, joka alittui 199 000 euroa/1,5 %. Merkittävimmät poikkeamat olivat ostetussa erikoissairaanhoidossa (alitus 212 000 €), hoito- ja hoivapalveluissa (ylitys 237 000 €), osastopalveluissa (alitus 139 000 €), aikuispsykososiaalisissa palveluissa (alitus 128 000 €) ja perhepalveluissa (ylitys 136 000 €).

Tilinpäätösvertailu

Edellisvuoteen verrattuna maksuosuus kasvoi 0,42 miljoonaa/3,3 prosenttia. Ostetun erikoissairaanhoidon osuus maksuosuudesta on 3,09 miljoonaa euroa, jossa alenemaa edellisvuoteen 0,24 miljoonaa euroa/7,2 prosenttia. Oman toiminnan osuus maksuosuudesta on 10,27 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen 0,66 miljoonaa euroa/6,9 prosenttia. Tavanomaiseen toimintaan kuulumattomia eräiä sisältyi vuoden 2018 tilinpäätökseen Koljonvirran sairaalan alaskirjaus ja työterveysyhtiö Verson myyntivoitto sekä vuoden 2019 tilinpäätökseen lisälmen sairaalan purettavan osan alaskirjaus. Ilman näitä eräiä laskettu oman toiminnan kasvu on 0,29 miljoonaa euroa/2,9 prosenttia.

Aikuispsykososiaaliset palvelut - 176 000 euroa/28,7 %.

Aikuispsykososiaalisten palveluiden kustannusten aleneminen johtuu erityisesti osastohoidon aikaisempaa pienemmästä tarpeesta. Osaston hoitopäiviä oli vuoteen 2018 verrattuna 333 päivää vähemmän.

Aikuissosiaalityön palvelut + 7 000 euroa/8,2 %.

Aikuissosiaalityön palveluiden kustannusten kasvu johtuu sosiaalityön kustannusten noususta.

Ostettu erikoissairaanhoido - 238 000 euroa/7,2 %.

Ostetun erikoissairaanhoidon kustannukset alenivat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin osalta -299 000 €, mutta muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö kasvoi 61 000 euroa. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö (Kainuu) on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteidenkeskukseen mukaisesti.

Oma erikoissairaanhoido - 58 000 euroa/9,6 %.

Oman erikoissairaanhoidon kustannusten aleneminen johtuu erikoislääkäreiden vastaanoton palvelutarpeen vähenemisestä.

Hoito- ja hoivapalvelut + 248 000 euroa/6,5 %.

Hoidon ja hoivapalvelujen kustannusten kasvu johtuu kotihoidon 15 asiakasta / 17 % ja tehostetun palveluasumisen 1 400 hvp / 8 % kysynnän kasvusta. Lisäksi hoitotarvikejakelun kustannukset ovat kasvaneet 66 000 € / 64 %.

Osastopalvelut + 20 000 euroa/2,7 %

Osastopalveluiden käyttö kasvoi edellisvuodesta 220 päivää/8,9 prosenttia. Osastopäivän hinnan alentumisen vuoksi kokonaiskustannusten kasvu jäi huomattavasti alhaisemmaksi. Osastopäivän hintaa pystyttiin alentamaan muun muassa osastojen käyttöastetta parantamalla.

Kuntoutuspalvelut - 9 000 euroa/5,6 %.

Kuntoutuspalveluiden kustannusten aleneminen johtuu palvelutarpeen muutoksesta ja asiakasmäärien vähenemisestä.

Perhepalvelut + 164 000 euroa/21,8 %

Perhepalveluiden kustannusten kasvu johtuu aikaisempaa suuremmasta lastensuojelun avohuollon tukitoimien ja kodin ulkopuolelle sijoitusten määrästä. Sijaishuollon hoitopäiviä oli vuoteen 2018 verrattuna 577 päivää enemmän.

Vammaispalvelut + 94 000/6,3 %

Vammaispalveluiden kustannusten kasvu johtuu aikaisempaa suuremmasta kehitysvammaisten asumispalvelun tarpeesta. Hoitopäiviä oli vuoteen 2018 verrattuna 689 päivää enemmän.

Vastaanottopalvelut + 25 000 euroa/2,2 %

Vastaanottopalveluiden kustannusten kasvu johtuu asumispalvelujen etälääkäripalvelun hinnankorotuksesta uuden palvelusopimuksen myötä.

Ympäristötoimi - 4 000 euroa /2,6 %

Ympäristötoimen kustannusten aleneminen johtuu eläinlääkintähuollon henkilöstömenojen arvioitua pienemmästä toteumasta, koska valvontaeläinlääkärin virka oli osan vuotta täyttämättä ja sijaisia ei saatu riittävästi kunnaneläinlääkäreille. Eläinlääkintähuollon subventioiden määrässä ei tapahtunut oleellista muutosta. Myyntituotot ylittyivät erityisesti ympäristönsuojeluyksikössä, koska maksullisia lupia, ilmoituksia ja rekisteröintejä käsiteltiin runsaasti.

PALVELU	TP2019	TP2018	Muutos	
			18-19 %	18-19 €
Aikuispsykosos.	436	613	-28,7 %	-176
Aikuissosiaalityö	89	82	8,2 %	7
ESH ostettu	3 088	3 326	-7,2 %	-238
ESH oma	552	611	-9,6 %	-58
Hoito ja hoiva	4 073	3 825	6,5 %	248
Osastopalvelut	778	758	2,7 %	20
Kuntoutus	157	167	-5,6 %	-9
Perhepalvelut	915	751	21,8 %	164
Suun terveydenh.	269	269	0,3 %	1
Vammaispalvelut	1 577	1 483	6,3 %	94
Vastaanotto	1 154	1 129	2,2 %	25
Ympäristötoimi*)	162	166	-2,6 %	-4
PALVELUT YHT	13 251	13 178	0,6 %	73
Hallinto seudulliset**)	59	80	-27,0 %	-22
Kunnittaiset				
ISA alaskirjaus	48			
KVS alaskirjaus		127		
Satunnainen voitto		-452		
MAKSUOSUUS	13 357	12 933	3,3 %	424
Ennakot	13 556	13 489		
Erotus	-199	-555		
ESH ostettu	3 088	3 326	-7,2 %	-238
Oma toiminta	10 269	9 607	6,9 %	662
Oma toiminta ilman satunnaisia eräiä ****)	10 222	9 933	2,9 %	289

2.7 Jäsenkuntien maksuosuuden kehitys vuosien 2010 - 2019 tilinpäätöksissä ja vuoden 2020 talousarviossa

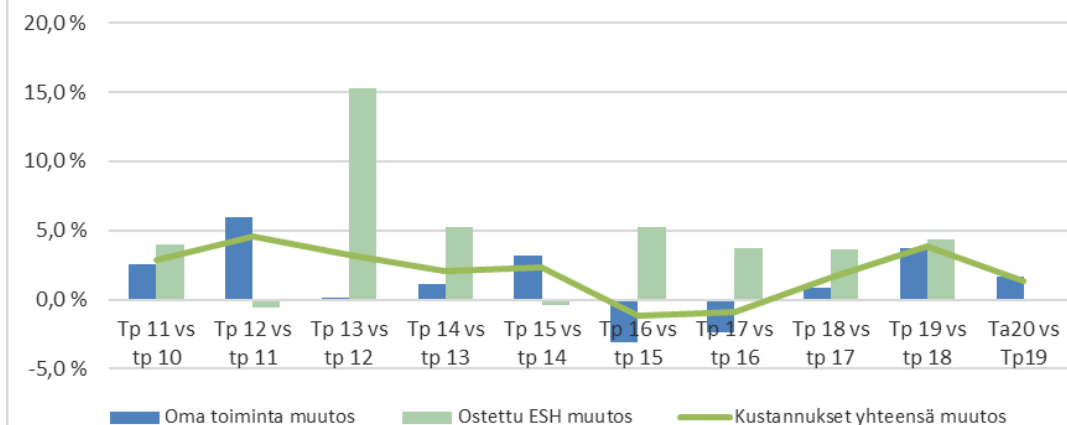
Kuntayhtymä

Jäsenkuntien maksuosuuksien kehitys 2010 - 2019 ja talousarvio 2020 (1000 €)																					
PALVELU	Tp 10	Tp 11	M %	Tp 12	M %	Tp 13	M %	Tp 14	M %	Tp 15	M %	Tp 16	M %	Tp 17*	M %	Tp 18	M %	TP 19	M %	TA20	M %
Aikuisspsykosos.	8129	8282	1,9	8241	-0,5	7625	-7,5	7393	-3,0	7860	6,3	8266	5,2	8038	-2,8	8105	0,8	7 414	-8,5	7 571	2,1
Aikuissosiaalityö	4494	4888	8,7	5051	3,3	5481	8,5	5608	2,3	6402	14,2	3328	-48,0	1679	-49,6	1594	-5,0	1 520	-4,7	1 620	6,6
ESH oma yht	11244	11958	6,3	12391	3,6	12289	-0,8	11874	-3,4	12253	3,2	13233	8,0	6946	-47,5	6535	-5,9	6 472	-1,0	5 772	-10,8
ESH ostettu	25580	26592	4,0	26436	-0,6	30470	15,3	32076	5,3	31951	-0,4	33628	5,2	34874	3,7	36135	3,6	37 716	4,4	37 703	0,0
Hoitto ja hoiva	35377	35653	0,8	38206	7,2	39740	4,0	39249	-1,2	38876	-0,9	37812	-2,7	43648	15,4	45761	4,8	45 963	0,4	47767	3,9
Kuntoutus	1008	1224	21,4	1376	12,5	1341	-2,6	1477	10,1	1686	14,2	1621	-3,8	1640	1,2	1890	15,2	1 778	-5,9	1832	3,0
Perhepalvelut	6073	6294	3,6	6804	8,1	7219	6,1	7621	5,6	8667	13,7	8918	2,9	8866	-0,6	10112	14,1	11 366	12,4	11014	-3,1
Suun terveydenh.	2469	2315	-6,2	2502	8,1	2356	-5,8	2678	13,6	2737	2,2	2611	-4,6	2680	2,6	2793	4,2	2 828	1,3	3110	10,0
Työterveyshuolto		-32		107	-435,5	-75		-177		-85		-79	-7,4		-100,0						
Vammaispalvelut	10550	11304	7,1	12476	10,4	12508	0,3	13284	6,2	13946	5,0	13693	-1,8	13566	-0,9	13707	1,0	13 712	0,0	14475	5,6
Vastaanotto	13145	12923	-1,7	13335	3,2	11994	-10,1	12588	5,0	12372	-1,7	11708	-5,4	11314	-3,4	11628	2,8	11 761	1,1	11331	-3,7
Ympäristötoimi*)	1503	1575	4,8	1594	1,2	1635	2,6	1627	-0,5	1678	3,1	1648	-1,8	1715	4,1	1649	-3,9	1 631	-1,1	1811	11,0
PALVELUST YHT	119572	122975	2,8	128565	4,5	132584	3,1	135297	2,0	138343	2,3	136388	-1,4	134965	-1,0	139910	3,7	142161	1,6	143946	1,3
Hallinto	-59	-58	-1,8	-11	-1,0	68		107		191		408	113,6	782	91,6	853	9,1	629	-26,2	708	12,6
KVS alaskirjaus																		421	-62,5	370	-12,1
Satunnainen voitto																					
YTY:n alijäämän kattaminen													148								
YHTEENSÄ	119513	122917	2,8	128508	4,5	132652	3,2	135404	2,1	138534	2,3	136945	-1,1	135747	-0,9	137892	1,6	143211	3,9	145024	1,3
Oma toiminta	93933	96326	2,5	102073	6,0	102181	0,1	103328	1,1	106582	3,1	103317	-3,1	100873	-2,4	101757	0,9	105495	3,7	107321	1,7
ESH ostettu	25580	26592	4,0	26436	-0,6	30470	15,3	32076	5,3	31951	-0,4	33628	5,2	34874	3,7	36135	3,6	37716	4,4	37703	0,0

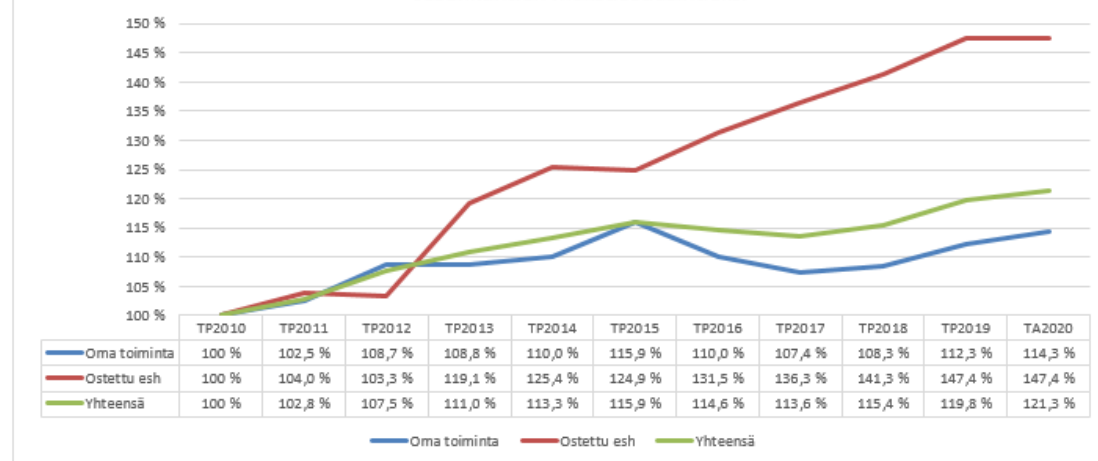
* Työmarkkinatuen kantaosuuksien, työllisyyden hoito ja suurin osa järjestöavustuksista ovat siirtyneet jäsenkuntien toiminnaksi

** Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi

Kustannusten vuosittainen muutos

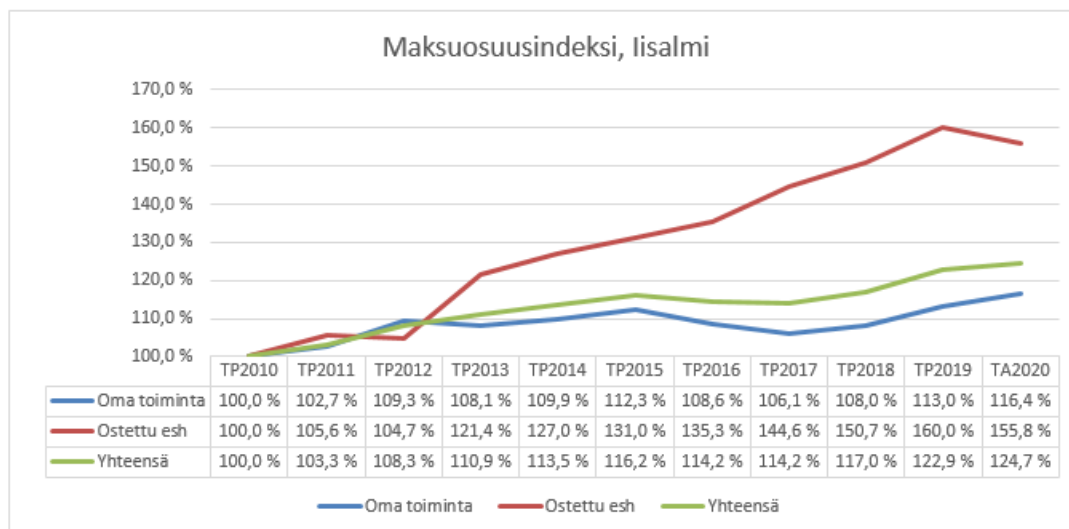
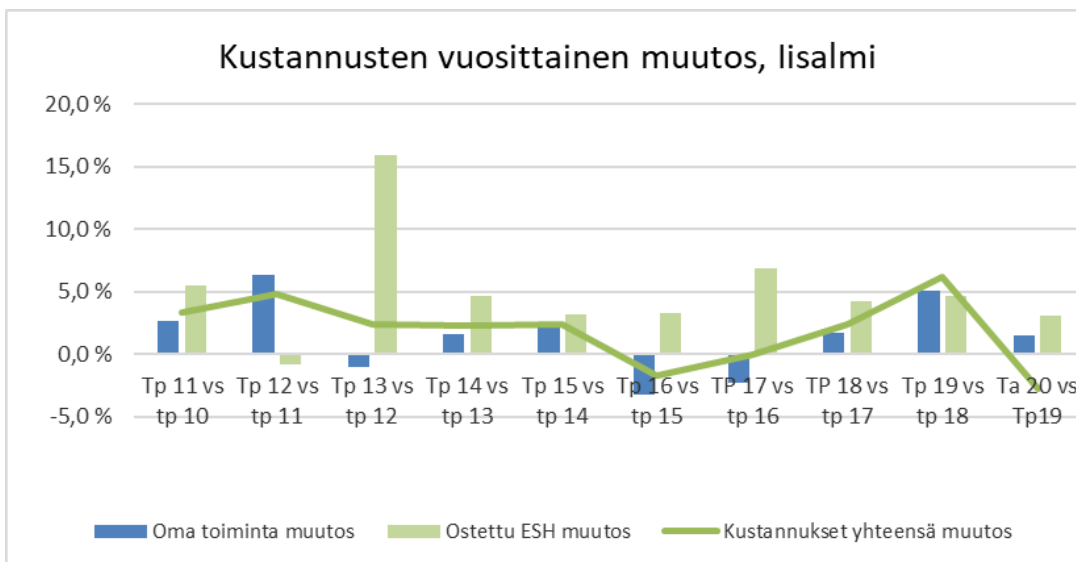
Jäsenkuntien maksuosuusindeksi

lisalmi

Iisalmen maksuosuuden kehitys 2010 - 2019 sekä talousarvio 2020(1000 €)																					
PALVELU	Tp 10	Tp 11	M %	Tp 12	M %	Tp 13	M %	Tp 14	M %	Tp 15	M %	*Tp 16	M %	**Tp 17	M %	Tp 18	M %	Tp 19	M %	TA20	M %
Aikuispsykosos.	4163	4258	2,3	4358	2,4	4079	-6,4	4212	3,3	4452	5,7	4708	5,7	4650	-1,2	5036	8,3	4738	-5,9	4738	0,0
Aikuissosiaalityö	3269	3323	1,7	3390	2,0	3663	8,1	3659	-0,1	4084	11,6	2266	-44,5	1140	-49,7	1030	-9,7	971	-5,7	1027	5,8
ESH oma yht	7036	7045	0,1	7071	0,4	6874	-2,8	6967	1,4	7188	3,2	7671	6,7	4067	-47,0	3889	-4,4	3944	1,4	3531	-10,5
ESH ostettu	13290	14028	5,6	13918	-0,8	16134	15,9	16881	4,6	17414	3,2	17983	3,3	19223	6,9	20031	4,2	21270	6,2	20708	-2,6
Hoito ja hoiva	16646	17400	4,5	19196	10,3	19687	2,6	19036	-3,3	18118	-4,8	17360	-4,2	21187	22,0	22058	4,1	22333	1,2	23898	7,0
Kuntoutus	550	633	15,0	704	11,2	731	3,8	851	16,4	987	16,0	990	0,3	852	-13,9	1079	26,6	1026	-4,9	1060	3,3
Perhepalvelut	3958	4114	4,0	4290	4,3	4343	1,2	4464	2,8	5006	12,1	5360	7,1	5396	0,7	6240	15,6	6892	10,4	6746	-2,1
Suun terveydenh.	1214	1186	-2,3	1281	8,0	1246	-2,7	1503	20,6	1539	2,4	1419	-7,8	1432	0,9	1474	3,0	1526	3,5	1657	8,6
Työterveyshuolto		-44		30	-168,5	-48	-260,1	-101	109,9	-58	-42,3	-28	-52,6		-100,0						
Vammaispalvelut	5381	5947	10,5	6523	9,7	6343	-2,8	6690	5,5	7042	5,2	7053	0,2	6979	-1,1	7077	1,4	6977	-1,4	7450	6,8
Vastaanotto	6932	6597	-4,8	6872	4,2	6131	-10,8	6610	7,8	6664	0,8	6221	-6,6	5914	-4,9	6419	8,5	6492	1,2	6403	-1,4
Ympäristötoimi	814	862	5,9	872	1,1	900	3,2	907	0,8	934	3,0	923	-1,2	962	4,3	927	-3,7	911	-1,7	1006	10,5
PALVELUT YHT	63254	65349	3,3	68505	4,8	70082	2,3	71679	2,3	73369	2,4	71927	-2,0	71802	-0,2	75259	4,8	77079	2,4	78224	1,5
Hallinto	-31	-31	-1,4	-30	-0,7	36	-217,0	56	56,7	104	86,5	214	105,6	411	91,9	459	11,5	341	-25,7	385	16,9
KVS alask. 2018 , lsa 2019																693		260	-62,4	229	-11,9
Satunnainen voitto																-2465					
YTY:n alijäämän kattaminen														90							
YHTEENSÄ	63222	65318	3,3	68475	4,8	70117	2,4	71735	2,3	73474	2,4	72231	-1,7	72213	0,0	73945	2,4	77681	5,1	78838	1,5
Oma toiminta	49933	51290	2,7	54557	6,4	53984	-1,1	54854	1,6	56060	2,2	54248	-3,2	52990	-2,3	53914	1,7	56411	4,6	58130	3,1
ESH ostettu	13290	14028	5,6	13918	-0,8	16134	15,9	16881	4,6	17414	3,2	17983	3,3	19223	6,9	20031	4,2	21270	6,2	20708	-2,7

* Työmarkkinatuen kuntaosuus, työllisyyden hoito ja suurin osa järjestöavustuksista ovat siirtyneet jäsenkuntien toiminnaksi
 ** Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi

Kiuruvesi

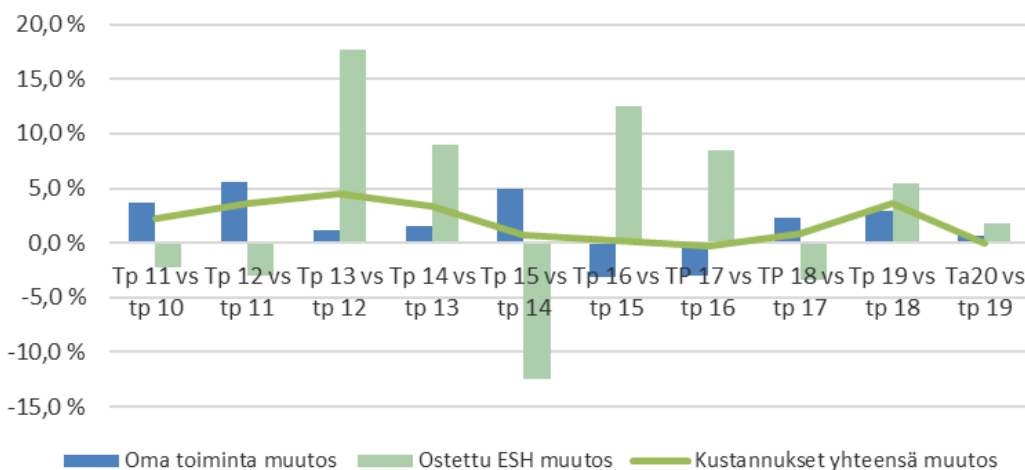
Kiuruveden maksuosuuden kehitys 2010 - 2019 ja talousarvio 2020 (1000 €)

PALVELU	Tp 10	Tp 11	M%	Tp 12	M%	Tp 13	M%	Tp 14	M%	Tp 15	M%	Tp 16*	M%	Tp 17**	M%	Tp 18	M%	TP 19	M%	TA20	M%
Aikuispsykosos.	2366	2179	-7,9	2059	-5,5	2030	-1,4	1823	-10,2	1961	7,6	2072	5,6	1977	-4,6	1627	-17,7	1568	-3,6	1636	4,4
Aikuissosiaalityö	619	770	24,5	832	8,0	967	16,3	1058	9,4	1248	18,0	594	-52,4	313	-47,3	364	16,1	352	-3,2	378	7,5
ESH oma yht	1640	2105	28,3	2321	10,3	2115	-8,9	2093	-1,0	2188	4,5	2242	2,5	1460	-34,9	1335	-8,5	1275	-4,5	1131	-11,3
ESH ostettu	6827	6672	-2,3	6473	-3,0	7618	17,7	8305	9,0	7266	-12,5	8176	12,5	8873	8,5	8572	-3,4	9039	5,5	9202	1,8
Hoidto ja hoiva	10041	9857	-1,8	10341	4,9	10376	0,3	10548	1,7	10984	4,1	10925	-0,5	11361	4,0	12344	8,7	12473	1,0	12684	1,7
Kuntoutus	274	272	-0,7	331	21,8	281	-15,2	311	10,7	332	6,6	292	-12,1	350	19,9	396	13,3	393	-0,8	412	4,8
Perhepalvelut	1047	1137	8,6	1378	21,1	1673	21,4	1929	15,3	2132	10,5	2068	-3,0	1990	-3,8	2411	21,1	2724	12,9	2357	-13,5
Suun terveydenh.	616	539	-12,5	562	4,3	619	10,1	546	-11,8	582	6,6	568	-2,5	597	5,2	718	20,3	720	0,2	756	5,0
Työterveyshuolto		8		-12	-257,7	14	-213,1	-73	-627,1	-8	-88,7	-43	416,7	-100,0							
Vammaispalvelut	2472	2682	8,5	3070	14,5	3238	5,5	3436	6,1	3632	5,7	3555	-2,1	3380	-4,9	3456	2,2	3405	-1,5	3505	2,9
Vastaanotto	3100	3442	11,0	3398	-1,3	3201	-5,8	3217	0,5	3075	-4,4	2941	-4,4	2912	-1,0	2730	-6,2	2751	0,8	2580	-6,2
Ympäristötoimi	354	363	2,6	370	1,8	377	2,0	370	-2,0	384	3,8	374	-2,6	389	4,1	372	-4,5	358	-3,7	395	10,5
PALVELUT YHT	29355	30025	2,3	31126	3,7	32509	4,4	33562	3,2	33777	0,6	33763	0,0	33602	-0,5	34326	2,2	35057	2,1	35037	0,0
Hallinto	-14	-14	-2,4	-10	-1,8	17	-262,4	38	125,2	43	13,2	101	134,3	192	90,5	209	8,7	155	-25,9	172	9,9
KVS alaskirjaus																185		69	-62,8	61	-11,6
Satunnainen voitto																-659					
YTY:n alijäämän kattaminen														23							
YHTEENSÄ	29341	30011	2,3	31112	3,7	32526	4,5	33600	3,3	33820	0,7	33887	0,2	33795	-0,3	34061	0,8	35281	3,6	35270	0,0
Oma toiminta	22514	23339	3,7	24640	5,6	24909	1,1	25295	1,6	26554	5,0	25711	-3,2	24922	-3,1	25489	2,3	26242	3,0	26068	-0,7
ESH ostettu	6827	6672	-2,3	6473	-3,0	7618	17,7	8305	9,0	7266	-12,5	8176	12,5	8873	8,5	8572	-3,4	9039	5,5	9202	1,8

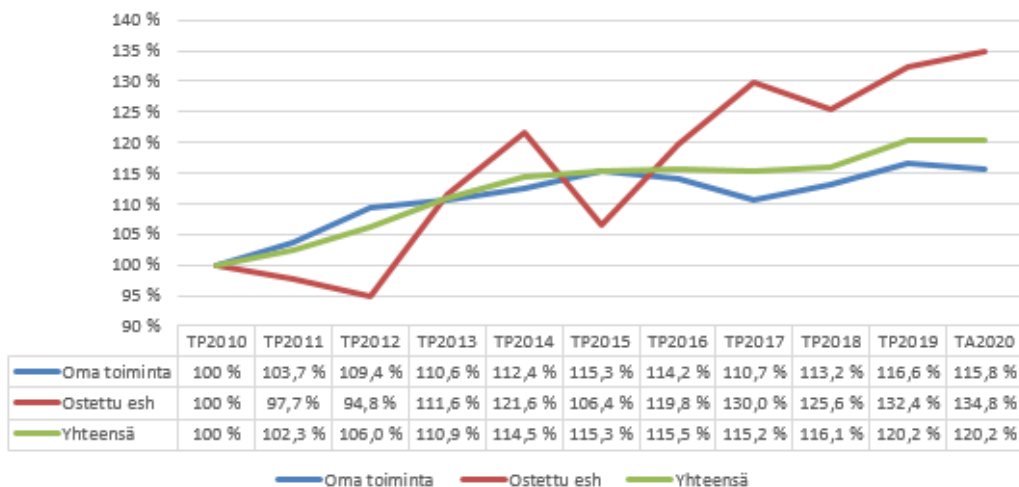
* Työmarkkinatuen kuntaosuus, työllisyyden hoito ja suurin osa järjestöavustuksista ovat siirtyneet jäsenkuntien toiminnaksi

***) Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi

Kustannusten vuosittainen muutos, Kiuruvesi

Maksuosuusindeksi, Kiuruvesi

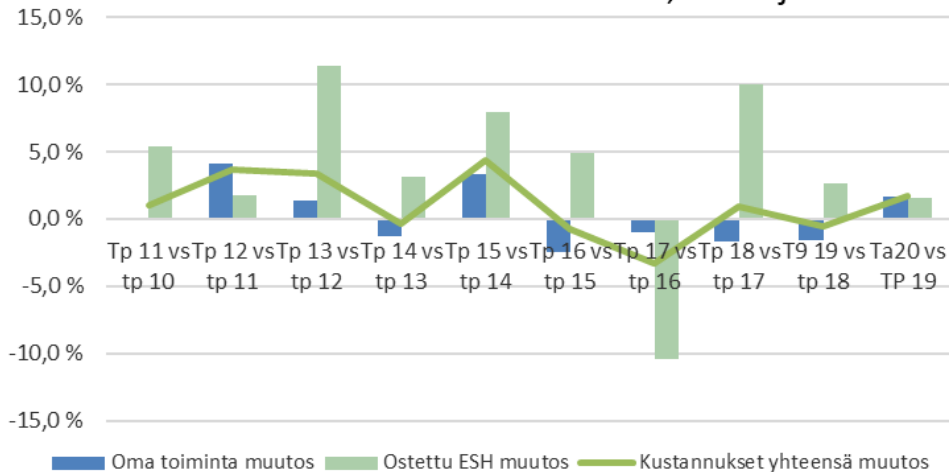
Sonkajärvi

Sonkajärven maksuosuuden kehitys 2010 - 2019 ja talousarvio 2020 (1000 €)																					
PALVELU	Tp 10	Tp 11	M%	Tp 12	M%	Tp 13	M%	Tp 14	M%	Tp 15	M%	Tp 16*	M%	Tp 17**	M%	Tp 18	M%	TP 19	M%	TA20	M%
Aikuisspsykosos.	1018	1193	17,2	1071	-10,2	968	-9,7	850	-12,2	849	-0,1	865	1,9	867	0,2	829	-4,4	672	-19,0	734	9,3
Aikuissosiaalityö	382	492	28,6	507	3,1	511	0,9	536	4,8	589	9,9	287	-51,3	134	-53,3	119	-11,0	108	-9,0	121	12,2
ESH oma	1106	1495	35,2	1693	13,2	1877	10,8	1568	-16,5	1677	7,0	1900	13,3	743	-60,9	700	-5,8	701	0,2	602	-14,1
ESH ostettu	3059	3223	5,4	3280	1,8	3654	11,4	3769	3,2	4068	7,9	4267	4,9	3824	-10,4	4206	10,0	4319	2,7	4389	1,6
Hoitto ja hoiva	5543	5121	-7,6	5226	2,0	5716	9,4	5641	-1,3	5712	1,3	5546	-2,9	6560	18,3	6777	3,3	6307	-6,9	6342	0,6
Kuntoutus	63	183	191,6	226	23,5	194	-14,4	199	2,6	190	-4,3	225	18,5	255	13,3	248	-2,8	202	-18,8	215	6,5
Perhepalvelut	582	461	-20,8	582	26,2	580	-0,3	539	-7,1	636	18,0	562	-11,6	670	19,3	709	5,9	836	17,9	913	9,2
Suun terveydenh.	369	316	-14,4	332	5,0	258	-22,4	332	28,7	320	-3,6	332	4,0	340	2,2	332	-2,3	312	-5,9	417	33,5
Työterveyshuolto		31		74	142,2	-18	-123,9	2	-110,4	-10	-636,6	-5	-47,0		-100,0						
Vammaispalvelut	1569	1446	-7,8	1445	0,0	1468	1,6	1596	8,7	1717	7,6	1662	-3,2	1722	3,6	1692	-1,7	1754	3,7	1860	6,1
Vastaanotto	1723	1601	-7,1	1676	4,7	1472	-12,1	1538	4,5	1538	0,0	1474	-4,2	1382	-6,2	1350	-2,3	1363	1,0	1245	-8,6
Ympäristötoimi	179	185	3,2	186	0,7	189	1,8	184	-2,7	188	2,3	185	-1,9	192	3,8	184	-3,9	173	-6,1	192	10,8
PALVELUT YHT	15555	15707	1,0	16279	3,6	16809	3,3	16753	-0,3	17473	4,3	17300	-1,0	16689	-3,5	17147	2,7	16747	-2,3	17032	1,7
Hallinto	-8	-7	-3,6	36	-1,9	9	-75,3	7	-18,1	22	210,6	52	131,1	96	85,4	105	9,3	74	-29,2	84	13,5
KVS alaskirjaus																		44	-62,4	39	-11,4
Satunnainen voitto																-417					
YTY:n alijäämän kattaminen												14		9							
YHTEENSÄ	15548	15699	1,0	16272	3,6	16818	3,4	16760	-0,3	17496	4,4	17365	-0,7	16793	-3,3	16952	0,9	16865	-0,5	17155	1,7
Oma toiminta	12488	12476	-0,1	12992	4,1	13165	1,3	12991	-1,3	13428	3,4	13098	-2,5	12970	-1,0	12746	-1,7	12547	-1,6	12765	1,7
ESH ostettu	3059	3223	5,4	3280	1,8	3654	11,4	3769	3,2	4068	7,9	4267	4,9	3824	-10,4	4206	10,0	4319	2,7	4389	1,6

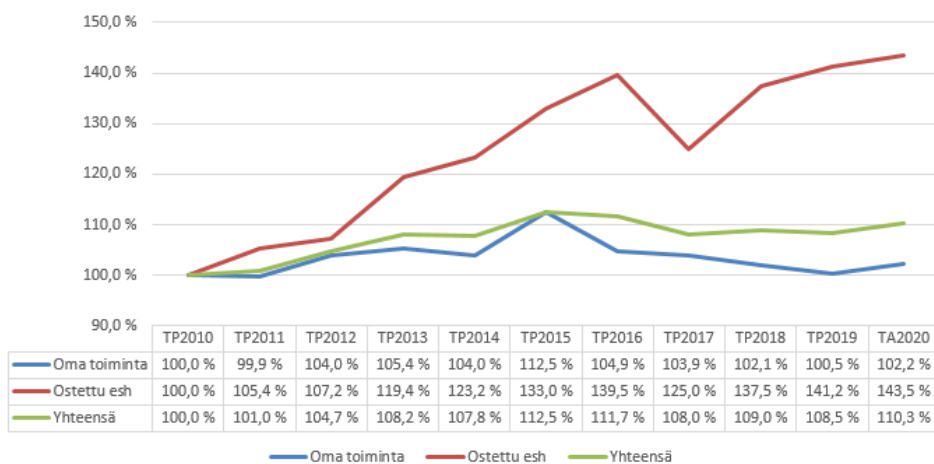
* Työmarkkinatuen kuntaosuus, työllisyyden hoito ja suurin osa järjestöavustuksista ovat siirtyneet jäsenkuntien toiminnaksi

** Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi.

Kustannusten vuosittainen muutos, Sonkajärvi

Maksuosuusindeksi, Sonkajärvi

Vieremä

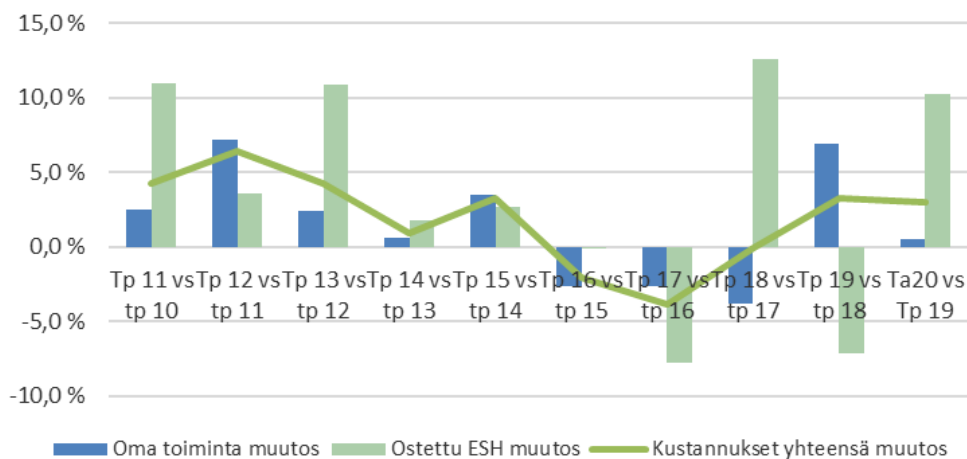
Vieremän maksuosuuden kehitys 2010 - 2019 ja talousarvio 2020 (1000 €)

PALVELU	Tp 10	Tp 11	M%	Tp 12	M%	Tp 13	M%	Tp 14	M%	Tp 15	M%	Tp 16*	M%	Tp 17**	M%	Tp 18	M%	TP 19	M%	TA20	M%
ALKUISYKOSOS.	582	652	12,1	752	15,3	548	-27,1	508	-7,2	597	17,5	621	4,0	543	-12,5	613	12,7	436	-28,7	463	6,0
Aikuissosiaalityö	225	303	34,8	322	6,3	339	5,3	355	4,7	481	35,2	181	-62,2	91	-49,6	82	-10,4	89	8,2	93	5,0
ESH oma yht	1500	1353	-9,8	1367	1,1	1483	8,5	1247	-15,9	1199	-3,8	1420	18,4	676	-52,4	611	-9,6	552	-9,6	508	-8,0
ESH ostettu	2404	2668	11,0	2765	3,6	3065	10,9	3121	1,8	3204	2,7	3201	-0,1	2953	-7,7	3326	12,6	3088	-7,2	3404	10,2
Hoito ja hoiva	3147	3275	4,1	3443	5,1	3961	15,1	4024	1,6	4062	0,9	3982	-2,0	4541	14,1	4582	0,9	4851	5,9		-100,0
Kuntoutus	120	135	12,4	115	-15,1	135	17,7	116	-14,4	176	52,3	114	-35,6	183	60,7	167	-8,7	157	-5,6	146	-7,3
Perhepalvelut	486	582	19,6	555	-4,5	623	12,1	689	10,6	894	29,8	928	3,8	809	-12,8	751	-7,1	915	21,8	998	9,0
Suun terveydenh.	270	274	1,3	327	19,5	234	-28,5	297	26,9	296	-0,2	292	-1,3	311	6,6	269	-13,7	269	0,3	280	4,0
Työterveyshuolto		-26		15	-156,6	-23		-4		-9		-3	-64,0		-100,0					0,0	
Vammaispalvelut	1129	1230	8,9	1438	17,0	1459	1,4	1562	7,0	1555	-0,4	1424	-8,4	1486	4,3	1483	-0,2	1577	6,3	1660	5,3
Vastaanotto	1389	1284	-7,6	1389	8,2	1190	-14,3	1224	2,8	1095	-10,5	1072	-2,1	1106	3,2	1129	2,1	1154	2,2	1102	-4,5
Ympäristötoimi	155	164	5,9	166	0,9	168	1,4	166	-1,4	171	3,5	166	-2,9	172	3,2	166	-3,3	162	-2,6	181	11,8
PALVELUT YHT	11408	11895	4,3	12655	6,4	13183	4,2	13303	0,9	13723	3,2	13399	-2,4	12872	-3,9	13178	2,4	13251	0,6	13617	2,8
Hallinto	-6	-6	-0,5	-6	0,7	7		6		21		41	92,5	74	80,3	80	8,5	59	-26,5	67	13,6
KVS alaskirjaus																127					
Satunnainen voitto																-452		48	-62,2	42	-12,5
YTY:n alijäämä																					
YHTEENSÄ	11402	11889	4,3	12649	6,4	13190	4,3	13309	0,9	13744	3,3	13462	-2,1	12946	-3,8	12933	-0,1	13358	3,3	13726	3,0
Oma toiminta	8998	9221	2,5	9884	7,2	10124	2,4	10188	0,6	10540	3,5	10261	-2,7	9993	-2,6	9607	-3,9	10270	6,9	10322	0,5
ESH ostettu	2404	2668	11,0	2765	3,6	3065	10,9	3121	1,8	3204	2,7	3201	-0,1	2953	-7,7	3326	12,6	3088	-7,2	3404	10,2

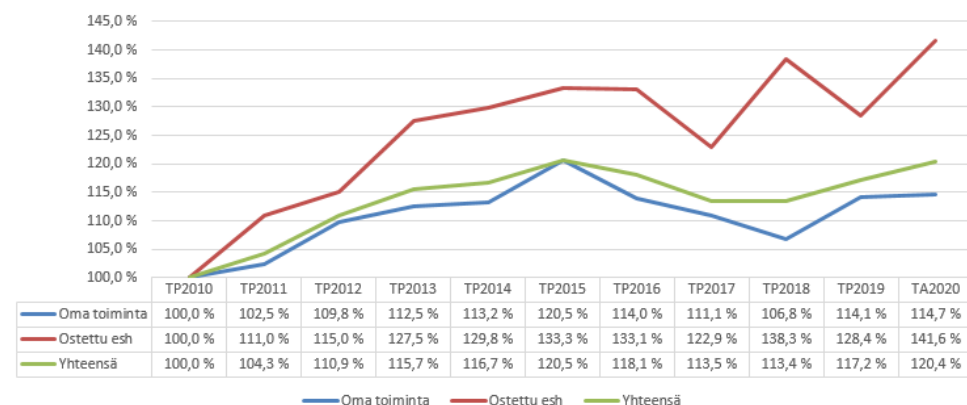
* Työmarkkinatuen kuntaosuus, työllisyyden hoito ja suurin osa järjestöavustuksista ovat siirtyneet jäsenkuntien toiminnaksi

** Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi

Kustannusten vuosittainen muutos, Vieremä

Maksuosuusindeksi, Vieremä

2.8.1 Yhteenveto

*) Ympäristötoimessa terveysvalvonnan, eläinlääkintähuollon ja ympäristönsuojelun kulut asukasluvun mukaan jaettuna.

****)** Seudulliset kustannukset jaettu jäsenkunnille tilausten suhteessa.

***) Satunnaisina erinä eliminoitu ISA alaskirjaus, KVS alaskirjaus ja Verson myyntivoitto.

2.8.2 Aikuispsykososiaaliset

Palvelun sisältö:

Mielenterveystyön avohoidon palvelut: aikuispsykiatrinen poliklinikka (sisältää ikäihmisten työryhmän, depressiohoitajat ja päihdetyön), akuuttityöryhmä, kotikuntoutus, psykososiaalinen kuntoutus

Palveluasuminen: asumispalveluiden ostot, valvottu avohoito

Oma erikoissairaanhoido: psykiatrinen ja riippuvuusosasto sisältäen selviämisaseman ja korvaushoidon

Päihdehuollon asumispalvelu: päiväkeskukset, asumisen tuki ja sosiaalinen kuntoutus

Lyhyt kuvaus

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Palveluihin sisältyy asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tarpeellinen mielenterveystyö, jonka tarkoituksena on yksilön ja yhteisön mielenterveyttä suojaavien tekijöiden vahvistaminen sekä mielenterveyttä vaarantavien tekijöiden vähentäminen ja poistaminen.

Mielenterveystyöhön kuuluu:

- 1) terveydenhuollon palveluihin sisältyvä mielenterveyttä suojaaviin ja sitä vaarantaviin tekijöihin liittyvä ohjaus ja neuvonta sekä tarpeenmukainen yksilön ja perheen psykososiaalinen tuki;
- 2) yksilön ja yhteisön psykososiaalisen tuen yhteensovittaminen äkillisissä järkyttävissä tilanteissa;
- 3) mielenterveyspalvelut, joilla tarkoitetaan mielenterveydenhäiriöiden tutkimusta, hoitoa ja lääkinnällistä kuntoutusta.

Terveydenhuollossa tehtävä mielenterveystyö suunnitellaan ja toteutetaan siten, että se muodostaa toimivan kokonaisuuden kuntayhtymässä tehtävän sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tarpeellinen päihdetyö, jonka tarkoituksena on vahvistaa yksilön ja yhteisön päihteettömyyttä suojaavia tekijöitä sekä vähentää tai poistaa päihteisiin liittyviä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä.

Päihdetyöhön kuuluu:

- 1) terveydenhuollon palveluihin sisältyvä ohjaus ja neuvonta, joka koskee päihteettömyyttä suojaavia ja sitä vaarantavia tekijöitä sekä päihteisiin liittyviä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia tekijöitä; sekä
- 2) päihteiden aiheuttamien sairauksien tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelut.

Päihdetyö suunnitellaan ja toteutetaan siten, että se muodostaa toimivan kokonaisuuden muun kuntayhtymässä tehtävän päihdetyön ja mielenterveystyön kanssa.

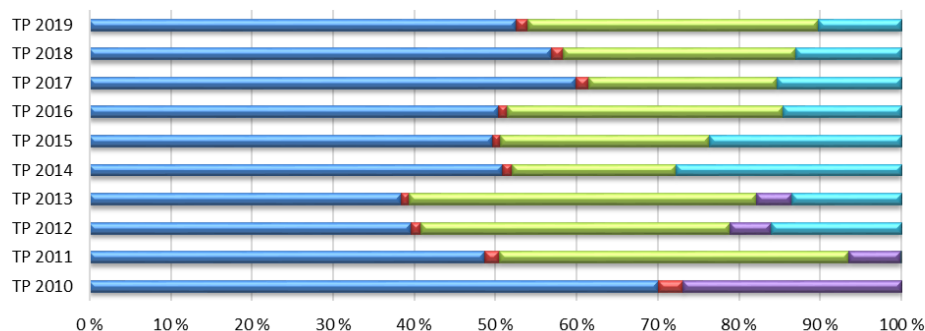
Palveluasuminen

Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien palveluasuminen järjestetään ostopalveluina kuntoutujille, jotka tarvitsevat paljon hoitoa ja huolenpitoa. Suurin osa palveluasumisesta on tehostettua palveluasumista. Kuntayhtymän alueella on viisi palveluntuottajaa, joilla on yhteensä 77 ympärivuorokautisesti valvottua asumispaikkaa. Lisäksi yhdellä palveluntuottajalla on 5 tukiasumispaikkaa. Palveluasumisen järjestämisestä vastaa sosiaalityön tehtäväalue, jossa toimii sijoittamista hoitava palveluohjaaja.

Päihdehuollon asumispalvelu

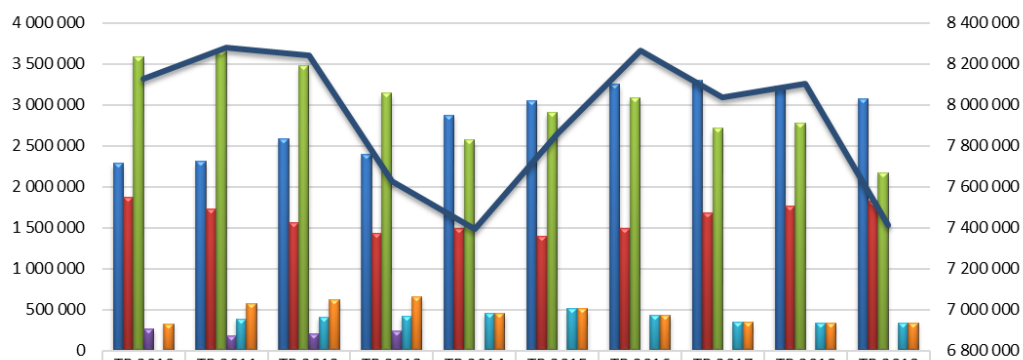
Asumisen tukipalveluita järjestetään ostopalveluna omissa asunnoissa asuville, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta asumisessa, itenäisessä arjen suoriutumisessa ja asioiden hoidossa. Palveluita tuottavat yhdistykset ja yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi yhdistykset järjestävät päiväkeskuksissaan ryhmätoimintoja, ruokailumahdollisuuksia, aktivointitoimenpiteitä ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintoja avustusrahoituksella.

Aikuispsykososiaaliset palvelut, asiakkaat 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Mielenterveytyön avohoito, asiakkaat	2 344	2 397	2 376	2 301	2 727	2 925	2 681	2 887	3 106	3 231
Mielenterveys, palveluasumisen asiakkaat	102	86	72	61	61	53	59	75	82	84
Aikuispsyk. Oma esh. avohoitokäynnit	0	2 121	2 288	2 567	1 087	1 521	1 804	1 120	1 562	2 199
Päihdehuollon polikliinisen avohuollon asiakkaat	899	313	304	261						
Päihdehuollon asumispalvelun asiakkaat	0	4	964	806	1 487	1 391	778	735	709	632

Aikuispsykososiaaliset palvelut, kustannukset 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Mielenterveytyön avohoito	2 283 847	2 310 722	2 580 500	2 390 531	2 876 903	3 047 085	3 247 717	3 296 329	3 223 375	3 075 970
Mielenterveys, palveluasuminen	1 872 122	1 729 840	1 558 687	1 433 288	1 485 212	1 393 872	1 493 255	1 679 374	1 764 142	1 822 350
Aikuispsyk. Oma esh. yht.	3 581 134	3 661 593	3 478 457	3 140 777	2 570 994	2 904 491	3 088 435	2 716 614	2 776 735	2 175 229
Päihdehuollon poliklinikka	270 737	182 196	209 337	238 290						
Päihdehuollon asumispalvelut	0	386 971	408 426	421 975	460 263	514 976	436 625	345 601	340 969	340 488
Päihdepalvelut yhteensä	327 978	579 593	623 304	660 411	460 263	514 976	436 625	345 601	340 969	340 488
Aikuispsykososiaaliset palvelut yhteensä	8 129 132	8 281 747	8 240 947	7 625 007	7 393 372	7 860 424	8 266 032	8 037 918	8 105 222	7 414 038

Aikuisten psykososiaaliset palvelut Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuisten psykososiaaliset palvelut							
Tuotot	€	1 595 251	2 494 250	2 284 250	2 364 534	4	48
Toimintakulut	€	-9 645 944	-10 419 543	-9 987 981	-9 702 118	-3	1
Poistot	€	-54 528	-73 703	-73 703	-76 454	4	40
Netto	€	-8 105 222	-7 998 996	-7 777 434	-7 414 038	-5	-9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-8 105 222	-7 998 996	-7 777 434	-7 414 038	-5	-9
Mielenterveyspalvelut							
Tuotot	€	1 560 966	2 461 850	2 251 850	2 324 382	3	49
Toimintakulut	€	-9 270 691	-10 029 092	-9 597 530	-9 321 477	-3	1
Poistot	€	-54 528	-73 703	-73 703	-76 454	4	40
Netto	€	-7 764 253	-7 640 945	-7 419 383	-7 073 550	-5	-9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-7 764 253	-7 640 945	-7 419 383	-7 073 550	-5	-9
Perustasoinen avohoito							
Tuotot	€	65 032	59 850	59 850	72 304	21	11
Toimintakulut	€	-3 259 037	-3 544 240	-3 264 240	-3 131 529	-4	-4
Poistot	€	-29 370	-12 932	-12 932	-16 746	29	-43
Netto	€	-3 223 375	-3 497 322	-3 217 322	-3 075 970	-4	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-3 223 375	-3 497 322	-3 217 322	-3 075 970	-4	-5
Asiakkaat	hlö	3 106	2 670	2 670	3 231	21	4
Kulut / asiakas	€	-1 059	-1 332	-1 227	-974	-21	-8
Palveluasuminen							
Tuotot	€	491 798	513 600	513 600	500 645	-3	2
Toimintakulut	€	-2 255 941	-2 475 372	-2 343 372	-2 322 995	-1	3
Netto	€	-1 764 142	-1 961 772	-1 829 772	-1 822 350	0	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 764 142	-1 961 772	-1 829 772	-1 822 350	0	3
Asiakkaat	hlö	82	78	78	84	8	2
Kulut / asiakas	€	-27 511	-31 736	-30 043	-27 655	-8	1
Hoitopäivät	pv	23 487	24 811	24 811	23 139	-7	-1
Kulut / hoitopäivä	€	-96	-100	-94	-100	6	5
Oma erikoissairaanhoido (old)							
Tuotot	€	1 004 136	1 888 400	1 678 400	1 751 433	4	74
Toimintakulut	€	-3 755 713	-4 009 480	-3 989 918	-3 866 954	-3	3
Poistot	€	-25 158	-60 771	-60 771	-59 709	-2	137
Netto	€	-2 776 735	-2 181 851	-2 372 289	-2 175 229	-8	-22
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 776 735	-2 181 851	-2 372 289	-2 175 229	-8	-22
Käynnit	kpl	1 562	1 495	1 495	2 199	47	41
Kulut / käynti	€	-2 421	-2 723	-2 709	-1 786	-34	-26
Hoitopäivät	pv	6 906	7 750	7 750	6 850	-12	-1
Kulut / hoitopäivä	€	-547	-525	-523	-573	10	5
Päihdehuollon palvelut							
Tuotot	€	34 284	32 400	32 400	40 153	24	17
Toimintakulut	€	-375 253	-390 451	-390 451	-380 641	-3	1
Netto	€	-340 969	-358 051	-358 051	-340 488	-5	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-340 969	-358 051	-358 051	-340 488	-5	0
Päihdehuollon asumispalvelu							
Tuotot	€	34 284	32 400	32 400	40 153	24	17
Toimintakulut	€	-375 253	-390 451	-390 451	-380 641	-3	1
Netto	€	-340 969	-358 051	-358 051	-340 488	-5	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-340 969	-358 051	-358 051	-340 488	-5	0
Asiakkaat	hlö	709	243	243	632	160	-11
Kulut / asiakas	€	-529	-1 607	-1 607	-602	-63	14
Hoitopäivät	pv	18 147	9 975	9 975	19 905	100	10
Kulut / hoitopäivä	€	-21	-39	-39	-19	-51	-8

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuispsykososiaalisen palvelun jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 585 000 €/ -7,3 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 691 000 € / -8,5 %. Jäsenkuntien maksuosuus on pienentynyt ulkokuntamyynituottojen kasvun myötä.

Avohoidon kustannusten alittumista selittävät rekrytointivaikeudet sekä henkilöstömuutokset. Avohoidossa on ollut kaikkiaan 31 237 käyntiä, mikä ylittää tavoitteen. Ryhmäkäyntien, konsultaatiokäyntien sekä tehostetun avohoidon lisääntyminen nostaa tavoitteen mukaisesti käyntien määrää. Psykiatrisen kuntoutuksen kehittäminen ja avoimien ryhmien lisääminen on tuonut uusiakin kävijöitä palveluihin, erityisesti ilahduttavaa on ollut nuorten aikuisten sitoutuminen ryhmätoimintoihin. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteisenä tavoitteena oli kehittää erityisesti riippuvuuskäsittelyä. Riippuvuusryhmä toimii avohoidon ja osaston yhteistyönä. Ryhmäkäyntien lisääntyminen seudullisesti on vapauttanut henkilöstöresurssia tarkoituksenmukaiseen, tiiviiseen terapiatyöskentelyyn siitä hyötyvien potilaiden hoidossa. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tehtäväalue tukee merkittävästi omien työntekijöidensä kognitiivisen käyttäytymisterapian psykoterapeutti koulutusta, joka käynnistyi vuoden lopussa.

Palveluasumisen toimintakulujen toteuma oli 2,32 milj. €, missä on säästöä 6,2 % alkuperäiseen talousarvioon nähden. Vuonna 2018 toteuma oli 2,26 milj. €. Palveluasumisessa oli vuoden aikana 84 asiakasta. Hoitopäiviä oli yhteensä 23 139. Keskimääräinen hoitopäivän hinta oli talousarvion mukaisesti 100 €/vrk. Talousarvio alittui arvioitua pienemmän hoitopäivien määrän vuoksi.

Toimintavuonna nuorille suunnatut, määräaikaiset kuntoutusjaksot vähenivät palveluntuottajan omistajavaihdoksen jälkeen. Alle 65-vuotiaiden somaattisesti sairaiden palveluasumispaikat järjestettiin pääsääntöisesti ikäihmisten palvelukodeissa aluehallintoveranomaisen tai Valviran erillisluvalla. Ikäihmisten asumisyksiköiden palvelu vastaa myös heidän hoivan ja hoidon tarvetta. Palvelujen järjestämisen selkiyttämiseksi ja asiakkaan palveluprosessin tehostamiseksi sosiaalityön tehtäväalue valmisti yhdessä hoito- ja hoivapalveluiden kanssa tämän asiakasryhmän siirtymisen vuoden 2020 alusta hoito- ja hoivapalveluihin. Hoito- ja hoivapalveluihin siirtyi 15 palveluasumisessa olevan asiakkaan asiakkuus ja asumisen määrärahat.

Edellisestä tilinpäätöksestä osaston tuotot kasvoivat merkittävästi, kasvu oli 74 %. Tuottojen kasvu ei kuitenkaan ollut niin suuri kuin talousarviossa oletettiin. Tuottoarviota pienennettiin talousarviomuutoksissa. Psykiatrisen ja riippuvuusosaston avohoitokäynnit ovat jatkaneet kasvamistaan myös vuonna 2019. Käyntejä on yhteensä toteutunut 2 199, joka on 41 % enemmän kuin edellisvuonna. Jäsenkuntien osastohoitopäiviä oli yhteensä 4 295, joka alitti selvästi tavoitteen enintään 5 700 hoitopäivää. Ulkokuntalaiset huomioon ottaen potilaita oli osastohoidossa yhteensä 537 ja hoitopäiviä toteutui 6 850. Jäsenkuntien hoitopäivien vähenemiseen on vaikuttanut vastentahtoisessa hoidossa olevien potilaiden hoidon siirtyminen Kuopioon sekä tehostetun avohoidon toiminnan kehittäminen.

Mielenterveyskuntoutujien palveluasuminen järjestetään kuntayhtymässä täysin ostopalveluna. Yksityisiä ympärivuorokautisia palveluasumisyksiköitä kuntayhtymän alueella viisi, joissa asumispalvelupaikkoja yhteensä 78. Vapaita paikkoja vuoden lopussa oli 18. Lisäksi yhden palvelutalon yhteydessä on viisi tukiasumispaikkaa. Sosiaalityön tehtäväalue valmistelee palveluasumisen kilpailuttamista vuonna 2020.

Lähipalveluna toteutettavia asumisen tukipalveluita tuotettiin yhteistyössä yhdistysten ja yrittäjien kanssa. Kaikissa kunnissa toimivat päiväkeskukset tarjoten päivittäin sosiaalisen kuntoutuksen ja vertaistuen toimintaa sekä työllistämistoimintaa.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut lisämi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuisten psykososiaaliset palvelut							
Tuotot	€	305 081	285 598	285 598	328 727	15	8
Toimintakulut	€	-5 352 661	-4 964 554	-4 839 382	-5 166 690	7	-3
Poistot	€	-31 337	-28 876	-28 876	-38 198	32	22
Netto	€	-5 078 917	-4 707 833	-4 582 661	-4 876 161	6	-4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-5 036 282	-4 680 772	-4 670 976	-4 737 781	1	-6
Mielenterveyspalvelut							
Tuotot	€	273 594	257 598	257 598	295 009	15	8
Toimintakulut	€	-5 057 607	-4 682 433	-4 557 261	-4 878 140	7	-4
Poistot	€	-31 337	-28 876	-28 876	-38 198	32	22
Netto	€	-4 815 350	-4 453 712	-4 328 540	-4 621 329	7	-4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-4 772 716	-4 426 651	-4 416 855	-4 482 949	1	-6
Perustasoinen avohoito							
Tuotot	€	11 692	11 564	11 564	19 441	68	66
Toimintakulut	€	-2 218 748	-2 421 270	-2 257 660	-2 210 349	-2	0
Poistot	€	-18 036	-8 489	-8 488	-11 978	41	-34
Netto	€	-2 225 092	-2 418 194	-2 254 584	-2 202 887	-2	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 227 717	-2 424 010	-2 257 946	-2 197 648	-3	-1
Asiakkaat	hlö	1 993	1 650	1 650	2 101	27	5
Kulut / asiakas	€	-1 122	-1 473	-1 373	-1 058	-23	-6
Palveluasuminen							
Tuotot	€	171 561	188 196	188 196	184 729	-2	8
Toimintakulut	€	-853 324	-916 048	-961 048	-969 719	1	14
Netto	€	-681 763	-727 852	-772 852	-784 990	2	15
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-681 763	-727 852	-772 852	-761 881	-1	12
Asiakkaat	hlö	33	31	31	41	32	24
Kulut / asiakas	€	-25 858	-29 550	-31 002	-23 652	-24	-9
Hoitopäivät	pv	8 833	9 390	9 390	9 543	2	8
Kulut / hoitopäivä	€	-97	-98	-102	-102	-1	5
Oma erikoissairaanhoido (old)							
Tuotot	€	90 341	57 837	57 837	90 840	57	1
Toimintakulut	€	-1 985 535	-1 345 116	-1 338 553	-1 698 073	27	-14
Poistot	€	-13 301	-20 388	-20 388	-26 220	29	97
Netto	€	-1 908 495	-1 307 666	-1 301 103	-1 633 452	26	-14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 863 235	-1 274 789	-1 386 056	-1 523 420	10	-18
Käynnit	kpl	1 077	950	950	1 740	83	62
Kulut / käynti	€	-1 856	-1 437	-1 430	-991	-31	-47
Hoitopäivät	pv	3 651	2 600	2 600	3 008	16	-18
Kulut / hoitopäivä	€	-547	-525	-523	-573	10	5
Päihdehuollon palvelut							
Tuotot	€	31 487	28 000	28 000	33 717	20	7
Toimintakulut	€	-295 054	-282 121	-282 121	-288 549	2	-2
Netto	€	-263 567	-254 121	-254 121	-254 832	0	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-263 567	-254 121	-254 121	-254 832	0	-3
Päihdehuollon asumispalvelu							
Tuotot	€	31 487	28 000	28 000	33 717	20	7
Toimintakulut	€	-295 054	-282 121	-282 121	-288 549	2	-2
Netto	€	-263 567	-254 121	-254 121	-254 832	0	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-263 567	-254 121	-254 121	-254 832	0	-3
Asiakkaat	hlö	235	120	120	187	56	-20
Kulut / asiakas	€	-1 256	-2 351	-2 351	-1 543	-34	23
Hoitopäivät	pv	9 124	4 900	4 900	7 618	55	-17
Kulut / hoitopäivä	€	-32	-58	-58	-38	-34	17

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Iisalmen tilaus aikuispsykososiaalisten palvelujen osalta ylittyy alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 57 000 € (1,2 %). Ylitys aiheutuu arvioitua suuremmasta osastopalvelujen tarpeesta. Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna tilaus on 299 000 € pienempi (-5,9 %).

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa aikuispsykiatrisia avohoitokäyntejä on toteutunut kaikkiaan 21 998, joka ylittää tavoitteen 568 käynnillä. Uusia asiakkaita on tullut sata lisää. Selittävänä tekijänä on ryhmätoimintojen sekä psykiatristen konsultaatioiden lisääntyminen.

Palveluasumisen toimintakulut ylittyivät 5,9 % alkuperäiseen talousarvioon. Nousua vuoteen 2018 oli 116 000 €. Palveluasumisessa oli 41 asiakasta ja hoitopäiviä 9 543. Hoitopäivien määrä kasvoi 710 päivää vuoteen 2018. Hoitopäivämaksujen toteutuma oli 98,2 %. Hoitopäivän hinta oli talousarvion mukainen, mutta kulujen ylittyminen johtuu hoitopäivien määrän kasvusta. Osaston avohoitokäynnit ovat lisääntyneet vuodesta 2018 yli 600 käynnillä. Tehostetun avohoidon poliklinisten käyntien ja selviämisaseman käyntien lisääntyminen sairaalan muuton jälkeen selittävät lisäystä. Osastohoitopäiviä on toteutunut 408 hoitopäivää asetettua tavoitetta enemmän. Hoidossa oli 217 kuntalaista ja toteutuneita hoitopäiviä 3 008, joka on yli 600 hoitopäivää edellisvuotta vähemmän.

Asumisentuen ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluiden talousarvio toteutui suunnitellusti. Näitä palveluita järjestetään lähinnä aikuissosiaalityöstä kotiin vietävinä asumisentukipalveluina.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuisten psykososiaaliset palvelut							
Tuotot	€	233 061	241 751	194 440	201 437	4	-14
Toimintakulut	€	-1 858 799	-2 147 763	-1 973 220	-1 808 960	-8	-3
Poistot	€	-8 633	-10 899	-10 899	-9 341	-14	8
Netto	€	-1 634 371	-1 916 910	-1 789 679	-1 616 863	-10	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 626 932	-1 905 098	-1 779 512	-1 567 875	-12	-4
Mielenterveyspalvelut							
Tuotot	€	231 288	239 851	192 540	198 198	3	-14
Toimintakulut	€	-1 819 206	-2 104 781	-1 930 238	-1 759 346	-9	-3
Poistot	€	-8 633	-10 899	-10 899	-9 341	-14	8
Netto	€	-1 596 551	-1 875 828	-1 748 597	-1 570 488	-10	-2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 589 112	-1 864 016	-1 738 430	-1 521 500	-12	-4
Perustasoinen avohoito							
Tuotot	€	3 672	3 217	3 217	5 697	77	55
Toimintakulut	€	-553 922	-573 425	-513 659	-485 920	-5	-12
Poistot	€	-6 032	-2 273	-2 273	-2 507	10	-58
Netto	€	-556 282	-572 481	-512 715	-482 731	-6	-13
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-557 694	-574 578	-513 918	-480 984	-6	-14
Asiakkaat	hlö	552	500	500	563	13	2
Kulut / asiakas	€	-1 014	-1 151	-1 032	-868	-16	-14
Palveluasuminen							
Tuotot	€	209 949	212 164	164 853	168 825	2	-20
Toimintakulut	€	-876 988	-962 268	-850 268	-830 843	-2	-5
Netto	€	-667 039	-750 104	-685 415	-662 018	-3	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-667 039	-750 104	-638 104	-643 454	1	-4
Asiakkaat	hlö	29	27	27	26	-4	-10
Kulut / asiakas	€	-30 241	-35 640	-31 491	-31 955	1	6
Hoitopäivät	pv	8 811	8 940	8 940	8 065	-10	-8
Kulut / hoitopäivä	€	-100	-108	-95	-103	8	4
Oma erikoissairaanhoido (old)							
Tuotot	€	17 667	24 470	24 470	23 676	-3	34
Toimintakulut	€	-388 297	-569 087	-566 311	-442 583	-22	14
Poistot	€	-2 601	-8 626	-8 626	-6 834	-21	163
Netto	€	-373 231	-553 243	-550 467	-425 740	-23	14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-364 380	-539 334	-586 409	-397 062	-32	9
Käynnit	kpl	105	105	105	205	95	95
Kulut / käynti	€	-3 723	-5 502	-5 476	-2 192	-60	-41
Hoitopäivät	pv	714	1 100	1 100	784	-29	10
Kulut / hoitopäivä	€	-547	-525	-523	-573	10	5
Päihdehuollon palvelut							
Tuotot	€	1 773	1 900	1 900	3 239	70	83
Toimintakulut	€	-39 593	-42 982	-42 982	-49 614	15	25
Netto	€	-37 820	-41 082	-41 082	-46 375	13	23
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-37 820	-41 082	-41 082	-46 375	13	23
Päihdehuollon asumispalvelu							
Tuotot	€	1 773	1 900	1 900	3 239	70	83
Toimintakulut	€	-39 593	-42 982	-42 982	-49 614	15	25
Netto	€	-37 820	-41 082	-41 082	-46 375	13	23
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-37 820	-41 082	-41 082	-46 375	13	23
Asiakkaat	hlö	113	48	48	200	317	77
Kulut / asiakas	€	-350	-895	-895	-248	-72	-29
Hoitopäivät	pv	1 178	2 000	2 000	5 014	151	326
Kulut / hoitopäivä	€	-34	-21	-21	-10	-54	-71

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Kiuruveden tilaus aikuispsykososiaalisten palvelujen osalta alittuu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 337 000 € (-17,7 %). Alitus aiheutuu arvioitua vähäisemmästä mielenterveyspalvelujen tarpeesta (avohoito, osastohoito ja palveluasuminen). Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna tilaus on 59 000 € pienempi (-3,6 %).

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa aikuispsykiatrisia avohoitokäyntejä on toteutunut yhteensä 4 876, joka on alittanut tavoitteen niukasti (43 käynnillä). Tämä selittyy alkuvuoden henkilöstömuutoksilla. Ryhmätoiminnot ovat lisääntyneet edelleen ja palvelukokous on monipuolistunut.

Palveluasumisessa oli 26 asiakasta ja hoitopäiviä 8 065. Hoitopäivät vähenivät 746 päivää ja toimintakulut pienenevät 5,3 % vuoteen 2018 nähden. Toimintakulujen pieneminen johtuu hoitopäivien vähenemisestä mielenterveyskuntoutujien palveluasumisessa ja valvotun avohoidon päättymisestä 30.11.2018 lukien. Tuottojen pienentyminen johtuu siitä, että kotikuntalain mukaiset korvaukset on eroteltu tuotoista ulkokuntien osuuteen. Kotikuntalain mukaiset korvaukset ovat pienentyneet edelliseen vuoteen 12 000 € (39,3 %).

Osastohoidossa oli yhteensä 79 kuntalaista ja hoitopäiviä toteutui 784. Hoitopäivätavoite alittui ollen 71,3 % tavoitteesta. Osaston avohoitokäynnit ovat lisääntyneet Kiuruveden osalta 100 käynnillä.

Asumisentuen ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintakulut ylittyivät 15,4 % alkuperäiseen talousarvioon nähden. Kasvua vuoteen 2018 oli 10 000 €. Kiuruvedellä palveluita tuotti Kiuruveden Urheilijat ry.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuisten psykososiaaliset palvelut							
Tuotot	€	97 686	96 701	96 701	95 743	-1	-2
Toimintakulut	€	-929 136	-945 027	-874 913	-776 034	-11	-16
Poistot	€	-4 295	-4 111	-4 111	-3 607	-12	-16
Netto	€	-835 745	-852 437	-782 323	-683 898	-13	-18
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-829 449	-848 294	-795 917	-671 916	-16	-19
Mielenterveyspalvelut							
Tuotot	€	96 662	95 201	95 201	92 900	-2	-4
Toimintakulut	€	-903 813	-903 484	-833 370	-752 717	-10	-17
Poistot	€	-4 295	-4 111	-4 111	-3 607	-12	-16
Netto	€	-811 445	-812 394	-742 280	-663 424	-11	-18
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-805 149	-808 251	-755 874	-651 442	-14	-19
Perustasoinen avohoito							
Tuotot	€	1 385	1 383	1 383	1 894	37	37
Toimintakulut	€	-205 442	-243 669	-217 565	-170 300	-22	-17
Poistot	€	-2 284	-975	-975	-888	-9	-61
Netto	€	-206 341	-243 261	-217 156	-169 293	-22	-18
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-206 887	-244 176	-217 681	-168 724	-22	-18
Asiakkaat	hlö	240	240	240	229	-5	-5
Kulut / asiakas	€	-866	-1 019	-911	-748	-18	-14
Palveluasuminen							
Tuotot	€	81 619	84 920	84 920	81 584	-4	0
Toimintakulut	€	-398 175	-452 874	-409 874	-406 288	-1	2
Netto	€	-316 557	-367 954	-324 954	-324 703	0	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-316 557	-367 954	-324 954	-324 703	0	3
Asiakkaat	hlö	14	14	14	14	0	0
Kulut / asiakas	€	-28 441	-32 348	-29 277	-29 021	-1	2
Hoitopäivät	pv	4 515	4 835	4 835	4 507	-7	0
Kulut / hoitopäivä	€	-88	-94	-85	-90	6	2
Oma erikoissairaanhoido (old)							
Tuotot	€	13 659	8 898	8 898	9 422	6	-31
Toimintakulut	€	-300 196	-206 941	-205 931	-176 130	-14	-41
Poistot	€	-2 011	-3 137	-3 137	-2 720	-13	35
Netto	€	-288 548	-201 179	-200 170	-169 427	-15	-41
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-281 705	-196 122	-213 240	-158 014	-26	-44
Käynnit	kpl	67	70	70	78	11	16
Kulut / käynti	€	-4 511	-3 001	-2 987	-2 293	-23	-49
Hoitopäivät	pv	552	400	400	312	-22	-43
Kulut / hoitopäivä	€	-547	-525	-523	-573	10	5
Päihdehuollon palvelut							
Tuotot	€	1 024	1 500	1 500	2 843	90	178
Toimintakulut	€	-25 324	-41 543	-41 543	-23 317	-44	-8
Netto	€	-24 300	-40 043	-40 043	-20 474	-49	-16
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-24 300	-40 043	-40 043	-20 474	-49	-16
Päihdehuollon asumispalvelu							
Tuotot	€	1 024	1 500	1 500	2 843	90	178
Toimintakulut	€	-25 324	-41 543	-41 543	-23 317	-44	-8
Netto	€	-24 300	-40 043	-40 043	-20 474	-49	-16
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-24 300	-40 043	-40 043	-20 474	-49	-16
Asiakkaat	hlö	87	45	45	68	51	-22
Kulut / asiakas	€	-291	-923	-923	-343	-63	18
Hoitopäivät	pv	2 929	1 950	1 950	1 739	-11	-41
Kulut / hoitopäivä	€	-9	-21	-21	-13	-37	55

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Sonkajärven tilaus aikuispsykososiaalisten palvelujen osalta alittuu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 176 000 € (-20,8 %). Alitus aiheutuu arvioitua vähäisemmästä palvelujen tarpeesta kaikkien tuotteiden osalta (avohoito, osastohoito, palveluasuminen ja päihdehuollon palvelut). Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna tilaus on 158 000 € pienempi (-19,0 %).

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen aikuispsykiatriset avohoitokäynnit ovat alittaneet tavoitteen. Käyntejä on ollut yhteensä 1 700 käyntiä, joka on 82 % tavoitteesta. Tätä selittää sairaanhoitajien lukumäärän vähentyminen kahteen työntekijään.

Mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen toimintakulut alittuivat 10 % alkuperäiseen talousarvioon nähden. Hoitopäivämaksujen toteutuma oli 96,1 %. Palveluasumisessa oli 14 asiakasta ja hoitopäiviä 4 507. Talousarvioon nähden hoitopäivien määrä oli 328 päivää (-6,8 %) arvioitua pienempi. Hoitopäivien määrä ja ostopalvelumenot säilyivät lähes vuoden 2018 tasolla.

Osastolla on ollut 29 kuntalaista. Osastohoitopäiviä on ollut 312, joka alittaa tavoitteen 88 hoitopäivällä.

Asumisentuen ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintakulujen toteuma oli 56,1 % alkuperäiseen talousarvioon nähden. Menot säilyivät vuoden 2018 tasolla.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuisten psykososiaaliset palvelut							
Tuotot	€	43 198	38 529	38 529	32 650	-15	-24
Toimintakulut	€	-657 137	-603 111	-553 841	-474 069	-14	-28
Poistot	€	-4 490	-3 750	-3 750	-2 858	-24	-36
Netto	€	-618 429	-568 332	-519 062	-444 277	-14	-28
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-612 559	-564 832	-531 029	-436 466	-18	-29
Mielenterveyspalvelut							
Tuotot	€	43 198	37 529	37 529	32 296	-14	-25
Toimintakulut	€	-641 854	-579 306	-530 036	-454 909	-14	-29
Poistot	€	-4 490	-3 750	-3 750	-2 858	-24	-36
Netto	€	-603 146	-545 527	-496 257	-425 471	-14	-29
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-597 276	-542 027	-508 224	-417 660	-18	-30
Perustasoinen avohoito							
Tuotot	€	1 561	1 423	1 423	2 694	89	73
Toimintakulut	€	-229 432	-254 051	-227 664	-230 940	1	1
Poistot	€	-2 581	-1 006	-1 006	-1 193	19	-54
Netto	€	-230 451	-253 633	-227 247	-229 439	1	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-231 077	-254 559	-227 777	-228 614	0	-1
Asiakkaat	hlö	244	225	225	269	20	10
Kulut / asiakas	€	-951	-1 134	-1 016	-863	-15	-9
Palveluasuminen							
Tuotot	€	28 671	28 320	28 320	23 834	-16	-17
Toimintakulut	€	-127 454	-144 182	-122 182	-116 146	-5	-9
Netto	€	-98 783	-115 862	-93 862	-92 312	-2	-7
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-98 783	-115 862	-93 862	-92 312	-2	-7
Asiakkaat	hlö	6	5	5	3	-40	-50
Kulut / asiakas	€	-21 242	-28 836	-24 436	-38 715	58	82
Hoitopäivät	pv	1 328	1 281	1 281	1 024	-20	-23
Kulut / hoitopäivä	€	-96	-113	-95	-113	19	18
Oma erikoissairaanhoido (old)							
Tuotot	€	12 966	7 786	7 786	5 768	-26	-56
Toimintakulut	€	-284 969	-181 073	-180 190	-107 823	-40	-62
Poistot	€	-1 909	-2 745	-2 745	-1 665	-39	-13
Netto	€	-273 912	-176 032	-175 149	-103 720	-41	-62
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-267 416	-171 606	-186 585	-96 733	-48	-64
Käynnit	kpl	38	55	55	38	-31	0
Kulut / käynti	€	-7 549	-3 342	-3 326	-2 881	-13	-62
Hoitopäivät	pv	524	350	350	191	-45	-64
Kulut / hoitopäivä	€	-547	-525	-523	-573	10	5
Päihdehuollon palvelut							
Tuotot	€	0	1 000	1 000	354	-65	
Toimintakulut	€	-15 283	-23 805	-23 805	-19 160	-20	25
Netto	€	-15 283	-22 805	-22 805	-18 807	-18	23
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-15 283	-22 805	-22 805	-18 807	-18	23
Päihdehuollon asumispalvelu							
Tuotot	€	0	1 000	1 000	354	-65	
Toimintakulut	€	-15 283	-23 805	-23 805	-19 160	-20	25
Netto	€	-15 283	-22 805	-22 805	-18 807	-18	23
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-15 283	-22 805	-22 805	-18 807	-18	23
Asiakkaat	hlö	274	30	30	177	490	-35
Kulut / asiakas	€	-56	-793	-793	-108	-86	94
Hoitopäivät	pv	4 916	1 125	1 125	5 534	392	13
Kulut / hoitopäivä	€	-3	-21	-21	-3	-84	11

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Vieremän tilaus aikuispsykososiaalisten palvelujen osalta alittuu alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 128 000 € (-22,7 %). Alitus aiheutuu arvioitua vähäisemmästä palvelujen tarpeesta kaikkien tuotteiden osalta (avohoito, osastohoito, palveluasuminen ja päihdehuollon palvelut). Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna tilaus on 176 000 € pienempi (-28,7 %).

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen aikuispsykiatrisia avohoitokäyntejä on toteutunut 2 317 käyntiä, joka ylittää tavoitteen 137 käynnillä. Asiakasmäärät avohoidossa ovat kasvaneet 25 asiakkaalla.

Mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen toimintakulut alittivat alkuperäisen talousarvion 19,4 % hoitopäivien arvioitua vähäisemmän tarpeen vuoksi. Hoitopäivämaksujen toteutuma oli 84,2 %. Palveluasumisessa oli 3 asiakasta ja hoitopäiviä 1 024. Hoitopäivien määrä väheni 304 päivää vuoteen 2018.

Osastolla on ollut 15 kuntalaista. Osastohoitopäiviä on toteutunut 191 eli 55 % tavoitteesta.

Asumisentuen ja sosiaalisen kuntoutuksen toimintakulujen toteuma oli 80,5 % alkuperäiseen talousarvioon nähden. Vähennystä vuoteen 2018 oli 25,4 %, 4 000 €. Taustalla on yksilöpäätöksillä ostetun asumisentukipalvelun määrän vähentyminen.

Aikuisten psykososiaaliset palvelut Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuisten psykososiaaliset palvelut							
Tuotot	€	916 225	1 831 671	1 668 982	1 705 978	2	86
Toimintakulut	€	-848 210	-1 759 088	-1 746 625	-1 476 365	-15	74
Poistot	€	-5 774	-26 066	-26 066	-22 451	-14	289
Netto	€	62 240	46 517	-103 709	207 162	-300	233
Ulkokuntien osuus	€	-62 240	-46 517	103 709	-207 162	-300	233
Mielenterveyspalvelut							
Tuotot	€	916 225	1 831 671	1 668 982	1 705 978	2	86
Toimintakulut	€	-848 210	-1 759 088	-1 746 625	-1 476 365	-15	74
Poistot	€	-5 774	-26 066	-26 066	-22 451	-14	289
Netto	€	62 240	46 517	-103 709	207 162	-300	233
Ulkokuntien osuus	€	-62 240	-46 517	103 709	-207 162	-300	233
Perustasoinen avohoito							
Tuotot	€	46 722	42 262	42 262	42 579	1	-9
Toimintakulut	€	-51 495	-51 825	-47 692	-34 020	-29	-34
Poistot	€	-437	-190	-190	-180	-5	-59
Netto	€	-5 210	-9 753	-5 620	8 379	-249	-261
Ulkokuntien osuus	€	5 210	9 753	5 620	-8 379	-249	-261
Asiakkaat	hlö	77	55	55	69	25	-10
Kulut / asiakas	€	-674	-946	-871	-496	-43	-27
Palveluasuminen							
Tuotot	€	0	0	47 311	41 673	-12	
Netto	€	0	0	47 311	41 673	-12	
Ulkokuntien osuus	€	0	0	-47 311	-41 673	-12	
Asiakkaat	hlö		1	1			
Hoitopäivät	pv		365	365			
Oma erikoissairaanhoito (old)							
Tuotot	€	869 503	1 789 409	1 579 409	1 621 727	3	87
Toimintakulut	€	-796 716	-1 707 262	-1 698 933	-1 442 346	-15	81
Poistot	€	-5 337	-25 877	-25 877	-22 271	-14	317
Netto	€	67 450	56 270	-145 400	157 110	-208	133
Ulkokuntien osuus	€	-67 450	-56 270	145 400	-157 110	-208	133
Käynnit	kpl	275	315	315	138	-56	-50
Kulut / käynti	€	-2 917	-5 502	-5 476	-10 613	94	264
Hoitopäivät	pv	1 465	3 300	3 300	2 555	-23	74
Kulut / hoitopäivä	€	-547	-525	-523	-573	10	5

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuisten psykososiaalisten palvelujen ulkokuntamyyntituotot ovat kasvaneet 790 000 € edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Ulkokuntalaisten palvelujen käyttö on kasvanut eniten psykiatrisessa osastohoidossa, jossa hoitopäivät ovat kasvaneet 74,4 %.

Aikuispsykiatrisia avohoitokäyntejä on toteutunut ulkokuntien osalta 340. Määrä jää tavoitteesta 114 käynnillä. Edelliseen tilinpäätökseen nähden ulkokuntien käyntimäärät ovat vähentyneet 145 käynnillä.

Palveluasumisen osalta ulkokuntien suorittamat vanhan kotikunnan kotikuntalainlain mukaiset korvaukset näkyvät ulkokuntien tuotoina, mutta vastaavat toimintakulut ovat lisälmen ja Kiuruveden palveluasumisen toimintakuluissa.

Osaston avohoitokäynnit ulkokuntien osalta jäävät myös tavoitteesta vajaalla sadalla käynnillä, käyntimäärän ollessa 220. Edelliseen tilinpäätökseen nähden osaston avokäynnit ovat vähentyneet 55. Ulkokuntien hoitopäiviä toteutui 2 555. Hoitopäivät ovat edelliseen tilinpäätökseen kasvaneet 1090 hoitopäivällä, mutta tavoite, 3300, jäi saavuttamatta.

2.8.3 Aikuissosiaalityö

Palvelun sisältö:

Sosiaalityö: aikuissosiaalityö

Toimeentulotuki: ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, etuuskäsittely

Työllistämistoiminta: kuntouttava työtoiminta, Ylä-Savon työvoiman palvelukeskus

Lyhyt kuvaus

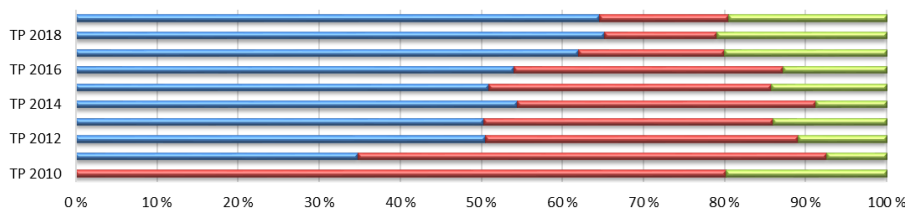
Aikuissosiaalityön asiakkaina ovat yli 18-vuotiaat perheettömät ja perheelliset, joilla ei asu samassa taloudessa alle 18-vuotiaita lapsia. Sosiaalityössä tehdään asiakkaiden kokonaistilanteen selvityksiä, ohjataan ja neuvotaan sosiaaliseen tilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa sekä järjestetään tukitoimia, jolla ylläpidetään ja edistetään yksilön ja perheen turvallisuutta ja itsenäistä suoriutumista lähiyhteisössä sekä yhteiskunnassa. Sosiaalityössä korostuu verkostoyhteistyö.

Työelämään aktivoivina palveluina sosiaalityö järjestää kuntouttavaa työtoimintaa ja on osa työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua (TYP). Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn, vahvistaa asiakkaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä ja ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin. Työvoiman palvelukeskus on yhteistoimintamalli, jonka tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille monialaisena yhteispalveluna julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja.

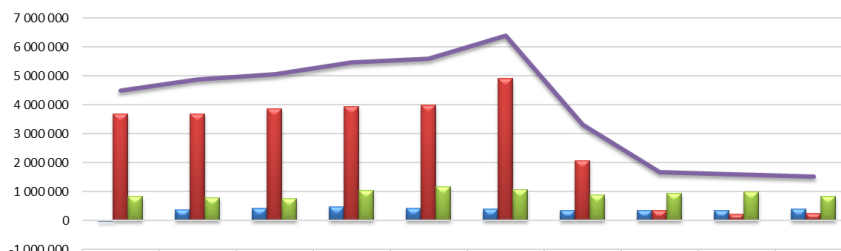
Aikuissosiaalityön asiakkaina ovat yli 18-vuotiaat perheettömät ja perheelliset, joilla ei asu samassa taloudessa alle 18-vuotiaita lapsia. Sosiaalityössä tehdään asiakkaiden kokonaistilanteen selvityksiä, ohjataan ja neuvotaan sosiaaliseen tilanteeseen liittyvissä vaikeuksissa sekä järjestetään tukitoimia, jolla ylläpidetään ja edistetään yksilön ja perheen turvallisuutta ja itsenäistä suoriutumista lähiyhteisössä sekä yhteiskunnassa. Sosiaalityössä korostuu verkostoyhteistyö.

Työelämään aktivoivina palveluina sosiaalityö järjestää kuntouttavaa työtoimintaa ja on osa työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua (TYP). Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on ehkäistä työttömyyden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn, vahvistaa asiakkaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä ja ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla mahdollisuutta työtoimintaan ja muihin palveluihin. Työvoiman palvelukeskus on yhteistoimintamalli, jonka tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille monialaisena yhteispalveluna julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja.

Aikuissosiaalityö, asiakkaat 2010-2019
kaikki kunnat

Aikuissosiaalityö kustannukset 2010-2019
kaikki kunnat

Aikuissosiaalityö Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuissosiaalityö							
Tuotot	€	126 914	147 100	147 100	143 447	-2	13
Toimintakulut	€	-1 721 378	-1 827 532	-1 711 032	-1 663 392	-3	-3
Netto	€	-1 594 464	-1 680 432	-1 563 932	-1 519 945	-3	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 594 464	-1 680 432	-1 563 932	-1 519 945	-3	-5
Sosiaalityö (työikäiset)							
Tuotot	€	240	3 000	3 000	630	-79	163
Toimintakulut	€	-349 384	-412 048	-412 048	-406 712	-1	16
Netto	€	-349 144	-409 048	-409 048	-406 082	-1	16
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-349 144	-409 048	-409 048	-406 082	-1	16
Asiakasperheet	kpl	1 640	1 800	1 800	1 674	-7	2
Kulut / asiakasperhe	€	-213	-229	-229	-243	6	14
Toimeentulotuki							
Tuotot	€	-8 128	17 100	17 100	4 695	-73	-158
Toimintakulut	€	-227 495	-265 246	-276 246	-262 892	-5	16
Netto	€	-235 623	-248 146	-259 146	-258 197	0	10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-235 623	-248 146	-259 146	-258 197	0	10
Asiakasperheet	kpl	348			413		19
Kulut / asiakasperhe	€	-654			-637		-3
Työllistämistoiminta							
Tuotot	€	134 802	127 000	127 000	138 122	9	2
Toimintakulut	€	-1 144 499	-1 150 238	-1 022 738	-993 789	-3	-13
Netto	€	-1 009 696	-1 023 238	-895 738	-855 667	-4	-15
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 009 696	-1 023 238	-895 738	-855 667	-4	-15
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	527	608	608	505	-17	-4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuissosiaalityön osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 160 000 €/ -9,6 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 75 000 € / -4,7 %. Henkilöstökulujen toteuma oli 88 %. Pienentyminen johtuu varhe-maksujen poistumisesta henkilösivukuluista.

Sosiaalityö kasvoi edelliseen tilinpäätökseen verrattuna 57 000 € / 16,3 %. Kasvu oli talousarvion mukaista. Seudullinen palveluohjaus hoitaa keskitetysti toimeentulotuen käsittelyä ja yhteistyötä Kelan kanssa. Toimeentulotuen kustannukset toteutuvat talousarvion mukaisesti kuntayhtymätasolla. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 23 000 € / 9,6 %. Kokonaisuutena toimeentulotukimenot ovat alhaiset. Asiakaskohtainen sosiaalityö vähentää toimeentulotuen tarvetta, toistuvia asumismenojen rästytyksiä ja sitä kautta asunnottomuutta.

Työllistämistoiminnan nettokustannukset toteutuivat 168 000 € / 16,4 % alkuperäistä talousarviota pienempänä. Määrärahaa vähennettiin talousarviomuutoksissa varhe-maksuista ja kuntouttavasta työtoiminnasta. Valtion korvauksien toteuma kuntouttavasta työtoiminnasta oli 109 %, 138 000 €. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 274 henkilöä, kun vuonna 2018 heitä oli 255. Muussa työtoiminnassa asiakasmäärä pienentyi edelliseen vuoteen verrattuna.

Asiakasmäärät aikuissosiaalityöntekijöillä ovat kunnasta riippuen 60 – 90 asiakasta yhtäaikaaisesti. Kokonaisasiakasmäärä toimintavuonna oli 868 asiakasta, joista alle 30-vuotiaita oli 36 prosenttia. Vuonna 2018 vastaava luku oli 40 %. Asiakkaiden palvelutarpeet ovat monialaisia ja niihin liittyy laajoja sekä pitkäaikaisia elämänhallinnan vaikeuksia. Sosiaalityön työskentely on tavoitteellista ja perustuu sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarpeen arviointiin. Osa työstä on kannattelevaa sosiaalityötä mahdollistaen asiakkaiden arjen sujumisen. Keskeisintä on asumisen ja talouden turvaaminen, palveluihin ohjaaminen ja palveluverkostossa tukeminen sekä työllistämistä ja osallisuutta edistäviin palveluihin tukeminen. Tiiviillä asiakastyöllä mahdollistetaan asiakkaan arjen sujuminen ja ehkäistään asiakkaiden laaja-alaisempi palvelutarve.

Aikuissosiaalityössä on näyttäytynyt usean vuoden ajan nuorten pahoinvointi. Palvelutarpeissa tulevat esille nuorten kyvyttömyys vastuulliseen aikuisuuteen, riippuvuus ulkopuolisesta tuesta, mielenterveyden häiriöt ja päihdekäyttäytyminen (kannabis). Nuoret asiakkaat ohjautuvat sosiaalityöhön nuorisopsykiatrialta, perhesosiaalityöstä, lastensuojelusta ja oppilaitoksista sekä etsivästä nuorisotyöstä. Sosiaalityö näyttäytyy näiden nuorten kohdalla viimesijaisena palveluna. Aikuissosiaalityö on ollut mukana kehittämässä nuorten palvelutarpeita vastaavia palveluita yhdessä Toimi-säätiön ja INTRY kanssa.

Monialainen yhteispalvelu (TYP) työtä tehdään kaikissa kuntayhtymän kunnissa.

Aikuissosiaalityö lisalmi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuissosiaalityö							
Tuotot	€	68 997	98 000	98 000	83 131	-15	20
Toimintakulut	€	-1 098 786	-1 206 265	-1 078 765	-1 054 084	-2	-4
Netto	€	-1 029 789	-1 108 265	-980 765	-970 952	-1	-6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 029 789	-1 108 265	-980 765	-970 952	-1	-6
Sosiaalityö (työikäiset)							
Tuotot	€	240	3 000	3 000	195	-94	-19
Toimintakulut	€	-166 048	-204 623	-204 623	-197 340	-4	19
Netto	€	-165 808	-201 623	-201 623	-197 145	-2	19
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-165 808	-201 623	-201 623	-197 145	-2	19
Asiakasperheet	kpl	954	1 100	1 100	982	-11	3
Kulut / asiakasperhe	€	-174	-186	-186	-201	8	15
Toimeentulotuki							
Tuotot	€	-9 309	14 000	14 000	2 458	-82	-126
Toimintakulut	€	-114 060	-144 370	-144 370	-138 449	-4	21
Netto	€	-123 369	-130 370	-130 370	-135 990	4	10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-123 369	-130 370	-130 370	-135 990	4	10
Asiakasperheet	kpl	177			222		25
Kulut / asiakasperhe	€	-644			-624		-3
Työllistämistoiminta							
Tuotot	€	78 066	81 000	81 000	80 478	-1	3
Toimintakulut	€	-818 678	-857 272	-729 772	-718 295	-2	-12
Netto	€	-740 611	-776 272	-648 772	-637 817	-2	-14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-740 611	-776 272	-648 772	-637 817	-2	-14
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	310	337	337	302	-10	-3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuissosiaalityön osalta lisalmen maksuosuus toteutui 137 000 €/ -12,4 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 59 000 € / -5,7 %. Pienentyminen johtuu varhe-maksujen poistumisesta, mikä huomioitiin talousarvio-muutoksissa.

Sosiaalityö kasvoi edelliseen tilinpäätökseen verrattuna 31 000 € / 18,9 %. Kasvu oli talousarvion mukaista. Toimeentulotuen kustannukset toteutuivat 6 000 € / 4,3 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli 13 000 € / 10,2 %. Työllistämistoiminnan nettokulut toteutuivat 138 000 € / -17,8 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 103 000 € / -13,9 %.

Sosiaalityössä tehtiin työelämään johtavaa aktivoivaa työtä yhdessä verkoston muiden toimijoiden kanssa. Sosiaalityö järjesti kuntouttavaa työtoimintaa 158 asiakkaalle 7 976 toimintapäivää. Vuonna 2018 osallistujia oli 141, 7 737 toimintapäivää Kuntouttavalla työtoiminnalla on tuettu asiakkaan työllistymismahdollisuuksia ja arjen hallintaa. Muussa työtoiminnassa asiakasmäärä vähentyi, minkä vuoksi työllistämistoiminnan kokonaisasiakasmäärä (302) oli pienempi kuin vuonna 2018 (310).

Asiakkaita aikuissosiaalityössä oli 441. Asiakkaista 18 – 24 vuotiaita asiakkaita oli 155, joka on 35 % kaikista asiakkaista. Nuorten asiakkaiden määrä aikuissosiaalityössä on huolestuttavan korkea, joka edellyttää lähivuosina panostusta nuorten sosiaalityön ja palvelujen kehittämiseen.

Aikuissosiaalityössä työskentelee kolme kokoaikaista sosiaalityöntekijää ja yksi palveluohjaaja. TYP työssä on kokoaikainen sosiaalityöntekijä ja kaksi palveluohjaajaa.

Aikuissosiaalityö Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuissosiaalityö							
Tuotot	€	31 267	28 500	28 500	35 231	24	13
Toimintakulut	€	-394 899	-384 792	-401 793	-387 266	-4	-2
Netto	€	-363 632	-356 292	-373 293	-352 035	-6	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-363 632	-356 292	-373 293	-352 035	-6	-3
Sosiaalityö (työikäiset)							
Tuotot	€	0	0	0	240		
Toimintakulut	€	-101 373	-121 449	-121 449	-114 863	-5	13
Netto	€	-101 373	-121 449	-121 449	-114 623	-6	13
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-101 373	-121 449	-121 449	-114 623	-6	13
Asiakasperheet	kpl	359	380	380	386	2	8
Kulut / asiakasperhe	€	-282	-320	-320	-298	-7	5
Toimeentulotuki							
Tuotot	€	-486	1 500	1 500	160	-89	-133
Toimintakulut	€	-56 408	-55 878	-72 878	-70 209	-4	24
Netto	€	-56 894	-54 378	-71 378	-70 049	-2	23
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-56 894	-54 378	-71 378	-70 049	-2	23
Asiakasperheet	kpl	88			118		34
Kulut / asiakasperhe	€	-641			-595		-7
Työllistämistoiminta							
Tuotot	€	31 753	27 000	27 000	34 831	29	10
Toimintakulut	€	-237 118	-207 466	-207 466	-202 194	-3	-15
Netto	€	-205 365	-180 466	-180 466	-167 363	-7	-19
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-205 365	-180 466	-180 466	-167 363	-7	-19
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	151	169	169	129	-24	-15

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuissosiaalityön osalta Kiuruveden maksuosuus toteutui 4 000 €/ -1,2 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 12 000 € / -3,2 %.

Sosiaalityön nettokulut toteutuivat 7 000 € / -5,6 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 13 000 € / 13,1 %. Toimeentulotuen kustannukset toteutuivat 16 000 € / 28,8 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 13 000 € / 23,1 %. Kasvu johtuu avustusten tarpeen kasvusta. Työllistämistoiminnan nettokulut toteutuivat 13 000 € / -7,3 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 38 000 € / -18,5 %. Pienentyminen johtuu muun työtoiminnan vähäisemmästä käytöstä.

Sosiaalityössä tehtiin työelämään johtavaa aktivoivaa työtä yhdessä verkoston muiden toimijoiden kanssa. Sosiaalityö järjesti kuntouttavaa työtoimintaa 67 asiakkaalle 3452 toimintapäivää. Vuonna 2018 osallistujia oli 67, 3147 toimintapäivää. Kuntouttavalla työtoiminnalla on tuettu asiakkaan työllistymismahdollisuuksia ja arjen hallintaa. Koska asiakasmäärä pieneni muussa työtoiminnassa, työllistämistoiminnan kokonaisasiakasmäärä (129) oli pienempi kuin vuonna 2018 (151).

Asiakkaita aikuissosiaalityössä oli 212. Asiakkaista 18 – 24 vuotiaita asiakkaita oli 58, joka on 27 % kaikista asiakkaista. Nuorten asiakkaiden määrä on huomattava ja edellyttää nuorten lähipalveluiden tarkastelua niin, että palvelujen toteutus ja sisältö kohtaavat paremmin tämän asiakasryhmän palvelutarpeita.

Aikuissosiaalityössä työskentelee yksi kokoaikainen sosiaalityöntekijä ja kaksi palveluohjaajaa. Toinen palveluohjaajista on TYP työssä.

Aikuissosiaalityö Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuissosiaalityö							
Tuotot	€	19 032	12 800	12 800	18 977	48	0
Toimintakulut	€	-138 103	-137 612	-131 612	-127 272	-3	-8
Netto	€	-119 070	-124 812	-118 812	-108 295	-9	-9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-119 070	-124 812	-118 812	-108 295	-9	-9
Sosiaalityö (työikäiset)							
Toimintakulut	€	-43 159	-45 097	-45 097	-48 037	7	11
Netto	€	-43 159	-45 097	-45 097	-48 037	7	11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-43 159	-45 097	-45 097	-48 037	7	11
Asiakasperheet	kpl	209	200	200	182	-9	-13
Kulut / asiakasperhe	€	-207	-225	-225	-264	17	28
Toimeentulotuki							
Tuotot	€	1 072	800	800	1 844	131	72
Toimintakulut	€	-42 746	-44 580	-38 580	-35 200	-9	-18
Netto	€	-41 673	-43 780	-37 780	-33 355	-12	-20
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-41 673	-43 780	-37 780	-33 355	-12	-20
Asiakasperheet	kpl	64			49		-23
Kulut / asiakasperhe	€	-668			-718		8
Työllistämistoiminta							
Tuotot	€	17 960	12 000	12 000	17 133	43	-5
Toimintakulut	€	-52 197	-47 935	-47 935	-44 035	-8	-16
Netto	€	-34 237	-35 935	-35 935	-26 902	-25	-21
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-34 237	-35 935	-35 935	-26 902	-25	-21
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	38	66	66	46	-30	21

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuissosiaalityön osalta Sonkajärven maksuosuus toteutui 17 000 €/ -13,2 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 11 000 € / -9,0 %

Sosiaalityön nettokulut toteutuivat 3 000 € / -6,5 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 5 000 € / 11,3 %. Toimeentulotuen kustannukset toteutuivat 10 000 € / -23,8 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 8 000 € / -20,0 %. Avustusten tarve oli arvioitua pienempi. Työllistämistoiminnan nettokulut toteutuivat 9 000 € / -25,1 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 7 000 € / -21,4 %. Pienentyminen johtuu muun työtoiminnan vähäisemmästä käytöstä.

Sosiaalityössä tehtiin työelämään johtavaa aktivoivaa työtä yhdessä verkoston muiden toimijoiden kanssa. Sosiaalityö järjesti kuntouttavaa työtoimintaa 37 asiakkaalle 1 698 toimintapäivää. Vuonna 2018 osallistujia oli 32, 1 780 toimintapäivää. Kuntouttavan työtoiminnan lisäämisen esteenä on ollut ensisijaisesti työttömyyden rakenne ja sillä on tuettu pääsääntöisesti arjen hallintaa.

Asiakkaita aikuissosiaalityössä oli 128. Asiakkaista 18 – 24 vuotiaita asiakkaita oli 13, joka on 10 % kaikista asiakkaista. Nuorten osuus asiakkaista ei korostu suhteessa muihin ikäryhmiin.

Aikuissosiaalityössä työskentelee yksi kokoaikainen sosiaalityöntekijä. Kustannuksista 40 % on TYP työssä.

Aikuissosiaalityö Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Aikuissosiaalityö							
Tuotot	€	7 617	7 800	7 800	6 108	-22	-20
Toimintakulut	€	-89 590	-98 863	-98 863	-94 771	-4	6
Netto	€	-81 973	-91 063	-91 063	-88 663	-3	8
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-81 973	-91 063	-91 063	-88 663	-3	8
Sosiaalityö (työikäiset)							
Tuotot	€	0	0	0	195		
Toimintakulut	€	-38 804	-40 879	-40 879	-46 472	14	20
Netto	€	-38 804	-40 879	-40 879	-46 277	13	19
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-38 804	-40 879	-40 879	-46 277	13	19
Asiakasperheet	kpl	118	120	120	124	3	5
Kulut / asiakasperhe	€	-329	-341	-341	-375	10	14
Toimeentulotuki							
Tuotot	€	594	800	800	232	-71	-61
Toimintakulut	€	-14 281	-20 419	-20 419	-19 035	-7	33
Netto	€	-13 686	-19 619	-19 619	-18 802	-4	37
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-13 686	-19 619	-19 619	-18 802	-4	37
Asiakasperheet	kpl	19			24		26
Kulut / asiakasperhe	€	-752			-793		6
Työllistämistoiminta							
Tuotot	€	7 023	7 000	7 000	5 681	-19	-19
Toimintakulut	€	-36 506	-37 565	-37 565	-29 265	-22	-20
Netto	€	-29 483	-30 565	-30 565	-23 584	-23	-20
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-29 483	-30 565	-30 565	-23 584	-23	-20
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	28	36	36	28	-22	0

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Aikuissosiaalityön osalta Vieremän maksuosuus toteutui talousarvion mukaisesti. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 7 000 € /8,2 %.

Sosiaalityön nettokulut toteutuivat 5 000 € / 13,2 % talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 7 000 € / 19,3 %. Toimeentulotuen kustannukset toteutuivat talousarvion mukaisesti. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 5 000 € / 37,4 %. Työllistämistoiminnan nettokulut toteutuivat 7 000 € / -22,8 % talousarviossa arvioitua pienempinä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 6 000 € / -20,0 %. Pienentyminen johtuu muun työtoiminnan vähäisemmästä käytöstä.

Sosiaalityössä tehtiin työelämään johtavaa aktivoivaa työtä yhdessä verkoston muiden toimijoiden kanssa. Sosiaalityö järjesti kuntouttavaa työtoimintaa 12 asiakkaalle 563 toimintapäivää. Vuonna 2018 osallistujia oli 15, 696 toimintapäivää. Asiakasmäärä on säilynyt lähes ennallaan vuodesta 2016. Kuntouttavan työtoiminnan lisäämisen esteenä on ollut ensisijaisesti työttömyyden rakenne ja osaksi työkohteiden vähyys. Kuntouttavalla työtoiminnalla on tuettu asiakkaan työllistymismahdollisuuksia ja arjen hallintaa.

Asiakkaita aikuissosiaalityössä oli 87. Asiakkaista 18 – 24 vuotiaita asiakkaita oli 9, joka on 10 % kaikista asiakkaista. Nuorten osuus asiakkaista ei korostu suhteessa muihin ikäryhmiin.

Aikuissosiaalityössä työskentelee yksi kokoaikainen sosiaalityöntekijä. Kustannuksista 40 % on TYP työssä.

2.8.4 Oma erikoissairaanhoido

Palvelun sisältö: Erikoislääkärin vastaanotot, kotisairaala, sekä toimenpideyksikön palvelut.

Lyhyt kuvaus: Lääketieteen erikoisalojen seudulliset annettavat vastaanottopalvelut, kliniisen farmasian asiantuntijapalvelut, kotisairaalan palvelut sekä toimenpideyksikön palvelut.

	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus
ASIAKKAAT - PALVELUT (Palvelumäärä)	TP 2018	TP 2018	TP 2018	TA 2019	TA 2019	TA 2019	TP 2019	TP 2019	TP 2019
Kaikki kunnat	7 684 325	53 440	143,79	6 908 465	46 934	147,20	7 557 248	50 030	151,05
POLIKLINIKOIDEN PALVELUT	4 893 904	40 273	124,33	4 661 996	34 701	134,35	4 556 411	36 198	125,87
ERIKOISLÄÄKÄRIEN VASTAANOTOT	3 814 780	30 502	125,07	3 676 659	28 710	128,06	3 614 712	30 001	120,49
GASTROENTEROLOGIAN PKL	614 763	2 600	236,45	598 780	2 602	230,12	572 067	2 643	216,45
NAISTENTAUTIEN VASTAANOTTO	260 193	2 041	127,48	193 483	1 834	105,50	180 875	2 402	75,30
LASTENTAUTIEN POLIKLINIKKA	204 168	1 332	153,28	193 074	1 555	124,16	188 757	1 152	163,85
LEIKKAUSTOIMINNAN PALVELUT	2 589 390	9 593	269,92	1 985 183	9 088	218,44	2 753 881	10 000	275,39
KOTISAIRAALA	201 031	3 574	56,25	261 286	3 145	83,08	246 956	3 832	64,45

	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus
ASIAKKAAT - PALVELUT (Palvelumäärä)	TP 2018	TP 2018	TP 2018	TA 2019	TA 2019	TA 2019	TP 2019	TP 2019	TP 2019
lisämi	4 120 724	28 771	143,22	3 636 491	26 549	136,97	4 167 821	29 226	142,61
POLIKLINIKOIDEN PALVELUT	2 735 117	21 202	129,00	2 513 698	19 762	127,20	2 644 111	21 536	122,78
ERIKOISLÄÄKÄRIEN VASTAANOTOT	2 142 776	17 892	119,76	1 990 381	16 582	120,03	2 118 258	18 082	117,15
GASTROENTEROLOGIAN PKL	330 842	1 407	235,14	315 627	1 345	234,67	310 375	1 455	213,32
NAISTENTAUTIEN VASTAANOTTO	134 931	1 083	124,59	90 704	895	101,34	91 589	1 243	73,68
LASTENTAUTIEN POLIKLINIKKA	126 568	820	154,35	116 986	940	124,45	123 889	756	163,87
LEIKKAUSTOIMINNAN PALVELUT	1 236 688	4 856	254,67	944 565	4 637	203,70	1 353 458	5 125	264,09
KOTISAIRAALA	148 919	2 713	54,89	178 228	2 150	82,90	170 252	2 565	66,38

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oman erikoissairaanhoidon erikoislääkäreiden vastaanottojen kustannukset toteutuivat 130 000 euroa /

5 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta. Kustannukset laskivat vuoteen 2018 verrattuna 91 000 euroa /3%:a. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 1774 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 334 suoritteella.

Valinnanvapaus lisäsi oman erikoissairaanhoidon käyttöä, joka näkyy osana kokonaiskustannuksia yhteensä (21 536) suoritetta.

Ulkopuolisen palveluntuottajan toiminta toimenpideyksikössä toteutui kustannusten osalta 409 000 euroa/ 43% talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 117 000 euroa / 9%: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen ja yksikkökustannuksen kasvusta (+60 euroa) kasvusta. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 488 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 269 suoritteella. Palvelumäärän kasvu johtuu vastaanottokäyntien määrän kasvusta, toimenpiteiden määrä pysyessä vakiona edelliseen vuoteen verrattuna.

Kotisairaalan kustannukset toteutuivat 8000 euroa /4,5 % talousarviossa arvioitua pienempinä. Kustannukset nousivat vuoteen 2018 verrattuna 21 000 euroa/ 14 %. Palvelumäärä kasvoi 415 suoritteella verrattuna talousarvioon verrattuna, mutta alitti edellisvuoden toteuman 150 suoritteella / 5,6 %. Kotisairaalan asiakasmäärät pysyivät lähes samana vuosina 2019 (343) ja 2018 (312).

	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus
ASIAKKAAT - PALVELUT (Palvelumäärä)	TP 2018	TP 2018	TP 2018	TA 2019	TA 2019	TA 2019	TP 2019	TP 2019	TP 2019
Kiuruvesi	1 429 369	8 699	164,31	1 271 833	8 393	151,53	1 359 535	9 012	150,86
POLIKLINIKOIDEN PALVELUT	884 817	6 528	135,54	850 891	6 400	132,95	771 998	6 255	123,42
ERIKOISLÄÄKÄRIEN VASTAANOTOT	652 673	5 295	123,26	638 823	5 157	123,87	573 975	4 965	115,60
GASTROENTEROLOGIAN PKL	139 886	575	243,28	137 013	604	226,84	128 942	566	227,81
NAISTENTAUTIEN VASTAANOTTO	53 578	397	134,96	37 131	335	110,84	38 972	526	74,09
LASTENTAUTIEN POLIKLINIKKA	38 679	261	148,20	37 924	304	124,75	30 109	198	152,07
LEIKKAUSTOIMINNAN PALVELUT	527 038	1 909	276,08	400 995	1 753	228,75	544 242	2 031	267,97
KOTISAIRAALA	17 514	262	66,85	19 947	240	83,11	43 295	726	59,63

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oman erikoissairaanhoidon erikoislääkäreiden vastaanottojen kustannukset toteutuivat 79 000 euroa /

9 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 113 000 euroa /

12,7 %: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen vähentymisestä. Palvelutarpeen määrä alitti arvioidun 145 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 273 suoritteella. Valinnanvapaus lisäsi erikoissairaanhoidon käyttöä (6255), joka ei kuitenkaan näy kokonaiskustannuksissa kasvuna.

Ulkopuolisen palveluntuottajan toiminta toimenpideyksikössä toteutui 143 000 euroa / 35,7 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 17 000 euroa / 3%: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 278 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 122 suoritteella. Palvelumäärän kasvu johtuu vastaanottokäyntien määrän kasvusta, toimenpiteiden määrä pysyessä vakiona edelliseen vuoteen verrattuna.

Kotisairaalan kustannukset toteutuivat 23 000 euroa / 117 % talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 26 000 euroa/ 147%: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 486 suoritteella johtuen kotikäyntien ja polikliinisten hoitojen lisääntymisillä ja edellisvuoden toteuman 464 suoritteella. Kotisairaalan asiakasmäärä kasvoi vuodesta 2018 (56) vuoteen 2019 (81).

ASIAKKAAT - PALVELUT (Palvelumäärä)	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus
Sonkajärvi	747 563	4 577	163,33	653 568	4 107	159,14	746 723	4 623	161,52
POLIKLINIKOIDEN PALVELUT	473 150	3 388	139,65	443 736	3 028	146,54	441 813	3 366	131,26
ERIKOISLÄÄKÄRIEN VASTAANOTOT	379 797	2 894	131,24	356 187	2 507	142,08	353 649	2 801	126,26
GASTROENTEROLOGIAN PKL	60 956	262	232,66	60 719	280	216,85	57 406	267	215,00
NAISTENTAUTIEN VASTAANOTTO	17 347	132	131,42	12 642	125	101,13	15 389	214	71,91
LASTENTAUTIEN POLIKLINIKKA	15 050	100	150,50	14 188	116	122,31	15 369	84	182,97
LEIKKAUSTOIMINNAN PALVELUT	262 659	993	264,51	192 399	879	218,88	288 860	1 028	280,99
KOTISAIRAALA	11 754	196	59,97	17 433	200	87,17	16 050	229	70,09

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oman erikoissairaanhoidon erikoislääkäreiden vastaanottojen kustannukset toteutuivat 2 000 euroa / 0,5 % a talusarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 31 000 euroa / 6,7 %: a.

Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 338 suoritteella ja alitti edellisvuoden toteuman 22 suoritteella. Palvelutarve oli arvioitua suurempi, kustannukset toteutuivat kuitenkin arvioidun mukaisesti ja suoritteita pienentyi 15 euroa/ 10 % talusarviossa 2019.

Ulkopuolisen palveluntuottajan toiminta toimenpideyksikössä toteutui 96 000 euroa / 50 % talusarviossa arvioitua suurempana. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli 26 000 euroa / 10 %: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 149 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 35 suoritteella. Palvelumäärän kasvu johtuu vastaanottokäyntien määrän kasvusta, toimenpiteiden määrä pysyessä vakiona edelliseen vuoteen verrattuna.

Kotisairaalan kustannukset toteutuivat 1400 euroa / 8 % talusarviossa arvioitua pienempänä. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli 4300 euroa/ 36 %: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta verrattuna vuoteen 2018. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 29 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 33 suoritteella. Kotisairaalan asiakasmäärä kasvoi vuodesta 2018 (38) vuoteen 2019 (40).

ASIAKKAAT - PALVELUT (Palvelumäärä)	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus
Vieremä	649 954	3 694	175,95	626 714	3 715	168,70	585 445	3 665	159,74
POLIKLINIKOIDEN PALVELUT	421 500	2 650	159,06	429 012	2 606	164,62	372 487	2 738	136,04
ERIKOISLÄÄKÄRIEN VASTAANOTOT	328 188	2 148	152,79	335 805	2 055	163,41	294 522	2 241	131,42
GASTROENTEROLOGIAN PKL	53 384	228	234,14	59 007	257	229,60	50 046	228	219,50
NAISTENTAUTIEN VASTAANOTTO	22 886	171	133,84	17 178	156	110,12	13 532	184	73,54
LASTENTAUTIEN POLIKLINIKKA	17 041	103	165,45	17 022	138	123,35	14 386	85	169,25
LEIKKAUSTOIMINNAN PALVELUT	212 499	787	270,01	168 408	779	216,18	203 469	754	269,95
KOTISAIRAALA	15 955	257	62,08	29 294	330	88,77	9 489	173	54,85

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oman erikoissairaanhoidon erikoislääkäreiden vastaanottojen kustannukset toteutuivat 56 000 euroa / 13 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 49 000 euroa / 11,6 %: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen vähentymisestä. Palvelutarpeen määrä ylitti arvioidun 132 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 88 suoritteella. Palvelutarve oli arvioitua suurempi, kustannukset toteutuivat arvion mukaisesti ja suoritehinta pienentyi 28,5 euroa/ 10 % talousarviossa 2019 ja 21 euroa/ -13% talousarviossa 2018.

Ulkopuolisen palveluntuottajan toiminta toimenpideyksikössä toteutui 35 000 euroa / 20 % talousarviossa arvioitua suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 19 000 euroa / 20 %: a. Kustannusten kasvu johtui yksikköhinnan kasvusta 53 euroa/ 25% talousarviossa 2019. Palvelutarpeen määrää alitti arvioidun 25 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 33 suoritteella.

Kotisairaaan kustannukset toteutuivat 20 000 euroa/67 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 6 500 euroa / 40 %: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen vähentymisestä. Palvelutarpeen määrää alitti arvioidun 157 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 84 suoritteella. Kotisairaaan asiakasmäärä kasvoi kuitenkin vuodesta 2018 (24) vuoteen 2019 (31).

	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus	Kustannus	Palvelu- määrä	Yksikkö- kustannus
ASIAKKAAT - PALVELUT (Palvelumäärä)	TP 2018	TP 2018	TP 2018	TA 2019	TA 2019	TA 2019	TP 2019	TP 2019	TP 2019
Muut kunnat	736 715	3 901	521,77	719 859	4 170	487,72	697 724	3 504	540,79
POLIKLINIKOIDEN PALVELUT	379 321	2 707	140,13	424 659	2 905	146,81	326 002	2 303	141,56
ERIKOISLÄÄKÄRIEN VASTAANOTOT	311 347	2 273	136,98	355 463	2 409	147,56	274 308	1 912	143,47
GASTROENTEROLOGIAN PKL	29 695	128	231,99	26 414	116	227,71	25 298	127	199,20
NAISTENTAUTIEN VASTAANOTTO	31 450	258	121,90	35 828	323	110,92	21 393	235	91,03
LASTENTAUTIEN POLIKLINIKKA	6 830	48	142,28	6 954	57	122,00	5 003	29	172,51
LEIKKAUSTOIMINNAN PALVELUT	350 505	1 048	334,45	278 816	1 040	268,09	363 851	1 062	342,61
KOTISAIRAALA	6 889	146	47,19	16 384	225	72,82	7 871	139	56,63

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oman erikoissairaanhoidon erikoislääkäreiden vastaanottojen kustannukset toteutuivat 98 000 euroa / 23 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 53 000 euroa /

14 %: a. Erikoislääkäreiden vastaanottojen ulkokuntamyyniti toteutui 375 000 euroa/ 15 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 64 000 euroa /12 %: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen vähentymisestä. Palvelutarpeen määrää alitti arvioidun 602 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 404 suoritteella.

Toimenpideyksikön kustannukset toteutuivat 85 000 euroa / 30 % talousarviossa arvioitua suurempana. Lisäystä vuoteen 2018 verrattuna oli 13 000 euroa / 3,8 %: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta. Palvelutarpeen määrää ylitti arvioidun 22 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 22 suoritteella.

Kotisairaaan kustannukset toteutuivat 8 000 euroa / 52%:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli 1 000 euroa / 14 %: a. Kustannusten pieneminen johtui palvelutarpeen laskusta. Palvelutarpeen määrää alitti arvioidun 86 suoritteella ja edellisvuoden toteuman 7 suoritteella.

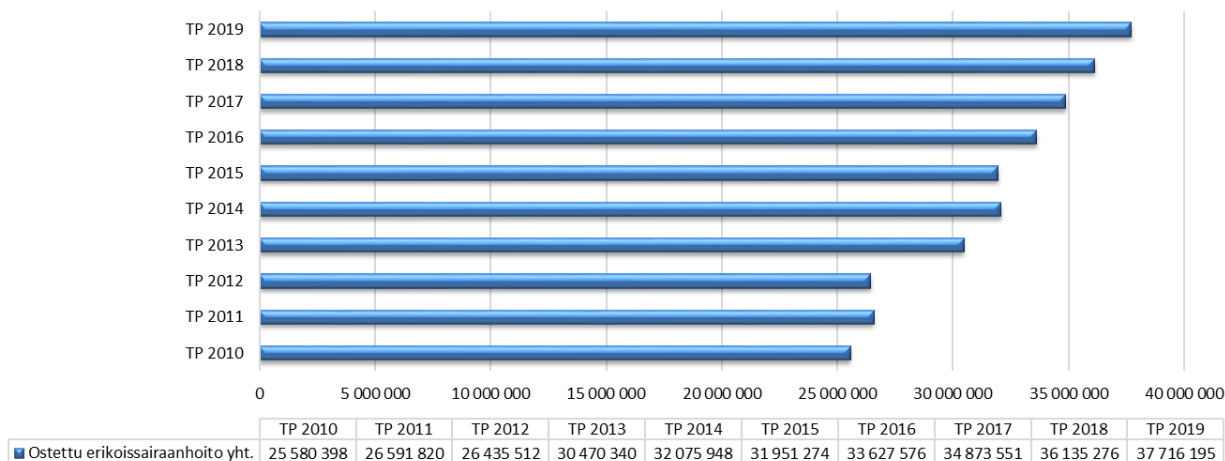
Kotisairaaan asioivat ulkotalalaiset olivat pääasiassa polikliinisiä potilaita. Ulkotalalaisia asiakkaita vähenivät vuodesta 2018 (44) vuoteen 2019 (37).

2.8.5 Ostettu erikoissairaanhoito

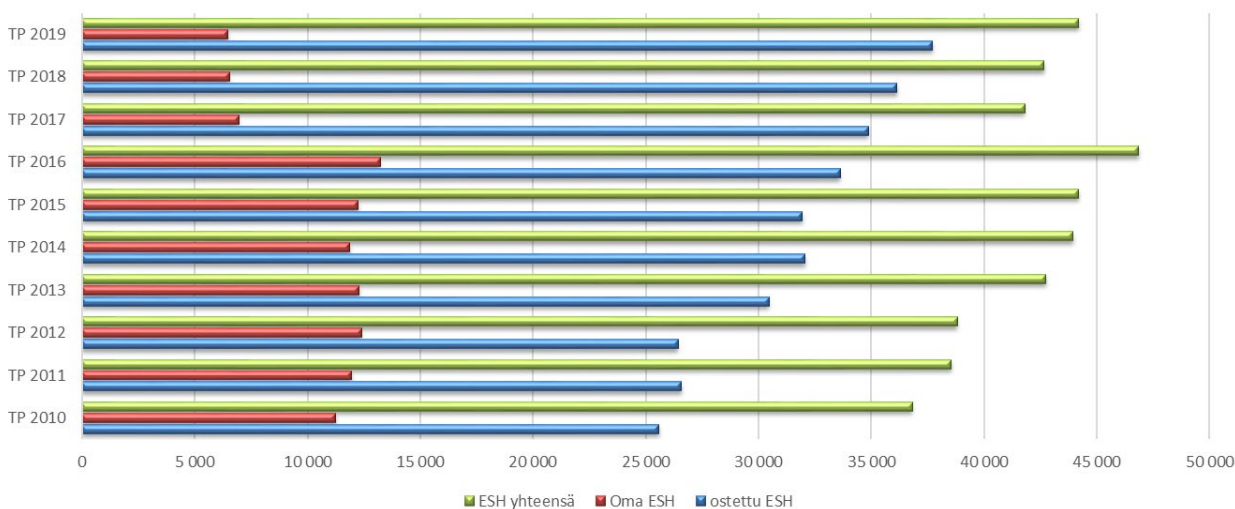
Palvelun sisältö:

Erikoissairaanhoidon ostot Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä ja muilta kunnilta/kuntayhtymiltä. Sairaanhoitopiirin ostot pitävät sisälleen sekä käyttöön perustuvan hoitopalveluiden oston että asukasluvuun perustuvat kuntien jäsenmaksuosuudet.

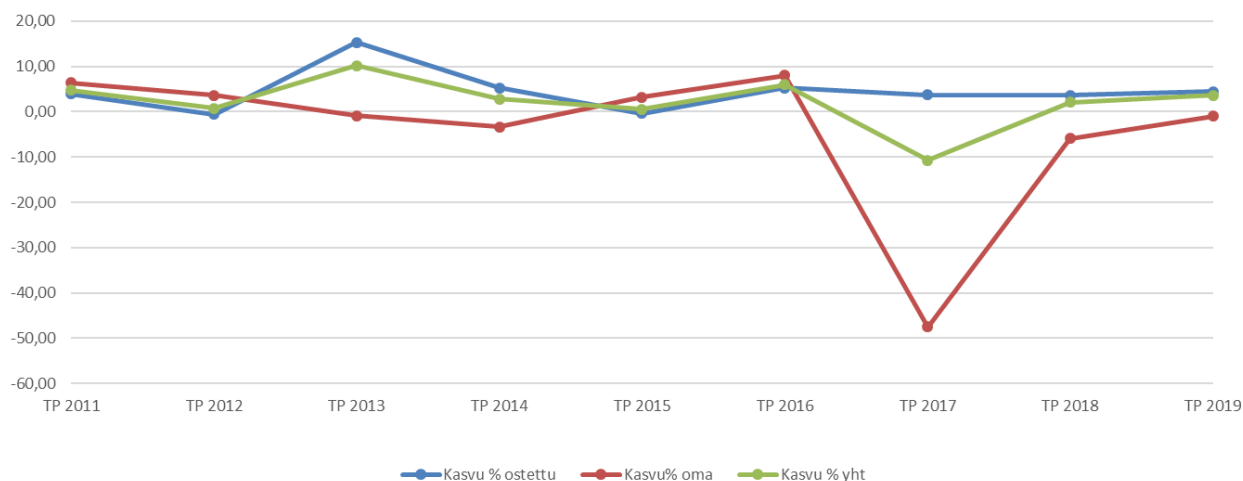
Ostettu erikoissairaanhoito 2010-2019 kaikki kunnat

**Ostettu ja oma erikoissairaanhoito
TP 2010 - 2019**

Ostetun ja oman erikoissairaanhoidon kustannusten muutos TP2011- TP 2019

Ostettu erikoissairaanhoito Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Erikoissairaanhoito							
Toimintakulut	€	-36 135 276	-35 300 000	-37 565 000	-37 716 195	0	4
Netto	€	-36 135 276	-35 300 000	-37 565 000	-37 716 195	0	4
Erikoissairaanhoito omalta sairaanhoitopiiriltä							
Toimintakulut	€	-35 381 218	-35 060 000	-36 410 000	-36 519 846	0	3
Netto	€	-35 381 218	-35 060 000	-36 410 000	-36 519 846	0	3
Erikoissairaanhoito sairaanhoitopiirin ulkopuolelta							
Toimintakulut	€	-754 058	-240 000	-1 155 000	-1 196 349	4	59
Netto	€	-754 058	-240 000	-1 155 000	-1 196 349	4	59

Tuottajan viesti tilaajalle:

Ostetun esh:n kokonaiskustannukset toteutuivat 2 416 000 euroa/7%:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 150 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 1 581 000 euroa/4 %: a. Omalta sairaanhoitopiiriltä ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 1 459 000 euroa/4%:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 109 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 1 138 000 euroa/ 3%: a. Sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 960 000 euroa talousarviossa arvioitua suurempana ja 41 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 442 000 euroa/ 59%: a.

Kuntayhtymän käytettävissä olevin keinoin kustannuksiin vaikuttaminen on erittäin haastavaa, koska kustannukset aiheutuvat väestön sairastuvuudesta, siitä johtuvasta palvelutarpeesta sekä sairaanhoitopiirin sisäisestä kustannusrakenteesta. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö (Kainuu) on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaisesti. Kokonaisuutena muualta ostettu esh on sisältänyt potilaan poliklinikkakäynnit, leikkauksen ja osaston hoitopäivät.

Ostettu erikoissairaanhoito Iisalmi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Erikoissairaanhoito							
Toimintakulut	€	-20 031 111	-19 500 000	-21 031 000	-21 270 135	1	6
Netto	€	-20 031 111	-19 500 000	-21 031 000	-21 270 135	1	6
Erikoissairaanhoito omalta sairaanhoitopiiriltä							
Toimintakulut	€	-19 623 949	-19 380 000	-20 375 000	-20 639 241	1	5
Netto	€	-19 623 949	-19 380 000	-20 375 000	-20 639 241	1	5
Erikoissairaanhoito sairaanhoitopiirin ulkopuolelta							
Toimintakulut	€	-407 162	-120 000	-656 000	-630 895	-4	55
Netto	€	-407 162	-120 000	-656 000	-630 895	-4	55

Tuottajan viesti tilaajalle:

Ostetun esh:n kokonaiskustannukset toteutuivat 1 770 000 euroa/8 %:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 239 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 1 239 000 euroa/6 %: a. Omalta sairaanhoitopiiriltä ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 1 259 000 euroa/6%:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 264 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 1 016 000 euroa/ 5%: a. Sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 510 000 euroa talousarviossa arvioitua suurempana ja 25 000 euroa muutettua talousarviota pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 220 000 euroa/55%: a.

Kuntayhtymän käytettävissä olevin keinoin kustannuksiin vaikuttaminen on erittäin haastavaa, koska kustannukset aiheutuvat väestön sairastuvuudesta, siitä johtuvasta palvelutarpeesta sekä sairaanhoitopiirin sisäisestä kustannusrakenteesta. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö (Kainuu) on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaisesti. Kokonaisuutena muualta ostettu esh on sisältänyt potilaan poliklinikkakäynnit, leikkauksen ja osaston hoitopäivät.

Hoitojaksot SHP: n osastoilla vähenivät (-56 hoitojaksoa/-2,5%), samoin hoitopäivät (-281 hpv/-3%:a) vuoteen 2018 verrattuna. Poliklinikkakäynnit sen sijaan lisääntyivät (209 käyntiä/1,2%:a). Leikkaukset pysyivät edellisvuoden tasolla (+34 leikkausta/4,4%:a), samoin kuin päivystysleikkaukset. Läheteiden määrä väheni (-86 lähetettä/1,8%:a) vuoden aikana, samoin päivystysläheteiden osalta (-2%:a).

Sairaanhoitopiirin palveluiden tarve ja siten myös kustannukset kasvoivat vuoden takaiseen verrattuna oleellisesti seuraavissa yksiköissä: Neurokeskus (+480 000 €), syöpäkeskus (+408 000€), psykiatria (+387 000 €), Kirurgia (+148 000 €) ja Aistinelinsairaudet (+125 000€). Vastaavasti palveluiden tarve ja kustannukset laskivat seuraavissa yksiköissä: Ortopedia /käsikirurgia (-589 000€) Medisiininen keskus (-400 000€), naistentaudit (-185 000€) ja päivystys (-74 000€).

Ostettu erikoissairaanhoito Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Erikoissairaanhoito							
Toimintakulut	€	-8 572 016	-8 600 000	-9 245 000	-9 039 494	-2	5
Netto	€	-8 572 016	-8 600 000	-9 245 000	-9 039 494	-2	5
Erikoissairaanhoito omalta sairaanhoitopiiriltä							
Toimintakulut	€	-8 420 681	-8 540 000	-9 005 000	-8 801 465	-2	5
Netto	€	-8 420 681	-8 540 000	-9 005 000	-8 801 465	-2	5
Erikoissairaanhoito sairaanhoitopiirin ulkopuolelta							
Toimintakulut	€	-151 335	-60 000	-240 000	-238 029	-1	57
Netto	€	-151 335	-60 000	-240 000	-238 029	-1	57

Tuottajan viesti tilaajalle:

Ostetun esh:n kokonaiskustannukset toteutuivat 440 000 euroa/5 %:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 206 000 euroa muutettua talousarviota pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 467 000 euroa/ 5%: a. Omalta sairaanhoitopiiriltä ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 260 000 euroa/3%:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 204 000 euroa muutettua talousarviota pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 380 000 euroa/ 5%: a. Sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 178 000 euroa talousarviossa arvioitua suurempana ja 2 000 euroa muutettua talousarviota pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 87 000 euroa/57%: a.

Kuntayhtymän käytettävissä olevin keinoin kustannuksiin vaikuttaminen on erittäin haastavaa, koska kustannukset aiheutuvat väestön sairastuvuudesta, siitä johtuvasta palvelutarpeesta sekä sairaanhoitopiirin sisäisestä kustannusrakenteesta. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö (Kainuu) on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaista on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden tutkimuskeskukseen mukaisesti. Kokonaisuutena muualta ostettu esh on sisältänyt potilaan poliklinikkakäynnit, leikkauksen ja osaston hoitopäivät.

Hoitojaksot SHP: n osastoilla pysyivät samana vuodesta 2018 (-9 hoitojaksoa/0,9%:a) ja hoitopäivät lisääntyivät (+138 hpv/ 3,8%:a). Poliklinikkakäyntejä oli edellisvuotta enemmän (371 käyntiä/5%:a). Leikkaukset lisääntyivät hieman (+22 leikkausta/+17%) ja päivystysleikkausten määrä väheni hieman (-18 päivystysleikkausta/10%:a) edellisestä vuodesta. Läheteiden määrä pysyi edellisvuoden tasolla (-38 lähetettä/-2%:a) ja päivystysläheteiden osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, 5%.

Sairaanhoitopiirin yksiköittäin katsottuna palveluiden tarve ja siten myös kustannukset kasvoivat vuoden takaiseen verrattuna oleellisesti seuraavissa yksiköissä: Kirurgia (+268 000€), Syöpäkeskus (+145 000 €), Medisiininen keskus (+138 000 €). Vastaavasti palveluiden tarve ja kustannukset laskivat seuraavissa yksiköissä: Neurokeskus (-247 000€), Lasten ja nuorten osaamiskeskus (-197 000€), Ortopedia, traumatologia ja käsikirurgia (-90 000 €), Aistinelinsairaudet (-69 000 €) ja Kuntoutus (-58 000€).

Ostettu erikoissairaanhoito Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Erikoissairaanhoito							
Toimintakulut	€	-4 206 192	-3 900 000	-4 318 000	-4 318 622	0	3
Netto	€	-4 206 192	-3 900 000	-4 318 000	-4 318 622	0	3
Erikoissairaanhoito omalta sairaanhoitopiiriltä							
Toimintakulut	€	-4 116 839	-3 875 000	-4 175 000	-4 158 443	0	1
Netto	€	-4 116 839	-3 875 000	-4 175 000	-4 158 443	0	1
Erikoissairaanhoito sairaanhoitopiirin ulkopuolelta							
Toimintakulut	€	-89 353	-25 000	-143 000	-160 179	12	79
Netto	€	-89 353	-25 000	-143 000	-160 179	12	79

Tuottajan viesti tilaajalle:

Ostetun esh:n kokonaiskustannukset toteutuivat 418 000 euroa/10 %:a talousarviossa arvioitua suurempana ja muutetun talousarvion mukaisesti. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 112 000 euroa/ 3%: a. Omalta sairaanhoitopiiriltä ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 280 000 euroa/7%:a talousarviossa arvioitua suurempana ja 17 000 euroa muutettua talousarviota pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 42 000 euroa/ 1%: a. Sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 125 000 euroa talousarviossa arvioitua suurempana ja 17 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 71 000 euroa/79%: a.

Kuntayhtymän käytettävissä olevin keinoin kustannuksiin vaikuttaminen on erittäin haastavaa, koska kustannukset aiheutuvat väestön sairastuvuudesta, siitä johtuvasta palvelutarpeesta sekä sairaanhoitopiirin sisäisestä kustannusrakenteesta. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö (Kainuu) on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaita on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden keskuksen mukaisesti. Kokonaisuutena muualta ostettu esh on sisältänyt potilaan poliklinikkakäynnit, leikkauksen ja osaston hoitopäivät.

Hoitojaksot SHP: n osastoilla vähenivät vuodesta 2018 (-17 hoitojaksoa/ -3,6%) ja hoitopäivät kasvoivat (18hvp/ 1%:a). Poliklinikkakäyntejä oli edellisvuotta vähemmän (-132 käyntiä/-3,8%:a). Leikkausten määrä pysyi samana ja päivystysleikkausten määrä väheni (-12 leikkausta /-11%:a). Läheteiden määrä väheni (-116 lähetettä/12,4%:a), päivystysläheteiden määrä nousi hieman (7 lähetettä/ 3 %:a).

Sairaanhoitopiirin yksiköittäin katsottuna palveluiden tarve ja siten myös kustannukset kasvoivat vuoden takaiseen verrattuna oleellisesti seuraavissa yksiköissä: Sydänkeskus (+293 000€), Kirurgia (+211 000 €), Medisiininen keskus (+130 000 €). Vastaavasti palveluiden tarve ja kustannukset laskivat seuraavissa yksiköissä: Ortopedia /käsi- ja jalkakirurgia (-244 000 €), Lasten ja nuorten osaamiskeskus (-248 000€), Naistentaudit ja synnytykset (-96 000€).

Ostettu erikoissairaanhoidon Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Erikoissairaanhoidon							
Toimintakulut	€	-3 325 958	-3 300 000	-2 971 000	-3 087 943	4	-7
Netto	€	-3 325 958	-3 300 000	-2 971 000	-3 087 943	4	-7
Erikoissairaanhoidon omalta sairaanhoitopiiriltä							
Toimintakulut	€	-3 219 750	-3 265 000	-2 855 000	-2 920 697	2	-9
Netto	€	-3 219 750	-3 265 000	-2 855 000	-2 920 697	2	-9
Erikoissairaanhoidon sairaanhoitopiirin ulkopuolelta							
Toimintakulut	€	-106 208	-35 000	-116 000	-167 246	44	57
Netto	€	-106 208	-35 000	-116 000	-167 246	44	57

Tuottajan viesti tilaajalle:

Ostetun esh:n kokonaiskustannukset toteutuivat 213 000 euroa/-6%:a talousarviossa arvioitua pienempänä ja 116 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 238 000 euroa/- 7%: a. Omalta sairaanhoitopiiriltä ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 345 000 euroa/-11%:a talousarviossa arvioitua pienempänä ja 65 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 299 000 euroa/-9%: a. Sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostetun esh:n kustannukset toteutuivat 130 000 euroa talousarviossa arvioitua suurempana ja 51 000 euroa muutettua talousarviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 61 000 euroa/57%: a.

Kuntayhtymän käytettävissä olevin keinoin kustannuksiin vaikuttaminen on erittäin haastavaa, koska kustannukset aiheutuvat väestön sairastuvuudesta, siitä johtuvasta palvelutarpeesta sekä sairaanhoitopiirin sisäisestä kustannusrakenteesta. Muualta ostetun erikoissairaanhoidon käyttö (Kainuu) on lisääntynyt vuoden 2019 aikana, koska osa asiakkaita on käyttänyt mahdollisuuttaan valita hoitopaikkansa Terveystieteiden keskuksen mukaisesti. Kokonaisuutena muualta ostettu esh on sisältänyt potilaan poliklinikkakäynnit, leikkauksen ja osaston hoitopäivät.

Hoitojaksot SHP: n osastoilla vähenivät vuodesta 2018 (-81 hoitojaksoa/ -20,6%), samoin hoitopäivät vähenivät reilusti (584 hvp/ -35,9%:a). Poliklinikkakäyntejä oli edellisvuotta enemmän (-113 käyntiä/ -4,2%:a). Leikkaukset lisääntyivät hieman (12 leikkausta/9,4%:a), päivystysleikkausten määrän pysyessä samana. Läheteiden määrä väheni (-41 lähetettä/-5,8%:a) ja päivystysläheteiden määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna, -10%: a.

Sairaanhoitopiirin yksiköittäin katsottuna palveluiden tarve ja siten myös kustannukset kasvoivat vuoden takaiseen verrattuna oleellisesti seuraavissa yksiköissä: Sydänkeskus (+42 000€). Vastaavasti palveluiden tarve ja kustannukset laskivat seuraavissa yksiköissä: Naistentaudit ja synnytykset (-148 000 €), Syöpäkeskus (-131 000€), Kirurgia (-112 000 €), Lasten ja nuorten osaamiskeskus (-94 000€) ja Psykiatria (-36 000€).

2.8.6 Hoito- ja hoivapalvelut

Palvelun sisältö

Omaishoito

Kotihoito: kotihoito, kotihoidon ostopalvelu, sotainvalidien ja -veteraanien kotiin annettavat palvelut, hoitotarvikejakelu, kotihoidon tukipalvelut, muistipoliklinikka ja muistivastaanotto.

Maksuton hoitotarvikejakelu

Päivätoiminta

Tehostettu palveluasuminen: oma tuotanto ja yksityiset toimijat

Tavallinen palveluasuminen: oma tuotanto ja yksityiset toimijat

Pitkäaikaishoitopaikat: Palvelukeskus Kirkonsalmi.

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen: oma tuotanto ja yksityinen tuotanto.

Lyhyt kuvaus:

Hoito- ja hoivapalveluiden tavoitteena on edistää ikäihmisten selviytymistä, toimintakykyä ja omatoimisuutta ensisijaisesti heidän omilla kodeillaan. Ikäihmisille, jotka eivät kuntoutuksen ja palveluiden turvin tule toimeen omassa kodissaan, järjestetään hoitopaikka sosiaalihuoltolain mukaisista asumispalveluyksiköistä.

Hoito- ja hoivapalveluihin kuuluvat:

Kotihoidon asiakasneuvonta Ohjuri toimii seudullisena matalankynnyksen neuvontapisteenä ja ensikontaktina kotihoidon palveluihin. Asiakkaiden palvelut perustuvat palvelutarpeen arvioinnille ja yksilöllisille hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmille yhteen sovitamalla asiakaslähtöisestä yksityisen, kolmannen sektorin ja kuntayhtymän palvelut.

Kotihoito ja tukipalvelut, kuten ateria-, kylvytys- ja turvapalvelut. Kotihoito koostuu kotisairaanhoidosta ja kotipalvelusta asiakkaan tarpeen mukaisesti. Kotihoidon yöpartio mahdollistaa tarvittavan avun 24/7. Kotihoitoa järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaan joko tilapäisenä tai säännöllisenä kotihoitona. Säännöllisestä kotihoidosta puhutaan, kun kotihoito käy asiakkaan luona vähintään kaksi kertaa viikossa säännöllisesti. Tilapäistä kotihoitoa asiakas voi valita omalla toimintatavalla tai vaihtoehtoisesti palvelusetelin kautta. Tukipalvelut on järjestetty ostopalveluina. Kotikuntoutus on osa kotihoitoa.

Päivätoiminta, jonka tarkoituksena on tukea sosiaalisia kontakteja sekä tarjota kuntouttavaa toimintaa ja virikkeitä.

Kotikuntoutus on kuntoutuspalveluiden ja kotihoidon yhteistyötä, jossa kartoitetaan kotihoidon asiakkaan voimavaroja, edistetään toimintakykyä ja omatoimisuutta. Asiakkaan kuntouttaminen tapahtuu asiakkaan kotona eli ympäristössä, jossa hänen elää ja toimii.

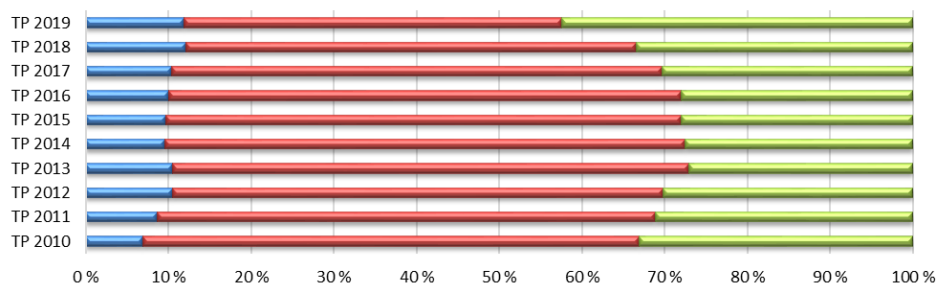
Omaishoidon tuki on palvelukokonaisuus, joka muodostuu hoitopalkkiosta, tarvittavista palveluista hoidettavalle sekä omaishoitajan tukemisesta. Omaishoitajan tukemista ovat mm. sijaishoito omaishoitajan vapaan aikana, joka mahdollistuu omilla yksiköissä, palvelusetelillä ostopalveluyksiköissä tai toimeksiantosopimuksena läheisten tai tuttavien avustamana sekä muina kotiin annettavina palveluina.

Asumispalvelut, jotka on tarkoitettu hoivaa ja huolenpitoa ympäri vuorokauden tarvitseville ikäihmisille, joiden ei ole enää mahdollista asua omassa kodissaan. Asumispalveluilla tarkoitetaan sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelua joko tehostetussa palveluasumisessa tai laitoshoidossa.

SAS (= selvittä, arvioi, sijoita) on moniammatillinen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöryhmä, joka arvioi asiakkaiden jatkohoitotarpeen ja tekee myös sijoituspäätöksiä.

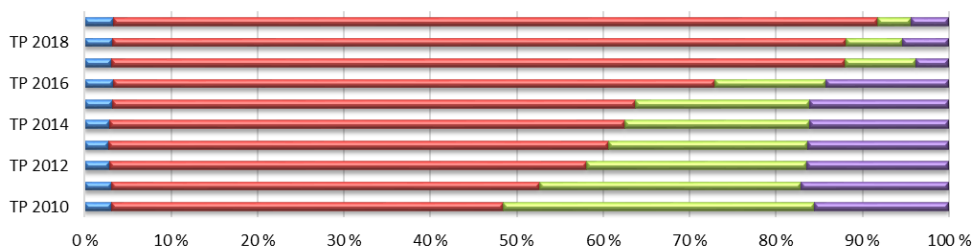

Hoito- ja hoiva, asiakkaat 2010-2019 kaikki kunnat

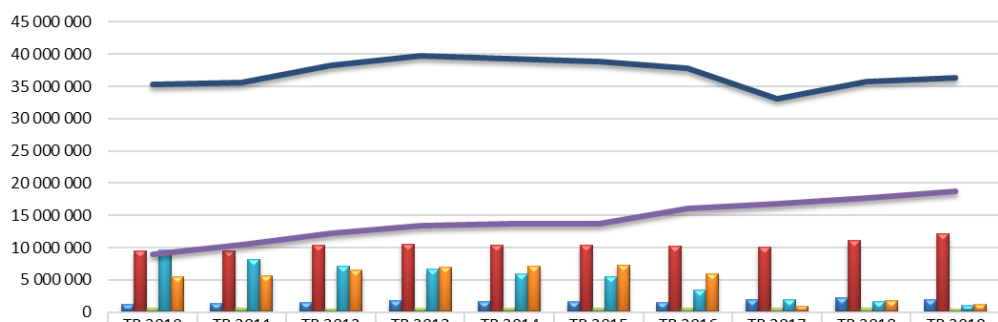
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Omaishoidon tuen asiakkaat	263	291	367	344	307	291	283	266	301	316
Kotihoidon asiakkaat	2 298	2 026	2 086	2 063	2 028	1 877	1 766	1 526	1 354	1 217
Kotihoito, asiakkaat hoito- ja palvelusuunnitelman piirissä	1 266	1 050	1 061	895	887	846	796	782	834	1 129

Hoito- ja hoiva, hoitopäivät 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Päiväkeskushoitopäivät	7 623	7 641	6 986	6 722	7 032	7 448	7 065	5 871	6 208	6 464
Tehostettu palveluasuminen hoitopäivät	109 508	121 401	135 214	140 662	143 775	139 998	149 699	161 219	162 445	170 108
Pitkäaikaishoitopäivät	87 220	74 226	62 431	55 906	51 787	46 540	27 720	15 632	12 645	7 365
Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoitopäivät	37 511	41 852	40 266	39 779	38 717	37 266	30 437	7 124	10 141	8 382

Hoito- ja hoiva, kustannukset 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Omaishoidon tuki	1 184 931	1 373 427	1 527 280	1 740 886	1 643 564	1 565 571	1 536 614	1 918 565	2 166 819	1 983 528
Kotihoito	9 454 060	9 460 592	10 356 610	10 579 717	10 374 970	10 358 735	10 286 648	10 073 548	11 046 488	12 152 332
Päiväkeskushoito	597 232	560 954	520 242	536 181	547 288	565 943	584 234	609 887	602 902	477 973
Pitkäaikaishoitohoito	9 652 896	8 181 505	7 038 956	6 630 257	5 860 706	5 524 619	3 440 063	1 892 864	1 670 484	974 683
Akuutti-, kuntoutus- ja lyhytaikaishoito	5 486 051	5 641 190	6 480 070	7 028 359	7 110 982	7 203 315	5 957 255	922 363	1 711 566	1 229 992
Tehostettu palveluasuminen	9 001 890	10 435 779	12 283 209	13 372 154	13 711 266	13 657 829	16 007 557	16 856 615	17 645 294	18 693 697
Hoito ja hoiva yhteensä	35 377 060	35 653 448	38 206 368	39 740 372	39 248 776	38 876 013	37 812 373	33 041 682	35 775 110	36 411 944

Hoito- ja hoivapalvelut Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talous arvio (Valtuusto) 2019	Talous arvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös / TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Hoito- ja hoivapalvelut							
Tuotot	€	9 255 856	9 445 720	9 445 720	9 716 508	3	5
Toimintakulut	€	-44 928 973	-45 000 035	-45 531 693	-46 018 063	1	2
Poistot	€	-101 994	-131 240	-131 240	-110 388	-16	8
Netto	€	-35 775 110	-35 685 554	-36 217 213	-36 411 944	1	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-35 775 110	-35 685 554	-36 217 213	-36 411 944	1	2
Kulut / 75 vuotta täyttänyt asukas	€	-10 378	-10 401	-10 524	-10 544	0	2
Asiakas- ja palveluohjaus							
Tuotot	€	0	600	600	1 003	67	
Toimintakulut	€	0	-683 733	-683 733	-623 462	-9	
Netto	€	0	-683 133	-683 133	-622 459	-9	
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	-683 133	-683 133	-622 459	-9	
Avopalvelut							
Tuotot	€	15 621	20 100	20 100	13 660	-32	-13
Toimintakulut	€	-280 723	-262 654	-262 654	-244 792	-7	-13
Netto	€	-265 102	-242 554	-242 554	-231 132	-5	-13
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-265 102	-242 554	-242 554	-231 132	-5	-13
Kulut / käynti	€	-132	-119	-119	-129	8	-3
Omais hoidon tuki							
Toimintakulut	€	-2 166 819	-2 207 719	-2 227 719	-1 990 076	-11	-8
Netto	€	-2 166 819	-2 207 719	-2 227 719	-1 983 528	-11	-8
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 166 819	-2 207 719	-2 227 719	-1 983 528	-11	-8
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	301	319	319	316	-1	5
Kulut / asiakas	€	-7 199	-6 921	-6 983	-6 298	-10	-13
RAVA-keskiarvo		3	3	3	3	2	1
Peittävyys, 75 vuotta täyttäneet	%	5	6	6	6	-9	4
Kotiin annettavat palvelut yhteensä							
Tuotot	€	3 039 704	3 145 572	3 121 273	3 407 451	9	12
Toimintakulut	€	-14 155 422	-13 849 318	-13 917 845	-14 424 789	4	2
Poistot	€	-25 037	-49 238	-49 238	-55 368	12	121
Netto	€	-11 140 755	-10 752 984	-10 845 810	-11 072 706	2	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-11 140 755	-10 752 984	-10 845 810	-11 072 706	2	-1
Päivätoiminta							
Tuotot	€	117 823	130 400	130 400	137 652	6	17
Toimintakulut	€	-720 725	-601 350	-601 350	-615 625	2	-15
Netto	€	-602 902	-470 950	-470 950	-477 973	1	-21
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-602 902	-470 950	-470 950	-477 973	1	-21
Toimintapäivät yhteensä	kpl	6 208	5 957	5 957	6 464	9	4
Kotihoito ja tukipalvelut							
Tuotot	€	2 921 881	3 015 172	2 990 873	3 269 799	9	12
Toimintakulut	€	-13 434 697	-13 247 968	-13 316 495	-13 809 164	4	3
Poistot	€	-25 037	-49 238	-49 238	-55 368	12	121
Netto	€	-10 537 853	-10 282 034	-10 374 860	-10 594 733	2	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-10 537 853	-10 282 034	-10 374 860	-10 594 733	2	1
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	1 354	1 815	1 815	1 217	-33	-10
Kulut / asiakas	€	-9 941	-7 326	-7 364	-11 392	55	15
Kotihoito							
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	821	1 323	1 323	1 129	-15	38
RAVA-keskiarvo		2	3	3	2	-9	9
Tavallinen palveluasuminen							
Tuotot	€	80 412	81 650	81 650	82 389	1	2
Toimintakulut	€	-194 411	-210 176	-210 176	-185 376	-12	-5
Netto	€	-113 998	-128 526	-128 526	-102 987	-20	-10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-113 998	-128 526	-128 526	-102 987	-20	-10
Hoitopäivät yhteensä	pv	0	0	0	3 407		
Kulut / hoitopäivä	€				-54		
Perhehoito							
Tuotot	€	1 790	2 000	2 000	5 070	154	183
Toimintakulut	€	-15 636	-12 293	-12 293	-19 446	58	24
Netto	€	-13 847	-10 293	-10 293	-14 376	40	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-13 847	-10 293	-10 293	-14 376	40	4
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	3	2	2	4	100	33
Kulut / asiakas	€	-5 212	-6 147	-6 147	-4 861	-21	-7
Hoitopäivät yhteensä	pv	101	300	300	152	-49	50

Tehostettu palveluasuminen							
Tuotot	€	5 573 512	5 886 254	5 910 552	5 875 269	-1	5
Toimintakulut	€	-24 857 473	-25 377 021	-25 815 015	-25 746 198	0	4
Poistot	€	-72 899	-80 449	-80 449	-52 761	-34	-28
Netto	€	-19 356 860	-19 571 216	-19 984 911	-19 923 689	0	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-19 356 860	-19 571 216	-19 984 911	-19 923 689	0	3
Hoitopäivät yhteensä	pv	172 586	181 339	181 339	178 490	-2	3
Kulut / hoitopäivä	€	-144	-140	-143	-145	1	0
RAVA-keskiarvo		3			4		2
Peittävyys 75 vuotta täyttäneet, hoitopäivät	%	10	10	10	10	-4	-1
Laitos hoito							
Pitkäaikainen laitos hoito							
Tuotot	€	508 365	291 545	291 545	302 738	4	-40
Toimintakulut	€	-2 174 792	-1 289 840	-1 294 977	-1 275 162	-2	-41
Poistot	€	-4 057	-1 553	-1 553	-2 259	45	-44
Netto	€	-1 670 484	-999 848	-1 004 986	-974 683	-3	-42
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 670 484	-999 848	-1 004 986	-974 683	-3	-42
Hoitopäivät yhteensä	pv	12 645	8 019	8 019	7 365	-8	-42
Kulut / hoitopäivä	€	-172	-161	-162	-173	7	1
Hoitotarvikejakelu							
Tuotot	€	36 453	18 000	18 000	22 380	24	-39
Toimintakulut	€	-1 083 697	-1 107 281	-1 107 281	-1 508 763	36	39
Netto	€	-1 047 244	-1 089 281	-1 089 281	-1 486 383	36	42
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 047 244	-1 089 281	-1 089 281	-1 486 383	36	42

Tuottajan viesti tilaajalle:

Hoito- ja hoivapalvelujen kaikkien kuntien vuoden 2019 talousarvion kustannukset toteutuivat 726 000 € / 2,0 % arvioitua suurempina. Ylitys johtui hoitotarvikejakelun kustannusten kasvusta 397 000 € / 36,5 %, tehostetun palveluasumisen kasvusta 353 000 € / 1,8 % ja kotihoidon kustannusten kasvusta 300 000 € / 2,9 % arvioon verrattuna. Kasvua vuoden 2018 kustannuksiin oli 637 000 € / 1,8 %.

Jäsenkuntien maksuosuuksien kasvu kohdistui lisälmelle 80 000 € / 0 %, Kiuruvedelle 532 000 € / 6 % ja Vieremälle 237 000 € / 6 %.

Kaikkien kuntien osalta palvelujen peittävyysluvut (%) 75 vuotta täyttäneistä toteutuivat lähes tavoitteiden mukaisesti ja vahvistivat kotihoidon ensisijaisuutta palveluna. Kotihoidon peittävyys kasvoi muissa kunnissa paitsi lisälmässä. Tehostetun palveluasumisen peittävyys ylittää valtakunnalliset tavoitteet jokaisen kunnan kohdalla. Säännöllisen kotihoidon peittävyydestavoite (13%) toteutui arvioitua pienempänä lisälmässä 2 % ja arvioitua suurempana Kiuruvedellä 2 % ja Sonkajärvellä 5 %. Palvelut kohdentuivat kaikkien asiakkaiden osalta 96 % toimintakykyä ja palvelutarvetta vastaavasti (RAVA). Hoito- ja hoivapalvelujen saatavuus toteutui tavoitteiden mukaisesti. Palvelut järjestettiin kotihoidon asiakkaille 93 % ja tehostetussa palveluasumisessa 61 % kuntayhtymän omana tuotantona.

Taulukko 1. Hoito- ja hoivapalvelujen peittävyys % 75 vuotta täyttäneillä TP 2019.

	STM 2013 %	SOTE %	KAIKKI KUNNAT %	IISALMI %	KIURUVESI %	SONKAJÄRVI %	VIEREMÄ %
KOTONA ASUVAT	≥ 92	≥ 92	90	90	90	90	88
OMAISHOIDON TUEN PIIRISSÄ	6 - 7	≥ 7	6	7	6	6	6
SÄÄNNÖLLISEN KOTIHOIDON PIIRISSÄ	13 - 14	≥ 14	13	11	15	18	13
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN *	6 - 7	≤ 7	10	10	10	10	12
PITKÄAIKAISLAITOSHOIDOSSA	1 - 2	0	0,4	0,8	0	0	0
* palveluasuminen ei sisälly lukuihin							

Asiakas- ja palveluohjaus

Palvelujen kohdentuminen toimintakyvyn ja hoidon tarpeen arvioinnin perusteella (RAVA) parani edellisiin vuosiin verrattuna. Säännöllisten asiakkaiden kohdentuminen toteutui 96 % (tavoite 90 %) RAVA osalta. Asiakas- ja palveluohjausta vahvistettiin sessiohjauksella ja sijaismäärärahoilla. Liikkumista tukevat palvelut myönnettiin kaikille myöntämisperusteet täyttävälle. Liikkumista tukevien palvelujen kulut ylittyivät 9 000 € / 17 %. Kasvua 15 000 € / 33 % TP 2018 verrattuna. Vuoden 2019 kustannukset 322 000 € on siirretty muu kotihoidon palvelulta uudelle asiakas- ja palveluohjauksen palvelulle.

Omaishoito

Omaishoidon tukea oli 6 % 75 vuotta täyttäneistä. Omaishoidon tuki myönnettiin kaikille kriteerit täyttävälle asiakkaille. Omaishoidon tuen määrä ylittyi 13 000 € / 1 %. Kasvua 41 000 € / 3 € TP 2018 verrattuna. Omaishoitajien koulutus suunnitelmalla toteutui järjestöyhteistyönä.

Päivätoiminta

Päivätoimintaa tuotettiin omana toimintana ja ostopalveluna. Toimintapäivien määrä toteutui 507 kpl / 8,5% arviota suurempana. Kustannukset toteutuivat 7 000 € / 1,5% arviota suurempina lisääntyneitä. Toimintapäivien määrä kasvoi 256 / 4,12 % vuoteen 2018 verrattuna. Nettokulut laskivat 125 000 € / 21 % vuoteen 2018 verrattuna toiminnan tehostamisesta johtuen.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoitoa tuotettiin 13 % 75 vuotta täyttäneistä. Kotihoidon kustannukset toteutuivat 300 000 € / 2,9 % arviota suurempana. Säännöllisen kotihoidon kustannukset kasvoivat 678 000 € / 7 % vuoteen 2018 verrattuna. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden määrä laski 206 / 14,7 % arvioon verrattuna mutta kasvoi 308 / 38 % vuoteen 2018 verrattuna. Kotihoidon käynnit kasvoivat yli 30 000 käyntiä / 8 % vuoteen 2018 verrattuna, keskimäärin 87 käyntiä päivää kohti. Kotihoidon välittömän työajan osuus toteutui lähes suunnitellusti lähihoitajilla 57 % (tavoite 55 %) ja sairaanhoitajilla jäätin tavoitteesta, välittömän työajan ollessa 28 % (tavoite 35 %). Yhden henkilötunnuksen perusteella palvelujen saajien määrä pieneni, kun tilapäistä hoitoa tarvitsevia asiakkaita ohjattiin suunnitellusti yksityiseen palvelutuotantoon.

Asumispalvelut

Tehostetun palveluasumisen kustannukset toteutuivat 353 000 € / 1,8 % arvioon suurempina johtuen palvelutarpeen kasvusta. Ylä-Savon Sote Kuntayhtymän tehostettu palveluasuminen (lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset hoitopäivät) tuotettiin omassa tuotannossa 64 % ja yksityisessä tuotannossa 36 % vuonna 2019. Alueen tehostetun palveluasumisen peitto oli 9,9 %. Kansallinen suositus peitolle on 6-7 %, eli palvelua tuotetaan alueella suosituksia enemmän. Palveluseteli otettiin käyttöön tehostetussa palveluasumisessa syksyllä.

Ylä-Savon Sote kuntayhtymän tehostetun palveluasumisen hoitopäivissä (ei sisällä lyhytaikaista hoitoa) lisäystä on 1 048 500 € / 5,9 % vuoteen 2018 verrattuna. Hoitopäivien toteuma ylitti hieman 2,2 % talousarvion. Ylityksen kustannus on 411 500 €. Kasvun syynä on alueen palvelutarpeen kasvu.

Lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä tuotettiin 481 500 € / 28,1 % vähemmän vuonna 2019 kuin 2018. Hoitopäivien toteuma 95,4 % alitti talousarvion 2019. Alituksen kustannus on 59 000 €. Syynä on lyhytaikaishoidon tarpeen lasku.

Sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaishoidon tuotanto päätettiin syksyllä suunnitellusti, kun Iisalmen Kirkonsalmen palvelukeskuksen pitkäaikaishoidon paikat muutettiin tehostetun palveluasumisen paikoiksi ja osa päättäneen pitkäaikaishoidon kustannuksista on siirtynyt tehostettuun palveluasumiseen. Jatkossa pitkäaikaishoito Ylä-Savon Sote kuntayhtymässä toteutuu tehostetussa palveluasumisessa.

Hoitotarvikejakelu

Hoitotarvikejakelun kokonaiskustannukset toteutuivat 397 000 euroa / 36%:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 439 000 euroa / 42%: a, johon sisältyi vuodelta 2018 laskuttamattomia kuluja noin 120 000 euroa. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta ja kustannusten noususta. Myös hoitosuosittelujen ja palvelujärjestelmän muutokset aiheuttavat hoitotarvikkeiden kasvupainetta perusterveydenhuollolle. Etenkin tuotteiden jakelupakkausten määrä on noussut edellisvuodesta reilusti, suurimpina inkontinenssi tuotteiden (+40%), diabetes- (+5%), haavanhoito- (+16%) ja hengityshoitotarvikkeiden (+28%) jakelupakkausten määrien lisäykset. Inkontinenssi tuotteiden kokonaiskustannukset ovat yksistään kasvaneet edellisvuodesta 130 000 euroa / 24%: a. Vuoden 2019 kokonaiskustannuksissa on tämän lisäksi edellisvuodelta siirtynyttä inkontinenssituotteiden laskutusta 120 000 euroa, kokonaiskustannuksen kasvun ollessa yhteensä 250 000 euroa. Tämän lisäksi hengityshoitotarvikkeiden kustannukset toteutuivat 62 000 euroa / 51 %:a ja diabetestarvikkeet 64 000 euroa / 17%:a talousarviossa arvioitua suurempina. Diabeteksen hoidossa käytettävien laitteiden kustannus on noussut kahden viimeisen vuoden aikana n. 110 000 euroa. Avannetarvikkeiden kustannukset toteutuivat 24 000 euroa / 15 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Asiakkaiden määrä kasvoi edellisvuodesta reilusti, yhteensä noin 500:lla asiakkaalla. Eniten asiakkaat lisääntyivät inkontinenssi tarvikejakelussa (+233 henkilöä), hengityshoitotarvikejakelussa (+191 henkilöä) ja diabetestarvikejakelussa (+80 henkilöä). Avannepotilaiden määrä on kasvanut viimeisen kahden vuoden aikana noin 50%.

Hoitotarvikkeiden valintaa ja käyttöä ohjaavat potilaan yksilöllinen tarve ja tuotteiden ominaisuudet. Terveystuotolain (1326/2010) 24 § mukaan kunnan tehtävänä on järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut mukaan lukien pitkäaikaissairauksien hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet. Terveystuotolain mukaisen hoitotarvikejakelun tarkoituksena on tukea pitkäaikaissairaan asiakkaan omahoitoa ja terveydentilan seurantaa. Oikein valitut tuotteet parantavat sairauden hoitoa, vähentävät komplikaatioita ja seurannan tarvetta sekä kannustavat asiakasta hyvään itsehoitoon ja terveyden seurantaa. Oikeat hoitotuotteet parantavat asiakkaan toimintakykyä ja mahdollisuuksia osallistua täysivertaisena yksilönä yhteiskuntaan sairautensa huolimatta. Yksilöllisellä ja tarpeenmukaisella omahoitotarvikejakelulla voidaan osaltaan tukea näitä tavoitteita. Hoitotarvikejakelu on tarkoitettu kotona tai kotiin verrattavissa asumispalveluissa asuville asiakkaille heidän omahoidon tukemiseksi. Kotisairaanhoidon ja kotisairaalahoidon kuin laitoshoidon ja vastaanottopalveluiden yhteydessä annettavat hoitosuunnitelman mukaiset hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon (1326/2010, 25 §). Sairauden hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet ovat käyttäjilleen maksuttomia (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 5§).

Hoido- ja hoivapalvelut lisäalmi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talous arvio (Valtuusto) 2019	Talous arvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös / TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Hoido- ja hoivapalvelut							
Tuotot	€	4 752 976	4 873 907	4 809 126	4 855 249	1	2
Toimintakulut	€	-21 351 144	-21 859 970	-22 108 943	-21 966 548	-1	3
Poistot	€	-65 925	-77 560	-77 560	-69 671	-10	6
Netto	€	-16 664 093	-17 063 623	-17 377 377	-17 180 971	-1	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-16 715 370	-17 072 854	-17 321 929	-17 152 694	-1	3
Kulut / 75 vuotta täyttänyt asukas	€	-9 447	-9 677	-9 787	-9 610	-2	2
Asiakas- ja palveluohjaus							
Tuotot	€	0	600	600	334	-44	
Toimintakulut	€	0	-322 766	-322 766	-300 362	-7	
Netto	€	0	-322 166	-322 166	-300 028	-7	
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	-322 166	-322 166	-300 028	-7	
Avopalvelut							
Tuotot	€	8 919	8 753	8 753	6 714	-23	-25
Toimintakulut	€	-124 793	-122 288	-122 288	-126 625	4	1
Netto	€	-115 874	-113 535	-113 535	-119 911	6	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-115 183	-113 083	-113 083	-119 677	6	4
Kulut / käynti	€	-113	-107	-107	-132	24	17
Omais hoidon tuki							
Toimintakulut	€	-955 277	-1 013 934	-1 013 934	-877 708	-13	-8
Netto	€	-955 277	-1 013 934	-1 013 934	-872 452	-14	-9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-955 277	-1 013 934	-1 013 934	-872 452	-14	-9
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlo	144	165	165	149	-10	3
Kulut / asiakas	€	-6 634	-6 145	-6 145	-5 891	-4	-11
Peittävyys, 75 vuotta täyttäneet	%	5	6	6	5	-19	2
Kotiin annettavat palvelut yhteensä							
Tuotot	€	1 605 650	1 706 547	1 682 248	1 783 745	6	11
Toimintakulut	€	-6 091 022	-6 137 530	-6 160 047	-6 400 049	4	5
Poistot	€	-13 430	-45 078	-45 078	-32 743	-27	144
Netto	€	-4 498 802	-4 476 061	-4 522 876	-4 649 047	3	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-4 498 802	-4 476 061	-4 522 876	-4 649 047	3	3
Päivätoiminta							
Tuotot	€	56 367	59 000	59 000	64 295	9	14
Toimintakulut	€	-215 968	-232 482	-232 482	-230 280	-1	7
Netto	€	-159 601	-173 482	-173 482	-165 985	-4	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-159 601	-173 482	-173 482	-165 985	-4	4
Toimintapäivät yhteensä	kpl	2 846	2 644	2 644	2 835	7	0
Kotihoito ja tukipalvelut							
Tuotot	€	1 549 283	1 647 547	1 623 248	1 719 450	6	11
Toimintakulut	€	-5 875 054	-5 905 048	-5 927 565	-6 169 769	4	5
Poistot	€	-13 430	-45 078	-45 078	-32 743	-27	144
Netto	€	-4 339 201	-4 302 579	-4 349 394	-4 483 062	3	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-4 339 201	-4 302 579	-4 349 394	-4 483 062	3	3
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	615	850	850	535	-37	-13
Kulut / asiakas	€	-9 575	-7 000	-7 027	-11 593	65	21
Kotihoito							
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	387	674	674	572	-15	48
Tavallinen palveluasuminen							
Tuotot	€	80 412	81 650	81 650	82 389	1	2
Toimintakulut	€	-194 411	-210 176	-210 176	-185 376	-12	-5
Netto	€	-113 998	-128 526	-128 526	-102 987	-20	-10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-113 998	-128 526	-128 526	-102 987	-20	-10
Hoitopäivät yhteensä	pv	0	0	0	3 407		
Kulut / hoitopäivä	€				-54		
Perhehoito							
Tuotot	€	1 790	2 000	2 000	5 070	154	183
Toimintakulut	€	-15 636	-12 293	-12 293	-19 446	58	24
Netto	€	-13 847	-10 293	-10 293	-14 376	40	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-13 847	-10 293	-10 293	-14 376	40	4
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	3	2	2	3	50	0
Kulut / asiakas	€	-5 212	-6 147	-6 147	-6 482	5	24
Hoitopäivät yhteensä	pv	101	300	300	115	-62	14

Tehostettu palveluasuminen							
Tuotot	€	2 524 306	2 764 812	2 724 331	2 646 623	-3	5
Toimintakulut	€	-11 205 905	-12 136 281	-12 357 600	-11 956 507	-3	7
Poistot	€	-48 467	-30 929	-30 929	-34 669	12	-28
Netto	€	-8 730 067	-9 402 398	-9 664 198	-9 344 552	-3	7
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-8 769 749	-9 412 081	-9 609 203	-9 316 509	-3	6
Hoitopäivät yhteensä	pv	84 408	92 644	92 644	89 812	-3	6
Kulut / hoitopäivä	€	-133	-131	-134	-134	0	0
Peittävyys 75 vuotta täyttäneet, hoitopäivät	%	10	10	10	10	-5	2
Laitoshoito							
Pitkäaikainen laitoshoito							
Tuotot	€	504 626	291 545	291 545	302 738	4	-40
Toimintakulut	€	-2 158 797	-1 289 840	-1 294 977	-1 275 162	-2	-41
Poistot	€	-4 027	-1 553	-1 553	-2 259	45	-44
Netto	€	-1 658 198	-999 848	-1 004 986	-974 683	-3	-41
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 670 484	-999 848	-1 004 986	-974 683	-3	-42
Hoitopäivät yhteensä	pv	12 552	8 019	8 019	7 365	-8	-41
Kulut / hoitopäivä	€	-172	-161	-162	-173	7	1
Hoitotarvikejakelu							
Tuotot	€	27 273	18 000	18 000	22 380	24	-18
Toimintakulut	€	-605 303	-614 862	-614 862	-825 314	34	36
Netto	€	-578 030	-596 862	-596 862	-802 934	35	39
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-578 030	-596 862	-596 862	-802 934	35	39

Tuottajan viesti tilaajalle:

Asiakas- ja palveluohjaus

Liikkumista tukevien palvelujen kustannukset toteutuivat 1 000 € / 10 % pienempinä arvioon verrattuna.

Omaishoito

Omaishoidon peittävyys oli 7 % eli saavutti valtakunnallisen tavoitteen. Korkeamman maksuluokan asiakkaita on tullut lisää, mutta suurin osa on maksuluokan 1 asiakkaita. Rava-arvioinnin mukaan omaishoidettavat ovat raskaasti hoidettavia. Omaishoidon tuen kulut laskivat 9 000 € / 1 % arvioon verrattuna.

Päivätoiminta

Päivätoiminta on järjestetty ostopalveluna. Päivätoiminta toteutui lähes suunnitellusti hoitopäivien osalta. Toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisina.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoidon kustannukset toteutuivat 173 000 € / 4 % arviota suurempina.

Yhden henkilötunnuksen perusteella palvelujen saajien määrä pieneni, kun tilapäistä hoitoa tarvitsevia asiakkaita ohjattiin suunnitellusti yksityiseen palvelutuotantoon. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden määrä toteutui arvioitua pienempänä, mutta lisäystä oli 185 asiakasta / 47,80 % verrattuna vuoteen 2018. Käyntimäärät kasvoivat yli 34 000 käyntiä / 20,13 % vuoteen 2018 verrattuna, keskimäärin 90 käyntiä päivää kohti. Asiakkaiden hoitoisuus pysyi viime vuoden tasolla (RAVA), mutta yhä useamman asiakkaan luona käydään useita kertoja päivällä ja yöllä.

Asumispalvelut

lismessa tehostetun palveluasumisen (pitkäaikaishoitopäivät ja lyhytaikaishoitopäivät) tuotannosta julkisessa tuotannossa tuotettiin 47 % palvelusta ja yksityistä tuotantoa oli 53 %.

Tehostetun palveluasumisen hoitopäivissä (ei sisällä lyhytaikaista hoitoa) lisäystä vuodelle 2019 on 885 000 € / 7,4 % vuoteen 2018 verrattuna. Hoitopäivien toteuma oli talousarvion mukainen.

Lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä tuotettiin 338 500 € / 14,6 % vähemmän vuonna 2019 kuin 2018. Hoitopäivien toteuma 84,9 % alitti selvästi talousarvion 2019.

Sosiaalihuoltolain mukainen pitkäaikaishoitohoidon tuotanto päättyi lismessa ja siten koko Ylä-Savon Sote kuntayhtymässä vuonna 2019.

Hoitotarvikejakelu

Hoitotarvikejakelun kokonaiskustannukset toteutuivat 206 000 euroa/ 35%:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 224 000 euroa/ 39%: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta ja kustannusten noususta. Hoitotarvikejakelussa oli iisalmelaisia asiakkaita 257 / 12%:a enemmän kuin vuonna 2018.

Hoito- ja hoivapalvelut Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Hoito- ja hoivapalvelut							
Tuotot	€	2 278 419	2 351 979	2 351 979	2 482 266	6	9
Toimintakulut	€	-12 027 990	-11 791 469	-12 016 818	-12 478 280	4	4
Poistot	€	-13 778	-42 877	-42 877	-18 404	-57	34
Netto	€	-9 763 349	-9 482 367	-9 707 717	-10 014 419	3	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-9 763 942	-9 482 111	-9 707 461	-10 014 112	3	3
Kulut / 75 vuotta täyttänyt asukas	€	-11 027	-10 837	-11 044	-11 340	3	3
Asiakas- ja palveluohjaus							
Tuotot	€	0	0	0	669		
Toimintakulut	€	0	-172 057	-172 057	-163 988	-5	
Netto	€	0	-172 057	-172 057	-163 319	-5	
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	-172 057	-172 057	-163 319	-5	
Avopalvelut							
Tuotot	€	2 605	4 947	4 947	3 280	-34	26
Toimintakulut	€	-86 727	-69 119	-69 119	-61 863	-10	-29
Netto	€	-84 123	-64 172	-64 172	-58 582	-9	-30
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-83 933	-63 916	-63 916	-58 468	-9	-30
Kulut / käynti	€	-173	-137	-137	-133	-3	-23
Omaishoidon tuki							
Toimintakulut	€	-649 067	-650 334	-650 334	-575 629	-11	-11
Netto	€	-649 067	-650 334	-650 334	-574 338	-12	-12
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-649 067	-650 334	-650 334	-574 338	-12	-12
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	84	82	82	89	9	6
Kulut / asiakas	€	-7 727	-7 931	-7 931	-6 468	-18	-16
Peittävyys, 75 vuotta täyttäneet	%	6	6	6	6	5	5
Kotiin annettavat palvelut yhteensä							
Tuotot	€	821 481	779 377	779 377	983 251	26	20
Toimintakulut	€	-4 405 392	-4 070 460	-4 110 464	-4 421 930	8	0
Poistot	€	-5 288	-2 113	-2 113	-9 892	368	87
Netto	€	-3 589 199	-3 293 195	-3 333 200	-3 448 571	3	-4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-3 589 199	-3 293 195	-3 333 200	-3 448 571	3	-4
Päivätoiminta							
Tuotot	€	25 784	30 000	30 000	31 506	5	22
Toimintakulut	€	-220 414	-143 641	-143 641	-159 572	11	-28
Netto	€	-194 630	-113 641	-113 641	-128 066	13	-34
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-194 630	-113 641	-113 641	-128 066	13	-34
Toimintapäivät yhteensä	kpl	1 639	1 522	1 522	1 733	14	6
Kotihoito ja tukipalvelut							
Tuotot	€	795 697	749 377	749 377	951 745	27	20
Toimintakulut	€	-4 184 978	-3 926 819	-3 966 823	-4 262 358	7	2
Poistot	€	-5 288	-2 113	-2 113	-9 892	368	87
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-3 394 569	-3 179 555	-3 219 559	-3 320 505	3	-2
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	308	440	440	313	-29	2
Kulut / asiakas	€	-13 605	-8 929	-9 020	-13 649	51	0
Kotihoito							
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	215	281	281	299	6	39
Perhehoito							
Hoitopäivät yhteensä	pv	0	0	0	37		
Tehostettu palveluasuminen							
Tuotot	€	1 449 574	1 567 654	1 567 654	1 493 773	-5	3
Toimintakulut	€	-6 642 853	-6 580 887	-6 766 232	-6 916 200	2	4
Poistot	€	-8 490	-40 764	-40 764	-8 512	-79	0
Netto	€	-5 201 770	-5 053 997	-5 239 342	-5 430 938	4	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-5 202 553	-5 053 997	-5 239 342	-5 430 746	4	4
Hoitopäivät yhteensä	pv	42 777	41 975	41 975	43 845	4	2
Kulut / hoitopäivä	€	-155	-158	-162	-158	-3	2
Peittävyys 75 vuotta täyttäneet, hoitopäivät	%	10	10	10	10	3	0
Hoitotarvikejakelu							
Tuotot	€	4 760	0	0	0		-100
Toimintakulut	€	-243 951	-248 612	-248 612	-338 670	36	39
Netto	€	-239 191	-248 612	-248 612	-338 670	36	42
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-239 191	-248 612	-248 612	-338 670	36	42

Tuottajan viesti tilaajalle:

Asiakas- ja palveluohjaus

Liikkumista tukevien palvelujen kustannukset toteutuivat 4 000 € / 27 % arviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 oli 4 000 € / 29 %.

Omaishoito

Omaishoidettavien määrä pysyi lähes edellisvuodessa ja peitto on valtakunnallisen suosituksen mukainen 6%. Omaishoidontuen kustannuspaikan toimintakulut toteutuivat 75 000 € / 12 % pienempänä vuoteen 2018 verrattuna.

Päivätoiminta

Päivätoiminnan hoitopäivien määrä toteutui 211 pv / 14 % arviota suurempana ja tästä johtuen talousarvio ylittyy 14 425 € / 13 %.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kiuruveden säännöllisen kotihoidon kustannukset toteutuivat 151 000 € / 5% arviota suurempina. Kasvu oli 99 000€ / 3 % vuoteen 2018 verrattuna. Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä toteutui 84 asiakasta / 39% suurempana vuoteen 2018 verrattuna. RAVA-indeksin mukaan on kuntayhtymätasolla raskaimmin hoidettavat asiakkaat. Asiakkaiden hoito vaatii useissa tapauksissa kahden hoitajan työpanoksen. Yhden henkilötunnuksen perusteella palvelujen saajien määrä pieneni, kun tilapäistä hoitoa tarvitsevia asiakkaita ohjattiin suunnitellusti yksityiseen palvelutuotantoon.

Asumispalvelut

Kiuruvedellä tehostetun palveluasumisen (pitkäaikaishoitopäivät ja lyhytaikaishoitopäivät) hoitopäivistä julkisen tuotannon osuus oli 76 % palvelusta ja yksityistä tuotantoa oli 24 %. Hoitopäivien ylitys on yhteensä 1 870 hoitopäivää / 4,5 %.

Tehostetun palveluasumisen hoitopäivissä (ei sisällä lyhytaikaista hoitoa) lisäystä vuodelle 2019 on 293 000 € / 4,3 % vuoteen 2018 verrattuna. Hoitopäivien toteuma (106 %) ylittää talousarvion 2019. Ylityksen määrä on 290 500 €. Ylityksen syynä on palvelutarpeen kasvu alueella.

Lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä tuotettiin 19,8 %, eli 65 000 €, vähemmän vuonna 2019 kuin 2018. Hoitopäivien toteuma 131 % kuitenkin ylitti selvästi talousarvion 2019. Ylityksen kustannus on 86 000 €.

Hoitotarvikejakelu

Hoitotarvikejakelun kokonaiskustannukset toteutuivat 90 000 euroa/ 36 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 99 000 euroa/ 42 %: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta ja kustannusten noususta. Hoitotarvikejakelussa oli kiuruvetisiä asiakkaita 94 / 10%:a enemmän kuin vuonna 2018.

Hoito- ja hoivapalvelut Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Hoito- ja hoivapalvelut							
Tuotot	€	1 287 463	1 263 683	1 232 180	1 256 669	2	-2
Toimintakulut	€	-6 733 958	-6 517 958	-6 528 686	-6 447 830	-1	-4
Poistot	€	-15 590	-7 766	-7 767	-13 708	76	-12
Netto	€	-5 462 085	-5 262 042	-5 304 273	-5 204 869	-2	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-5 471 079	-5 294 645	-5 305 720	-5 172 360	-3	-5
Kulut / 75 vuotta täyttänyt asukas	€	-11 967	-11 570	-11 589	-11 580	0	-3
Asiakas- ja palveluohjaus							
Toimintakulut	€	0	-99 557	-99 557	-88 462	-11	
Netto	€	0	-99 557	-99 557	-88 462	-11	
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	-99 557	-99 557	-88 462	-11	
Avopalvelut							
Tuotot	€	1 708	3 298	3 298	1 909	-42	12
Toimintakulut	€	-43 532	-46 080	-46 080	-36 006	-22	-17
Netto	€	-41 823	-42 781	-42 781	-34 097	-20	-18
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-41 714	-42 611	-42 611	-34 030	-20	-18
Kulut / käynti	€	-136	-132	-132	-118	-11	-13
Omaishoidon tuki							
Toimintakulut	€	-326 114	-328 149	-328 149	-295 550	-10	-9
Netto	€	-326 114	-328 149	-328 149	-295 550	-10	-9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-326 114	-328 149	-328 149	-295 550	-10	-9
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	38	39	39	40	3	5
Kulut / asiakas	€	-8 582	-8 414	-8 414	-7 389	-12	-14
Peittävyys, 75 vuotta täyttäneet	%	6	6	6	6	1	4
Kotiin annettavat palvelut yhteensä							
Tuotot	€	360 137	382 657	382 657	386 762	1	7
Toimintakulut	€	-2 173 105	-2 131 378	-2 122 380	-2 109 564	-1	-3
Poistot	€	-3 598	-1 126	-1 126	-6 594	486	83
Netto	€	-1 816 567	-1 749 847	-1 740 849	-1 729 396	-1	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 816 567	-1 749 847	-1 740 849	-1 729 396	-1	-5
Päivätoiminta							
Tuotot	€	18 873	23 200	23 200	21 048	-9	12
Toimintakulut	€	-157 751	-136 732	-136 732	-122 925	-10	-22
Netto	€	-138 878	-113 532	-113 532	-101 877	-10	-27
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-138 878	-113 532	-113 532	-101 877	-10	-27
Toimintapäivät yhteensä	kpl	939	1 040	1 040	969	-7	3
Kotihoito ja tukipalvelut							
Tuotot	€	341 264	359 457	359 457	365 714	2	7
Toimintakulut	€	-2 015 355	-1 994 646	-1 985 648	-1 986 639	0	-1
Poistot	€	-3 598	-1 126	-1 126	-6 594	486	83
Netto	€	-1 677 689	-1 636 315	-1 627 317	-1 627 519	0	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 677 689	-1 636 315	-1 627 317	-1 627 519	0	-3
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	266	285	285	236	-17	-11
Kulut / asiakas	€	-7 590	-7 003	-6 971	-8 446	21	11
Kotihoito							
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	133	174	174	157	-10	18
Tehostettu palveluasuminen							
Tuotot	€	923 578	877 728	846 225	867 998	3	-6
Toimintakulut	€	-4 062 121	-3 778 660	-3 798 386	-3 742 597	-1	-8
Poistot	€	-11 991	-6 640	-6 641	-7 114	7	-41
Netto	€	-3 150 534	-2 907 572	-2 958 801	-2 881 713	-3	-9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-3 159 638	-2 940 346	-2 960 419	-2 849 271	-4	-10
Hoitopäivät yhteensä	pv	25 290	25 185	25 185	23 781	-6	-6
Kulut / hoitopäivä	€	-161	-150	-151	-158	4	-2
Peittävyys 75 vuotta täyttäneet, hoitopäivät	%	11	10	10	10	-8	-8
Hoitotarvikejakelu							
Tuotot	€	2 040	0	0	0		-100
Toimintakulut	€	-129 086	-134 135	-134 135	-175 651	31	36
Netto	€	-127 046	-134 135	-134 135	-175 651	31	38
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-127 046	-134 135	-134 135	-175 651	31	38

Tuottajan viesti tilaajalle:

Asiakas- ja palveluohjaus

Liikkumista tukevien palvelujen kustannukset toteutuivat arvion mukaisesti. Kasvua vuoteen 2018 oli 7 000 € / 96 %.

Omaishoito

Omaishoidon asiakkuudet toteutuivat suunnitellusti. Peittävyys on valtakunnallisen suosituksen mukainen 6 %. Omaishoidettavien hoidettavuus on Rava-luokituksen mukaan raskasta. Kustannukset alittuivat 33 000 € / 9,93% arvioon verrattuna. Kulut laskivat 31 000€ / 9% vuoteen 2018 verrattuna.

Päivätoiminta

Päivätoiminnan toimintapäivien määrä toteutui talousarviota 71 pv / 6,83 % arviota pienempänä. Vähennystä oli 30 pv / 3 % vuoteen 2018 verrattuna. Ryhmät ovat olleet vajaalla käytöllä. Päivätoiminnan kustannus toteutui 12 000 € / 10,27 % arviota pienempänä.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoidon asiakkaiden määrä oli 17 asiakasta / 9,77% arviota pienempi. Asiakkaiden määrä kasvoi 24 asiakasta / 18 % vuoteen 2018 verrattuna. Kustannukset ovat pysyneet lähes talousarvioin mukaisina hoidon tarpeen kasvun vuoksi. Sonkajärvellä on kulu- van vuoden aikana tullut useita kahden hoitajan autettavia, useita kertoja päivässä palveluja tarvitsevia asiakkaita.

Asumispalvelut

Sonkajärvellä tehostetun palveluasumisen (pitkäaikaishoitopäivät ja lyhytaikaishoitopäivät) hoitopäivistä julkisen tuotannon osuus oli 91 % palvelusta ja yksityistä tuotantoa oli 9 %.

Tehostetun palveluasumisen hoitopäivien (ei sisällä lyhytaikaista hoitoa) toteuma laski 222 000 € / 7,5 % vuodelle 2019 vuoteen 2018 verrattuna. Hoitopäivien toteuma (100,6 %) toteutui lähes talousarvion mukaisena.

Lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen hoitopäiviä tuotettiin 88 000 € / 45,4 % vähemmän vuonna 2019 kuin 2018. Hoitopäivien toteuma 50 % alitti selvästi talousarvion 2019. Alituksen kustannus on 106 000 €. Alituksen taustalla on Sonkajärven lyhytaikais- hoidon tarpeen väheneminen. Sonkajärven lyhytaikaishoidon paikat ovat alueellisia, eli Sonkajärvellä olevien lyhytaikaishoidon paikkojen käyttöaste on kuitenkin hyvä.

Hoitotarvikejakelu

Hoitotarvikejakelun kokonaiskustannukset toteutuivat 41 000 euroa/ 31 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 48 000 euroa/ 38%: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta ja kustannusten noususta. Hoitotarvi- kejakelussa oli sonkajärveläisiä asiakkaita 50 / 9%:a enemmän kuin vuonna 2018.

Hoito- ja hoivapalvelut Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Hoito- ja hoivapalvelut							
Tuotot	€	916 269	941 377	941 377	1 014 447	8	11
Toimintakulut	€	-4 734 332	-4 774 506	-4 820 665	-5 079 307	5	7
Poistot	€	-6 617	-2 907	-2 907	-8 605	196	30
Netto	€	-3 824 679	-3 836 036	-3 882 195	-4 073 466	5	7
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-3 824 718	-3 835 944	-3 882 103	-4 072 778	5	6
Kulut / 75 vuotta täyttänyt asukas	€	-11 397	-11 484	-11 595	-12 057	4	6
Asiakas- ja palveluohjaus							
Toimintakulut	€	0	-89 353	-89 353	-70 649	-21	
Netto	€	0	-89 353	-89 353	-70 649	-21	
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	-89 353	-89 353	-70 649	-21	
Avopalvelut							
Tuotot	€	1 076	1 776	1 776	1 064	-40	-1
Toimintakulut	€	-25 431	-24 812	-24 812	-20 057	-19	-21
Netto	€	-24 355	-23 036	-23 036	-18 993	-18	-22
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-24 272	-22 944	-22 944	-18 956	-17	-22
Kulut / käynti	€	-128	-127	-127	-115	-10	-10
Omaishoidon tuki							
Toimintakulut	€	-236 362	-215 302	-235 302	-241 189	3	2
Netto	€	-236 362	-215 302	-235 302	-241 189	3	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-236 362	-215 302	-235 302	-241 189	3	2
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	35	33	33	38	15	9
Kulut / asiakas	€	-6 753	-6 524	-7 130	-6 347	-11	-6
Peittävyys, 75 vuotta täyttäneet	%	6	6	6	6	2	6
Kotiin annettavat palvelut yhteensä							
Tuotot	€	252 436	276 991	276 991	253 692	-8	0
Toimintakulut	€	-1 485 902	-1 509 950	-1 524 955	-1 493 245	-2	0
Poistot	€	-2 721	-921	-921	-6 139	567	126
Netto	€	-1 236 188	-1 233 880	-1 248 885	-1 245 692	0	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 236 188	-1 233 880	-1 248 885	-1 245 692	0	1
Päivätoiminta							
Tuotot	€	16 799	18 200	18 200	20 802	14	24
Toimintakulut	€	-126 592	-88 495	-88 495	-102 847	16	-19
Netto	€	-109 794	-70 295	-70 295	-82 045	17	-25
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-109 794	-70 295	-70 295	-82 045	17	-25
Toimintapäivät yhteensä	kpl	784	751	751	927	23	18
Kotihoito ja tukipalvelut							
Tuotot	€	235 637	258 791	258 791	232 890	-10	-1
Toimintakulut	€	-1 359 310	-1 421 455	-1 436 460	-1 390 398	-3	2
Poistot	€	-2 721	-921	-921	-6 139	567	126
Netto	€	-1 126 394	-1 163 585	-1 178 590	-1 163 647	-1	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 126 394	-1 163 585	-1 178 590	-1 163 647	-1	3
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	165	240	240	133	-45	-19
Kulut / asiakas	€	-8 255	-5 927	-5 989	-10 500	75	27
Kotihoito							
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	86	194	194	101	-48	17
Tehostettu palveluasuminen							
Tuotot	€	660 377	662 611	662 611	759 691	15	15
Toimintakulut	€	-2 881 280	-2 825 417	-2 836 571	-3 085 039	9	7
Poistot	€	-3 896	-1 986	-1 986	-2 466	24	-37
Netto	€	-2 224 798	-2 164 792	-2 175 947	-2 327 814	7	5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 224 920	-2 164 792	-2 175 947	-2 327 164	7	5
Hoitopäivät yhteensä	pv	19 196	19 710	19 710	20 638	5	8
Kulut / hoitopäivä	€	-150	-143	-144	-150	4	0
Peittävyys 75 vuotta täyttäneet, hoitopäivät	%	12	13	13	12	-5	-2
Hoitotarvikejakelu							
Tuotot	€	2 380	0	0	0		-100
Toimintakulut	€	-105 357	-109 672	-109 672	-169 129	54	61
Netto	€	-102 977	-109 672	-109 672	-169 129	54	64
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-102 977	-109 672	-109 672	-169 129	54	64

Tuottajan viesti tilaajalle:

Asiakas- ja palveluohjaus

Liikkumista tukevien palvelujen kustannukset toteutuivat 6 000 € / 39 % arviota suurempana. Kasvua vuoteen 2018 oli 3 000 € / 20 %.

Omaishoito

Omaishoitoa saavien määrä kasvoi talousarviosta 5 asiakasta / 15%. Omaishoidon kustannukset toteutuivat 25 887€ / 12% arviota suurempina johtuen asiakasmäärän kasvusta. Kaikille kriteerit täyttävälle myönnettiin omaishoidontuki. Omaishoidon asiakkuudet ovat pääosin maksuluokkaa 1 ja hoidettavuudeltaan korkeissa Rava-luokissa.

Päivätoiminta

Päivätoiminnan toimintapäivien määrä ylitti 176 päivää / 23 % arvioon verrattuna. Toiminnankulut toteutuivat 12 000 € / 17 % suurempina johtuen palvelutarpeen kasvusta.

Kotihoito ja tukipalvelut

Kotihoidon säännöllisten asiakkaiden määrä oli reilusti talousarviota pienemmät 93 asiakasta / 47,94 %. Määrän lasku selittyy teknillä virheellä, luku olisi pitänyt olla 94 eikä 194. Asiakasmäärä kasvoi 15 asiakkaalla / 17 % vuoteen 2018 verrattuna. Säännöllisen kotihoidon kustannukset olivat lähes talousarvion mukaiset ja kasvua oli 120 000 € / 11 % vuoteen 2018 verrattuna.

Asumispalvelut

Tehostetun palveluasumisen kustannukset toteutuivat 162 000 €/8 % arviota suurempana. Kustannukset toteutuivat 102 000 €/ 4% suurempina vuoden 2018 toteumaan verrattuna.

Vieremän tehostetun palveluasumisen (pitkäaikaishoitopäivät ja lyhytaikaishoitopäivät) hoitopäivistä julkisen tuotannon osuus oli 89 % palvelusta ja yksityistä tuotantoa oli 11 %.

Tehostetun palveluasumisen hoitopäivien (ei sisällä lyhytaikaista hoitoa) toteuma kasvoi 92 000 € / 4,6 % vuodelle 2019 vuoteen 2018 verrattuna. Hoitopäivien toteuma 105,3 % ylitti talousarvion 106 000 eurolla.

Lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen hoitopäivien tuotanto pysyi lähes samalla tasolla vuonna 2019 kuin 2018. Hoitopäivien toteuma 133,5 % ylitti kuitenkin selvästi talousarvion 2019. Ylityksen kustannus on 56 500 €. Ylityksen taustalla on alueen lyhytaikaishoidon palvelutarpeen kasvu.

Vieremän oma tuotanto, eli Palvelukeskus Sotkanhelmi lopetti toimintansa suunnitellusti vuoden 2019 lopussa. Palvelu ulkoistettiin yksityiselle toimijalle. Asumispalvelun osalta Vieremällä ei ole omaa tuotantoa, pois lukien alueellinen lyhytaikaishoidon paikka Kiuruvedellä.

Hoitotarvikejakelu

Hoitotarvikejakelun kokonaiskustannukset toteutuivat 59 000 euroa/ 54 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 66 000 euroa/ 64%: a. Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta ja kustannusten noususta. Hoitotarvikejakelussa oli vieremäläisiä asiakkaita 38 / 9 %:a enemmän kuin vuonna 2018.

Hoito- ja hoivapalvelut Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Hoito- ja hoivapalvelut							
Tuotot	€	20 729	14 774	111 057	107 877	-3	420
Toimintakulut	€	-81 549	-56 132	-56 580	-46 096	-19	-43
Poistot	€	-85	-129	-129	0	-100	-100
Netto	€	-60 904	-41 487	54 348	61 781	14	-201
Ulkokuntien osuus	€	60 904	41 487	-54 348	-61 781	14	-201
Avopalvelut							
Tuotot	€	1 313	1 325	1 325	693	-48	-47
Toimintakulut	€	-240	-354	-354	-242	-32	1
Netto	€	1 073	971	971	451	-54	-58
Ulkokuntien osuus	€	-1 073	-971	-971	-451	-54	-58
Kulut / käynti	€	-60	-89	-89	-242	173	303
Tehostettu palveluasuminen							
Tuotot	€	15 677	13 449	109 732	107 184	-2	584
Toimintakulut	€	-65 314	-55 777	-56 226	-45 855	-18	-30
Poistot	€	-55	-129	-129	0	-100	-100
Netto	€	-49 691	-42 458	53 377	61 330	15	-223
Ulkokuntien osuus	€	49 691	42 458	-53 377	-61 330	15	-223
Hoitopäivät yhteensä	pv	915	1 825	1 825	414	-77	-55
Kulut / hoitopäivä	€	-71	-31	-31	-111	259	55
Laitoshoidto							
Tuotot	€	3 739	0	0	0		-100
Toimintakulut	€	-15 995	0	0	0		-100
Poistot	€	-30	0	0	0		-100
Netto	€	-12 286	0	0	0		-100
Ulkokuntien osuus	€	12 286	0	0	0		-100

Tuottajan viesti tilaajalle:

Tehostetussa palveluasumisessa on hoidettu ulkokuntalaisia kotikuntalain mukaisesti Ylä-Savon Soten alueella vuonna 2019 414 hoitopäivää. Vuonna 2018 ulkokuntalaisia hoidettiin 915 hoitopäivää, nettokustannus 49 500 €. Vuodelle 2019 nettokustannukset olivat 111 000 € pienemmät kuin vuonna 2018. Ero johtuu tuottojen eroista, 2018 20 500 ja 2019 108 000 €. Tuottoja lisää vuodelle 2019 rintamaveteraaneista saadut korvaukset ja aiemman kotikunnan korvaukset.

2.8.7 Osastopalvelut

Osastopalvelut kaikki (osastot 1,2,3, dialyysi sisältäen munuaispoliklinikka ja osastopalvelujen hallinto)

Osastopalvelujen nettokulut kunnittain 2018-2019

lisämi	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TOT %	M %2019/2018	Erotus TP19-TA19	Erotus TP19-TP18
suoritteet	16 702	18 366	17 341	94	4	-1 025	639
€/hpv	318	286	300	105	-6	14	-18
kulut	5 315 099	5 255 175	5 201 617	99	-2	-53 558	-113 482
Kiuruvesi							
suoritteet	8 046	6 073	8 500	140	6	2 427	454
€/hpv	319	287	291	101	-9	4	-29
kulut	2 567 167	1 742 841	2 469 324	142	-4	726 483	-97 843
Sonkajärvi							
Suoritteet	4 198	4 870	3 902	80	-7	-968	-296
€/hpv	309	281	292	104	-6	11	-17
kulut	1 299 174	1 369 673	1 139 403	83	-12	-230 270	-159 771
Vieremä							
suoritteet	2 476	3 417	2 696	79	9	-721	220
€/hpv	304	269	290	108	-5	21	-15
kulut	753 780	918 446	781 497	85	4	-136 950	27 717
Jäsenkunnat							
suoritteet	31 422	32 726	32 439	99	3	-287	1 017
€/hpv	316	284	296	104	-6	12	-20
kulut	9 935 220	9 286 136	9 591 841	103	-3	305 705	-343 378

ei sisällä ulkokuntamyntä

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%	Erotus TP19 -TA19	Erotus TP19-TP18	%
lisämi osasto	5 121 898 €	5 052 826 €	4 947 349 €	98	-105 477 €	-174 549 €	-3
lisämi dialyysi	193 201 €	202 350 €	254 268 €	126	51 917 €	61 067 €	32
Kiuruvesi osasto	2 418 502 €	1 617 211 €	2 305 829 €	143	688 618 €	-112 673 €	-5
Kiuruvesi dialyysi	148 665 €	125 630 €	163 495 €	130	37 865 €	14 830 €	10
Sonkajärvi osasto	1 086 688 €	1 177 538 €	966 756 €	82	-210 781 €	-119 932 €	-11
Sonkajärvi dialyysi	212 485 €	192 136 €	172 647 €	90	-19 489 €	-39 838 €	-19
Vieremä osasto	728 600 €	865 303 €	777 873 €	90	-87 429 €	49 273 €	7
Vieremä dialyysi	25 180 €	53 144 €	3 623 €	7	-49 520 €	-21 557 €	-86
	9 935 220 €	9 286 137 €	9 591 841 €	103	305 704 €	-343 379 €	-3

ei sisällä ulkokuntamyntä

Kaikki kunnat

Osastopalvelujen kustannukset toteutuivat talousarviossa 305 700 euroa / 3 % arvioitua suurempina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 343 400 euroa / 3 %.

Palvelutarpeen määrä (suoritteet) toteutuivat lähes talousarvion mukaisena - 449 suoritetta / - 1 %, vaikka osastolla 2 oli 15 potilaspaikan sulkua ajalla 23.12.2019 - 12.1.2020. Suoritteita oli vuoteen 2018 verrattuna 773 / 2 % enemmän. Suoritepäivän hinta kasvoi talousarviossa 13 euroa / 4,6 %, mutta on edelleen vuoden 2018 suoritehintaa 20 euroa / 6 % edullisempi. Suoritepäivän hintaa korottivat ennalta suunnittelemttomat kustannukset palvelujen ostoissa (+ 271 000 euroa); ateriapalvelujen 14 % alv muutos + 126 200 euroa / 23,2 %, laboratorionkulut + 51 100 euroa ja kuvantamislähetekäytännöt + 64 500 euroa / 43 %, lääkehuoltopalvelujen kalliimmat lääkkeet ja dialyysin hepatiittirokotteet + 35 500 euroa / 7 % ja siivouspalvelut + 64 000 euroa / 8 %. Henkilöstökulut alittuivat kokonaisuutena 3,9 % / - 211 970 euroa (vakituinen henkilöstö, sisäiset ja ulkoiset sijaiset). Osastopalveluiden henkilöstömitoitus on toteutunut suunnitellusti, ollen välillä 0,7 – 1, ja tarvittaessa osastoilla on käytetty vielä lisähenkilöstöä esimerkiksi vierihoidoissa potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Henkilöstökuluissa säästöä on tullut erilliskorvauksissa -153 000 euroa, johon on vaikuttanut mm. oman henkilöstön yhteiskäyttö loppuvuoden sulun aikana.

KYS:stä tulevat potilaat on pystytty ottamaan jopa vuorokauden sisällä osastoille jatkohoitoon.

Osastopalvelujen käyttöaste vaihtelee kunnittain kuntakohtaiseen talousarvioon nähden: lisämi 94 %, Kiuruvesi 140 %, Sonkajärvi 80 %, Vieremä 79 % ja muut kunnat 86 %.

lisa-almi

Osastopalvelujen kustannukset toteutuvat talousarviossa 53 600 euroa / 1 % arvioitua pienempinä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna on 113 500 euroa / 2 %. Kustannusten vähentyminen johtuu arvioitua vähäisemmästä palveluntarpeesta. Palveluntarpeen määrä alitti arvioidun 1 025 suoritteella / 6 %, mutta ylitti edellisen vuoden 2018 toteuman 639 suoritteella / 4 %. Hoitopäiväsuorituksen hinta laski edelliseen vuoteen nähden 18 euroa, johon vaikutti positiivisesti edellistä vuotta suuremmat toimintatuotot ja pienemmät henkilöstökulut. Ennalta suunnittelemtomia kuluja aiheutui mm. ateriapalvelujen alv muutoksesta, laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, lääkkeistä ja siivouspalveluista.

KYS:ssa hoitopäivät vähenivät hieman vähentyneet (9 032 hpv / 2019 ja 9 313 hpv / 2018).

Kiuruvesi

Osastopalvelujen kustannukset toteutuvat talousarviossa 726 483 euroa / 42 %:a arvioitua suurempina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 97 800 euroa / 4 %. Kustannusten kasvu ei johtunut niinkään palveluntarpeen kasvusta, joka toteutui edellisen vuoden tasolla, vaan talousarvioon 2019 arvioidun suoritemäärän liian vähäisestä määrästä. Palvelumäärä ylitti talousarvion 2 427 suoritteella / 40 %, mutta ylitti myös edellisvuoden toteuman 454 suoritteella / 6 %. Hoitopäiväsuorituksen hinta laski edelliseen vuoteen nähden 29 euroa, johon vaikutti positiivisesti edellisvuotta suuremmat toimintatuotot ja pienemmät henkilöstökulut. Ennalta suunnittelemtomia kuluja aiheutui mm. ateriapalvelujen alv muutoksesta, laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, lääkkeistä ja siivouspalveluista.

KYS:ssa hoitopäivät lisääntyivät hieman (3 761 hpv / 2019 ja 3 623 hpv / 2018).

Sonkajärvi

Osastopalvelujen suoritteiden kustannukset toteutuivat talousarviossa 230 270 euroa / 17 % arvioitua pienempinä. Laskua vuoteen 2018 verrattuna oli 159 800 euroa / 12 %. Kustannusten vähentyminen johtuu arvioitua vähäisemmästä palveluntarpeesta. Palvelumäärä alitti arvioidun 986 suoritteella / 20 % ja edellisvuoden toteuman 296 suoritteella / 7 %. Hoitopäiväsuorituksen hinta laski edelliseen vuoteen nähden 17 euroa, johon vaikutti positiivisesti edellisvuotta suuremmat toimintatuotot ja pienemmät henkilöstökulut. Ennalta suunnittelemtomia kuluja aiheutui mm. ateriapalvelujen alv muutoksesta, laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, lääkkeistä ja siivouspalveluista.

KYS:ssa hoitopäivät pysyivät edellisen vuoden tasolla (1 762 hpv / 2019 ja 1 744 hpv / 2018).

Vieremä

Osastopalvelujen suoritteiden kustannukset toteutuvat talousarviossa 137 000 euroa / 15 % arvioitua pienempinä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 27 800 euroa / 4 %. Kustannusten vähentyminen johtuu arvioitua vähäisemmästä palveluntarpeesta. Palvelumäärä alitti arvioidun 721 suoritteella / 21 %, mutta ylitti edellisvuoden toteuman 220 suoritteella / 9 %. Hoitopäiväsuorituksen hinta laski edelliseen vuoteen nähden 15 euroa, johon vaikutti positiivisesti edellisvuotta paremmat toimintatuotot ja pienemmät henkilöstökulut. Ennalta suunnittelemtomia kuluja aiheutui mm. ateriapalvelujen alv muutoksesta, laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, lääkkeistä ja siivouspalveluista.

KYS:ssa hoitopäivät vähentyivät (1 044 hpv / 2019 ja 1 628 hpv 7 2018).

Muut kunnat

Muiden kuntien osastojen hoitopäivät toteutuvat lähes suunnitellusti. Dialyysin käyttö toteutui talousarviossa arvioitua suurempana (231 hpv).

2.8.8 Kuntoutus

Palvelun sisältö:

Terapia: puheterapia, toimintaterapia

Fysioterapia: avofysioterapia, osastofysioterapia, jalkaterapia, kotikuntoutus

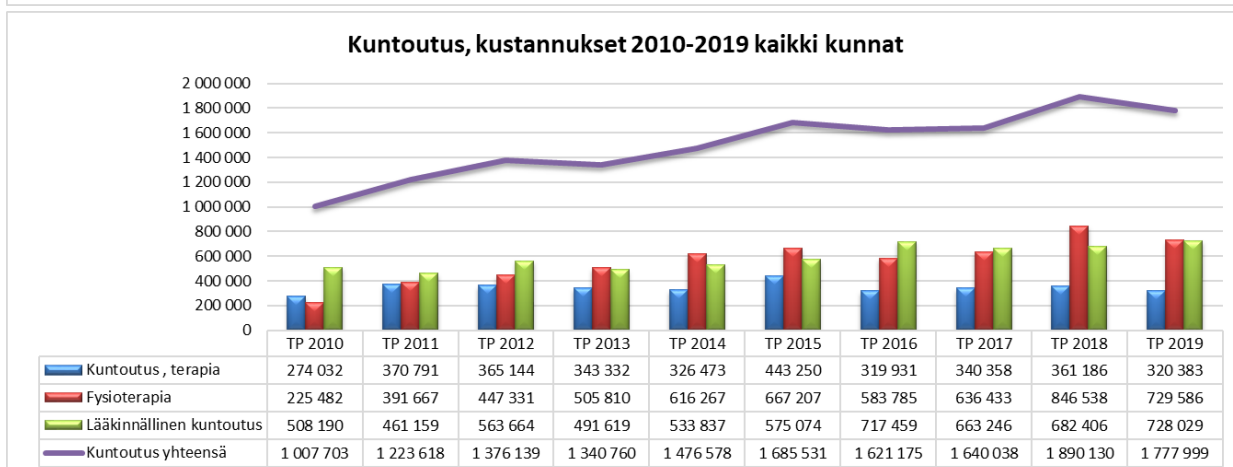
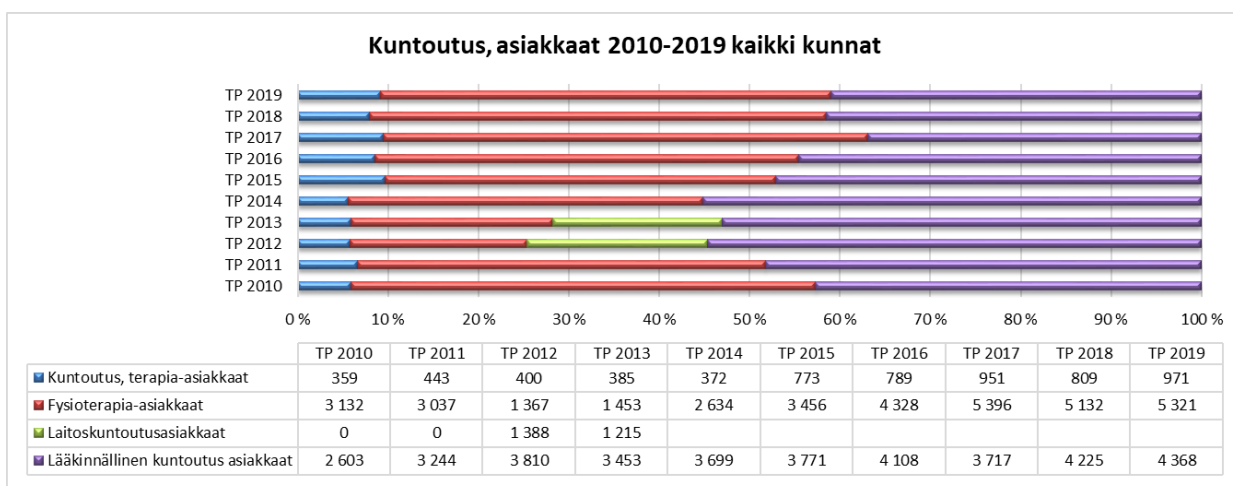
Lääkinnällinen kuntoutus: seudullinen apuvälinepalvelu, muut ostetut terapiat ja ulkopuolelta ostettu laitospalvelu

Lyhyt kuvaus: Kuntoutus pitää sisällään lääkitäntällisen kuntoutuksen, johon kuuluvat:

- 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus;
- 2) potilaan toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia;
- 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät (fysio-, toiminta- ja puhe-)terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet;
- 5) perusterveydenhuollon apuvälinepalvelut;
- 6) sopeutumisvalmennus;
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitos- tai avo-hoidossa.

Varsinaisen lääkitäntällisen kuntoutuksen lisäksi kuntoutus pitää sisällään jalkaterapian.

Lääkitäntällinen kuntoutus suunnitellaan siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Lääkitäntällisen kuntoutuksen tarve, tavoitteet ja sisältö määritellään kirjallisessa yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa. Toiminta sisältää myös kuntoutus-palvelun ohjauksen ja seurannan sekä nimeää potilaalle tarvittaessa kuntoutuksen yhdyshenkilön.

Kuntoutus Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Kuntoutus							
Tuotot	€	674 544	607 113	607 113	552 956	-9	-18
Toimintakulut	€	-2 554 671	-2 540 946	-2 540 946	-2 316 326	-9	-9
Poistot	€	-10 002	-27 159	-27 159	-14 628	-46	46
Netto	€	-1 890 130	-1 960 992	-1 960 992	-1 777 999	-9	-6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 890 130	-1 960 992	-1 960 992	-1 777 999	-9	-6
Fysioterapia							
Tuotot	€	522 051	452 600	452 600	452 662	0	-13
Toimintakulut	€	-1 363 153	-1 212 238	-1 212 238	-1 170 360	-3	-14
Poistot	€	-5 436	-20 256	-20 256	-11 889	-41	119
Netto	€	-846 538	-779 894	-779 894	-729 586	-6	-14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-846 538	-779 894	-779 894	-729 586	-6	-14
Asiakkaat	hlö	5 132	6 003	6 003	5 321	-11	4
Kulut / asiakas	€	-267	-205	-205	-222	8	-17
Käynnit	kpl	19 220	18 220	18 220	18 338	1	-5
Kulut / käynti	€	-71	-68	-68	-64	-5	-9
Muu avokuntoutus							
Tuotot	€	128 808	127 513	127 513	90 965	-29	-29
Toimintakulut	€	-489 994	-577 685	-577 685	-411 348	-29	-16
Netto	€	-361 186	-450 172	-450 172	-320 383	-29	-11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-361 186	-450 172	-450 172	-320 383	-29	-11
Asiakkaat	hlö	809	1 101	1 101	971	-12	20
Kulut / asiakas	€	-606	-525	-525	-424	-19	-30
Lääkinnällinen kuntoutus (sis. apuvälineet)							
Tuotot	€	23 684	27 000	27 000	9 329	-65	-61
Toimintakulut	€	-701 525	-751 023	-751 023	-734 619	-2	5
Poistot	€	-4 566	-6 903	-6 903	-2 740	-60	-40
Netto	€	-682 406	-730 926	-730 926	-728 029	0	7
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-682 406	-730 926	-730 926	-728 029	0	7
Asiakkaat	hlö	4 225	4 035	4 035	4 368	8	3
Kulut / asiakas	€	-166	-186	-186	-168	-10	1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat 183 000 euroa / -9%:a talousarviossa arvioitua alhaisempina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 112 000 euroa / -6%: a. Kustannukset laskivat fysioterapiassa ja muissa avokuntoutuksen palveluissa. Kustannusten alittuminen johtui toimintakulujen arvioitua pienemmästä toteumasta ja asiakasmäärien alittumisesta. Asiakasmäärät alittivat arvioidun 803 asiakkaalla ja ylittivät edellisvuoden toteuman 346 asiakkaalla. Fysioterapeutit osallistuivat kotihoidon arviointijaksolle, jolloin resurssi kohdentui ikäihmisten kotona asumisen tukemiseen jo ennen säännöllisen kotihoidon tarvetta. Kotihoidon arviointijakson toiminnan aloituksessa oli haasteita, jotka näkyivät asiakkaiden selkeänä vähenemisenä kotikuntoutuksen osa-alueella. Käyntien määrä ylitti arvioidun 138 käynnillä ja alitti edellisvuoden toteuman 882 käynnillä.

Fysioterapia

Fysioterapian kokonaiskustannukset toteutuivat 50 000 euroa/ -6%:a talousarviossa arvioitua alhaisimpina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 117 000 euroa/ -14%: a. Kustannusten alittuminen johtui toimintakulujen arvioitua pienemmästä toteumasta 42 000 euroa/ -3%: a. Asiakasmäärä alitti arvioidun 682 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden toteuman 189 asiakkaalla. Käyntien määrä ylitti arvioidun 138 käynnillä ja alitti edellisvuoden 882 käynnillä. Fysioterapeutit ovat osallistuneet ENSKA vastaanottoon lisälomassa. Akuuttiosastolla fysioterapeuttinen kuntoutus on oleellinen osa akuuttihoitoa ja kotiutumisen suunnittelua. Fysioterapeutit osallistuvat kotihoidon arviointijaksolle, ja resurssi kohdentuu ikäihmisten kotona asumisen tukemiseen jo ennen säännöllisen kotihoidon tarvetta.

Muu avokuntoutus

Muun avokuntoutuksen (puhe- ja toimintaterapia) toteutuivat 130 000 euroa/ -29 %:a talousarviossa arvioitua alhaisempina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 40 000 euroa / -11%: a. Kustannusten alittuminen toimintakulujen arvioitua pienemmästä toteumasta 166 000 euroa/ -29 %: a. Toimintakulujen toteutumiseen vaikutti esimerkiksi henkilöstöresurssin väheneminen ja toimintamallien uudelleen tarkasteleminen. Puheterapian palveluprosessia muutettiin ottamalla käyttöön Äänne koulu -palvelu yksittäisten äännevirheiden harjoittelun tueksi sekä jatkamalla etäterapia (videovastaanotto) palveluostoa pidempijaksoissa kuntoutustarpeissa. Oma henkilöstöresurssi kohdistettiin arviointiin, ohjaukseen ja lyhyisiin kuntoutusjaksoihin. Asiakasmäärä alitti arvioidun 130 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 162 asiakkaalla.

Lääkinnällinen kuntoutus

Lääkinnällisen kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat talousarvion mukaisena. Lisäystä vuoteen 2018 verrattuna oli 50 000 euroa/ 7 %: a. Kustannusten kasvu johtuu lääkitä hoitavien kuntoutuksen apuvälinepalvelun kysynnän kasvusta, joka perustuu väestön iäkkäiden ja kotihoitopainotteisen palvelujärjestelmästä. Apuvälinepalveluiden asiakkaiden määrä kasvoi 2018 verrattuna 140 asiakkaalla, joka johtuu suurelta osin kuulokojeiden luovutusten lisääntymistä ja uniapnea potilaiden lisääntyneestä määrästä. Lääkinnällisen kuntoutuksen ostopalveluiden tarve on ollut vähäinen, mutta kohdistuu lähinnä nuorten neuropsykologipalveluun, jota ei omana toimintana ole tarjota.

Kuntoutus lisämi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Kuntoutus							
Tuotot	€	336 030	275 916	275 916	298 712	8	-11
Toimintakulut	€	-1 399 394	-1 246 908	-1 246 908	-1 307 052	5	-7
Poistot	€	-6 598	-15 924	-15 924	-10 707	-33	62
Netto	€	-1 069 962	-986 915	-986 915	-1 019 047	3	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 078 848	-990 667	-990 667	-1 025 905	4	-5
Fysioterapia							
Tuotot	€	256 794	179 331	179 331	238 367	33	-7
Toimintakulut	€	-728 702	-449 339	-449 339	-625 749	39	-14
Poistot	€	-4 187	-12 351	-12 351	-9 204	-25	120
Netto	€	-476 095	-282 359	-282 359	-396 586	40	-17
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-482 817	-284 030	-284 030	-401 699	41	-17
Asiakkaat	hlö	2 774	3 275	3 275	2 931	-11	6
Kulut / asiakas	€	-264	-141	-141	-217	54	-18
Käynnit	kpl	10 020	9 404	9 404	10 224	9	2
Kulut / käynti	€	-73	-49	-49	-62	26	-15
Muu avokuntoutus							
Tuotot	€	65 148	80 463	80 463	54 842	-32	-16
Toimintakulut	€	-294 498	-403 923	-403 923	-271 711	-33	-8
Netto	€	-229 351	-323 460	-323 460	-216 869	-33	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-228 432	-322 429	-322 429	-215 630	-33	-6
Asiakkaat	hlö	476	750	750	630	-16	32
Kulut / asiakas	€	-619	-539	-539	-431	-20	-30
Lääkinnällinen kuntoutus (sis. apuvälineet)							
Tuotot	€	14 089	16 123	16 123	5 502	-66	-61
Toimintakulut	€	-376 194	-393 646	-393 646	-409 592	4	9
Poistot	€	-2 411	-3 573	-3 573	-1 503	-58	-38
Netto	€	-364 516	-381 096	-381 096	-405 592	6	11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-367 599	-384 208	-384 208	-408 576	6	11
Asiakkaat	hlö	2 234	2 090	2 090	2 402	15	8
Kulut / asiakas	€	-168	-188	-188	-171	-9	1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat 35 000 euroa / 4 %:a talousarviossa arvioitua suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 53 000 euroa / -5%: a. Fysioterapian kustannukset toteutuivat 117 000 euroa/ 41%:a talousarviossa arvioitua suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 81 000 euroa/ -17%: a. Muun avokuntoutuksen kustannukset toteutuivat 108 000 euroa/ -33% :a talousarviossa arvioitua alhaisimpina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 12 000 euroa/ -6 %: a. Lääkinnällisen kuntoutuksen kustannukset toteutuivat 27 000 euroa/ 6%:a arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 41 000 euroa/ 11%: a.

Kustannusten kasvu johtui palvelutarpeen kasvusta ja kuntoutusasiakkaiden kokonaismäärän kasvusta. Lisämieläisten osuus kuntoutuspalveluiden asiakkaista on noin 56 % kaikista asiakkaista. Lisämi toimii keskeisenä kuntoutuksen palvelupisteenä myös pienemmissä kuntoutuksen terapiamuodoissa kuten lasten terapiassa, jalkaterapiassa sekä apuvälinepalvelussa. Tämä johtaa seudullisen asioinnin lisääntymiseen. Asiakasmäärät fysioterapiassa alitti arvioidun 344 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 157 asiakkaalla. Käyntien määrä ylitti fysioterapiassa arvioidun 820 käynnillä ja ylitti edellisvuoden toteuman 204 käynnillä. Asiakasmäärät muussa avokuntoutuksessa alitti arvioidun 120 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 154 asiakkaalla. Asiakasmäärät lääkitä hoitavissa kuntoutuksessa ylitti arvioidun 312 asiakkaalla ja edellisvuoden 168 asiakkaalla.

Kuntoutus Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Kuntoutus							
Tuotot	€	170 983	167 332	167 332	130 618	-22	-24
Toimintakulut	€	-563 343	-605 764	-605 764	-519 827	-14	-8
Poistot	€	-1 511	-5 112	-5 112	-1 903	-63	26
Netto	€	-393 871	-443 545	-443 545	-391 112	-12	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-396 434	-444 417	-444 417	-393 116	-12	-1
Fysioterapia							
Tuotot	€	124 414	134 356	134 356	110 615	-18	-11
Toimintakulut	€	-299 372	-353 591	-353 591	-286 179	-19	-4
Poistot	€	-554	-3 661	-3 661	-1 304	-64	135
Netto	€	-175 511	-222 896	-222 896	-176 868	-21	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-177 243	-222 592	-222 592	-178 083	-20	0
Asiakkaat	hlö	995	1 260	1 260	1 194	-5	20
Kulut / asiakas	€	-301	-284	-284	-241	-15	-20
Käynnit	kpl	3 679	3 628	3 628	4 272	18	16
Kulut / käynti	€	-82	-98	-98	-67	-32	-17
Muu avokuntoutus							
Tuotot	€	42 612	29 004	29 004	18 182	-37	-57
Toimintakulut	€	-120 544	-98 205	-98 205	-76 733	-22	-36
Netto	€	-77 932	-69 201	-69 201	-58 551	-15	-25
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-77 539	-69 113	-69 113	-58 151	-16	-25
Asiakkaat	hlö	212	208	208	189	-9	-11
Kulut / asiakas	€	-569	-472	-472	-406	-14	-29
Lääkinnällinen kuntoutus (sis. apuvälineet)							
Tuotot	€	3 957	3 972	3 972	1 822	-54	-54
Toimintakulut	€	-143 427	-153 968	-153 968	-156 915	2	9
Poistot	€	-958	-1 451	-1 451	-599	-59	-37
Netto	€	-140 427	-151 448	-151 448	-155 693	3	11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-141 652	-152 712	-152 712	-156 882	3	11
Asiakkaat	hlö	884	847	847	952	12	8
Kulut / asiakas	€	-162	-182	-182	-165	-9	2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat 51 000 euroa / -12 %:a talousarviossa arvioitua pienempinä kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 3 000 euroa / -1%: a. Fysioterapian kustannukset toteutuivat 44 000 euroa/ -20%:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 1 000 euroa/ 0%: a. Muun avokuntoutuksen kustannukset toteutuivat 11 000 euroa/ -16% :a talousarviossa arvioitua alhaisimpina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 19 000 euroa/ -25 %: a. Lääkinnällisen kuntoutuksen kustannukset toteutuivat 4 000 euroa/ 3%:a talousarviossa arvioitua suurempana. Lisäystä vuoteen 2018 verrattuna oli 15 000 euroa/ 2%: a. Asiakasmäärät fysioterapiassa alitti arvioidun 66 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 199 asiakkaalla. Käyntien määrä ylitti fysioterapiassa arvioidun 644 käynnillä ja ylitti edellisvuoden toteuman 593 käynnillä. Asiakasmäärät muussa avokuntoutuksessa alitti arvioidun 19 asiakkaalla ja alitti edellisvuoden 23 asiakkaalla. Asiakasmäärät lääkitäksessä kuntoutuksessa ylitti arvioidun 105 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 68 asiakkaalla.

Kiuruvedellä fysioterapeutti on osallistunut ENSKA toimintaan osapäiväisesti ja toiminta on vakiintumassa kustannustehokkaaksi toimintamuodoksi.

Kuntoutus Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Kuntoutus							
Tuotot	€	82 561	85 806	85 806	58 153	-32	-30
Toimintakulut	€	-328 027	-389 960	-389 960	-257 623	-34	-21
Poistot	€	-1 052	-3 407	-3 407	-1 062	-69	1
Netto	€	-246 519	-307 561	-307 561	-200 532	-35	-19
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-248 171	-308 499	-308 499	-201 601	-35	-19
Fysioterapia							
Tuotot	€	73 540	74 727	74 727	50 747	-32	-31
Toimintakulut	€	-191 913	-233 438	-233 438	-126 585	-46	-34
Poistot	€	-372	-2 330	-2 330	-668	-71	79
Netto	€	-118 744	-161 041	-161 041	-76 506	-52	-36
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-119 640	-161 156	-161 156	-76 931	-52	-36
Asiakkaat	hlö	793	947	947	673	-29	-15
Kulut / asiakas	€	-242	-249	-249	-189	-24	-22
Käynnit	kpl	3 434	3 481	3 481	2 112	-39	-38
Kulut / käynti	€	-56	-68	-68	-60	-11	8
Muu avokuntoutus							
Tuotot	€	6 865	7 487	7 487	6 209	-17	-10
Toimintakulut	€	-36 722	-40 788	-40 788	-27 857	-32	-24
Netto	€	-29 857	-33 301	-33 301	-21 648	-35	-27
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-29 744	-33 186	-33 186	-21 510	-35	-28
Asiakkaat	hlö	58	74	74	67	-9	16
Kulut / asiakas	€	-633	-551	-551	-416	-25	-34
Lääkinnällinen kuntoutus (sis. apuvälineet)							
Tuotot	€	2 155	3 592	3 592	1 198	-67	-44
Toimintakulut	€	-99 393	-115 735	-115 735	-103 182	-11	4
Poistot		-680	-1 077	-1 077	-394	-63	-42
Netto	€	-97 917	-113 220	-113 220	-102 378	-10	5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-98 787	-114 158	-114 158	-103 160	-10	4
Asiakkaat	hlö	626	629	629	626	0	0
Kulut / asiakas	€	-159	-184	-184	-165	-10	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat 106 000 euroa / -35 %:a talousarviossa arvioitua pienempinä kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 46 000 euroa / -19%: a. Fysioterapian kustannukset toteutuivat 84 000 euroa/ -52%:a talousarviossa arvioitua pienempinä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 43 000 euroa/ -36%: a. Muun avokuntoutuksen kustannukset toteutuivat 11 000 euroa/ -35% :a talousarviossa arvioitua alhaisimpina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 8 000 euroa/ -28 %: a. Lääkinnällisen kuntoutuksen kustannukset toteutuivat 11 000 euroa/ -10%:a talousarviossa arvioitua pienempinä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 4 000 euroa/ 4%: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen muutoksesta ja vähentymisestä. Kuntoutushenkilöstö jäi toimintamuutosten myötä pois ikäihmisten päivätoimintapalvelusta. Kotihoidon arviointijakson toiminnan aloituksessa oli haasteita, jotka näkyivät asiakkaiden selkeänä vähenemisenä kotikuntoutuksen osa-alueella. Palvelutarpeen muutoksen myötä henkilöstöresurssia on kohdennettu tarpeen mukaan muuhun, muun muassa seudulliseen toimintaan. Asiakasmäärät fysioterapiassa alitti arvioidun 274 asiakkaalla ja alitti edellisvuoden 120 asiakkaalla. Käyntien määrä alitti fysioterapiassa arvioidun 1370 käynnillä ja alitti edellisvuoden toteuman 1300 käynnillä. Sonkajärven fysioterapiassa asiakas- ja käyntimäärien laskun taustalla on toimintamallien muutokset kotikuntoutuksessa ja päivätoiminnassa. Asiakasmäärät muussa avokuntoutuksessa alitti arvioidun 7 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 9 asiakkaalla. Asiakasmäärät lääikinnällisessä kuntoutuksessa olivat talousarvion mukaiset ja asiakkaiden määrä pysyi samalla tasolla verrattuna vuoteen 2018.

Kuntoutus Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Kuntoutus							
Tuotot	€	68 571	67 613	67 613	49 644	-27	-28
Toimintakulut	€	-233 664	-281 806	-281 806	-205 479	-27	-12
Poistot	€	-703	-2 408	-2 408	-730	-70	4
Netto	€	-165 796	-216 601	-216 601	-156 565	-28	-6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-166 677	-217 409	-217 409	-157 377	-28	-6
Fysioterapia							
Tuotot	€	57 168	56 562	56 562	42 395	-25	-26
Toimintakulut	€	-123 405	-166 789	-166 789	-114 246	-32	-7
Poistot	€	-225	-1 664	-1 664	-507	-70	126
Netto	€	-66 462	-111 891	-111 891	-72 358	-35	9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-66 838	-112 116	-112 116	-72 873	-35	9
Asiakkaat	hlö	496	472	472	444	-6	-10
Kulut / asiakas	€	-249	-357	-357	-258	-28	4
Käynnit	kpl	1 942	1 587	1 587	1 586	0	-18
Kulut / käynti	€	-64	-106	-106	-72	-32	14
Muu avokuntoutus							
Tuotot	€	8 046	7 797	7 797	6 504	-17	-19
Toimintakulut	€	-33 623	-33 306	-33 306	-31 743	-5	-6
Netto	€	-25 576	-25 510	-25 510	-25 239	-1	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-25 471	-25 445	-25 445	-25 092	-1	-1
Asiakkaat	hlö	55	65	65	74	14	35
Kulut / asiakas	€	-611	-512	-512	-429	-16	-30
Lääkinnällinen kuntoutus (sis. apuvälineet)							
Tuotot	€	3 356	3 254	3 254	744	-77	-78
Toimintakulut	€	-76 636	-81 711	-81 711	-59 491	-27	-22
Poistot	€	-478	-744	-744	-223	-70	-53
Netto	€	-73 758	-79 200	-79 200	-58 969	-26	-20
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-74 369	-79 848	-79 848	-59 412	-26	-20
Asiakkaat	hlö	444	435	435	355	-18	-20
Kulut / asiakas	€	-173	-188	-188	-168	-11	-3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat 60 000 euroa / -28 %:a talousarviossa arvioitua pienempinä kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 10 000 euroa / -6%: a. Fysioterapian kustannukset toteutuivat 50 000 euroa/ -35%:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 6 000 euroa/ 9%: a. Muun avokuntoutuksen kustannukset toteutuivat 300 euroa/ -1% :a talousarviossa arvioitua alhaisimpina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 300 euroa/ -1%: a. Lääkinnällisen kuntoutuksen kustannukset toteutuivat 20 000 euroa/ -26%:a arvioitua talousarviota pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 15 000 euroa/-20 %: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen muutoksesta ja vähentymisestä. Palvelutarpeen muutoksen myötä henkilöstöresursseja on kohdennettu tarpeen mukaan muuhun, muun muassa seudulliseen toimintaan. Asiakasmäärät fysioterapiassa alitti arvioidun 28 asiakkaalla ja alitti edellisvuoden 50 asiakkaalla. Käyntien määrä oli fysioterapiassa arvioidun mukainen ja alitti edellisvuoden toteuman 360 käynnillä. Vieremän fysioterapiassa asiakas- ja käyntimäärien laskun taustalla on toimintamallien muutokset kotikuntoutuksessa ja päivätoiminnassa. Asiakasmäärät muussa avokuntoutuksessa alitti arvioidun 9 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 19 asiakkaalla. Asiakasmäärät lääkitämisessä kuntoutuksessa alitti arvioidun 80 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 90 asiakkaalla.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelu on järjestetty muista kunnista poiketen siten, että apuvälineet tilataan ja toimitetaan pääsääntöisesti lisälimestä.

Kuntoutus Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Kuntoutus							
Tuotot	€	16 399	10 447	10 447	15 829	52	-3
Toimintakulut	€	-30 243	-16 508	-16 508	-26 345	60	-13
Poistot	€	-138	-308	-308	-226	-27	64
Netto	€	-13 982	-6 369	-6 369	-10 742	69	-23
Ulkokuntien osuus	€	13 982	6 369	6 369	10 742	69	-23
Fysioterapia							
Tuotot	€	10 135	7 624	7 624	10 538	38	4
Toimintakulut	€	-19 763	-9 081	-9 081	-17 601	94	-11
Poistot	€	-98	-250	-250	-206	-18	110
Netto	€	-9 725	-1 706	-1 706	-7 269	326	-25
Ulkokuntien osuus	€	9 725	1 706	1 706	7 269	326	-25
Asiakkaat	hlö	74	49	49	79	61	7
Kulut / asiakas	€	-268	-190	-190	-225	18	-16
Muu avokuntoutus							
Tuotot	€	6 137	2 763	2 763	5 228	89	-15
Toimintakulut	€	-4 606	-1 464	-1 464	-3 305	126	-28
Netto	€	1 531	1 299	1 299	1 923	48	26
Ulkokuntien osuus	€	-1 531	-1 299	-1 299	-1 923	48	26
Asiakkaat	hlö	8	4	4	11	175	38
Kulut / asiakas	€	-576	-366	-366	-300	-18	-48
Lääkinnällinen kuntoutus (sis. apuvälineet)							
Tuotot	€	127	59	59	63	7	-50
Toimintakulut	€	-5 875	-5 963	-5 963	-5 439	-9	-7
Poistot	€	-40	-58	-58	-21	-64	-48
Netto	€	-5 787	-5 962	-5 962	-5 397	-9	-7
Ulkokuntien osuus	€	5 787	5 962	5 962	5 397	-9	-7
Asiakkaat	hlö	37	34	34	33	-3	-11
Kulut / asiakas	€	-159	-175	-175	-165	-6	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kuntoutuksen kokonaiskustannukset toteutuivat 4 000 euroa/ 69 %:a talousarviossa arvioitua suurempina kustannuksina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 3 000 euroa / -23%: a. Fysioterapian kustannukset toteutuivat 5 500 euroa talousarviossa arvioitua suurempina. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 2 500 euroa/ -25 %: a. Muun avokuntoutuksen kustannukset toteutuivat 600 euroa/ 48% :a talousarviossa arvioitua suurempina kustannuksina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 400 euroa/ 26 %: a. Kustannusten lasku johtui palvelutarpeen muutoksesta ja vähentymisestä.

Asiakasmäärät fysioterapiassa ylitti arvioidun 30 asiakkaalla ja ylitti edellisvuoden 5 asiakkaalla.

Ulkopaikkakuntalaisten asiakkaiden määrään vaikuttavat toimenpideyksikön sekä Ylä-Savon alueella asuvat terveyskeskuksen vaihdon tehneet tai sosiaalisin perustein sijoitetut lapset.

2.8.9 Perhepalvelut

Palvelun sisältö:

Ehkäisevä lastensuojelutyö: lapsiperheiden kotipalvelu, sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö

Sosiaalityö: lastensuojelun sosiaalityö, sosiaalipäivystys, sijaishuoltotoiminta

Avohuolto: lastensuojelun tukipalvelut, tehostettu perhetyö

Kodin ulkopuolelle sijoitetut: perhehoito, perhekotikuntoutus, Lastenkoti Taskukello, lastensuojelun laitoshoidon ostot, sijaishuolto, jälkihuolto

Perheneuvola: Lasten ja nuorten psykiatriset poliklinikat, perheneuvola, kunnittaiset koulutiimit (koulukuraattori, -psykologi ja -psykkari sekä nuorten ehkäisevä päihdetyö)

Perheoikeudelliset palvelut: lastenvalvoja

Lyhyt kuvaus

Lapsiperheiden sosiaalityössä asiakkaina ovat perheet, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia. Lapsiperheiden sosiaalityön palveluja ovat ennaltaehkäisevä lastensuojelu, lapsiperheiden toimeentulotuki ja muu tarvittava sosiaaliseen tukeen liittyvä ohjaus ja neuvonta. Lapsiperheiden sosiaalityössä tehdään myös lastensuojelutehtävät. Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvu-ympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Perhesosiaalityötä tehdään lähipalveluna yhteistyössä lasten vanhempien, sosiaalityöntekijöiden, päivähoidon, perheneuvolan, kotipalvelun, koulutoimen, terveydenhuollon ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

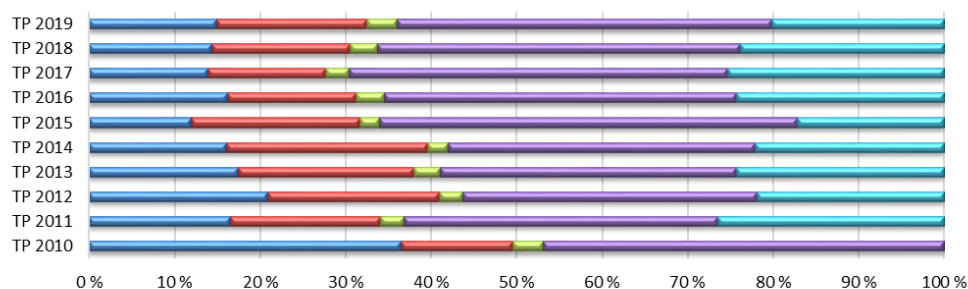
Perheoikeudellisissa palveluissa hoidetaan lapsen elatusapuun, isyyden selvittämiseen ja tunnustamiseen, lapsen huoltoon, asu-miseen ja tapaamisoikeuteen sekä adoptioon liittyviä asioita. Palvelut on keskitetty lisälmen sosiaalikeskukseen, jossa toimii kaksi lastenvalvoja-sosiaalityöntekijää. He tekevät työparityötä ja asiakkaat on jaettu kunnittain.

Sosiaalityön tehtäväalue järjestää myös Ylä-Savon sosiaalipäivystyksen. Sosiaalipäivystys vastaa asukkaiden sosiaalipalvelujen tarpeeseen akuuteissa sosiaalihuollon hätätilanteissa.

Perhekeskuksen lapsiperheiden tukipalveluihin kuuluvat perheneuvola, koulutiimit (psykologit ja kuraattorit lisälmessä, Sonka-järvellä ja Vieremällä sekä psykkari lisälmessä ja Kiuruvedellä), nuorten ehkäisevä päihdetyö, lastensuojelun ja varhaisen tuen perhetyö sekä lapsiperheiden kotipalvelu. Kaikki perhekeskuksen yksiköt tarjoavat matalan kynnyksen lähipalvelua lapsille, nuorille ja perheille lasten kasvuun ja kehitykseen, vanhemmuuteen, mielenterveys- ja päihdeongelmiin sekä vanhempien eroon liittyvissä asioissa. Palvelut toteutetaan monialaisessa yhteistyössä perheen verkostojen kanssa.

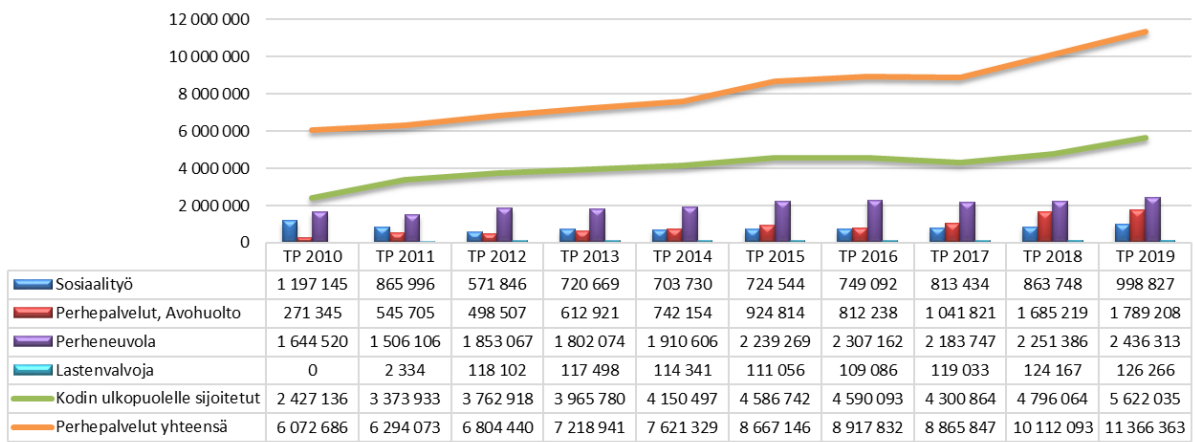
Perhepalvelut sisältävät myös lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön vastaanottopalveluja perusterveydenhuollon ja erikois-sairaanhoidon sekä sosiaalihuollon palveluina sekä lasten psykiatrisen erikoissairaanhoidon vastaanottoja. Kts. Aikuispsykososiaa-liset palvelut.

Perhepalvelut, asiakkaat 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Sosiaalityö, asiakas	873	620	830	660	681	727	653	608	634	699
Perhepalvelut, avohuolto, asiakas	313	657	793	779	998	1 203	612	607	714	820
Kodin ulkopuolelle sijoitetut, asiakkaat	85	104	109	119	103	140	133	120	142	166
Perheneuvola, asiakkaat	1 123	1 373	1 364	1 313	1 528	2 983	1 666	1 948	1 870	2 044
Isyys-, elatus- ja huolto sekä tapaamissopimukset	0	992	869	921	937	1 051	983	1 111	1 052	944

Perhepalvelut, kustannukset 2010-2019 kaikki kunnat

Perhepalvelut Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Perhepalvelut							
Tuotot	€	400 034	407 830	407 830	466 547	14	17
Toimintakulut	€	-10 507 717	-9 597 943	-11 421 943	-11 821 618	3	13
Poistot	€	-4 410	-10 105	-10 105	-11 292	12	156
Netto	€	-10 112 093	-9 200 218	-11 024 218	-11 366 363	3	12
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-10 112 093	-9 200 218	-11 024 218	-11 366 363	3	12
Ennaltaehkäisevät palvelut							
Tuotot	€	13 927	6 247	6 247	6 140	-2	-56
Toimintakulut	€	-404 987	-464 822	-508 568	-398 890	-22	-2
Poistot	€	-450	-1 333	-1 333	-964	-28	114
Netto	€	-391 510	-459 908	-503 654	-393 714	-22	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-391 510	-459 908	-503 654	-393 714	-22	1
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	387	435	435	412	-5	6
Kulut / asiakas	€	-1 048	-1 072	-1 172	-971	-17	-7
Perheneuvola							
Tuotot	€	11 843	7 650	7 650	9 023	18	-24
Toimintakulut	€	-1 404 100	-1 551 467	-1 465 750	-1 465 352	0	4
Poistot	€	-883	-1 616	-1 616	-2 512	55	184
Netto	€	-1 393 141	-1 545 433	-1 459 716	-1 458 841	0	5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 393 141	-1 545 433	-1 459 716	-1 458 841	0	5
Peittävyys, alle 18-vuotiaat	%	16	17	17	18	6	17
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	1 422	1 639	1 639	1 578	-4	11
Kulut / asiakas	€	-988	-948	-895	-930	4	-6
Sosiaalityö (lapset ja perheet)							
Tuotot	€	57 755	55 380	55 380	55 856	1	-3
Toimintakulut	€	-921 503	-1 058 839	-1 058 839	-1 054 683	0	14
Netto	€	-863 748	-1 003 459	-1 003 459	-998 827	0	16
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-863 748	-1 003 459	-1 003 459	-998 827	0	16
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	634	750	750	699	-7	10
Kulut / asiakas	€	-1 453	-1 412	-1 412	-1 509	7	4
Psykiatrinen avohoito (0-17v)							
Tuotot	€	170 206	180 800	180 800	205 681	14	21
Toimintakulut	€	-1 026 389	-1 220 752	-1 200 752	-1 177 293	-2	15
Poistot	€	-2 061	-5 657	-5 657	-5 861	4	184
Netto	€	-858 245	-1 045 609	-1 025 609	-977 472	-5	14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-858 245	-1 045 609	-1 025 609	-977 472	-5	14
Käynnit	kpl	6 398	6 440	6 440	7 452	16	16
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	276	240	240	278	16	1
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	172	168	168	188	12	9
Avohuolto							
Tuotot	€	68	153	153	554	262	714
Toimintakulut	€	-1 684 853	-1 113 204	-1 741 175	-1 788 214	3	6
Poistot	€	-434	-1 092	-1 092	-1 548	42	257
Netto	€	-1 685 219	-1 114 143	-1 742 114	-1 789 208	3	6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 685 219	-1 114 143	-1 742 114	-1 789 208	3	6
Asiakasperheet	kpl	54	51	51	82	61	52
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	558	720	720	612	-15	10
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	156	60	60	208	247	33
Kulut / asiakas	€	-2 360	-1 429	-2 234	-2 183	-2	-8
Kodin ulkopuolelle sijoitetut							
Tuotot	€	124 383	157 600	157 600	189 293	20	52
Toimintakulut	€	-4 919 865	-4 060 868	-5 318 868	-5 810 920	9	18
Poistot	€	-582	-407	-407	-407	0	-30
Netto	€	-4 796 064	-3 903 675	-5 161 675	-5 622 035	9	17
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-4 796 064	-3 903 675	-5 161 675	-5 622 035	9	17
Hoitopäivät	pv	30 465	30 989	30 989	35 177	14	15
Kulut / hoitopäivä	€	-162	-131	-172	-165	-4	2
Perheoikeudelliset palvelut							
Lastenvalvoja							
Toimintakulut	€	-124 167	-127 991	-127 991	-126 266	-1	2
Netto	€	-124 167	-127 991	-127 991	-126 266	-1	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-124 167	-127 991	-127 991	-126 266	-1	2
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	1 052	1 070	1 070	944	-12	-10
Kulut / asiakas	€	-118	-120	-120	-134	12	13
Päätökset	kpl	1 052	1 070	1 070	944	-12	-10

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Perhepalvelujen osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 2,166 milj. €/23,5 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 1,254 milj. € / 12,4 %. Perhepalvelujen kasvu johtuu kodin ulkopuolelle sijoitusten hoitopäivien ja avohoidon suuremmasta tarpeesta, mistä on raportoitu koko toimintavuoden ajan. Perhepalveluihin siirrettiin määrärahoja talousarvionmuutoksissa.

Ennaltaehkäisevät palvelut toteutuivat 66 000 € / -14,4 % pienempinä kuin talousarviossa arvioitiin. Edelliseen vuoteen verrattuna kustannukset olivat samalla tasolla. Ennalta ehkäisevän palvelun alitus johtuu siitä, että resurssia on jouduttu suuntaamaan lastensuojelun avohuoltoon.

Lapsiperheiden kotipalvelussa on kolme seudullista työntekijää. Palveluseteli saatiin käyttöön toukokuussa 2019 ja vuoden loppuun mennessä niitä myönnettiin kahdeksalle asiakkaalle. Palvelusetelin arvo oli 27 euroa. Osa asiakkaista kieltäytyy palvelusetelistä ja jää mieluummin odottamaan omien työntekijöiden vapautumista. Joissakin kriisitilanteissa ja/tai kun kyse on lastensuojelun asiakkaasta, palvelua on ostettu suoraan asiakkaalle palveluseteleihin varatuista varoista. Osa asiakkaista saa kotipalvelua lastensuojelun avohuollon tukitoimena.

Huhtikuussa 2019 käynnistynyt neuvolan perhetyö on neuvolan perheohjaajan tarjoamaa maksutonta, ennaltaehkäisevää, matalan kynnyksen tukea vanhemmuuteen, lasten hoitoon ja kasvatukseen sekä perheen arjen ongelmien ratkaisemiseen. Neuvolan perheohjaaja kävi 1.4 -31.12 välisenä aikana kaikkiaan 28 perheessä, joista neljä perhettä ohjattiin jatkohoitoon sosiaali- ja/tai mielenterveyspalveluihin. Noin 85 % perheistä tuli siis autetuksi riittävän varhaisella tuella ilman korjaavia palveluita.

Perhetyössä työskentelee 11 perheohjaajaa. Perhetyössä palvelua tarjotaan joko sosiaalihuoltolain mukaisesti ilman lastensuojelun asiakkuutta tai lastensuojelulain perusteella. Osasta varhaisen tuen toimintoja (esim. ryhmät) on jouduttu vähentämään lastensuojelun ja perhesosiaalityön kasvaneiden perhetyön tarpeiden vuoksi. Kaikista perhetyön asiakaskäynneistä noin 70 % kohdistui lastensuojeluasiakkaille. Perhetyöhön vaikuttivat myös henkilöstömuutokset.

Seudullinen lapsiperheiden palveluohjaus on parantanut ja nopeuttanut palvelutarpeisiin vastaamista. Palveluohjaaja on jokainen arkipäivä puhelimitse tavoitettavissa ja myös sähköisen yhteydenottopyyntöjen jättäminen verkossa on mahdollista. Palveluohjaaja vastaa myös lapsiperheiden kotipalvelun resurssien käytöstä ja palvelusetelistä.

Perheneuvolan nettokulut toteutuivat 87 000 € / -5,6 % talousarviossa arvioitua pienempinä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 66 000 € / 4,7 %. Talousarvion alittuminen johtui henkilökunnan rekrytointivaikeuksista. Koska koulupsykologipalvelua ei ole pystytty tarjoamaan riittävässä määrin rekrytointivaikeuksien ja vaihtuvuuden vuoksi, koulupsykologin tutkimuksia on ostettu tarpeen mukaan sovitulta palveluntuottajalta. Myös toinen kahdesta neuvolapsykologin tehtävästä oli suurimman osan vuotta täyttämättä.

lissalnessa ja Kiuruvedellä osana koulutiimiä toimii koulupsykologi, jonka kustannukset kohdentuvat vain lissalmeen ja Kiuruveeseen. Määräaikaista psykologitöitä on palkattu erityisesti toiselle asteelle psykologivajauksen vuoksi. Palaute toimintamallista kouluilta ja opettajilta on ollut positiivista.

Sosiaalityön nettokulut toteutuivat talousarvion mukaisesti. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 135 000 € / 15,6 %. Henkilöresurssilisäykset toteutuivat talousarvion mukaisesti. Lastensuojelussa työskentelee yhdeksän sosiaalityöntekijää ja varhaisessa perhesosiaalityössä viisi sosiaalityöntekijää.

Psykiatrisen avohoidon kustannukset toteutuivat 68 000 € / -6,5 % talousarviossa arvioitua pienempinä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 119 000 € / 13,9 %. Rekrytointivaikeudet vaikuttavat lasten- ja nuorisopsykiatrian kustannustasoon. Lastenpsykiatrien poliklinikan käyntitavoite on toteutunut. Vuoden 2019 aikana ei ole yrityksistä huolimatta saatu lääkärin virkoja täytettyä. Palvelujen ostot ovat ylittyneet lääkärinostopalvelun myötä. Käyntejä lastenpsykiatrisella poliklinikalla on vuoden 2019 aikana toteutunut 1301, tavoitteen ollessa 1 183. Edelliseen tilinpäätökseen nähden käyntimäärät on kasvaneet 286. Nuorisopsykiatrisella poliklinikalla käyntien toteuma on ollut 6151 eli tavoite (5257) on täyttynyt hyvin. Edelliseen tilinpäätökseen kasvua on 768 käyntiä.

Avohuollon nettokulut toteutuivat 675 000 € / 60,6 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 104 000 € / 6,2 %. Henkilöresurssilisäykset toteutuivat talousarvion mukaisesti. Lapsiperheiden tukipalveluiden ostopalvelumenojen toteuma oli 1,011 milj. €, vähennyistä 94 000 € vuoteen 2018 nähden. Vähennyksen taustalla on omana tuotantona tehdyn perhetyön lisääminen. Lastensuojelun ostopalveluihin käytettyjä rahoja siirrettiin oman toiminnan kehittämiseen ja perhetyön resurssia lisättiin kolmella määräaikaishenkilöllä. Tämän jälkeen perhetyön käyntimäärät kasvoivat keskimäärin 79 % lissalnessa ja Kiuruvedellä.

Lapsia ja heidän perheitään tukevia palveluja järjestetään sekä sosiaalihuoltolain että lastensuojelulain perusteella. Lastensuojelulain mukaisena avohuollon tukitoimena lapsille ja perheille myönnetään taloudellista tukea mm. lapsen harrastuksiin, koulunkäyntiin, ammatin ja asunnon hankinnassa, lapsen kuntoutumista tukevia hoito- ja terapiapalveluja, tukihenkilö, tukiperhe, sijoitus avohuollon tukitoimena, perhetyötä, tehostettua perhetyötä, perhekuntoutusta. Sosiaalihuoltolain mukaisina sosiaalipalveluina järjestetään em. palveluja niille lapsille ja perheille, jotka eivät ole lastensuojelun tarpeessa (asiakkaina) lukuun ottamatta tehostettua perhetyötä, perhekuntoutusta ja sijoitusta avohuollon tukitoimena. Sosiaalihuoltolain mukaisena palveluna järjestetään myös lasten tuettuja ja valvottuja tapaamisia.

Kodin ulkopuolelle sijoitusten nettokustannukset toteutuivat 1,718 milj. € / 44,0 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 826 000 € / 17,2 %.

Perhehoidon nettokustannukset toteutuivat 340 000 € / 23,2 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 313 000 € / 21,0 %. Perhehoidossa oli 81 lasta, kun vuonna 2018 heitä oli 69. Perhehoidossa oli 2 877 hoitopäivää enemmän kuin edellisellä vuonna. Lasten ja nuorten kuntoutuskotihoidon kustannukset toteutuivat 84 000 € / 19,6 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 126 000 € / 32,6 %.

Ostetun laitoshoidon nettokustannukset toteutuivat 1,312 milj. € / 94,1 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 372 000 € / 16,8 %. Laitoshoidon ostopalveluissa lapsia oli 62 ja hoitopäiviä 8 997. Hoitopäivien määrä nousi 1215 päivää / 16 %.

Lastenkoti Taskukellon hoitopäivien toteuma oli 2 325, mikä vastaa 91 prosentin täyttöastetta. Vuonna 2018 hoitopäiviä oli 2 577 päivää ja täyttöaste oli 100 %. Vuonna 2019 lisälmen osuus hoitopäivistä oli 1819 ja Kiuruveden 506. Sonkajärven ja Vieremän kunnista ei yksikössä ollut lapsia vuonna 2019. Yksikön toimintakate oli 97,2 % ja hoitopäivän hinta oli 257 € kun se vuonna 2018 oli 226 €/pv. Yksikössä oli vuoden aikana yhteensä 25 lasta, joista iisalmelaisia oli 76 %. Kaikki lapset olivat avohuollon tukitoimina sijoitettuja. Sijaishuollossa olevia ei ollut.

Perheneuvolan ja lastenpsykiatrian uudet yhteydenotot käsitellään lastenpsykiatrin, psykologin ja sosiaalityöntekijän muodostamassa tiimissä, joka ohjaa perheen joko lastenpsykiatriaan tai perheneuvolaan tarpeen mukaan. Näin pyritään välttämään päällekkäinen työ ja asiakkaan siirtely työntekijältä toiselle. Vuonna 2019 perheneuvolan käyntimäärä kasvoi lähes 30 prosenttia, mutta asiakasmäärä laski noin yhdeksän prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Hoidon tarve on siis ollut pitkäkestoisempaa. Lastenpsykiatrian vähäisen henkilöstömäärän vuoksi perheneuvolassa hoidetaan myös terapiaa tarvitsevia asiakkaita.

Vuonna 2019 valmisteltiin yhteistyössä Pohjois-Savon kuntien kanssa Ylä-Savon sosiaalipäivystyksen siirtyminen Kuopion kaupungin järjestämäksi vuoden 2020 alusta. Osa sosiaalipäivystyksen työntekijöistä siirtyi Kuopion kaupungin palvelukseen.

Perhepalvelut lisämi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Perhepalvelut							
Tuotot	€	102 575	113 791	113 791	137 676	21	34
Toimintakulut	€	-6 350 867	-5 770 124	-6 774 673	-7 031 880	4	11
Poistot	€	-3 227	-7 324	-7 324	-8 120	11	152
Netto	€	-6 251 519	-5 663 657	-6 668 205	-6 902 325	4	10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-6 239 885	-5 656 254	-6 658 261	-6 891 533	4	10
Ennaltaehkäisevät palvelut							
Tuotot	€	11 177	3 715	3 715	4 454	20	-60
Toimintakulut	€	-203 426	-244 537	-276 083	-248 149	-10	22
Poistot	€	-450	-1 333	-1 333	-964	-28	114
Netto	€	-192 698	-242 155	-273 701	-244 659	-11	27
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-192 698	-242 155	-273 701	-244 659	-11	27
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	229	245	245	305	24	33
Kulut / asiakas	€	-890	-1 004	-1 132	-817	-28	-8
Perheneuvola							
Tuotot	€	4 026	1 367	1 367	3 527	158	-12
Toimintakulut	€	-942 554	-1 083 618	-1 026 926	-998 012	-3	6
Poistot	€	-551	-1 105	-1 105	-1 626	47	195
Netto	€	-939 079	-1 083 356	-1 026 664	-996 111	-3	6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-938 450	-1 083 932	-1 026 944	-996 986	-3	6
Peittävyys, alle 18-vuotiaat	%	17	19	19	20	10	19
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	935	1 110	1 110	1 040	-6	11
Kulut / asiakas	€	-1 009	-977	-926	-961	4	-5
Sosiaalityö (lapset ja perheet)							
Tuotot	€	787	714	714	355	-50	-55
Toimintakulut	€	-492 911	-557 713	-557 713	-564 358	1	14
Netto	€	-492 124	-556 999	-556 999	-564 003	1	15
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-494 686	-560 130	-560 130	-565 448	1	14
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	389	430	430	380	-12	-2
Kulut / asiakas	€	-1 267	-1 297	-1 297	-1 485	15	17
Psykiatrinen avohoito (0-17v)							
Tuotot	€	32 577	40 463	40 463	38 206	-6	17
Toimintakulut	€	-650 148	-745 259	-734 496	-738 014	0	14
Poistot	€	-1 287	-3 435	-3 435	-3 664	7	185
Netto	€	-618 858	-708 231	-697 468	-703 471	1	14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-605 291	-697 119	-684 111	-690 359	1	14
Käynnit	kpl	3 927	3 885	3 885	4 645	20	18
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	150	120	120	142	18	-5
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	99	100	100	122	22	23
Avohuolto							
Tuotot	€	68	90	90	154	71	126
Toimintakulut	€	-951 925	-689 604	-859 061	-928 542	8	-2
Poistot	€	-434	-1 092	-1 092	-1 548	42	257
Netto	€	-952 290	-690 605	-860 062	-929 937	8	-2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-952 290	-690 605	-860 062	-929 937	8	-2
Asiakasperheet	kpl	34	30	30	54	80	59
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	350	415	415	377	-9	8
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	98	36	36	141	292	44
Kulut / asiakas	€	-2 126	-1 531	-1 907	-1 796	-6	-16
Kodin ulkopuolelle sijoitetut							
Tuotot	€	32 088	67 441	67 441	90 979	35	184
Toimintakulut	€	-3 009 209	-2 374 034	-3 245 034	-3 473 749	7	15
Poistot	€	-505	-359	-359	-319	-11	-37
Netto	€	-2 977 626	-2 306 952	-3 177 952	-3 383 088	6	14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 977 626	-2 306 952	-3 177 952	-3 383 088	6	14
Hoitopäivät	pv	17 510	17 899	17 899	20 757	16	19
Kulut / hoitopäivä	€	-172	-133	-181	-167	-8	-3
Perheoikeudelliset palvelut							
Lastenvalvoja							
Toimintakulut	€	-78 843	-75 359	-75 359	-81 056	8	3
Netto	€	-78 843	-75 359	-75 359	-81 056	8	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-78 843	-75 359	-75 359	-81 056	8	3
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	668	630	630	606	-4	-9
Kulut / asiakas	€	-118	-120	-120	-134	12	13
Päätökset	kpl	668	630	630	606	-4	-9

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Perhepalvelujen osalta lisälmen maksuosuus toteutui 1,235 milj. €/21,8 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 652 000 € / 10,4 %. Kasvu aiheutuu erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitusten aikaisempaa suuremmasta määrästä.

lislalmessa lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärä kasvoi edellisestä vuodesta noin 15 % ja käyntimäärä noin 50 %. Osittain kasvu johtuu lastensuojelun lisääntyneestä tarpeesta. Neuvolan perheohjaaja kävi 14 perheessä yhteensä 54 kertaa. Perhetyössä on kuusi perheohjaajaa. Kahden työntekijän lisäyksen jälkeen käyntien määrä kasvoi 952:sta (2018) 1647:ään (2019) eli 73 %.

Perhepalveluiden perhesosiaalityössä työskentelee kolme sosiaalityöntekijää, joista yhdellä on sosiaalityöntekijän kelpoisuus. Kaksi virkaa on täytetty avoimen viranhoitona sosiaalityöntekijätutkintoa suorittavilla opiskelijoilla, joilla on sijaiskelpoisuus. Lastensuojelussa on neljä sosiaalityöntekijää, joista kolmella on sosiaalityöntekijän kelpoisuus. Yksi virka täytettiin määräaikaaisesti palveluohjaajan tehtäväkuvalla. Ammatillisen tukihenkilön tehtävissä toimi määräaikainen palveluohjaaja loka-joulukuussa.

Lastenpsykiatrisen poliklinikan käyntejä on ollut 828, joka ylittää tavoitteen (751) sekä edellisen tilinpäätöksen toteuman siitakin huolimatta, että lääkäreiden saatavuus on ollut haasteellista. Nuorisopsykiatrisen poliklinikan käyntejä on ollut 3 817, joka ylittää tavoitteen yli 680 käynnillä. Edelliseen tilinpäätökseen nähden käyntimäärä on lisääntynyt 584 käynnillä.

Avohuollon asiakkaina oli 377 lasta, kun heitä vuonna 2018 oli 350 lasta. Perheiden tukipalveluiden ostopalvelumenojen toteuma oli 469 000 €, vähennystä 102 000 € vuoteen 2018 nähden. Talousarvio oli 352 000 €. Avustuksia kotitalouksille toteuma oli 103 000 €, vähennystä 14 000 € vuoteen 2018 nähden. Talousarvio oli 90 000 €. Talousarvion toteumaan on vaikuttanut omana tuotantona tehtävän perhetyön ja ammatillisen tukihenkilötyön lisääminen ostopalvelujen sijaan.

Kodin ulkopuolelle sijoitusten nettokustannukset toteutuivat 1,076 milj. € / 46,6 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 405 000 € / 13,6 %. Hoitopäivät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3 247 / 18,5 %. Lastensuojelun laitoshoidon ostopalvelut ylittyivät 112 %, 980 000 € alkuperäiseen talousarvioon nähden. Menot olivat 1,858 milj.€, mikä on 367 000 € (25 %) enemmän kuin vuonna 2018. Talousarvio sisälsi olemassa olevat sijoitukset. Vuoden 2018 lopulla sijaishuoltoon sijoitettiin uusia lapsia, joille ei ollut määräraahavarausta. Laitoshuollossa lapsia oli 68. Perhehoidossa lapsia oli 40. Lastensuojelun laitoshoidon toteutetaan lasten yksilöllisen tarpeen mukaisesti erityyppisissä lastensuojeluyksiköissä. Lastensuojelun perhehoidon toimintakate oli 118 %, Nousua 68 000 €, 8,5 % vuoteen 2018 nähden.

Perhekotikuntoutukseen varattu 100 000 euron määräraha ylittyi 65 000 eurolla.

Perhepalvelut Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Perhepalvelut							
Tuotot	€	27 600	34 218	34 218	35 249	3	28
Toimintakulut	€	-2 442 866	-2 048 074	-2 594 036	-2 759 333	6	13
Poistot	€	-679	-1 377	-1 377	-1 693	23	149
Netto	€	-2 415 945	-2 015 234	-2 561 196	-2 725 777	6	13
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 411 359	-2 012 890	-2 557 942	-2 723 577	6	13
Ennaltaehkäisevät palvelut							
Tuotot	€	2 150	1 545	1 545	869	-44	-60
Toimintakulut	€	-114 615	-114 487	-131 948	-54 753	-59	-52
Netto	€	-112 465	-112 942	-130 403	-53 884	-59	-52
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-112 465	-112 942	-130 403	-53 884	-59	-52
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	84	105	105	42	-60	-50
Kulut / asiakas	€	-1 364	-1 090	-1 257	-1 304	4	-4
Perheneuvola							
Tuotot	€	1 114	408	408	984	141	-12
Toimintakulut	€	-277 362	-240 222	-228 348	-254 227	11	-8
Poistot	€	-232	-330	-330	-581	76	150
Netto	€	-276 481	-240 144	-228 270	-253 824	11	-8
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-276 621	-240 510	-228 547	-253 938	11	-8
Peittävyys, alle 18-vuotiaat	%	13	13	13	12	-8	-9
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	271	255	255	240	-6	-11
Kulut / asiakas	€	-1 024	-943	-897	-1 062	18	4
Sosiaalityö (lapset ja perheet)							
Tuotot	€	564	44	44	0	-100	-100
Toimintakulut	€	-206 266	-271 566	-271 566	-262 876	-3	27
Netto	€	-205 702	-271 522	-271 522	-262 876	-3	28
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-206 663	-272 726	-272 726	-263 670	-3	28
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	160	200	200	190	-5	19
Kulut / asiakas	€	-1 289	-1 358	-1 358	-1 384	2	7
Psykiatrinen avohoito (0-17v)							
Tuotot	€	6 463	9 162	9 162	12 642	38	96
Toimintakulut	€	-177 236	-210 781	-205 556	-212 184	3	20
Poistot	€	-370	-1 000	-1 000	-1 023	2	177
Netto	€	-171 143	-202 619	-197 393	-200 566	2	17
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-165 456	-198 705	-192 657	-197 458	2	19
Käynnit	kpl	1 199	1 169	1 169	1 259	8	5
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	55	60	60	55	-8	0
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	33	30	30	34	13	3
Avohuolto							
Toimintakulut	€	-570 247	-284 851	-675 452	-615 452	-9	8
Netto	€	-570 247	-284 851	-675 452	-615 452	-9	8
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-570 247	-284 851	-675 452	-615 452	-9	8
Asiakasperheet	kpl	11	14	14	20	43	82
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	141	195	195	167	-14	18
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	37	15	15	44	193	19
Kulut / asiakas	€	-3 204	-1 356	-3 216	-2 917	-9	-9
Kodin ulkopuolelle sijoitetut							
Tuotot	€	17 308	23 059	23 059	20 754	-10	20
Toimintakulut	€	-1 067 514	-897 459	-1 052 459	-1 334 294	27	25
Poistot	€	-77	-48	-48	-89	85	15
Netto	€	-1 050 282	-874 448	-1 029 448	-1 313 628	28	25
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 050 282	-874 448	-1 029 448	-1 313 628	28	25
Hoitopäivät	pv	7 326	7 585	7 585	8 304	9	13
Kulut / hoitopäivä	€	-146	-118	-139	-161	16	10
Perheoikeudelliset palvelut							
Lastenvalvoja							
Toimintakulut	€	-29 625	-28 708	-28 708	-25 548	-11	-14
Netto	€	-29 625	-28 708	-28 708	-25 548	-11	-14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-29 625	-28 708	-28 708	-25 548	-11	-14
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	251	240	240	191	-20	-24
Kulut / asiakas	€	-118	-120	-120	-134	12	13
Päätökset	kpl	251	240	240	191	-20	-24

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Perhepalvelujen osalta Kiuruveden maksuosuus toteutui 711 000 €/35,3 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 312 000 € / 12,9 %. Kasvu aiheutui erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitusten ja avohuollon tukitoimien aikaisempaa suuremmasta määrästä.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakas- ja käyntimäärät laskivat yli 30 %, mikä johtuu yksittäisten pitkäaikaista apua tarvinneiden perheiden palvelutarpeen loppumisesta. Neuvolan perheohjaaja kävi seitsemässä perheessä yhteensä 20 kertaa. Perhetyössä on kolme perheohjaajaa. Yhden työntekijän lisäyksen jälkeen käyntien määrä kasvoi 619:sta (2018) 1151:een (2019) eli 86 %. Perhetyöstä kohdistui aikaisempaa suurempi osa avohuollon tukitoimiin ennaltaehkäisevän palvelun sijaan.

Perhepalveluiden perhesosiaalityössä on kaksi sosiaalityöntekijän virkaa, joista toisella on sosiaalityöntekijän kelpoisuus. Toinen virka täytettiin määräaikaista palveluohjaajan tehtäväkuvalla. Lastensuojelussa on kaksi sosiaalityöntekijää, joista toisella on sosiaalityöntekijän kelpoisuus ja toinen tekee avointa virkaa sosiaalityön opiskelijan kelpoisuudella.

Lastenpsykiatrisia poliklinikkakäyntejä on toteutunut 274, joka ylittää tavoitteen sadalla käynnillä. Edelliseen tilinpäätökseen nähden käyntimäärät ovat kasvaneet 137. Nuorisopsykiatrisia poliklinikkakäyntejä on toteutunut 985, joka on jää tavoitteesta niukasti. Edelliseen tilinpäätökseen nähden määrä on pienentynyt 77 käynnillä.

Avohuollon asiakkaina oli 167 lasta, kun heitä vuonna 2018 oli 141 lasta. Perheiden tukipalveluiden ostopalvelumenojen toteuma oli 411 000 €, vähennystä 46 000 € vuoteen 2018 nähden. Talousarvio oli 170 000 €. Avustuksia kotitalouksille toteuma oli 36 000 €, mikä vastaa vuoden 2018 toteumaa. Talousarvio oli 30 000 €. Talousarvion toteumaan on vaikuttanut omana tuotantona tehtävän perhetyön lisääminen ostopalvelujen sijaan.

Kodin ulkopuolelle sijoitusten nettokustannukset toteutuivat 439 000 € / 50,2 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 263 000 € / 25,1 %. Hoitopäivät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 978 / 13,3 %. Perhepalveluiden lastensuojelun laitoshoidon ostopalvelut ylittyivät 61 % alkuperäiseen talousarvioon nähden. Menot olivat 521 000 €, nousua 42 000 € vuoteen 2018 nähden. Talousarvio sisälsi olemassa olevat sijoitukset. Vuoden 2018 lopulla sijaishuoltoon siirtyi uusia lapsia, joille ei ollut määrärahaa. Laitoshuollon ostopalveluissa lapsia oli 13. Perhehoidossa lapsia oli 17. Lastensuojelun laitoshoidon toteutetaan lasten yksilöllisen tarpeen mukaisesti erityyppisissä lastensuojeluyksiköissä. Lastensuojelun perhehoidon toimintakate oli 111 % alkuperäiseen talousarvioon nähden, 444 000 €, nousua 48 000 € vuoteen 2018 nähden.

Perhekotikuntoutukseen talousarviossa varattu määräraha ylittyi 130 000 eurolla.

Perhepalvelut Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Perhepalvelut							
Tuotot	€	9 817	12 098	12 098	8 412	-30	-14
Toimintakulut	€	-718 260	-763 874	-906 404	-844 373	-7	18
Poistot	€	-151	-516	-516	-312	-40	106
Netto	€	-708 595	-752 293	-894 822	-836 273	-7	18
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-709 492	-752 285	-894 659	-836 163	-7	18
Ennaltaehkäisevät palvelut							
Tuotot	€	530	420	420	329	-22	-38
Toimintakulut	€	-49 671	-46 174	-45 370	-40 333	-11	-19
Netto	€	-49 141	-45 753	-44 950	-40 004	-11	-19
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-49 141	-45 753	-44 950	-40 004	-11	-19
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	36	35	35	35	0	-3
Kulut / asiakas	€	-1 380	-1 319	-1 296	-1 152	-11	-16
Perheneuvola							
Tuotot	€	236	128	128	133	4	-44
Toimintakulut	€	-87 530	-121 520	-112 509	-82 308	-27	-6
Poistot	€	-49	-103	-103	-78	-24	59
Netto	€	-87 343	-121 496	-112 484	-82 254	-27	-6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-87 372	-121 610	-112 571	-82 307	-27	-6
Peittävyys, alle 18-vuotiaat	%	16	18	18	21	19	34
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	120	135	135	146	8	22
Kulut / asiakas	€	-730	-901	-834	-564	-32	-23
Sosiaalityö (lapset ja perheet)							
Tuotot	€	0	22	22	405	1 740	
Toimintakulut	€	-83 881	-86 760	-86 760	-89 725	3	7
Netto	€	-83 881	-86 738	-86 738	-89 320	3	6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-84 393	-87 381	-87 381	-89 743	3	6
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	40	60	60	56	-7	40
Kulut / asiakas	€	-2 097	-1 446	-1 446	-1 602	11	-24
Psykiatrinen avohoito (0-17v)							
Tuotot	€	4 903	7 065	7 065	3 322	-53	-32
Toimintakulut	€	-59 238	-94 771	-95 237	-49 786	-48	-16
Poistot	€	-102	-413	-413	-234	-43	129
Netto	€	-54 437	-88 120	-88 585	-46 698	-47	-14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-54 792	-87 356	-87 693	-46 110	-47	-16
Käynnit	kpl	255	435	435	279	-36	9
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	13	14	14	22	57	69
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	8	10	10	2	-80	-75
Avohuolto							
Tuotot	€	0	63	63	400	536	
Toimintakulut	€	-73 641	-64 776	-78 654	-96 672	23	31
Netto	€	-73 641	-64 713	-78 592	-96 272	22	31
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-73 641	-64 713	-78 592	-96 272	22	31
Asiakasperheet	kpl	5	4	4	6	50	20
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	32	50	50	40	-20	25
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	11	6	6	15	150	36
Kulut / asiakas	€	-1 713	-1 157	-1 405	-1 758	25	3
Kodin ulkopuolelle sijoitetut							
Tuotot	€	4 147	4 400	4 400	3 824	-13	-8
Toimintakulut	€	-356 864	-335 519	-473 519	-474 983	0	33
Netto	€	-352 717	-331 119	-469 119	-471 159	0	34
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-352 717	-331 119	-469 119	-471 159	0	34
Hoitopäivät	pv	2 896	3 680	3 680	2 806	-24	-3
Kulut / hoitopäivä	€	-123	-91	-129	-169	32	37
Perheoikeudelliset palvelut							
Lastenvalvoja							
Toimintakulut	€	-7 436	-14 354	-14 354	-10 567	-26	42
Netto	€	-7 436	-14 354	-14 354	-10 567	-26	42
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-7 436	-14 354	-14 354	-10 567	-26	42
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	63	120	120	79	-34	25
Kulut / asiakas	€	-118	-120	-120	-134	12	13
Päätökset	kpl	63	120	120	79	-34	25

Tuottajan viesti tilaajalle:
Oleelliset muutokset:

Perhepalvelujen osalta Sonkajärven maksuosuus toteutui 84 000 €/11,1 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 127 000 € / 17,9 %. Kasvu aiheutui erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitusten ja avohuollon tukitoimien aikaisempaa suuremmasta määrästä.

Lapsiperheiden kotipalvelua sai vain kolme perhettä, mikä johtuu siitä, että tilauksia ei ole tullut. Neuvolan perheohjaaja kävi neljässä perheessä yhteensä 17 kertaa. Perhetyössä on yksi perheohjaaja, joka vaihtui alkuvuodesta.

Kouluilla kuraattori ja perheohjaaja järjestävät säännöllisesti pienryhmätoimintaa alakoululaisille.

Perhepalveluiden/lastensuojelun sosiaalityöntekijä tekee sekä varhaisen tuen perhesosiaalityötä että lastensuojelua. Työssä olennaista on tiivis yhteistyö peruspalvelujen, päivähoidon ja koulujen kanssa. Sosiaalityöntekijän virassa on kelpoisuusehdot täyttävä viranhaltija.

Lastenpsykiatrisia käyntejä on toteutunut 72, joka alittaa tavoitteen (132) sekä edellisten tilinpäätöksen 33 käynnillä. Lasten määrä on lisääntynyt hieman. Nuorisopsykiatrisen poliklinikan käyntejä on ollut 207. Tämä jää vajaalla sadalla käynnillä tavoitteesta, mutta edelliseen tilinpäätökseen nähden kasvua on ollut 57 käynnillä.

Avohuollon asiakkaina oli 40 lasta, kun heitä vuonna 2018 oli 32 lasta. Perheiden tukipalveluiden ostopalvelumenojen toteuma oli 26 000 €, nousua 9 000 € vuoteen 2018. Talousarvio oli 18 000 €. Avustuksia kotitalouksille toteuma oli 30 000 € mikä vastaa vuoden 2018 toteumaa. Talousarvio oli 18 000 €.

Kodin ulkopuolelle sijoitusten nettokustannukset toteutuivat 140 000 € / 42,3 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 118 000 € / 33,6 %. Hoitopäivät vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 90 / -3,1 %. Kustannusten kasvu aiheutuu hoitopäivän hinnan noususta 37,9 %. Perhepalveluiden lastensuojelun laitoshoidon ostopalvelujen menojen toteuma oli 91 000 €. Toteutuneista kustannuksista 20 000 € on hallinto-oikeuden päätöksellä Sonkajärvelle määrättyjä sijaishuollon menoja vuosilta 2016 – 2018. Talousarvio oli 6000 €. Vuonna 2018 menot olivat 74 000 €. Sijaishuollossa lapsia oli 9. Lastensuojelun laitoshoidon toteutetaan lasten yksilöllisen tarpeen mukaisesti erityyppisissä lastensuojeluyksiköissä. Lastensuojelun perhehoidon toimintakate oli 175 % alkuperäiseen talousarvioon nähden, 367 000 €, nousua 151 000 € vuoteen 2018 nähden. Perhehoidon menoissa on 88 000 € hallinto-oikeuden päätöksellä Sonkajärvelle määrättyjä sijaishuollon menoja vuosilta 2016 – 2018. Kustannustasoa nostaa ostopalveluiden käyttö perhehoidossa.

Perhekotikuntoutukseen varatut määrärahat alittuivat merkittävästi.

Sonkajärven kunta osallistui viime vuonna aktiivisesti maakunnalliseen hyvinvointityöhön ja Lape-muutosohjelman toimenpiteisiin yhteistyössä järjestöjen ja kuntayhtymän toimijoiden kanssa.

Perhepalvelut Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Perhepalvelut							
Tuotot	€	71 481	66 873	66 873	76 864	15	8
Toimintakulut	€	-824 227	-845 685	-980 479	-992 011	1	20
Poistot	€	-126	-375	-375	-450	20	257
Netto	€	-752 872	-779 187	-913 981	-915 598	0	22
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-751 357	-778 790	-913 356	-915 091	0	22
Ennaltaehkäisevät palvelut							
Tuotot	€	70	567	567	487	-14	596
Toimintakulut	€	-37 276	-59 624	-55 166	-55 654	1	49
Netto	€	-37 206	-59 058	-54 600	-55 167	1	48
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-37 206	-59 058	-54 600	-55 167	1	48
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	38	50	50	30	-40	-21
Kulut / asiakas	€	-981	-1 192	-1 103	-1 855	68	89
Perheneuvola							
Tuotot	€	363	82	82	748	817	106
Toimintakulut	€	-90 990	-99 324	-91 613	-126 004	38	38
Poistot	€	-45	-66	-66	-212	221	372
Netto	€	-90 671	-99 308	-91 597	-125 467	37	38
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-90 698	-99 381	-91 653	-125 610	37	38
Peittävyys, alle 18-vuotiaat	%	11	17	17	13	-23	20
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	86	125	125	106	-15	23
Kulut / asiakas	€	-1 059	-795	-733	-1 191	62	12
Sosiaalityö (lapset ja perheet)							
Tuotot	€	0	20	20	0	-100	
Toimintakulut	€	-77 557	-82 680	-82 680	-79 596	-4	3
Netto	€	-77 557	-82 660	-82 660	-79 596	-4	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-78 005	-83 222	-83 222	-79 966	-4	3
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	45	60	60	73	22	62
Kulut / asiakas	€	-1 723	-1 378	-1 378	-1 090	-21	-37
Psykiatrinen avohoito (0-17v)							
Tuotot	€	208	3 505	3 505	1 892	-46	808
Toimintakulut	€	-34 825	-66 658	-65 587	-46 220	-30	33
Poistot	€	-81	-309	-309	-239	-23	194
Netto	€	-34 697	-63 462	-62 390	-44 566	-29	28
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-32 707	-62 430	-61 148	-43 545	-29	33
Käynnit	kpl	292	351	351	314	-11	8
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	12	17	17	15	-12	25
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	7	8	8	6	-25	-14
Avohuolto							
Toimintakulut	€	-89 040	-73 974	-128 008	-147 548	15	66
Netto	€	-89 040	-73 974	-128 008	-147 548	15	66
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-89 040	-73 974	-128 008	-147 548	15	66
Asiakasperheet	kpl	4	3	3	2	-33	-50
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	35	60	60	28	-53	-20
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	10	3	3	8	167	-20
Kulut / asiakas	€	-1 979	-1 174	-2 032	-4 099	102	107
Netto / asiakas	€	-1 979	-1 174	-2 032	-4 099	102	107
Kodin ulkopuolelle sijoitetut							
Tuotot	€	70 839	62 700	62 700	73 736	18	4
Toimintakulut	€	-486 278	-453 856	-547 856	-527 895	-4	9
Netto	€	-415 439	-391 156	-485 156	-454 159	-6	9
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-415 439	-391 156	-485 156	-454 159	-6	9
Hoitopäivät	pv	2 733	1 825	1 825	3 310	81	21
Kulut / hoitopäivä	€	-178	-249	-300	-159	-47	-10
Perheoikeudelliset palvelut							
Lastenvalvoja							
Toimintakulut	€	-8 262	-9 569	-9 569	-9 095	-5	10
Netto	€	-8 262	-9 569	-9 569	-9 095	-5	10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-8 262	-9 569	-9 569	-9 095	-5	10
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	70	80	80	68	-15	-3
Kulut / asiakas	€	-118	-120	-120	-134	12	13
Päätökset	kpl	70	80	80	68	-15	-3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Perhepalvelujen osalta Vieremän maksuosuus toteutui 136 000 €/17,5 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 164 000 € / 21,8 %. Kasvu aiheutui erityisesti avohuollon tukitoimien ja kodin ulkopuolelle sijoitusten aikaisempaa suuremmasta määrästä.

Lapsiperheiden kotipalvelussa oli kuusi asiakasperhettä, joissa käytiin yhteensä 74 kertaa. Neuvolan perheohjaaja kävi kolmessa perheessä yhteensä 14 kertaa.

Perhetyössä on yksi perheohjaaja, joka vaihtui alkuvuodesta.

Kouluilla kuraattori ja perheohjaaja järjestävät säännöllisesti pienryhmätoimintaa alakoululaisille.

Perhepalveluiden/lastensuojelun sosiaalityöntekijä tekee sekä varhaisen tuen perhesosiaalityötä että lastensuojelua. Työssä olennaista on tiivis yhteistyö peruspalvelujen, päivähoidon ja koulujen kanssa. Sosiaalityöntekijän virassa on kelpoisuusehdot täyttävä viranhaltija.

Lastenpsykiatrisen poliklinikan käyntejä on toteutunut 41. Tavoitteesta jäätin 24 käynnillä, mutta edelliseen tilinpäätökseen nähden käyntimäärät kasvoivat 37 käynnillä. Lasten lukumäärä pysyi suurin piirtein samana. Nuorisopsykiatrisen poliklinikan käyntejä on ollut 273, joka jää niukasti tavoitteesta (286) sekä edellisestä tilinpäätöksestä (288).

Avohuollon asiakkaina oli 28 lasta, kun heitä vuonna 2018 oli 35 lasta. Perheiden tukipalveluiden ostopalvelumenojen toteuma oli 105 000 €, nousua 47 000 € vuoden 2018 toteumaan nähden. Talousarvio oli 45 000 €. Avustuksia kotitalouksille toteuma oli 16 000 €, nousua 9000 € vuoden 2018 toteumaan. Talousarvio oli 8 000 €.

Kodin ulkopuolelle sijoitusten nettokustannukset toteutuivat 63 000 € / 16,1 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 39 000 € / 9,3 %. Hoitopäivät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 577 / 21,1 %. Perhepalveluiden lastensuojelun laitoshoidon ostopalvelujen menot ylittivät alkuperäisen talousarvion 8,5 %. Menot olivat 183 000 €, 13 000 € enemmän kuin vuonna 2018. Sijaishuollossa lapsia oli 11. Lastensuojelun laitoshoidon toteutetaan lasten yksilöllisen tarpeen mukaisesti erityyppisissä lastensuojeluyksiköissä. Lastensuojelun perhehoidon toimintakate oli 103,5 %, 124 000 €, nousua 47 000 € vuoteen 2018 nähden.

Perhekotikuntoutukseen varatut määrärahat ovat pysyneet ennallaan.

Perhepalvelut Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Perhepalvelut							
Tuotot	€	188 561	180 851	180 851	208 346	15	10
Toimintakulut	€	-171 497	-170 185	-166 351	-194 020	17	13
Poistot	€	-227	-513	-513	-717	40	215
Netto	€	16 838	10 152	13 987	13 609	-3	-19
Ulkokuntien osuus	€	-16 838	-10 152	-13 987	-13 609	-3	-19
Perheneuvola							
Tuotot	€	6 103	5 665	5 665	3 630	-36	-41
Toimintakulut	€	-5 664	-6 783	-6 354	-4 802	-24	-15
Poistot	€	-6	-12	-12	-14	17	145
Netto	€	433	-1 130	-701	-1 186	69	-374
Ulkokuntien osuus	€	-433	1 130	701	1 186	69	-374
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	10	14	14	46	229	360
Kulut / asiakas	€	-567	-485	-455	-105	-77	-82
Sosiaalityö (lapset ja perheet)							
Tuotot	€	56 404	54 580	54 580	55 096	1	-2
Toimintakulut	€	-60 889	-60 120	-60 120	-58 129	-3	-5
Netto	€	-4 485	-5 540	-5 540	-3 033	-45	-32
Ulkokuntien osuus	€	4 485	5 540	5 540	3 033	-45	-32
Psykiatrinen avohoito (0-17v)							
Tuotot	€	126 054	120 605	120 605	149 620	24	19
Toimintakulut	€	-104 943	-103 283	-99 877	-131 089	31	25
Poistot	€	-221	-501	-501	-702	40	217
Netto	€	20 890	16 822	20 227	17 828	-12	-15
Ulkokuntien osuus	€	-20 890	-16 822	-20 227	-17 828	-12	-15
Käynnit	kpl	725	600	600	955	59	32
Asiakkaat, alle 18-vuotiaat	hlö	46	29	29	44	52	-4
Asiakkaat, 18 vuotta täyttäneet	hlö	25	20	20	24	20	-4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Perhepalvelujen osalta ulkokuntamyynti kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 20 000 € / 10,5 %. Lastenpsykiatrisella poliklinikalla on käyntejä ollut 86, joka ylittää tavoitteen 20 käynnillä. Edelliseen tilinpäätökseen nähden määrä on kasvanut 11 käynnillä. Nuorisopsykiatrisella poliklinikalla on ulkokuntalaisten käyntejä ollut 869. Tavoitteena ollut 534 käyntiä toteutuu. Edelliseen tilinpäätökseen nähden ulkokuntalaisten käyntien määrä on noussut 219.

2.8.10 Suun terveydenhuolto

Palvelun sisältö: Hammashuolto.

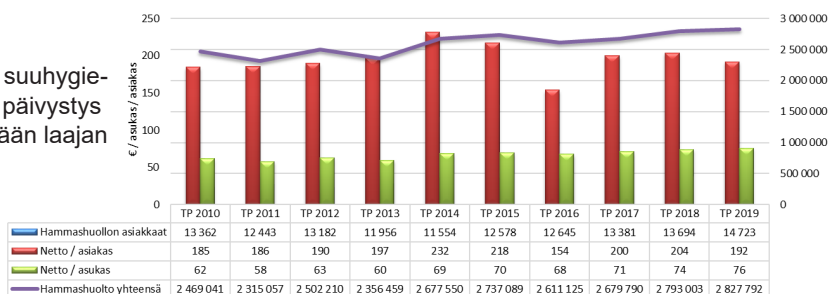
Lyhyt kuvaus:

Tarjottavat palvelut ovat hammaslääkärin vastaanotot, suuhygienistin vastaanotot, hammashoitajan vastaanotot, sekä päivystys siltä osin, kuin se ei sisälly sairaanhoitopiiriin järjestämään laajan ympärivuorokautisen päivystyksen palveluun.

Palvelun sisältöön kuuluvat:

- 1) väestön suun terveyden edistäminen ja seuranta;
- 2) terveystarkastukset;
- 3) suun sairauksien tutkimus ja ehkäisy sekä hoito;
- 4) potilaan erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä potilaan hoito ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen.

Suun terveydenhuolto, asiakkaat ja kustannukset 2010-2019
kaikki kunnat

Suun terveydenhuoltopalvelut Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Suun terveydenhuoltopalvelut							
Tuotot	€	1 074 678	1 213 700	1 213 700	1 344 947	11	25
Toimintakulut	€	-3 758 500	-4 229 543	-4 084 543	-4 075 843	0	8
Poistot	€	-109 181	-102 874	-102 874	-96 897	-6	-11
Netto	€	-2 793 003	-3 118 717	-2 973 717	-2 827 792	-5	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 793 003	-3 118 717	-2 973 717	-2 827 792	-5	1
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	13 694	14 173	14 173	14 723	4	8
Peittävyys 0-17 -vuotiaat	%	75	81	81	82	1	9
Peittävyys 18-v täyttäneet	%	28	28	28	30	8	9
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	19 266	20 806	20 806	22 123	6	15
Yli 18-vuotiaiden asiakkaiden osuus	%	63	61	61	63	3	0
Hammashoitotilat							
Tuotot	€	1 074 678	1 213 700	1 213 700	1 344 947	11	25
Toimintakulut	€	-3 758 500	-4 229 543	-4 084 543	-4 075 843	0	8
Poistot	€	-109 181	-102 874	-102 874	-96 897	-6	-11
Netto	€	-2 793 003	-3 118 717	-2 973 717	-2 827 792	-5	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 793 003	-3 118 717	-2 973 717	-2 827 792	-5	1
Netto / asukas	€	-74	-83	-79	-76	-4	2
Netto / asiakas	€	-145	-150	-143	-128	-11	-12

Tuottajan viesti tilaajalle:

Suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset toteutuivat 290 000 euroa/ -9 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä ja muutet-
tuun talousarvioon 145 000 euroa/ -5%:a pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 35 000 euroa/ 1%: a. Kustannusten
kasvu johtui kysyntään perustuvasta palvelutarpeen kasvusta sekä vastaanotto toimintaan liittyvien kustannusten noususta. Palvelu-
tarpeen kasvu näkyy käyntien ja asiakasmäärän kasvuna, joka näkyy toimintatuottojen kasvuna vuoteen 2018 verrattuna 270 000
euroa/+25%:a. Asiakkaiden määrä ylitti 550 / 4% talousarviossa arvioitua tason ja 1029 edellisvuoden toteuman. Asiakkaiden
määrän kasvuun vaikuttaa tällä hetkellä oleva hyvä henkilöstötilanne. Peittävyys on parantunut sekä alle 18 -vuotiaiden (+7%) että
yli 18 -vuotiaiden (+2%) kohdalla edellisvuoteen verrattuna.
Suun terveydenhuollon asukaskohtainen kustannus oli 76 € /asukas, joka on talousarviossa arvioitua 7 € matalampi/ asukas.

Hyvä henkilöstötilanne on mahdollistanut käyntimäärien ja asiakasmaksutuottojen kasvun ja näkyy palveluiden parempana saata-
vuutena. Kiireettömien hoitoaikojen saatavuus on parantunut jatkuvasti vuoden mittaan.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä on loppuvuodesta lähtien järjestetty hammaslääkäripäivystys arki-iltoisin klo 16-21. Päivystystoi-
minnan laajeneminen näkyy kustannusten nousuna, joka on pystytty kattamaan kuitenkin oman toiminnan kuluista loppuvuonna.

Suun terveydenhuoltopalvelut lisalmi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Suun terveydenhuoltopalvelut							
Tuotot	€	589 801	595 455	595 455	655 469	10	11
Toimintakulut	€	-1 994 041	-2 215 600	-2 147 172	-2 099 361	-2	5
Poistot	€	-73 054	-66 047	-66 047	-62 107	-6	-15
Netto	€	-1 477 294	-1 686 191	-1 617 763	-1 506 000	-7	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 474 022	-1 700 617	-1 631 194	-1 526 175	-6	4
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	7 584	7 645	7 645	8 196	7	8
Peittävyys 0-17 -vuotiaat	%	71	73	73	80	8	12
Peittävyys 18-v täyttäneet	%	27	27	27	29	8	7
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	9 901	10 606	10 606	11 471	8	16
Yli 18-vuotiaiden asiakkaiden osuus	%	62	61	61	61	0	-1
Hammashoitolat							
Tuotot	€	589 801	595 455	595 455	655 469	10	11
Toimintakulut	€	-1 994 041	-2 215 600	-2 147 172	-2 099 361	-2	5
Poistot	€	-73 054	-66 047	-66 047	-62 107	-6	-15
Netto	€	-1 477 294	-1 686 191	-1 617 763	-1 506 000	-7	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 474 022	-1 700 617	-1 631 194	-1 526 175	-6	4
Netto / asukas	€	-68	-78	-75	-70	-6	3
Netto / asiakas	€	-149	-159	-153	-131	-14	-12

Tuottajan viesti tilaajalle:

lisalmen suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset toteutuivat 174 000 euroa/ -11 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä ja muutettuun talousarvioon 105 000 euroa/ -6%:a pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 52 000 euroa/ 4 %: a. Kustannusten kasvu johtui kysyntään perustuvasta palvelutarpeen kasvusta sekä vastaanotto toimintaan liittyvien kustannusten noususta. Palvelutarpeen kasvu näkyy käyntien ja asiakasmäärän kasvuna ja heijastuu samalla toimintatuottojen lisääntymisenä vuoteen 2018 verrattuna 66 000 euroa/+11%: a. Asiakkaiden määrä ylitti 550 / 7% talousarviossa arvioidun tason ja 612 edellisvuoden toteuman. Asiakkaiden määrän kasvuun vaikuttaa tällä hetkellä oleva hyvä henkilöstötilanne. Peittävyys on parantunut sekä alle 18 -vuotiaiden että yli 18 -vuotiaiden kohdalla edellisvuoteen verrattuna.

lisalmen suun terveydenhuollon asukaskohtainen kustannus oli 70€ /asukas, joka on talousarviossa arvioitua 5 € matalampi/ asukas.

Suun terveydenhuoltopalvelut Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Suun terveydenhuoltopalvelut							
Tuotot	€	219 832	265 876	265 876	331 017	25	51
Toimintakulut	€	-916 899	-983 295	-947 118	-1 033 589	9	13
Poistot	€	-16 193	-17 769	-17 769	-12 401	-30	-23
Netto	€	-713 260	-735 188	-699 011	-714 973	2	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-718 267	-740 466	-703 820	-719 852	2	0
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	3 024	3 458	3 458	3 340	-3	10
Peittävyys 0-17 -vuotiaat	%	71	92	92	79	-14	11
Peittävyys 18-v täyttäneet	%	29	31	31	33	6	13
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	4 710	5 007	5 007	5 739	15	22
Yli 18-vuotiaiden asiakkaiden osuus	%	65	61	61	66	8	1
Hammashoitolat							
Tuotot	€	219 832	265 876	265 876	331 017	25	51
Toimintakulut	€	-916 899	-983 295	-947 118	-1 033 589	9	13
Poistot	€	-16 193	-17 769	-17 769	-12 401	-30	-23
Netto	€	-713 260	-735 188	-699 011	-714 973	2	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-718 267	-740 466	-703 820	-719 852	2	0
Netto / asukas	€	-86	-89	-84	-88	4	2
Netto / asiakas	€	-151	-147	-140	-125	-11	-18

Tuottajan viesti tilaajalle:

Kiuruveden suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset toteutuivat 21 000 euroa/ -3%:a talousarviossa arvioitua pienempänä ja muutettua talousarviota 16 000/ 2%:a suurempina kustannuksina. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna ei ollut. Asiakas- ja käyntimäärien kasvu näkyy samalla toimintatuottojen lisääntymisenä vuoteen 2018 verrattuna 112 000 euroa/+51%: a. Asiakkaiden määrä alitti 118 / -3%:a talousarviossa arvioidun tason ja ylitti 316 edellisvuoden toteuman. Asiakkaiden määrän kasvuun vaikuttaa tällä hetkellä oleva hyvä ja vuoden aikana parantunut henkilöstötilanne. Peittävyys on parantunut alle 18 -vuotiaiden että yli 18 -vuotiaiden kohdalla edellisvuoteen verrattuna.

Kiuruveden suun terveydenhuollon asukaskohtainen kustannus oli 88 € /asukas, joka on muutetussa talousarviossa arvioitua 4 € korkeampi / asukas.

Kiuruveden hammashoitolan kustannuksiin vaikuttaa palvelutarpeen kasvu ja hoidon tarve, hammaslääkäiresurssin lisääntyminen (60 000 €) ja oikomishoidon järjestäminen ostopalveluna (65 000 €).

Suun terveydenhuoltopalvelut Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Suun terveydenhuoltopalvelut							
Tuotot	€	113 713	158 698	158 698	132 280	-17	16
Toimintakulut	€	-438 704	-555 495	-534 228	-432 090	-19	-2
Poistot	€	-4 738	-7 849	-7 849	-9 852	26	108
Netto	€	-329 730	-404 646	-383 379	-309 661	-19	-6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-331 951	-406 548	-385 066	-312 284	-19	-6
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	1 418	1 482	1 482	1 403	-5	-1
Peittävyys 0-17 -vuotiaat	%	84	87	87	84	-3	0
Peittävyys 18-v täytäneet	%	25	27	27	26	-1	4
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	2 160	2 565	2 565	2 184	-15	1
Yli 18-vuotiaiden asiakkaiden osuus	%	61	62	62	63	2	3
Hammashoitolat							
Tuotot	€	113 713	158 698	158 698	132 280	-17	16
Toimintakulut	€	-438 704	-555 495	-534 228	-432 090	-19	-2
Poistot	€	-4 738	-7 849	-7 849	-9 852	26	108
Netto	€	-329 730	-404 646	-383 379	-309 661	-19	-6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-331 951	-406 548	-385 066	-312 284	-19	-6
Netto / asukas	€	-81	-99	-94	-78	-17	-4
Netto / asiakas	€	-153	-158	-149	-142	-5	-7

Tuottajan viesti tilaajalle:

Sonkajärven suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset toteutuivat 94 000 euroa/ -23%:a talousarviossa arvioitua pienempänä ja muutettua talousarviota 73 000/ -6%:a pienempinä kustannuksina. Asiakas- ja käyntimäärien kasvu näkyy toimintatuottojen lisääntymisenä vuoteen 2018 verrattuna 19 000 euroa/16%: a. Asiakkaiden määrä alitti 79 asiakkaalla / -5%:a talousarviossa arvioidun tason ja alitti 15 edellisvuoden toteuman.

Sonkajärven suun terveydenhuollon asukaskohtainen kustannus oli 78€ / asukas.

Suun terveydenhuoltopalvelut Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Suun terveydenhuoltopalvelut							
Tuotot	€	113 942	158 897	158 897	166 393	5	46
Toimintakulut	€	-368 740	-419 026	-401 798	-423 323	5	15
Poistot	€	-14 241	-9 797	-9 797	-10 431	6	-27
Netto	€	-269 038	-269 927	-252 698	-267 361	6	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-268 763	-271 087	-253 637	-269 481	6	0
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	1 352	1 336	1 336	1 451	9	7
Peittävyys 0-17 -vuotiaat	%	81	81	81	79	-4	-3
Peittävyys 18-v täytäneet	%	27	26	26	30	16	13
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	2 162	2 342	2 342	2 331	0	8
Yli 18-vuotiaiden asiakkaiden osuus	%	59	58	58	62	6	4
Hammashoitolat							
Tuotot	€	113 942	158 897	158 897	166 393	5	46
Toimintakulut	€	-368 740	-419 026	-401 798	-423 323	5	15
Poistot	€	-14 241	-9 797	-9 797	-10 431	6	-27
Netto	€	-269 038	-269 927	-252 698	-267 361	6	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-268 763	-271 087	-253 637	-269 481	6	0
Netto / asukas	€	-73	-73	-69	-73	6	0
Netto / asiakas	€	-124	-115	-108	-115	6	-8

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vieremän suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset toteutuivat 2 000 euroa talousarviossa arvioitua pienempänä ja muutettua talousarviota 16 000/ 6%:a suurempina kustannuksina. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna ei ollut. Asiakas- ja käyntimäärien kasvu näkyy samalla toimintatuottojen lisääntymisenä vuoteen 2018 verrattuna 53 000 euroa/+46%: a. Asiakkaiden määrä ylitti 115 / -9%:a talousarviossa arvioidun tason ja ylitti 99 edellisvuoden toteuman. Asiakkaiden määrän kasvuun vaikuttaa tällä hetkellä oleva hyvä ja vuoden aikana parantunut henkilöstötilanne. Peittävyys on hieman laskenut alle 18 -vuotiaiden, mutta noususuuntainen yli 18 -vuotiaiden kohdalla edellisvuoteen verrattuna.

Vieremän suun terveydenhuollon asukaskohtainen kustannus oli 73€ /asukas, joka on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Suun terveydenhuoltopalvelut Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Suun terveydenhuoltopalvelut							
Tuotot	€	37 391	34 774	34 774	59 789	72	60
Toimintakulut	€	-40 116	-56 127	-54 227	-87 480	61	118
Poistot	€	-955	-1 412	-1 411	-2 106	49	121
Netto	€	-3 681	-22 765	-20 865	-29 797	43	710
Ulkokuntien osuus	€	3 681	22 765	20 865	29 797	43	710
Asiakkaat yhteensä (hetu)	hlö	316	252	252	333	32	5
Asiakkaat yhteensä kaikilta ikäryhmiltä	hlö	333	286	286	398	39	20
Yli 18-vuotiaiden asiakkaiden osuus	%	67	71	71	64	-11	-5
Hammashoitolat							
Tuotot	€	37 391	34 774	34 774	59 789	72	60
Toimintakulut	€	-40 116	-56 127	-54 227	-87 480	61	118
Poistot	€	-955	-1 412	-1 411	-2 106	49	121
Netto	€	-3 681	-22 765	-20 865	-29 797	43	710
Ulkokuntien osuus	€	3 681	22 765	20 865	29 797	43	710
Netto / asiakas	€	-11	-80	-73	-75	3	577

Tuottajan viesti tilaajalle:

Ulkokuntalaisten suun terveydenhuollon kokonaiskustannukset toteutuivat 7 000 euroa/ 43 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli yli 25 000 euroa/ 710%: a. Kustannusten kasvu johtui ulkokuntalaisten asiakkaiden kasvusta. Suun terveyden huollossa ulkokuntalaisia ovat Ylä-Savon alueella asuvat terveyskeskuksen vaihdon tehneet tai sosiaalisin perustein sijoitetut lapset.

2.8.11 Vammaispalvelut

Palvelun sisältö:

Vammaisten palvelut: omaishoidontuki ja vammaispalveluiden tukipalvelut

Vaikeavammaisten palvelut: vaikeavammaisten palvelut (vpl:n mukaiset kuljetukset, henkilökohtainen apu), vammaisten työtoiminta

Vaikeavammaisten asumispalvelut: asumispalvelut

Sosiaalityö ja palveluohjaus: sosiaalityö ja palveluohjaus

Kehitysvammaiset avohoito: omaishoidontuki, muun toiminnan ostot (sisältää palvelukotien päivä-hoitolisät, kv-poli käynnit, NEPSY-valmennuksen, asumisen ohjauksen jne.) päivätoiminta (omat yksiköt Purje, Pirtti, Poiju ja Vieremän yksikkö), kehitysvammaisten työtoiminnan ja päivätoiminnan ostopalvelut

Kehitysvammaisten palveluasuminen: kehitysvammaisten asumispalvelujen ostot sekä oma toiminta (Kotirinne, Pihlajakoti, Mäntylä, Huitulanharju, Kuunsirppi) ja perhehoito

Kehitysvammaisten laitoshoidon ostopalvelut

Lyhyt kuvaus:

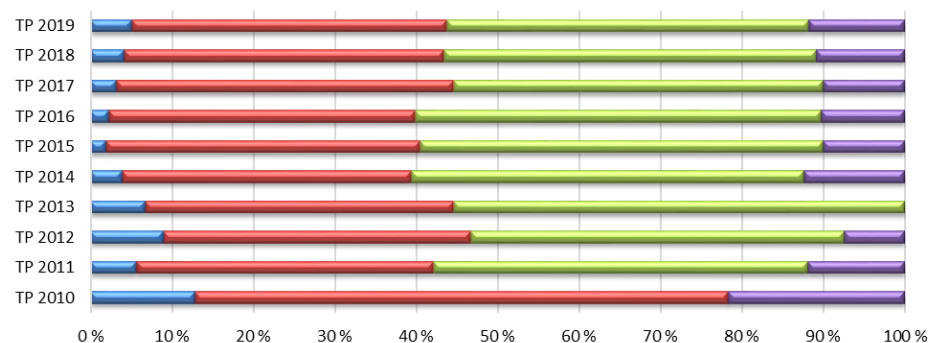
Vammaispalvelulain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Subjektiivisiin oikeuksiin kuuluvia palveluita ovat vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu, henkilökohtainen apu, palveluasuminen, päivätoiminta ja asunnon muutostyöt. Määrärahasidonnaisia palveluja ovat omaishoidontuki vammaisille ja kehitysvammaisille, sopeutumisvalmennus, välineet, koneet ja laitteet. Vammaispalvelujen tavoitteena on olla asiantuntevasti ja taloudellisesti vammaisille palveluja tuottava ja järjestävä kokonaisuus. Palveluja järjestetään sekä seutukunnallisesti että lähipalveluina normaalisuusperiaatteen mukaisesti. Sosiaalityöllä ja palveluohjauksella tuetaan vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Asiakkaalle laaditaan palvelusuunnitelma yksilöllisen palveluntarpeen selvittämiseksi ja johdonmukaisen palvelukokonaisuuden turvaamiseksi.

Seudullisissa vammaispalveluissa toimii neljä sosiaalityöntekijää ja neljä palveluohjaajaa sekä tulosyksikön esimies.

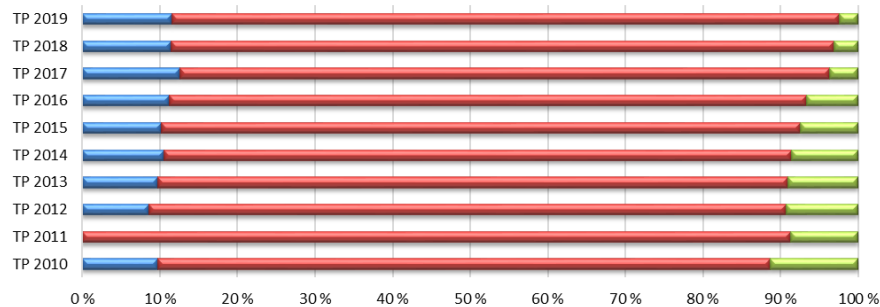
Kehitysvammahuollon tehtävänä palveluohjauksessa on huolehtia siitä, että perhe voi saada ohjausta kasvatustehtävässään lapsen kehitysvammaisuuden aiheuttamiin erityiskysymyksiin. Kehitysvammahuollon palveluja ovat kehitysvammaisten laitoshoidon, asumispalvelut, kehitysvammaisten poliklinikkapalvelut, työtoiminta, päivätoiminta, tilapäinen hoito, asumisohjaus, koululaisten loma-ajantoiminta, kuntoutusohjaus, neuropsykiatrisen valmennus ja erityishuollonkuljetukset. Kehitysvammaisille asiakkaille laaditaan palvelusuunnitelman lisäksi yksilökohtainen erityishuolto-ohjelma, jossa määritellään myönnettävät erityishuollon palvelut.

Kuntayhtymän omista kehitysvammaisten päivätoimintayksiköissä järjestämme aikuisten kehitysvammaisten päivätoimintaa ja 7-vuotta täyttäneiden lomien aikaista toimintaa.

Vammaispalvelut, asiakkaat 2010-2019 kaikki kunnat

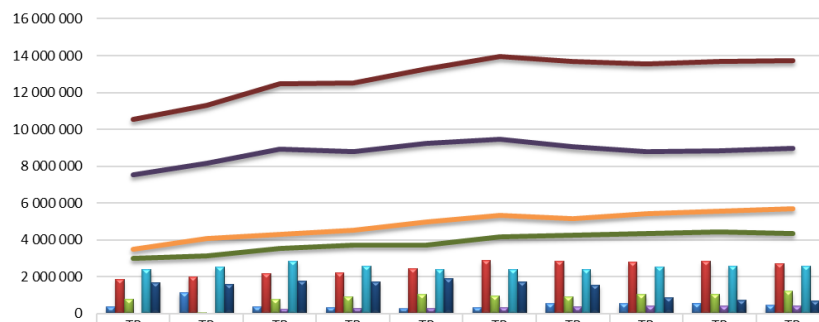

Vammaispalvelut, hoitopäivät 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Vaikeavammaisten palveluasuminen hoitopäivät	6 141	0	5 894	6 698	7 243	6 882	7 361	8 133	7 215	7 548
Kehitysvammaisten palveluasuminen hoitopäivät	49 725	57 430	56 592	56 081	55 912	55 878	53 976	54 393	53 825	55 942
Kehitysvammaisten laitushoitopäivät	7 158	5 465	6 401	6 218	5 964	5 082	4 412	2 368	1 968	1 583

Vammaispalvelut, kustannukset 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut	356 811	1 138 618	363 231	327 709	266 276	322 465	539 693	546 573	563 884	448 431
Vaikeavammaiset, ilman palveluasumista	1 862 657	2 000 948	2 168 217	2 199 543	2 436 574	2 873 423	2 824 817	2 784 717	2 827 426	2 697 045
Vaikeavammaisten palveluasuminen	787 466	666	768 875	896 645	1 034 366	953 374	886 817	1 021 993	1 061 531	1 211 424
Sosiaalityö ja palveluohjaus	0	0	254 447	277 267	285 344	342 175	368 663	415 885	413 080	402 862
Kehitysvammaisten avohoito	2 378 504	2 511 182	2 838 499	2 552 150	2 408 166	2 380 265	2 380 291	2 536 749	2 571 536	2 579 044
Kehitysvammaisten laitushoito	1 671 565	1 583 782	1 772 426	1 736 569	1 888 862	1 725 530	1 559 973	856 610	708 936	690 644
Kehitysvammaisten palveluasumisen	3 492 777	4 068 676	4 310 094	4 517 872	4 964 103	5 348 687	5 133 239	5 403 569	5 561 044	5 682 682
Vammaispalvelut yhteensä	3 006 934	3 140 232	3 554 770	3 701 163	3 737 216	4 149 262	4 251 327	4 353 282	4 452 840	4 356 900
Kehitysvammahuolto yhteensä	7 542 845	8 163 639	8 921 018	8 806 590	9 261 131	9 454 481	9 073 504	8 796 928	8 841 515	8 952 371
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto yhteensä	10 549 77	11 303 87	12 475 78	12 507 75	13 283 69	13 945 91	13 693 49	13 566 09	13 707 43	13 712 13

Vammaispalvelut Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	764 829	790 671	790 671	846 625	7	11
Toimintakulut	€	-14 431 854	-14 538 173	-14 087 581	-14 533 191	3	1
Poistot	€	-40 411	-25 567	-25 567	-25 566	0	-37
Netto	€	-13 707 436	-13 773 069	-13 322 477	-13 712 132	3	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-13 707 436	-13 773 069	-13 322 477	-13 712 132	3	0
Sosiaalitoimi							
Tuotot	€	240	250	250	0	-100	-100
Toimintakulut	€	-406 085	-447 519	-443 419	-398 520	-10	-2
Poistot	€	-7 236	-4 341	-4 341	-4 341	0	-40
Netto	€	-413 080	-451 610	-447 510	-402 862	-10	-2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-413 080	-451 610	-447 510	-402 862	-10	-2
Asiakkaat	hlö	1 220	1 310	1 310	1 137	-13	-7
Kulut / asiakas	€	-339	-345	-342	-354	4	5
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	104 343	95 967	95 967	98 481	3	-6
Toimintakulut	€	-4 557 183	-4 568 527	-4 131 527	-4 455 381	8	-2
Netto	€	-4 452 840	-4 472 560	-4 035 560	-4 356 900	8	-2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-4 452 840	-4 472 560	-4 035 560	-4 356 900	8	-2
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut							
Toimintakulut	€	-563 884	-546 687	-419 687	-448 431	7	-20
Netto	€	-563 884	-546 687	-419 687	-448 431	7	-20
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-563 884	-546 687	-419 687	-448 431	7	-20
Asiakkaat, hetu	hlö	109			128		17
Kulut / asiakas	€	-5 173			-3 503		-32
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut							
Tuotot	€	11 100	9 648	9 648	11 629	21	5
Toimintakulut	€	-2 838 526	-2 761 680	-2 487 680	-2 708 674	9	-5
Netto	€	-2 827 426	-2 752 032	-2 478 032	-2 697 045	9	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 827 426	-2 752 032	-2 478 032	-2 697 045	9	-5
Asiakkaat, hetu	hlö	849			796		-6
Kulut / asiakas	€	-3 343			-3 403		2
Vaikeavammaisten asumispalvelut							
Tuotot	€	93 243	86 319	86 319	86 852	1	-7
Toimintakulut	€	-1 154 774	-1 260 160	-1 224 160	-1 298 276	6	12
Netto	€	-1 061 531	-1 173 841	-1 137 841	-1 211 424	6	14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 061 531	-1 173 841	-1 137 841	-1 211 424	6	14
Hoitopäivät	pv	7 215	8 121	8 121	7 548	-7	5
Kulut / hoitopäivä	€	-160	-155	-151	-172	14	7
Kehitysvammahuolto							
Tuotot	€	660 247	694 454	694 454	748 144	8	13
Toimintakulut	€	-9 468 587	-9 522 127	-9 512 635	-9 679 290	2	2
Poistot	€	-33 175	-21 226	-21 226	-21 225	0	-36
Netto	€	-8 841 515	-8 848 899	-8 839 407	-8 952 371	1	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-8 841 515	-8 848 899	-8 839 407	-8 952 371	1	1
Kehitysvammaisten avohoidon tukevat toimet							
Tuotot	€	129 938	150 970	150 970	137 417	-9	6
Toimintakulut	€	-2 677 558	-2 755 214	-2 688 722	-2 700 942	0	1
Poistot	€	-23 916	-15 519	-15 519	-15 519	0	-35
Netto	€	-2 571 536	-2 619 763	-2 553 271	-2 579 044	1	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 571 536	-2 619 763	-2 553 271	-2 579 044	1	0
Asiakkaat, hetu	hlö	288			302		5
Kulut / asiakas	€	-9 380			-8 995		-4
Kehitysvammaisten palveluasuminen							
Tuotot	€	530 308	543 484	543 484	610 727	12	15
Toimintakulut	€	-6 082 093	-6 168 066	-6 164 066	-6 287 703	2	3
Poistot	€	-9 259	-5 707	-5 707	-5 706	0	-38
Netto	€	-5 561 044	-5 630 289	-5 626 289	-5 682 682	1	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-5 561 044	-5 630 289	-5 626 289	-5 682 682	1	2
Hoitopäivät	pv	53 825	55 504	55 504	55 942	1	4
Kulut / hoitopäivä	€	-113	-111	-111	-112	1	-1
Kehitysvammaisten laitoshoidon							
Toimintakulut	€	-708 936	-598 847	-659 847	-690 644	5	-3
Netto	€	-708 936	-598 847	-659 847	-690 644	5	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-708 936	-598 847	-659 847	-690 644	5	-3
Hoitopäivät	pv	1 968	1 516	1 516	1 583	4	-20
Kulut / hoitopäivä	€	-360	-395	-435	-436	0	21

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Vammaispalvelujen suurtuotteen osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 61 000 €/ -0,4 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kustannustaso oli vuoden 2018 tasolla. Sosiaalityön osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 49 000 €/ -10,8 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 10 000 € / -2,5 %. Henkilöstökulut alittuivat sosiaalityössä. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 116 000 €/ -2,6 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 96 000 € / -2,2 %. Talousarviomuutoksissa määrärahoja siirrettiin liikaa perhepalvelujen ylitysten katteeksi, kun kesken vuotta käyttöön otetun palvelusetelin kustannuksia ei otettu riittävästi huomioon. Kehitysvammahuollon osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 103 000 € / 1,2 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli 111 000 € / 1,3 %. Kasvu aiheutui erityisesti hoitopäivien määrän kasvusta kehitysvammaisten palveluasumisesta ja laitoshoidon hoitopäivän hinnan noususta.

Vammaispalveluiden kokonaistoimintakulut pysyivät vuoden 2018 tasolla ollen 11,291 milj. €. Menoista suurimmat erät olivat palveluiden ostot 7,037 milj. € avustukset (omaishoidontuki, henkilökohtainen apu ja kuljetukset) 2,811 milj.€ sekä henkilöstömenot 558 631 €. Kokonaisuutena vammaispalvelujen budjetti toteutui lähes suunnitellusti verrattuna alkuperäiseen talousarvioon, alitusta 121 000 €. Ostopalvelut kasvoivat 3,4 % vuodesta 2018 ja avustukset 3 %. Henkilöstömenot alittuivat 17,6 % osa-aikaisten poissaolojen vuoksi.

Kuntayhtymän henkilökohtaisen avun toimintakulut toteutuivat täysin alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Vähennystä vuoden 2018 nähden oli 4 %. Vuosina 2015 – 2018 kustannukset nousivat 21 %, mutta nyt menot ovat tasaantumassa vuoden 2018 tasolle. Henkilökohtaisen avun palveluita sai 270 asiakasta, kun heitä vuonna 2015 oli 213 asiakasta. Menojen ja asiakasmäärän kasvuun on vaikuttanut vaikeavammaisten tukeminen kotona asumiseen palveluasumisen sijaan sekä laitoshoidosta siirtyneiden henkilökohtaisen avun tarve.

Henkilökohtainen apu on osa kotiin annettavia palveluita mm. kotihoidon rinnalla. Kuntayhtymän tuotti vuonna 2019 henkilökohtais- ta apua omana työnä, työnantajamallilla ja palvelusetelillä. Työnantajamallilla asiakkaita on noin 150 ja menot 1,352 milj. Vuonna 2019 vammaispalvelut otti käyttöön palvelusetelin henkilökohtaisessa avussa. *Palvelusetelimenot olivat yhteensä 73 691 €, mikä vastaa noin 2500 tunnin käyttöä palvelusetelillä. Palveluseteliasiakkaita oli 45 ja palveluntuottajia kuusi. Kuntayhtymän omassa työssä työntekijöitä oli kahdeksan, joista kolmen työsuhde päättyi. Henkilökohtaisen avun työnantajan palkanmaksutehtävät on hoitanut kuntayhtymän palkkalaskenta. Toimintavuonna kävi ilmi, että palkat eivät näiden osalta siirry lainmukaisesti tulorekisteriin vaan tiedot jouduttiin siirtämään manuaalisesti.*

Vammaispalvelut valmisteli yhdessä palkkalaskennan kanssa työnantajamallin henkilökohtaisen avun palkanmaksun siirtymisen Suoratyö Oy:n sijaismaksajapalvelulle ostopalveluna vuoden 2020. Palvelussa työnantajat ja henkilökohtaiset avustajat voivat tallentaa itse tehdyt työtunnit palkanmaksuohjelmaan. Palvelun käyttöönotto on osa sähköisten palveluiden edistämistä, joka tukee vammaisten henkilöiden omatoimista asioiden hoitamista tarvittaessa avustettuna. Lisäksi vammaispalvelut on mukana maakunnallisessa RAI-toimintakykyarviointi-ohjelman hankinnan valmistelussa. Mahdollinen käyttöönotto voi alkaa vuoden 2020 lopulla tai seuraavana vuonna. Omaishoidon tukeen varatut määrärahat olivat riittävät. Omaishoidon menojen toteuma oli 73 % alkuperäiseen budjettiin nähden, alitusta 3,8 % vuoden 2018 toteumaan. Omaishoidon tarve vaihtelee vuosittain asiakkaiden akuutista palvelutarpeesta johtuen.

Vuosina 2015 – 2016 toteutettiin kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten asumispalveluissa olevien palveluasumistarpeiden tarkistus. Laitoshoidon tarve on vähentynyt edelleen. Vuonna 2019 laitoshoitopäiviä oli 1583, 20 % vähemmän kuin vuonna 2018. Kehitysvammaisten laitoshoidon määrärahat ylittyivät toimintavuodella 16,8 %, mutta alittuivat 3,2 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Ylityksen taustalla on Vaalijalan kuntayhtymän hoitopäivähintojen nousu. Vuonna 2019 hoitopäivähinta oli keskimäärin 409 €/vrk kun se vuonna 2018 oli 340 €/vrk. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa oli neljä asiakasta, jotka eivät siirtyneet palveluasumiseen muutoksen aikana. Laitoshoidon menot sisältävät myös lyhytaikaiset kuntoutusjaksot. Kehitysvammaisten asumispalvelujen ostomenot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, ylitystä 33 000 €. Nousua vuoteen 2018 oli 135 000 €, 3,4 %. Hoitopäiviä oli yhteensä 31 895 päivää, nousua 1039 päivää vuoteen 2018. Keskimääräinen hoitopäivän hinta on säilynyt vuoden 2018 tasolla 129 €/vrk. Hintakehitykseen vaikuttaa osaltaan vuonna 2018 palveluasumisyksikön yhteyteen ostetut viisi tukiasumispaikkaa. Tukiasunnot on suunnattu opiskelunsa päättävälle nuorille aikuisille. Vammaispalveluissa selvitettiin alustavasti tulevien vuosien asumispalvelutarpeita. Tarvetta tulee olemaan nuorille aikuisille suunnatuista ympärivuorokautisesta asumisesta sekä tukiasumisesta.

Kehitysvammayksiköiden tulosityksikön (kuntayhtymän omat päivätoiminnot ja asumispalvelut) toimintakate oli 2,533 milj. €. Toimintakulut nousivat 1,6 % vuoteen 2018 nähden henkilöstökulujen noustua. Toimintatuotot nousivat 16 % ulkokuntamyyntin, ateriamaksujen ja vuokratulojen nousun vuoksi. Lokakuussa 2016 toimintansa aloittaneen vammaisten lasten asumis- ja tilapäishoitoyksikkö Kuunsirpin palveluja käytti vuoden 2019 aikana 30 lasta. Vuonna 2017 käyttäjiä oli 19. Lapsista 27 kävi tilapäishoidossa tai omaishoidon vapailla. Pidempiaikaisessa asumisessa oli kolme lasta. Hoitopäiviä oli yhteensä 2016. Yksikön käyttöaste oli 92 %, mikä vastaa tavoitetasoa tilapäishoitoyksikölle. Toimintakate oli 103 %, vähennystä 7 % vuoteen 2018 nähden. Taustalla toiminnan myyntituottojen nousu 51 485 €. Ulkokuntien käyttö on noussut edellisestä vuodesta.

Vammaispalvelut lisämi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	306 176	300 919	191 876	203 224	6	-34
Toimintakulut	€	-7 332 915	-7 512 325	-6 906 772	-7 254 405	5	-1
Poistot	€	-27 275	-16 452	-16 452	-16 469	0	-40
Netto	€	-7 054 014	-7 227 858	-6 731 348	-7 067 650	5	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-7 077 199	-7 216 691	-6 610 443	-6 976 987	6	-1
Sosiaalityö							
Tuotot	€	128	130	130	0	-100	-100
Toimintakulut	€	-216 689	-232 300	-230 172	-220 465	-4	2
Poistot	€	-3 861	-2 253	-2 253	-2 402	7	-38
Netto	€	-220 422	-234 424	-232 295	-222 867	-4	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-224 658	-234 424	-232 295	-228 494	-2	2
Asiakkaat	hlö	651	680	680	629	-8	-3
Kulut / asiakas	€	-339	-345	-342	-354	4	5
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	103 536	95 967	48 178	47 470	-1	-54
Toimintakulut	€	-2 237 644	-2 329 155	-1 825 155	-2 155 659	18	-4
Netto	€	-2 134 108	-2 233 188	-1 776 977	-2 108 189	19	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 134 108	-2 233 188	-1 729 188	-2 057 213	19	-4
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut							
Toimintakulut	€	-281 301	-262 826	-163 826	-228 607	40	-19
Netto	€	-281 301	-262 826	-163 826	-228 607	40	-19
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-281 301	-262 826	-163 826	-228 607	40	-19
Asiakkaat, hetu	hlö	60			73		22
Kulut / asiakas	€	-4 688			-3 132		-33
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut							
Tuotot	€	10 293	9 648	9 648	11 594	20	13
Toimintakulut	€	-1 209 486	-1 221 152	-888 152	-1 074 442	21	-11
Netto	€	-1 199 193	-1 211 504	-878 504	-1 062 848	21	-11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 199 193	-1 211 504	-878 504	-1 062 848	21	-11
Asiakkaat, hetu	hlö	457			434		-5
Kulut / asiakas	€	-2 647			-2 476		-6
Vaikeavammaisten asumispalvelut							
Tuotot	€	93 243	86 319	38 530	35 876	-7	-62
Toimintakulut	€	-746 856	-845 177	-773 177	-852 610	10	14
Netto	€	-653 614	-758 858	-734 647	-816 734	11	25
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-653 614	-758 858	-686 858	-765 758	11	17
Hoitopäivät	pv	4 866	5 715	5 715	5 009	-12	3
Kulut / hoitopäivä	€	-153	-148	-135	-170	26	11
Kehitysvammahuolto							
Tuotot	€	202 512	204 822	143 568	155 754	8	-23
Toimintakulut	€	-4 878 582	-4 950 870	-4 851 445	-4 878 281	1	0
Poistot	€	-23 414	-14 198	-14 198	-14 067	-1	-40
Netto	€	-4 699 484	-4 760 246	-4 722 075	-4 736 594	0	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-4 718 434	-4 749 079	-4 648 960	-4 691 280	1	-1
Kehitysvammaisten avohoitoa tukevat toimet							
Tuotot	€	34 770	39 844	39 844	42 928	8	23
Toimintakulut	€	-1 502 292	-1 491 496	-1 471 071	-1 491 153	1	-1
Poistot	€	-19 468	-12 096	-12 096	-12 394	2	-36
Netto	€	-1 486 990	-1 463 748	-1 443 323	-1 460 620	1	-2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 490 689	-1 462 050	-1 440 931	-1 466 664	2	-2
Asiakkaat, hetu	hlö	143			153		7
Kulut / asiakas	€	-10 642			-9 827		-8
Kehitysvammaisten palveluasuminen							
Tuotot	€	167 742	164 978	103 724	112 826	9	-33
Toimintakulut	€	-3 085 050	-3 183 241	-3 053 241	-3 055 155	0	-1
Poistot	€	-3 946	-2 103	-2 103	-1 673	-20	-58
Netto	€	-2 921 254	-3 020 365	-2 951 619	-2 944 002	0	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 936 505	-3 010 896	-2 880 896	-2 892 643	0	-1
Hoitopäivät	pv	25 804	27 360	27 360	26 113	-5	1
Kulut / hoitopäivä	€	-120	-116	-112	-117	5	-2
Kehitysvammaisten laitoshoido							
Toimintakulut	€	-291 240	-276 133	-327 133	-331 973	1	14
Netto	€	-291 240	-276 133	-327 133	-331 973	1	14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-291 240	-276 133	-327 133	-331 973	1	14
Hoitopäivät	pv	407	386	386	473	23	16
Kulut / hoitopäivä	€	-716	-715	-847	-702	-17	-2

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Vammaispalvelujen suurtuotteen osalta lisälmen maksuosuus toteutui 240 000 €/ -3,3 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 100 000 € / -1,4 %. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen osalta lisälmen maksuosuus toteutui 176 000 €/ -7,9 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 77 000 € / -3,6 %. Palvelutarve pieneni erityisesti vaikeavammaisten subjektiivisten oikeuksien osalta. Talousarviomuutoksissa määrärahoja siirrettiin liikaa perhepalvelujen ylitysten katteeksi, kun kesken vuotta käyttöön otetun palvelusetelin kustannuksia ei otettu riittävästi huomioon. Kehitysvammahuollon osalta lisälmen maksuosuus toteutui 58 000 € / -1,2 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 27 000 € / -0,6 %. Vähennys aiheutui erityisesti kehitysvammaisten palveluasumisen nettokuluista. Laitoshoidon kulut kasvoivat hoitopäivän hinnan nousun vuoksi.

Vammaispalvelulain mukaisissa palveluissa henkilökohtaisen avun toimintakulut alittuivat alkuperäisen talousarvion 13 %. Vuoteen 2018 nähden laskua oli 12 %. Oman toiminnan henkilöstökustannukset pienenivät 35 % ja työnantajamallin kustannukset 13,5 % vuoteen 2018 nähden. Palvelusetelin piirissä oli 22 asiakasta. Asiakaita vuonna 2019 oli 145. Asiakasmäärä on säilynyt vuoden 2018 tasolla.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusmenojen toteuma oli 278 000 €, 90 % alkuperäiseen talousarvioon nähden ja 91 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Kuljetuspalveluasiakkaita oli 389, kun heitä vuonna 2018 oli 420. Ikäihmisten kuljetushakemukset on ohjattu ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuksien piiriin.

Vammaisten asumispalvelujen ostopalvelumenot ylittyvät 25 % alkuperäiseen talousarvion nähden. Menot olivat yhteensä 246 000 € mikä on vuoden 2018 tasolla. Vammaispalvelujen asumispalveluille on tyypillistä vuosittainen vaihtelu akuuttien sairauksien aiheuttaman määräaikaisen palvelutarpeen vuoksi.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen menot alittivat 4 % alkuperäisen talousarvion ja olivat vuoden 2018 tasolla. Kehitysvammaisten laitoshoidon ostot ylittyivät 22 % alkuperäisen talousarvion ja nousivat 16 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Kehitysvammaisten laitoshoidossa on 1 pitkäaikaisasiakas. Lisäksi kuluja tulee määräaikaisista kuntoutusjaksoista. Keskimääräinen laitoshoidon hoitopäivähinta oli 715 €/vrk.

Vuonna 2019 Päiväkeskus Purjeen palveluja käytti 82 kehitysvammaista. Lasten koulujen loma-ajan toimintaan osallistui 14 lasta ja autismikirjoon kuuluvien päivätoimintaan osallistui 7 autistista aikuista. Vuonna 2019 Purjeen käyttöpäiviä oli yhteensä 8817, joista iisalmelaisten käyttöpäivien osuus oli 79,9 % ja ulkokuntalaisten osuus 6,4 %. Vuonna 2019 päiväkeskus Purjeen toimintakate oli 106 %, missä vähennystä 10 210 € vuoteen 2018. Taustalla maksutuottojen nousu. Toiminnan kulut olivat vuoden 2018 tasolla.

Vuoden 2019 lopussa Kotirinteellä asui vakituisesti 21 kehitysvammaista asukasta. Vakituisten asukkaiden lisäksi Kotirinteen ohjauksen piirissä vuonna 2019 oli 7 itsenäisemmin asuvaa kehitysvammaista. Kotirinteen tilapäishoitopaikkaa käytti vuoden 2019 aikana 3 asiakasta. Vuonna 2019 Kotirinteen hoitopäiviä kertyi 7554, joista iisalmelaisten hoitopäivien osuus oli 95,3 %. Vuonna 2019 Kotirinteen toimintakate oli 102,4 %. Toiminnan kulut olivat vuoden 2018 tasolla.

Vammaispalvelut Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	62 486	73 880	73 880	60 387	-18	-3
Toimintakulut	€	-3 512 922	-3 438 686	-3 482 855	-3 459 252	-1	-2
Poistot	€	-2 242	-1 695	-1 695	-1 255	-26	-44
Netto	€	-3 452 678	-3 366 501	-3 410 670	-3 400 121	0	-2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-3 455 715	-3 364 834	-3 408 990	-3 404 616	0	-1
Sosiaalityö							
Tuotot	€	50	57	57	0	-100	-100
Toimintakulut	€	-83 880	-102 485	-101 546	-80 265	-21	-4
Poistot	€	-1 495	-994	-994	-874	-12	-41
Netto	€	-85 325	-103 422	-102 483	-81 139	-21	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-86 964	-103 422	-102 483	-83 188	-19	-4
Asiakkaat	hlö	252	300	300	229	-24	-9
Kulut / asiakas	€	-339	-345	-342	-354	4	5
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	786	0	0	21		-97
Toimintakulut	€	-1 361 989	-1 268 359	-1 297 359	-1 322 823	2	-3
Netto	€	-1 361 204	-1 268 359	-1 297 359	-1 322 802	2	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 361 204	-1 268 359	-1 297 359	-1 322 802	2	-3
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut							
Toimintakulut	€	-139 555	-150 860	-150 860	-120 414	-20	-14
Netto	€	-139 555	-150 860	-150 860	-120 414	-20	-14
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-139 555	-150 860	-150 860	-120 414	-20	-14
Asiakkaat, hetu	hlö	31			34		10
Kulut / asiakas	€	-4 502			-3 542		-21
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut							
Tuotot	€	786	0	0	21		-97
Toimintakulut	€	-970 470	-905 432	-885 432	-940 408	6	-3
Netto	€	-969 684	-905 432	-885 432	-940 387	6	-3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-969 684	-905 432	-885 432	-940 387	6	-3
Asiakkaat, hetu	hlö	162			159		-2
Kulut / asiakas	€	-5 991			-5 915		-1
Vaikeavammaisten asumispalvelut							
Toimintakulut	€	-251 965	-212 067	-261 067	-262 001	0	4
Netto	€	-251 965	-212 067	-261 067	-262 001	0	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-251 965	-212 067	-261 067	-262 001	0	4
Hoitopäivät	pv	1 498	1 179	1 179	1 466	24	-2
Kulut / hoitopäivä	€	-168	-180	-221	-179	-19	6
Kehitysvammahuolto							
Tuotot	€	61 651	73 823	73 823	60 366	-18	-2
Toimintakulut	€	-2 067 053	-2 067 842	-2 083 950	-2 056 165	-1	-1
Poistot	€	-747	-701	-701	-381	-46	-49
Netto	€	-2 006 150	-1 994 720	-2 010 828	-1 996 179	-1	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 007 548	-1 993 053	-2 009 148	-1 998 626	-1	0
Kehitysvammaisten avohoitoa tukevat toimet							
Tuotot	€	15 910	18 276	18 276	15 755	-14	-1
Toimintakulut	€	-497 345	-508 698	-474 805	-471 161	-1	-5
Poistot	€	-336	-228	-228	-199	-13	-41
Netto	€	-481 771	-490 650	-456 758	-455 604	0	-5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-481 835	-490 618	-456 713	-455 701	0	-5
Asiakkaat, hetu	hlö	57			60		5
Kulut / asiakas	€	-8 731			-7 856		-10
Kehitysvammaisten palveluasuminen							
Tuotot	€	45 741	55 547	55 547	44 611	-20	-2
Toimintakulut	€	-1 260 197	-1 257 729	-1 297 729	-1 243 604	-4	-1
Poistot	€	-411	-472	-472	-182	-61	-56
Netto	€	-1 214 867	-1 202 654	-1 242 654	-1 199 175	-3	-1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 216 201	-1 201 020	-1 241 020	-1 201 525	-3	-1
Hoitopäivät	pv	12 404	13 051	13 051	12 360	-5	0
Kulut / hoitopäivä	€	-102	-96	-99	-101	1	-1
Kehitysvammaisten laitoshoido							
Toimintakulut	€	-309 511	-301 415	-311 415	-341 400	10	10
Netto	€	-309 511	-301 415	-311 415	-341 400	10	10
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-309 511	-301 415	-311 415	-341 400	10	10
Hoitopäivät	pv	1 125	1 102	1 102	1 095	-1	-3
Kulut / hoitopäivä	€	-275	-274	-283	-312	10	13

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Vammaispalvelujen suurtuotteen osalta Kiuruveden maksuosuus toteutui 40 000 €/1,2 % talousarviossa arvioitua suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 51 000 € / -1,5 %. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen osalta Kiuruveden maksuosuus toteutui 54 000 € / 4,3 % talousarviossa arvioitua suurempana. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 38 000 € / -2,8 %. Palvelutarve oli arvioitua suurempaa vaikeavammaisten asumispalveluissa ja subjektiivisissa palveluissa. Kehitysvammahuollon osalta Kiuruveden maksuosuus toteutui talousarvion mukaisena. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 9 000 € / -0,4 %. Vähennys aiheutui erityisesti kehitysvammaisten avohoidon ja palveluasumisen kuluista. Laitoshoidon kulut kasvoivat hoitopäivän hinnan nousun vuoksi.

Vammaispalvelulain mukaisissa palveluissa henkilökohtaisen avun toimintakulut ylittyivät alkuperäisen talousarvion 8 %, 44 000 €. Vuoteen 2018 nähden laskua oli 3 %. Oman toiminnan henkilöstökustannukset pienenivät 35 % ja työnantajamallin kustannukset 3 % vuoteen 2018 nähden. Palvelusetelin piirissä oli 11 asiakasta. Asiakkaita vuonna 2019 oli 71. Asiakasmäärä on säilynyt lähes vuoden 2018 tasolla.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusmenojen toteuma oli 322 000 €, 98 % alkuperäiseen talousarvioon nähden ja 97 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Kuljetuspalveluasiakkaita oli 141, kun heitä vuonna 2018 oli 144. Ikäihmisten kuljetushakemukset on ohjattu ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuksien piiriin.

Vammaisten asumispalvelujen ostopalvelumenot ylittyivät 25 % alkuperäiseen talousarvion nähden. Menot olivat yhteensä 246 000 € mikä on vuoden 2018 tasolla. Vammaispalvelujen asumispalveluille on tyypillistä vuosittainen vaihtelu akuuttien sairauksien aiheuttaman määräaikaisen palvelutarpeen vuoksi.

Kehitysvammaisten asumispalvelun ostojen menot ylittyivät 4,9 %. Vuoden 2018 toteumaan nähden laskua oli 6600 €. Kehitysvammaisten laitoshoidon ostot ylittyivät 14 % alkuperäisen talousarvion ja nousivat 10 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Kehitysvammaisten laitoshoidossa on 3 pitkäaikaisasiakasta. Lisäksi kuluja tulee määräaikaisista kuntoutusjaksoista. Keskimääräinen laitoshoidon hoitopäivähinta oli 312 €/vrk.

Kiuruveden ohjatun ja tuetun asumisen yksikkö Pihlajakoti sekä päiväkeskus Poiju yhdistyivät yhden vastaavan ohjaajan vetämäksi tiimiksi heinäkuussa 2019. Yhdistyminen mahdollistaa henkilöstöresurssin joustavan käytön yksiköiden välillä. Vuoden 2019 aikana Pihlajakodin palveluja käytti 20 kehitysvammaista, joista itsenäisemmin asuvia tukiasukkaita oli 4. Pihlajakodin tilapäishoitopaikkaa käytti vuoden 2019 aikana kolme asiakasta. Vuonna 2019 Pihlajakodin hoitopäiviä kertyi 4324, joista kiuruvetisten hoitopäivien osuus oli 86,1 %. Vuonna 2019 Pihlajakodin toimintakate oli 105,1 %. Toimintakulut olivat vuoden 2018 tasolla.

Vuonna 2019 Päiväkeskus Poijun palveluja käytti 22 kehitysvammaista. Lasten koulujen loma-ajan toimintaan osallistui 2 lasta. Vuonna 2019 Poijun käyttöpäiviä oli yhteensä 2613, joista kiuruvetisten käyttöpäivien osuus oli 95,6 %. Vuonna 2019 päiväkeskus Poijun toimintakate oli 103,5%. Toimintakulut olivat vuoden 2018 tasolla.

Vammaispalvelut Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	77 772	80 191	80 191	99 573	24	28
Toimintakulut	€	-1 765 509	-1 774 904	-1 857 305	-1 849 344	0	5
Poistot	€	-2 833	-2 021	-2 021	-1 870	-7	-34
Netto	€	-1 690 570	-1 696 734	-1 779 135	-1 751 641	-2	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 691 903	-1 696 542	-1 778 864	-1 753 818	-1	4
Sosiaalityö							
Tuotot	€	29	32	32	0	-100	-100
Toimintakulut	€	-49 596	-58 075	-57 543	-44 514	-23	-10
Poistot	€	-884	-563	-563	-485	-14	-45
Netto	€	-50 450	-58 606	-58 074	-44 999	-23	-11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-51 419	-58 606	-58 074	-46 135	-21	-10
Asiakkaat	hlö	149	170	170	127	-25	-15
Kulut / asiakas	€	-339	-345	-342	-354	4	5
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	0	0	0	7		
Toimintakulut	€	-442 710	-458 015	-492 015	-463 401	-6	5
Netto	€	-442 710	-458 015	-492 015	-463 394	-6	5
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-442 710	-458 015	-492 015	-463 394	-6	5
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut							
Toimintakulut	€	-91 263	-70 890	-70 890	-59 891	-16	-34
Netto	€	-91 263	-70 890	-70 890	-59 891	-16	-34
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-91 263	-70 890	-70 890	-59 891	-16	-34
Asiakkaat, hetu	hlö	10			10		0
Kulut / asiakas	€	-9 126			-5 989		-34
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut							
Tuotot	€	0	0	0	7		
Toimintakulut	€	-305 171	-300 680	-341 680	-324 666	-5	6
Netto	€	-305 171	-300 680	-341 680	-324 659	-5	6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-305 171	-300 680	-341 680	-324 659	-5	6
Asiakkaat, hetu	hlö	112			96		-14
Kulut / asiakas	€	-2 725			-3 382		24
Vaikeavammaisten asumispalvelut							
Toimintakulut	€	-46 276	-86 445	-79 445	-78 844	-1	70
Netto	€	-46 276	-86 445	-79 445	-78 844	-1	70
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-46 276	-86 445	-79 445	-78 844	-1	70
Hoitopäivät	pv	365	730	730	625	-14	71
Kulut / hoitopäivä	€	-127	-118	-109	-126	16	0
Kehitysvammahuolto							
Tuotot	€	77 743	80 159	80 159	99 566	24	28
Toimintakulut	€	-1 273 204	-1 258 814	-1 307 747	-1 341 429	3	5
Poistot	€	-1 950	-1 457	-1 457	-1 385	-5	-29
Netto	€	-1 197 410	-1 180 113	-1 229 046	-1 243 248	1	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 197 774	-1 179 921	-1 228 775	-1 244 289	1	4
Kehitysvammaisten avohoidon tukevat toimet							
Tuotot	€	23 128	26 425	26 425	23 875	-10	3
Toimintakulut	€	-410 239	-435 985	-434 918	-421 096	-3	3
Poistot	€	-1 820	-1 369	-1 369	-1 195	-13	-34
Netto	€	-388 931	-410 929	-409 862	-398 416	-3	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-389 277	-410 736	-409 591	-398 999	-3	2
Asiakkaat, hetu	hlö	48			47		-2
Kulut / asiakas	€	-8 585			-8 985		5
Kehitysvammaisten palveluasuminen							
Tuotot	€	54 615	53 733	53 733	75 691	41	39
Toimintakulut	€	-852 415	-810 963	-860 963	-909 327	6	7
Poistot	€	-130	-88	-88	-190	116	47
Netto	€	-797 930	-757 317	-807 317	-833 826	3	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-797 948	-757 317	-807 317	-834 283	3	5
Hoitopäivät	pv	8 771	7 773	7 773	9 632	24	10
Kulut / hoitopäivä	€	-97	-104	-111	-94	-15	-3
Kehitysvammaisten laitoshoidon							
Toimintakulut	€	-10 550	-11 867	-11 867	-11 007	-7	4
Netto	€	-10 550	-11 867	-11 867	-11 007	-7	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-10 550	-11 867	-11 867	-11 007	-7	4
Hoitopäivät	pv	36	14	14	15	7	-58
Kulut / hoitopäivä	€	-293	-848	-848	-734	-13	150

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Vammaispalvelujen suurtuotteen osalta Sonkajärven maksuosuus toteutui 57 000 €/3,4 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 62 000 € / 3,7 %. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen osalta Sonkajärven maksuosuus toteutui 5 000 € / 1,2 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 21 000 € / 4,7 %. Kasvua oli vaikeavammaisten subjektiivisissa palveluissa. Kehitysvammahuollon osalta Sonkajärven maksuosuus toteutui 64 000 € / 5,5 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 47 000 € / 3,9 %. Palvelutarve oli arvioitua suurempaa kehitysvammaisten asumispalveluissa.

Vammaispalvelulain mukaisissa palveluissa henkilökohtaisen avun toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 125 %, 27 000 €. Vuoteen 2018 nähden nousua oli 25 %, 27 000 €. Yliityksen taustalla on työnantajamallin kustannusten nousu. Palvelusetelin piirissä oli 5 asiakasta. Asiakkaita vuonna 2019 oli 31. Asiakasmäärä on säilynyt lähes vuoden 2018 tasolla.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusmenojen toteuma oli talousarvion mukainen 177 000 € ja 96 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Kuljetuspalveluasiakkaita oli 90, kun heitä vuonna 2018 oli 109. Ikäihmisten kuljetushakemukset on ohjattu ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuksien piiriin.

Vammaisten asumispalvelujen ostopalvelumenot alittuivat 9 % alkuperäiseen talousarvion nähden. Menot olivat yhteensä 76 000 €, nousua 88 % vuoden 2018 toteutumaan nähden. Vammaispalvelujen asumispalveluille on tyypillistä vuosittainen vaihtelu akuuttien sairauksien aiheuttaman määräaikaisen palvelutarpeen vuoksi.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen menot ylittivät 15,8 %. Vuoden 2018 toteumaan nähden nousua oli 31 000 €. Kehitysvammaisten laitoshoidossa ei ole pitkäaikaisasiakkaita. Kulut tulevat määräaikaisista kuntoutusjaksoista. Keskimääräinen laitoshoidon hoitopäivähinta oli 293 €/vrk.

Sukevalla toimiva ohjatun ja tuetun asumisen yksikkö Mäntylä sekä päiväkeskus Pirtti yhdistyivät yhden vastaavan ohjaajan vetämäksi tiimiksi helmikuussa 2018. Joulukuussa 2019 yksiköiden työaikamuoto yhtenäistettiin, mikä mahdollistaa henkilöstöresurssin joustavan käytön yksiköiden välillä. Vuoden 2019 aikana Mäntylän palveluja käytti 17 kehitysvammaista, joista itsenäisemmin asuvia tukiasukkaita oli 3. Mäntylän tilapäishoitopaikkaa käytti vuoden 2019 aikana kolme asiakasta. Vuonna 2019 Mäntylän hoitopäiviä kertyi 4111. Kaikki asiakkaat olivat sonkajärveläisiä. 2019 Mäntylän toimintakate oli 87,1 %. Toimintakulut olivat vuoden 2018 tasolla. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna 18 812 €, koska Mäntylän asukkaiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta kahdella vakituisella asukkaalla.

Vuonna 2019 Päiväkeskus Pirtin palveluja käytti 25 kehitysvammaista. Lasten koulujen loma-ajan toimintaan osallistui 2 lasta. Vuonna 2019 Pirtin käyttöpäiviä oli yhteensä 3189. Kaikki asiakkaat olivat sonkajärveläisiä. Vuonna 2019 päiväkeskus Pirtin toimintakate oli 106,1%. Toimintakulut olivat vuoden 2018 tasolla.

Vammaispalvelut Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	128 433	119 231	119 231	131 579	10	2
Toimintakulut	€	-1 601 169	-1 616 148	-1 645 369	-1 698 112	3	6
Poistot	€	-3 991	-2 995	-2 995	-3 088	3	-23
Netto	€	-1 476 727	-1 499 912	-1 529 133	-1 569 620	3	6
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 482 618	-1 495 003	-1 524 180	-1 576 711	3	6
Sosiaalityö							
Tuotot	€	29	31	31	0	-100	-100
Toimintakulut	€	-48 264	-54 659	-54 158	-43 462	-20	-10
Poistot	€	-860	-530	-530	-473	-11	-45
Netto	€	-49 096	-55 158	-54 658	-43 936	-20	-11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-50 039	-55 158	-54 658	-45 045	-18	-10
Asiakkaat	hlö	145	160	160	124	-23	-14
Kulut / asiakas	€	-339	-345	-342	-354	4	5
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	21	0	0	7		-67
Toimintakulut	€	-514 840	-512 998	-516 998	-513 498	-1	0
Netto	€	-514 819	-512 998	-516 998	-513 491	-1	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-514 819	-512 998	-516 998	-513 491	-1	0
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut							
Toimintakulut	€	-51 765	-62 111	-34 111	-39 519	16	-24
Netto	€	-51 765	-62 111	-34 111	-39 519	16	-24
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-51 765	-62 111	-34 111	-39 519	16	-24
Asiakkaat, hetu	hlö	6			9		50
Kulut / asiakas	€	-8 627			-4 391		-49
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut							
Tuotot	€	21	0	0	7		-67
Toimintakulut	€	-353 399	-334 416	-372 416	-369 157	-1	4
Netto	€	-353 378	-334 416	-372 416	-369 150	-1	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-353 378	-334 416	-372 416	-369 150	-1	4
Asiakkaat, hetu	hlö	115			104		-10
Kulut / asiakas	€	-3 073			-3 550		16
Vaikeavammaisten asumispalvelut							
Toimintakulut	€	-109 677	-116 471	-110 471	-104 821	-5	-4
Netto	€	-109 677	-116 471	-110 471	-104 821	-5	-4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-109 677	-116 471	-110 471	-104 821	-5	-4
Hoitopäivät	pv	486	497	497	448	-10	-8
Kulut / hoitopäivä	€	-226	-234	-222	-234	5	4
Kehitysvammahuolto							
Tuotot	€	128 384	119 200	119 200	131 572	10	2
Toimintakulut	€	-1 038 065	-1 048 492	-1 074 213	-1 141 152	6	10
Poistot	€	-3 131	-2 465	-2 465	-2 614	6	-17
Netto	€	-912 812	-931 756	-957 478	-1 012 194	6	11
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-917 759	-926 846	-952 524	-1 018 176	7	11
Kehitysvammaisten avohoidon tukevat toimet							
Tuotot	€	9 234	10 017	10 017	10 052	0	9
Toimintakulut	€	-218 017	-265 722	-255 443	-266 636	4	22
Poistot	€	-800	-761	-761	-736	-3	-8
Netto	€	-209 583	-256 465	-246 187	-257 320	5	23
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-209 735	-256 359	-246 036	-257 679	5	23
Asiakkaat, hetu	hlö	37			36		-3
Kulut / asiakas	€	-5 914			-7 427		26
Kehitysvammaisten palveluasuminen							
Tuotot	€	119 150	109 183	109 183	121 521	11	2
Toimintakulut	€	-722 414	-773 338	-809 338	-868 251	7	20
Poistot	€	-2 331	-1 704	-1 704	-1 878	10	-19
Netto	€	-605 595	-665 859	-701 859	-748 609	7	24
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-610 390	-661 056	-697 056	-754 232	8	24
Hoitopäivät	pv	6 300	6 753	6 753	6 989	3	11
Kulut / hoitopäivä	€	-115	-115	-120	-124	4	8
Kehitysvammaisten laitoshoido							
Toimintakulut	€	-97 634	-9 432	-9 432	-6 265	-34	-94
Netto	€	-97 634	-9 432	-9 432	-6 265	-34	-94
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-97 634	-9 432	-9 432	-6 265	-34	-94
Hoitopäivät	pv	400	14	14	0	-100	-100
Kulut / hoitopäivä	€	-244	-674	-674			

Tuottajan viesti tilaajalle:

Oleelliset muutokset:

Vammaispalvelujen suurtuotteen osalta Vieremän maksuosuus toteutui 82 000 €/5,5 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 94 000 € / 6,3 %. Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen osalta Vieremän maksuosuus toteutui talousarvion mukaisesti. Kustannustaso oli sama kuin vuonna 2018. Kasvua oli vaikeavammaisten subjektiivisissa palveluissa. Kehitysvammahuollon osalta Vieremän maksuosuus toteutui 91 000 €/9,9 % talousarviossa arvioitua suurempana. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 100 000 € / 10,9 %. Palvelutarve oli arvioitua suurempaa kehitysvammaisten asumispalveluissa. Palveluasumisen hoitopäivien määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 689 päivää / 10,9 %. Kustannuksia lisäsi hoitopäivän hinnan nousu.

Vammaispalvelulain mukaisissa palveluissa henkilökohtaisen avun toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 22 %, 42 000 €. Vuoteen 2018 nähden nousua oli 20 000 €. Oman toiminnan henkilöstökustannukset ja työnantajamallin kulut pysyivät lähes vuoden 2018 tasolla. Palvelusetelin käyttöönotto nosti kuluja 12 000 €. Palvelusetelin piirissä oli 4 asiakasta. Asiakkaita vuonna 2019 oli 23 kun heitä vuonna 2018 oli 27.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusmenojen toteuma oli 128 000 €, 95 % alkuperäiseen talousarvioon nähden ja 97 % vuoden 2018 toteumaan nähden. Kuljetuspalveluasiakkaita oli 100, kun heitä vuonna 2018 oli 110. Ikäihmisten kuljetushakemukset on ohjattu ensisijaisesti sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuksien piiriin.

Vammaisten asumispalvelujen ostopalvelumenot alittuivat 10 % alkuperäiseen talousarvion nähden. Menot olivat yhteensä 98 000 €, laskua 1,7 % vuoden 2018 toteutumaan nähden. Vammaispalvelujen asumispalveluille on tyypillistä vuosittainen vaihtelu akuuttien sairauksien aiheuttaman määräaikaisen palvelutarpeen vuoksi.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen menot ylittivät 3 %. Vuoden 2018 toteumaan nähden nousua oli 89 000 €. Kehitysvammaisten laitoshoidossa ei ole pitkäaikaisasiakkaita. Kulut tulevat määräaikaisista kuntoutusjaksoista. Keskimääräinen laitoshoidon hoitopäivähinta oli 244 €/vrk.

Vuonna 2019 Huitulanharjun palvelukodin palveluita käytti 31 asiakasta, joista seudullista tilapäishoitopaikkaa käytti yhteensä 13 asiakasta. Hoitopäiviä oli yhteensä 6042, joista vieremäläisten hoitopäivien osuus oli 75,8 %. Toimintakate oli 104,9 %. Toimintakulut nousivat 2 % hoitajamitoituksen noustua 0,6:een.

Vuonna 2019 Vieremällä aikuisten kehitysvammaisten päivätoimintaan osallistui 11 asiakasta ja kehitysvammaisten lasten kesäajantoiminta 4 lasta. Toimintakate vuonna 2019 oli 86,1 %. Toimintakulut laskivat 3 % vuoteen 2018 nähden.

Toimintavuonna käytiin neuvottelut Vieremän kunnan kanssa kehitysvammaisten päivätoiminnan toimitilarampeista. Päivätoiminta siirtyy vuoden 2020 alussa nuorisotalon tiloihin ja Huitulanharjun B-talon päivätoimintatilaan tulee kolme asumispalvelupaikkaa. Vieremällä toimivien kehitysvammayksiköiden ateriapalvelut on toimittanut joulukuusta 2019 lähtien Menuumat Oy.

Vammaispalvelut Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	189 961	216 450	325 493	351 862	8	85
Toimintakulut	€	-219 338	-196 110	-195 280	-272 078	39	24
Poistot	€	-4 070	-2 405	-2 405	-2 884	20	-29
Netto	€	-33 447	17 936	127 808	76 900	-40	-330
Ulkokuntien osuus	€	33 447	-17 936	-127 808	-76 900	-40	-330
Sosiaalityö							
Tuotot	€	5	0	0	0		-100
Toimintakulut	€	-7 656	0	0	-9 814		28
Poistot	€	-136	0	0	-107		-22
Netto	€	-7 788	0	0	-9 921		27
Ulkokuntien osuus	€	7 788	0	0	9 921		27
Asiakkaat	hlö	23			28		22
Kulut / asiakas	€	-339			-354		5
Vammaispalvelut							
Tuotot	€	0	0	47 789	50 976	7	
Netto	€	0	0	47 789	50 976	7	
Ulkokuntien osuus	€	0	0	-47 789	-50 976	7	
Asiakkaat, hetu	hlö	12			7		-42
Vammaisten harkinnanvaraiset palvelut							
Asiakkaat, hetu	hlö	2			2		0
Vaikeavammaisten subjektiiviset palvelut							
Asiakkaat, hetu	hlö	3			3		0
Vaikeavammaisten asumispalvelut							
Tuotot	€	0	0	47 789	50 976	7	
Netto	€	0	0	47 789	50 976	7	
Ulkokuntien osuus	€	0	0	-47 789	-50 976	7	
Kehitysvammahuolto							
Tuotot	€	189 957	216 450	277 704	300 886	8	58
Toimintakulut	€	-211 682	-196 110	-195 280	-262 264	34	24
Poistot	€	-3 934	-2 405	-2 405	-2 777	15	-29
Netto	€	-25 659	17 936	80 019	35 845	-55	-240
Ulkokuntien osuus	€	25 659	-17 936	-80 019	-35 845	-55	-240
Kehitysvammaisten avohoidtoa tukevat toimet							
Tuotot	€	46 897	56 408	56 408	44 808	-21	-4
Toimintakulut	€	-49 665	-53 314	-52 484	-50 897	-3	2
Poistot	€	-1 492	-1 065	-1 065	-994	-7	-33
Netto	€	-4 260	2 029	2 859	-7 083	-348	66
Ulkokuntien osuus	€	4 260	-2 029	-2 859	7 083	-348	66
Asiakkaat, hetu	hlö	3			6		100
Kulut / asiakas	€	-17 053			-8 649		-49
Kehitysvammaisten palveluasuminen							
Tuotot	€	143 060	160 042	221 296	256 078	16	79
Toimintakulut	€	-162 017	-142 796	-142 796	-211 367	48	30
Poistot	€	-2 442	-1 340	-1 340	-1 783	33	-27
Netto	€	-21 399	15 907	77 161	42 929	-44	-301
Ulkokuntien osuus	€	21 399	-15 907	-77 161	-42 929	-44	-301
Hoitopäivät	pv	546	567	567	848	50	55
Kulut / hoitopäivä	€	-301	-254	-254	-251	-1	-17

2.8.12 Vastaanotto

Palvelun sisältö:

Avohoito: lääkäripalvelut, hoitajapalvelut, tartuntataudit ja hygieniat, poikkeusolojen hankinnat, päivystys, ravitsemusterapia

Terveysneuvonta: äitiysneuvola, perhesuunnittelu, lastenneuvola, kohdennettu terveysneuvonta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

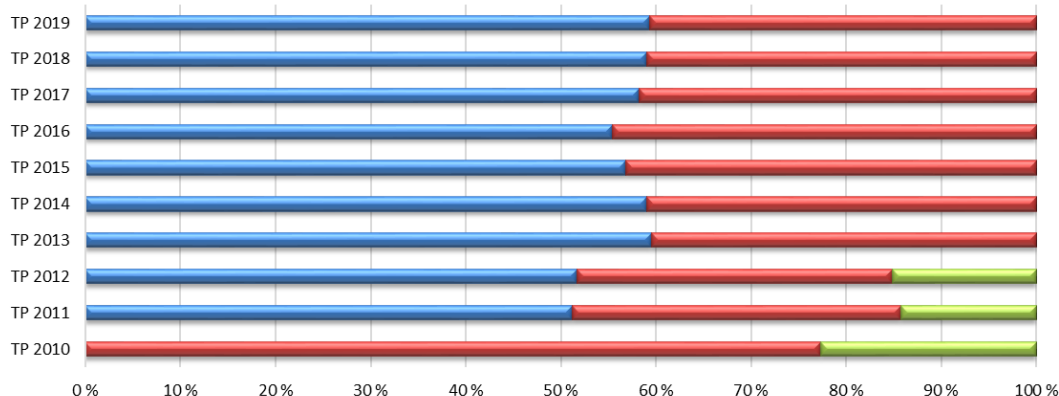
Lyhyt kuvaus:

Väestölle annettavat kiireettömät perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut lähipalveluna sekä seudullinen perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys lisälnessä.

Terveysneuvonta ja terveystarkastukset, seulonnat, neuvolapalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto annetaan lähipalveluna kaikissa jäsenkunnissa. Terveysneuvonnassa toiminta toteutetaan Valtioneuvoston asetuksen neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta mukaisesti.

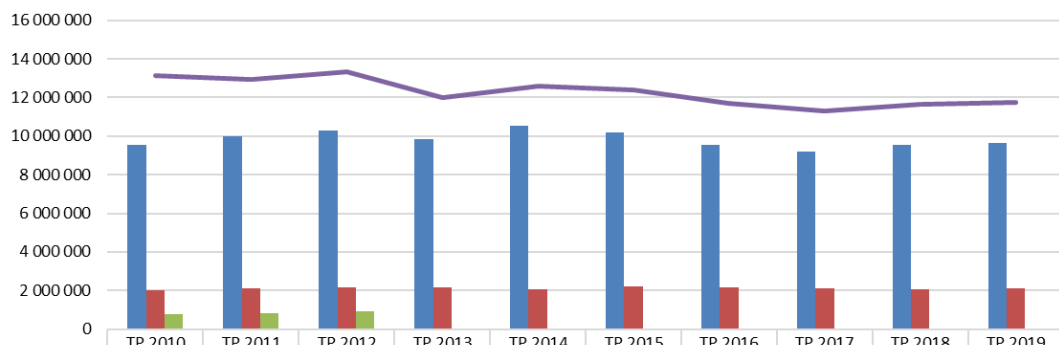
Kuntayhtymässä on osa-aikainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori, joka sijoittuu hallinnollisesti terveysneuvontaan. Tehtävään kuuluu kuntayhtymän hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen liittyvien toimintamallien ja tapahtumien koordinointi sekä järjestäminen yhteistyössä jäsenkuntien ja järjestöjen kanssa. Koordinaattori on myös maakunnallisen HYTE-työryhmän jäsen.

Vastaanottopalvelut, asiakkaat 2010-2019 kaikki kunnat

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Avohoito- / vastaanottoasiakkaat	0	26 941	26 467	26 203	25 233	24 656	24 552	25 503	26 302	26 151
Terveysneuvonta-asiakkaat	25 358	18 142	16 936	17 838	17 510	18 755	19 767	18 289	18 265	17 956
Sairaankuljetukset	7 440	7 520	7 768	0						

Vastaanottopalvelut, kustannukset 2010-2019 kaikki kunnat

Vastaanottopalvelut Kaikki kunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vastaanottopalvelut							
Tuotot	€	2 549 240	2 337 098	2 337 098	2 223 583	-5	-13
Toimintakulut	€	-14 124 670	-14 075 355	-14 040 217	-13 945 797	-1	-1
Poistot	€	-52 140	-54 462	-54 462	-38 503	-29	-26
Netto	€	-11 627 570	-11 792 719	-11 757 581	-11 760 717	0	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-11 627 570	-11 792 719	-11 757 581	-11 760 717	0	1
Kulut / asiakas	€	-539	-528	-527	-535	2	-1
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut							
Tuotot	€	2 529 233	2 219 787	2 219 787	2 203 596	-1	-13
Toimintakulut	€	-12 036 804	-11 754 067	-11 788 929	-11 819 328	0	-2
Poistot	€	-52 140	-54 462	-54 462	-38 503	-29	-26
Netto	€	-9 559 711	-9 588 742	-9 623 604	-9 654 235	0	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-9 559 711	-9 588 742	-9 623 604	-9 654 235	0	1
Asiakkaat, hetu	hlö	26 302	26 760	26 760	26 151	-2	-1
Kulut / asiakas	€	-460	-441	-443	-453	2	-1
Peittävyys	%	70	71	71	70	-1	1
Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä	%	13	14	14	13	-5	3
Kulut / asukas	€	-321	-313	-314	-318	1	-1
Terveysneuvonta							
Tuotot	€	20 007	117 311	117 311	19 987	-83	0
Toimintakulut	€	-2 087 866	-2 321 288	-2 251 288	-2 126 468	-6	2
Netto	€	-2 067 859	-2 203 977	-2 133 977	-2 106 481	-1	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 067 859	-2 203 977	-2 133 977	-2 106 481	-1	2
Kulut / asiakas	€	-114	-123	-119	-118	-1	4
Kulut / asukas	€	-55	-62	-60	-57	-4	3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lääkäri- ja hoitajapalvelut

Kokonaisuutena terveyskeskusten vastaanottojen ja päivystyksen kokonaiskustannukset toteutuivat 30 000 euroa / 0,3 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 94 500 euroa / 1,0%: a. Lääkäri- ja hoitajapalvelujen nettokäynnin hinta 84,93 euroa.

Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä on 13 %, vähentynyt talousarvioon arvioidusta 5 %:a ja lisääntynyt edellisvuoteen verrattuna 3 %:a.

Talousarvion laadintavaiheessa ei ollut tiedossa asiakasmaksukorotukset vuodelle 2019, joka näkyy asiakasmaksutuotoissa 81 000 euroa / 13,8%:a talousarviossa arvioitua suurempina. Terveyskeskusmaksuja korotettiin vuoden alusta STM:n asetuksen mukaisesti, joka tarkoitti hinnankorotusta kahdesta kymmeneen euroon (2-10 euroa) / käynti. Valinnanvapausasiakkaiden siirtyminen terveyskeskusten asiakkaiksi elokuun alusta 2019 ei ollut tiedossa talousarviota laadittaessa, joten näiden asiakkaiden mahdollinen asiakasmaksukertymä alkoi siirtymisen jälkeen.

Perusterveydenhuollon osalta lääkäripalvelujen kustannusten kasvu selittyi asumispalvelujen ja kotihoidon etälääkäripalvelujen kilpailutuksen jälkeisestä hinnankorotuksesta (n. 34-38 euroa / asiakas) ja päivystyksen lääkäripalvelun kilpailutuksen jälkeisestä hinnankorotuksesta (n. 50 euroa/h) verrattuna vuoteen 2018. Kotihoidon etälääkäripalvelujen kustannukset toteutuivat arvioidun mukaisesti, mutta kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 225 000 euroa enemmän / 49 %: a. Asumispalvelujen etälääkäripalvelujen kustannuksissa vuoteen 2018 verrattuna oli sama kasvu. Perusterveydenhuollon lääkärin erilliskorvausten määrä ylitti talousarviossa arvioidun 225 000 euroa / 96, 2 %:a ja edellisvuoden 142 000 euroa / 44,5 %: a.

Palvelusetelikoikeilun jatkohanke toteutettiin Ylä-Savon SOTE kuntayhtymässä ajanjaksolla 1.1.-31.10.2019. Jatkokeikeilun aikana rahoitusta koko hankkeelle saatiin 1,28 M€, joka jakautui kolmen organisaation kesken Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Kuopion kaupunki ja Kysteri liikelaitos. Kaikki edellisen kokeilun "Ihminen edellä valinnanvapauskokeilu" yksityiset palveluntuottajat osallistuivat myös jatkohankekaudelle. Kokeilu sai alueella hyvän vastaanoton koko kokeilun ajan ja parhaimmillaan YLÄ-Savon SOTE kuntayhtymän asiakkaista 8206 oli asiakkaina yksityisen palvelutuotannon piirissä 22 % (asukkaat 37 268). Kokeilun aikana hoitoon pääsy julkisissa palveluissa parantui oman toiminnan kehittämisen ja valinnanvapauskokeilun ansiosta.

Terveysneuvonta

Terveysneuvonnan osalta jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat 97 000 € /-4,4 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna 39 000 / 1,9 %. Henkilöstökuluja lisäsi henkilöstön vaihtuvuus ja pitkät poissaolot.

Uutena toimintamallina vuonna 2019 käynnistyi alle 20 vuotiaiden maksuton ehkäisy.

Vähentyneen syntyvyyden vuoksi yksi äitiysneuvolan vakanssi voitiin siirtää nuorten matalankynnyksen mielenterveys- ja päihdetöihin vuoden 2020 alusta.

Vastaanottopalvelut lisalmi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vastaanottopalvelut							
Tuotot	€	842 431	881 158	881 158	807 309	-8	-4
Toimintakulut	€	-7 058 215	-7 167 777	-7 139 812	-7 108 268	0	1
Poistot	€	-19 405	-26 099	-26 099	-16 085	-38	-17
Netto	€	-6 235 189	-6 312 718	-6 284 753	-6 317 045	1	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-6 418 657	-6 470 984	-6 445 015	-6 492 475	1	1
Kulut / asiakas	€	-532	-533	-531	-534	1	0
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut							
Tuotot	€	834 232	781 503	781 502	799 667	2	-4
Toimintakulut	€	-5 790 965	-5 720 076	-5 738 901	-5 817 554	1	0
Poistot	€	-19 405	-26 099	-26 099	-16 085	-38	-17
Netto	€	-4 976 137	-4 964 672	-4 983 498	-5 033 972	1	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-5 149 289	-5 114 609	-5 136 168	-5 196 823	1	1
Asiakkaat, hetu	hlö	13 296	13 500	13 500	13 333	-1	0
Kulut / asiakas	€	-437	-426	-427	-438	2	0
Peittävyys	%	61	62	62	62	0	1
Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä	%	16	17	17	16	-8	0
Kulut / asukas	€	-269	-266	-266	-272	2	1
Terveysneuvonta							
Tuotot	€	8 199	99 656	99 655	7 642	-92	-7
Toimintakulut	€	-1 267 250	-1 447 701	-1 400 910	-1 290 714	-8	2
Netto	€	-1 259 051	-1 348 045	-1 301 255	-1 283 073	-1	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 269 368	-1 356 375	-1 308 846	-1 295 651	-1	2
Kulut / asiakas	€	-113	-129	-124	-120	-4	5
Kulut / asukas	€	-59	-67	-65	-60	-7	3

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lääkäri- ja hoitajapalvelut

lisalmen terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut kokonaisuudessaan kasvoivat 61 000 euroa /+1% talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 48 000 euroa / 1+%. lisalmelaisten lääkärikäynneistä kohdentui lisalmen terveyskeskukseen (16834/67,1%), Kiuruveden terveyskeskukseen (1720/7%), Sonkajärven terveyskeskukseen (174/0,7%), Vieremän terveyskeskukseen (352/1,4%) ja päivystykseen (7539/30,1%). lisalmelaisten hoitajakäynneistä kohdentui lisalmen terveyskeskukseen (26953/94,1%), Kiuruveden terveyskeskukseen (133/0,5%), Sonkajärven terveyskeskukseen (183/0,6%), Vieremän terveyskeskukseen (57/0,2%) ja päivystykseen (1317/4,6%).

Lääkäri- ja hoitajapalvelujen nettokäynnin hinta 88,13 euroa.

Valinnanvapaus kokeilu päättyi 31.7.2019, jonka jälkeen valinnan tehneet asiakkaat (1538) palautuivat terveyskeskusten asiakkaiksi. Talousarviossa ei ole otettu huomioon valinnanvapauskokeilun päättymistä, palautuvia asiakkaita eikä kustannuksia. Valinnanvapauskokeilun omavastuu maksoi vuonna 2019 n. 58 000 euroa ja vuonna 2018 n. 70 000 euroa.

Terveysneuvonta:

Terveysneuvonnan osalta lisalmen maksuosuus toteutui 61 000 € /-4,5 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 26 000 € / 2,1 %.

lisalmessa syntyi viime vuonna 145 lasta.

lisalmessa on paljon kouluja ja toisen asteen oppilaitoksia, joiden kustannukset myös ulkokuntien opiskelijoiden osalta kuuluvat oppilaitoksen sijaintikunnan maksettaviksi. Tämä nostaa lisalmen terveysneuvonnan kuluja.

lisalmessa alle 20 vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn toteuma oli 22 175 €, mikä ylitti ehkäisyyn varatun summan 24 %. Ylitystä selittävät muiden kuin jäsenkuntien asiakkaiden määrä, (toisen asteen oppilaitoksissa) ja alkuvuodesta varastoon ostettu ehkäisyvälineiden suuri määrä. Varaston arvo huomioden ylitys on noin 4 %.

Vastaanottopalvelut Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vastaanottopalvelut							
Tuotot	€	780 090	606 422	606 422	535 193	-12	-31
Toimintakulut	€	-3 380 127	-3 169 320	-3 162 176	-3 192 492	1	-6
Poistot	€	-26 541	-20 082	-20 081	-18 092	-10	-32
Netto	€	-2 626 578	-2 582 979	-2 575 834	-2 675 392	4	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 730 284	-2 689 589	-2 682 922	-2 751 107	3	1
Kulut / asiakas	€	-591	-536	-535	-567	6	-4
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut							
Tuotot	€	778 931	602 932	602 932	534 551	-11	-31
Toimintakulut	€	-2 957 591	-2 724 128	-2 729 285	-2 770 717	2	-6
Poistot	€	-26 541	-20 082	-20 081	-18 092	-10	-32
Netto	€	-2 205 202	-2 141 277	-2 146 435	-2 254 258	5	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-2 308 654	-2 249 311	-2 255 134	-2 331 379	3	1
Asiakkaat, hetu	hlö	5 769	5 950	5 950	5 667	-5	-2
Kulut / asiakas	€	-517	-461	-462	-492	7	-5
Peittävyys	%	70	72	72	70	-3	0
Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä	%	7	7	7	8	19	17
Kulut / asukas	€	-360	-331	-332	-342	3	-5
Terveysneuvonta							
Tuotot	€	1 159	3 491	3 491	642	-82	-45
Toimintakulut	€	-422 535	-445 193	-432 890	-421 775	-3	0
Netto	€	-421 376	-441 702	-429 400	-421 134	-2	0
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-421 629	-440 279	-427 788	-419 728	-2	0
Kulut / asiakas	€	-112	-109	-106	-114	8	1
Kulut / asukas	€	-51	-54	-52	-52	-1	1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lääkäri- ja hoitajapalvelut

Kiuruveden terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut kokonaisuudessaan kasvoivat 76 000 euroa / + 3 %:a talousarviossa arvioitua suurempina. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 23 000 euroa / 1+%. Kiuruveden terveyskeskuksen vastaanoton nettokustannukset toteutuivat 22 000 euroa / 1 %:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 65 000 euroa / 4 %: a johtuen toiminnan tehostamisesta. Kiuruvetisten lääkärikäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (322/2,7%), Kiuruveden terveyskeskukseen (9280/78%), Sonkajärven terveyskeskukseen (18/0,2%), Vieremän terveyskeskukseen (79/0,7%) ja päivystykseen (2199/18,5%). Kiuruvetisten hoitajakäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (744/2,7%), Kiuruveden terveyskeskukseen (11387/92,2%), Sonkajärven terveyskeskukseen (5/0%), Vieremän terveyskeskukseen (14/0,1%) ja päivystykseen (195/1,6%). Valinnanvapauden päätyttyä lääkärikäyntien osuus lisääntyi 2% ja hoitajakäyntien osuus 5,5%.

Lääkäri- ja hoitajapalvelujen nettokäynnin hinta 78,12 euroa.

Valinnanvapaus kokeilu päättyi 31.7.2019, jonka jälkeen valinnan tehneet asiakkaat (2282) palautuivat terveyskeskuksen asiakkaiksi. Talousarviossa ei ole otettu huomioon valinnanvapauskokeilun päättymistä, palautuvia asiakkaita eikä kustannuksia. Heinäkuun 2019 aikana palveluntuottaja ei tarjonnut enää palveluja Kiuruvedellä. Valinnanvapauskokeilun omavastuu maksoi vuonna 2019 n. 92 000 euroa ja vuonna 2018 n. 133 000 euroa.

Terveysneuvonta:

Terveysneuvonnan osalta Kiuruveden maksuosuus toteutui 21 000 € /-4,7 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kustannustaso oli sama kuin vuonna 2018.

Kiuruvedellä neuvolan asiakasmäärä laski edelleen noin viisi prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kouluterveydenhuollossa sen sijaan asiakasmäärä nousi noin 1,5 %. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon henkilöstössä oli paljon vaihtuvuutta ja sijaisia, mikä on lisännyt henkilöstökuluja. Tilinpäätös kuitenkin alitti talousarvion hieman.

Kiuruvedellä syntyi vuonna 2019 55 lasta.

Alle 20 vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn toteuma oli 78 % siihen varatusta summasta (5500 €).

Vastaanottopalvelut Sonkajärvi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vastaanottopalvelut							
Tuotot	€	309 006	235 645	235 645	252 203	7	-18
Toimintakulut	€	-1 618 746	-1 645 332	-1 644 741	-1 580 107	-4	-2
Poistot	€	-1 302	-2 598	-2 598	-1 107	-57	-15
Netto	€	-1 311 042	-1 412 285	-1 411 694	-1 329 011	-6	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 349 715	-1 449 335	-1 449 177	-1 363 188	-6	1
Kulut / asiakas	€	-611	-568	-568	-600	6	-2
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut							
Tuotot	€	308 697	235 341	235 341	251 676	7	-18
Toimintakulut	€	-1 418 642	-1 426 526	-1 430 153	-1 373 392	-4	-3
Poistot	€	-1 302	-2 598	-2 598	-1 107	-57	-15
Netto	€	-1 111 247	-1 193 784	-1 197 410	-1 122 823	-6	1
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 149 477	-1 231 188	-1 235 294	-1 156 414	-6	1
Asiakkaat, hetu	hlö	2 652	2 900	2 900	2 637	-9	-1
Kulut / asiakas	€	-535	-493	-494	-521	6	-3
Peittävyys	%	65	71	71	66	-7	2
Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä	%	10	12	12	9	-25	-9
Kulut / asukas	€	-348	-351	-352	-346	-1	-1
Terveysneuvonta							
Tuotot	€	309	304	304	527	73	70
Toimintakulut	€	-200 104	-218 805	-214 588	-206 715	-4	3
Netto	€	-199 794	-218 501	-214 284	-206 187	-4	3
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-200 239	-218 147	-213 882	-206 774	-3	3
Kulut / asiakas	€	-129	-123	-121	-123	2	-4
Kulut / asukas	€	-49	-54	-53	-52	-1	6

Tuottajan viesti tilaajalle:

Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut

Sonkajärven terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut kokonaisuudessaan toteutuivat 78 000 euroa / - 6 % :a talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 7 000 euroa / 1+ %: a. Sonkajärven terveyskeskuksen vastaanoton nettokustannukset toteutuivat 7 000 euroa / 1 % talousarviossa arvioitua pienempinä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 18 000 euroa / 2,4%: a. Sonkajärveläisten lääkärikäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (612/13,2%), Kiuruveden terveyskeskukseen (9/0,2%), Sonkajärven terveyskeskukseen (2738/59,3 %), Vieremän terveyskeskukseen (79/1,7 %) ja päivystykseen (1183/25,6%). Sonkajärveläisten hoitajakäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (1009/13,8%), Kiuruveden terveyskeskukseen (5/0,1 %), Sonkajärven terveyskeskukseen (6167/84,3 %), Vieremän terveyskeskukseen (17/0,2%) ja päivystykseen (115/1,6%). Valinnanvapauden päätyttyä lääkärikäyntien osuus lisääntyi 2% ja hoitajakäyntien osuus 5,4%.

Lääkäri- ja hoitajapalvelujen nettokäynnin hinta 80,39 euroa.

Valinnanvapaus kokeilu päättyi 31.7.2019, jonka jälkeen valinnan tehneet asiakkaat (1097) palautuivat terveyskeskuksen asiakkaiksi. Talousarviossa ei ole otettu huomioon valinnanvapauskokeilun päättymistä, palautuvia asiakkaita eikä kustannuksia. Valinnanvapauskokeilun omavastuu maksoi vuonna 2019 n. 41 000 euroa ja vuonna 2018 n. 44 000 euroa.

Terveysneuvonta

Terveysneuvonnan osalta Sonkajärven maksuosuus toteutui 11 000 € /-5,2 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 7 000 € / 3,3 %.

Sonkajärvellä terveysneuvonnan asiakkaiden määrä on lievässä nousussa vuoteen 2018 verrattuna. Tilinpäätös alitti talousarvion noin kahdella prosentilla.

Sonkajärvellä syntyi 17 lasta vuonna 2019.

Alle 20 vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn toteuma 51 % siihen varatusta summasta (1 900 €).

Vastaanottopalvelut Vieremä	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vastaanottopalvelut							
Tuotot	€	121 447	147 802	147 802	119 405	-19	-2
Toimintakulut	€	-1 223 662	-1 302 367	-1 299 656	-1 248 231	-4	2
Poistot	€	-1 242	-2 092	-2 092	-1 013	-52	-18
Netto	€	-1 103 457	-1 156 657	-1 153 946	-1 129 839	-2	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-1 128 914	-1 182 811	-1 180 468	-1 153 947	-2	2
Kulut / asiakas	€	-489	-514	-512	-504	-2	3
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut							
Tuotot	€	120 552	147 146	147 146	118 438	-20	-2
Toimintakulut	€	-1 045 881	-1 111 941	-1 114 923	-1 063 141	-5	2
Poistot	€	-1 242	-2 092	-2 092	-1 013	-52	-18
Netto	€	-926 571	-966 887	-969 869	-945 716	-2	2
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-952 291	-993 634	-997 007	-969 620	-3	2
Asiakkaat, hetu	hlö	2 505	2 540	2 540	2 477	-2	-1
Kulut / asiakas	€	-418	-439	-440	-430	-2	3
Peittävyys	%	68	69	69	67	-2	-1
Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä	%	11	12	12	11	-8	5
Kulut / asukas	€	-284	-302	-303	-289	-4	2
Terveysneuvonta							
Tuotot	€	895	656	656	968	47	8
Toimintakulut	€	-177 781	-190 426	-184 733	-185 091	0	4
Netto	€	-176 886	-189 770	-184 076	-184 123	0	4
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-176 622	-189 177	-183 461	-184 327	0	4
Kulut / asiakas	€	-113	-119	-115	-119	3	5
Kulut / asukas	€	-48	-52	-50	-50	0	4

Tuottajan viesti tilaajalle:

Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut

Vieremän terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut kokonaisuudessaan toteutuivat 27 000 euroa/-3%:a talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 17 000 euroa / 2 %:a. Vieremäläisten lääkärikäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (342/5,2%), Kiuruveden terveyskeskukseen (57/0,9%), Sonkajärven terveyskeskukseen (19/0,3 %), Vieremän terveyskeskukseen (5240/79 %) ja päivystykseen (979/14,8%). Vieremäläisten hoitajakäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (705/21,8%), Kiuruveden terveyskeskukseen (65/2 %), Sonkajärven terveyskeskukseen (15/0,5 %), Vieremän terveyskeskukseen (2315/71,6%) ja päivystykseen (131/4,1%).

Lääkäri- ja hoitajapalvelujen nettokäynnin hinta 80,39.

Valinnanvapaus kokeilu päättyi 31.7.2019, jonka jälkeen valinnan tehneet asiakkaat (57) palautuivat terveyskeskuksen asiakkaiksi. Valinnanvapauskokeilun omavastuu maksoi vuonna 2019 n. 1 700 euroa ja vuonna 2018 n. 3 000 euroa.

Terveysneuvonta

Terveysneuvonnan osalta Vieremän maksuosuus toteutui 5 000 € /-2,6 % talousarviossa arvioitua pienempänä. Kasvua vuoteen 2018 verrattuna oli 8 000 € / 4,4 %.

Vieremällä terveysneuvonnan asiakasmäärä pysyi suunnilleen ennallaan vuoteen 2018 verrattuna.

Lapsia Vieremällä syntyi 12 kappaletta.

Alle 20 vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn toteuma 112 % siihen varatusta summasta (2 200 €).

Vastaanottopalvelut Ulkokunnat	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Vastaanottopalvelut							
Tuotot	€	496 267	466 070	466 070	509 473	9	3
Toimintakulut	€	-843 920	-790 559	-793 833	-816 698	3	-3
Poistot	€	-3 651	-3 592	-3 592	-2 205	-39	-40
Netto	€	-351 304	-328 080	-331 354	-309 431	-7	-12
Ulkokuntien osuus	€	351 304	328 080	331 354	309 431	-7	-12
Kulut / asiakas	€	-407	-425	-426	-402	-6	-1
Terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut							
Tuotot	€	486 822	452 866	452 866	499 264	10	3
Toimintakulut	€	-823 724	-771 396	-775 667	-794 524	2	-4
Poistot	€	-3 651	-3 592	-3 592	-2 205	-39	-40
Netto	€	-340 553	-322 122	-326 392	-297 466	-9	-13
Ulkokuntien osuus	€	340 553	322 122	326 392	297 466	-9	-13
Asiakkaat, hetu	hlö	2 080	1 870	1 870	2 037	9	-2
Kulut / asiakas	€	-398	-414	-417	-391	-6	-2
Päivystyskäyntien osuus kaikista käynneistä	%	37	40	40	37	-8	1
Terveysneuvonta							
Tuotot	€	9 445	13 204	13 204	10 209	-23	8
Toimintakulut	€	-20 196	-19 163	-18 166	-22 174	22	10
Netto	€	-10 751	-5 959	-4 962	-11 965	141	11
Ulkokuntien osuus	€	10 751	5 959	4 962	11 965	141	11
Kulut / asiakas	€	-99	-108	-103	-100	-2	1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lääkäri- ja hoitajapalvelut

Ulkokuntien terveyskeskuslääkäri- ja hoitajapalvelut kokonaisuudessaan toteutuivat 29 000 euroa / - 9 % talousarviossa arvioitua pienempinä. Vähennystä vuoteen 2018 verrattuna oli 43 000 euroa / -13%. Muiden kuntalaisten lääkärikäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (452/21,3%), Kiuruveden terveyskeskukseen (294/13,8%), Sonkajärven terveyskeskukseen (65/3,1 %), Vieremän terveyskeskukseen (112/5,3 %) ja päivystykseen (1204/56,6%). Muiden kuntalaisten hoitajakäynneistä kohdentui lisälmen terveyskeskukseen (813/52,1%), Kiuruveden terveyskeskukseen (398/25,5 %), Sonkajärven terveyskeskukseen (123/7,9 %), Vieremän terveyskeskukseen (38/2,4%) ja päivystykseen (187/12%). Lääkäri- ja hoitajapalvelujen nettokäynnin hinta 78,97 euroa.

Terveysneuvonta

Ulkokunnan asiakkuudet asetetaan talousarvioon vain maksavien asiakkaiden mukaan. Sekä asiakasmäärä että tuotot olivat talousarvion mukaisia. Loput ulkokuntalaiset terveysneuvonnan osalta ovat opiskelijoita, joilta ei voida periä maksua palveluista tai kotikunnalta korvausta.

2.8.13 Ympäristö

Palvelun sisältö:

Ympäristönsuojelu, terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto

Lyhyt kuvaus:

Vastuualueen tavoitteena on turvata terveellinen ja viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö. Vastuualue ylläpitää ja edistää ihmisten terveyttä, vähentää ja poistaa elinympäristön ja elintarvikkeiden terveyshaitteikijöitä ja estää tartuntojen leviämistä elintarvikkeiden välityksellä eläimistä ihmisiin.

Ympäristö		Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	%	%
Kaikki kunnat	yksikkö	2018	(Valtuusto)	(muutokset)	2019	Tilinpäätös/ TA-muutokset	Tilinpäätös
			2019	2019		2019	2019/2018
Ympäristö							
Tuotot	€				263 953		
Toimintakulut	€				-1 863 532		
Poistot	€				-31 473		
Netto	€	-1 648 952	-1 735 604	-1 789 243	-1 631 053	-9	-1
Eläinlääkintähuolto							
Tuotot	€				82 800		
Toimintakulut	€				-1 089 435		
Poistot	€				-31 473		
Netto	€	-1 079 342	-1 079 209	-1 079 209	-1 038 108	-4	-4
Ympäristöterveysvalvonta							
Tuotot	€				44 603		
Toimintakulut	€				-384 421		
Netto	€	-316 884	-363 528	-363 528	-339 818	-7	7
Ympäristönsuojelu							
Tuotot	€				136 551		
Toimintakulut	€				-389 677		
Netto	€	-252 725	-292 867	-346 506	-253 126	-27	0

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vastuualueen taloudellinen tulos oli ylijäämäinen, mikä johtui pääosin kahdesta tekijästä; ympäristönsuojeluyksikössä oli runsaasti käsiteltävänä maa-aines- ja ympäristölupia sekä rekisteröinti-ilmoituksia ja myyntituotot ylittivät arvion. Myös terveysvalvontayksikön myyntituotot ylittivät arvion. Toiseksi, eläinlääkintähuollossa syntyi poikkeuksellisesti säästöä henkilöstömenoissa, kun valvontaeläinlääkärin virka oli osan vuotta täyttämättä ja kunnaneläinlääkärin virkoihin ei saatu riittävästi sijaisia.

Oleelliset muutokset:

Pielaveden kunta antoi 1.1.2019 alkaen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän hoidettavaksi. Pielaveden ympäristönsuojeluviranhaltija siirtyi kuntayhtymän viranhaltijaksi. Yhteistyön aloittamisen vuoksi tehtiin talousarvionmuutos, jossa tuloja lisättiin 20000 € ja menoja 53000 €. Menot jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa. Kuntayhtymä perusti toisen valvontaeläinlääkärin viran loppuvuodesta 2019.

Ympäristö lisämi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Ympäristö							
Tuotot	€				143 604		
Toimintakulut	€				-1 036 263		
Poistot	€				-18 133		
Netto	€				-910 792		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-926 659	-982 123	-989 837	-910 792	-8	-2
Eläinlääkintähuolto							
Tuotot	€				47 705		
Toimintakulut	€				-614 445		
Poistot	€				-18 133		
Netto	€				-584 873		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-601 499	-605 186	-605 186	-584 873	-3	-3
Ympäristöterveysvalvonta							
Tuotot	€				25 698		
Toimintakulut	€				-221 485		
Netto	€				-195 787		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-180 893	-208 757	-208 757	-195 787	-6	8
Ympäristönsuojelu							
Tuotot	€				70 201		
Toimintakulut	€				-200 334		
Netto	€				-130 133		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-144 268	-168 180	-175 894	-130 133	-26	-10

Ympäristö Kiuruvesi	yksikkö	Tilinpäätös 2018	Talousarvio (Valtuusto) 2019	Talousarvio (muutokset) 2019	Tilinpäätös 2019	% Tilinpäätös/ TA-muutokset 2019	% Tilinpäätös 2019/2018
Ympäristö							
Tuotot	€				54 527		
Toimintakulut	€				-405 644		
Poistot	€				-6 885		
Netto	€				-358 003		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-371 824	-387 274	-391 698	-358 003	-9	-4
Eläinlääkintähuolto							
Tuotot	€				18 114		
Toimintakulut	€				-245 478		
Poistot	€				-6 885		
Netto	€				-234 250		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-245 686	-242 990	-242 990	-234 250	-4	-5
Ympäristöterveysvalvonta							
Tuotot	€				9 758		
Toimintakulut	€				-84 098		
Netto	€				-74 341		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-70 173	-79 908	-79 908	-74 341	-7	6
Ympäristönsuojelu							
Tuotot	€				26 656		
Toimintakulut	€				-76 068		
Netto	€				-49 412		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-55 965	-64 376	-68 800	-49 412	-28	-12

Ympäristö		Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	%	%
Sonkajärvi	yksikkö	2018	(Valtuusto)	(muutokset)	2019	Tilinpäätös/ TA-muutokset	Tilinpäätös
			2019	2019		2019	2019/2018
Ympäristö							
Tuotot	€				26 531		
Toimintakulut	€				-196 364		
Poistot	€				-3 350		
Netto	€				-173 183		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-184 394	-189 919	-192 501	-173 183	-10	-6
Eläinlääkintähuolto							
Tuotot	€				8 814		
Toimintakulut	€				-118 432		
Poistot	€				-3 350		
Netto	€				-112 968		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-121 669	-118 935	-118 935	-112 968	-5	-7
Ympäristöterveysvalvonta							
Tuotot	€				4 748		
Toimintakulut	€				-40 920		
Netto	€				-36 172		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-34 895	-39 313	-39 313	-36 172	-8	4
Ympäristönsuojelu							
Tuotot	€				12 970		
Toimintakulut	€				-37 012		
Netto	€				-24 042		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-27 830	-31 671	-34 253	-24 042	-30	-14

Ympäristö		Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	%	%
Vieremä	yksikkö	2018	(Valtuusto)	(muutokset)	2019	Tilinpäätös/ TA-muutokset	Tilinpäätös
			2019	2019		2019	2019/2018
Ympäristö							
Tuotot	€				24 585		
Toimintakulut	€				-183 295		
Poistot	€				-3 104		
Netto	€				-161 814		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-166 074	-176 288	-177 825	-161 814	-9	-3
Eläinlääkintähuolto							
Tuotot	€				8 167		
Toimintakulut	€				-111 080		
Poistot	€				-3 104		
Netto	€				-106 017		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-110 489	-112 098	-112 098	-106 017	-5	-4
Ympäristöterveysvalvonta							
Tuotot	€				4 399		
Toimintakulut	€				-37 918		
Netto	€				-33 519		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-30 923	-35 550	-35 550	-33 519	-6	8
Ympäristönsuojelu							
Tuotot	€				12 018		
Toimintakulut	€				-34 297		
Netto	€				-22 279		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	-24 662	-28 640	-30 177	-22 279	-26	-10

Ympäristö		Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Tilinpäätös	%	
Pielavesi/ ulkokunnat	yksikkö	2018	(Valtuusto)	(muutokset)	2019	Tilinpäätös/	%
			2019	2019		TA-muutokset	Tilinpäätös
						2019	2019/2018
Ympäristö							
Tuotot	€				14 706		
Toimintakulut	€				-41 966		
Netto	€				-27 261		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	0	-37 382	-27 261	-27	
Ympäristönsuojelu							
Tuotot	€				14 706		
Toimintakulut	€				-41 966		
Netto	€				-27 261		
Ulkokuntien osuuden jälkeen	€	0	0	-37 382	-27 261	-27	

Taulukko 1. Eläinlääkintähuollon subventiot vuosilta 2010-2019.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Kiuruvesi	14 456	13 993	13 872	10 660	15 974	10 440	14 179	15 597	12 523	14 360
Vieremä	6 917	8 588	7 758	7 880	10 944	8 868	9 273	10 797	10 859	9 775
Iisalmi	6 017	4 349	4 403	4 943	4 868	3 813	5 333	6 012	4 484	5 484
Sonkajärvi	6 023	6 462	5 083	4 772	6 065	6 683	7 657	6 257	6 802	7 704
Yhteensä	33 413	33 392	31 116	28 255	37 851	29 804	36 442	38 663	34 668	37 323

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

TUOSLASKELMA TP 2019

	1-12 / 2019		1-12 / 2018	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUTOT	148 968 644,63		142 743 132,81	
MAKSUTUTOT	13 330 486,36		12 290 902,54	
TUET JA AVUSTUKSET	1 132 233,89		1 858 139,38	
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 610 266,22	165 041 631,10	1 482 560,98	158 374 735,71
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-52 026 872,95		-51 858 460,00	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-9 669 626,49		-9 629 498,15	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 537 434,41		-1 935 651,46	
PALVELUJEN OSTOT	-82 485 858,51		-79 020 544,17	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 823 582,03		-4 375 901,70	
AVUSTUKSET	-6 099 847,02		-6 469 332,33	
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 128 328,18	-162 771 549,59	-6 091 121,93	-159 380 509,74
TOIMINTAKATE		2 270 081,51		-1 005 774,03
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	0,00		7 881,54	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	35 264,30		33 154,09	
KORKOKULUT	-18 703,12		-4 222,22	
MUUT RAHOITUSKULUT	-299 885,70	-283 324,52	-314 766,29	-277 952,88
VUOSIKATE		1 986 756,99		-1 283 726,91
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		-1 986 756,99		-2 709 674,71
SATUNNAISET ERÄT				
SATUNNAISET TUOTOT		0,00		3 993 401,62
TILIKAUDEN TULOS		0,00		0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		0,00		0,00

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

			2019	2018
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	1 986 756,99		-1 283 726,91	
SA TUNNAISET ERÄT	0,00		3 993 401,62	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0,00	1 986 756,99	-3 993 401,62	-1 283 726,91
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-1 859 198,01		-4 130 606,47	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	104 011,10	-1 755 186,91	4 020 220,43	-110 386,04
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		231 570,08		-1 394 112,95
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	0,00		10 324 000,00	
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-913 394,28		-1 490 118,93	
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	-19 330,35	-932 724,63	-2 268 193,40	6 565 687,67
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		19 330,35		67 481,50
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-220 486,82		64 512,48	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-7 425,89		1 255,33	
SAAMISTEN MUUTOS	-1 315 338,74		-2 730 454,10	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	1 362 327,89	-180 923,56	-722 860,73	-3 387 547,02
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-1 094 317,84		3 245 622,15
RAHAVAROJEN MUUTOS		-862 747,76		1 851 509,20
RAHAVARAT 31. 12.	9 738 649,96		10 601 397,72	
1. 1.	10 601 397,72	-862 747,76	8 749 888,52	1 851 509,20

3.3 Tase

TASE 2019

	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	521 423,78	514 501,20
AINEETTOMAT OIKEUDET	221 188,32	175 045,60
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	300 235,46	339 455,60
AINEELLISET HYÖDYKKEET	19 609 241,11	19 793 722,67
MAA- JA VESIALUEET	649 068,91	649 068,91
RAKENNUKSET	14 960 605,83	16 077 882,11
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	0,00	0,00
KONEET JA KALUSTO	1 633 956,20	1 974 372,54
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	2 365 610,17	1 092 399,11
SIJOITUKSET	194 747,00	248 758,10
OSAKKEET JA OSUUDET	194 747,00	248 758,10
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20 325 411,89	20 556 981,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	236 933,56	229 507,67
AINEET JA TARVIKKEET	236 933,56	229 507,67
SAAMISET	9 563 739,39	8 248 400,75
PITKÄAIKAISET SAAMISET	9 860,00	9 860,00
MUUT SAAMISET	9 860,00	9 860,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	9 553 879,49	8 238 540,75
MYyntISAAMISET	2 984 687,26	2 942 829,92
MUUT SAAMISET	5 526 966,49	2 934 449,19
SIIRTOSAAMISET	1 042 225,74	2 361 261,64
RAHAT JA PANKKISAAMISET	9 738 649,96	10 601 397,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	19 539 323,01	19 079 306,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 864 734,90	39 636 288,11

	2019	2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	11 408 333,58	11 389 003,23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	11 408 333,58	11 389 003,23
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	34 750,54	249 664,51
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	26 363,26	27 142,94
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24 897,92	29 691,09
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	86 011,72	306 498,54
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	9 256 000,00	9 968 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	9 256 000,00	9 968 000,00
MUUT VELAT	0,00	0,00
LYHYTAIKAINEN	19 114 389,60	17 972 786,34
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	712 000,00	375 330,35
LAINAT JULKISYHTESÖILTÄ	0,00	557 394,28
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	7 844 993,03	6 632 002,87
MUUT VELAT	93 253,69	92 629,76
SIIRTOVELAT	10 464 142,88	10 315 429,08
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	28 370 389,60	27 940 786,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 864 734,90	39 636 288,11

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liite 1: Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa "Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet".

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen päivän hinnan mukaisesti. Materiaalijärjestelmä päivittää vaihto-omaisuuden viimeisen toteutuneen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset ja merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Liite 2: Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoisia.

Liite 6: Toimintatuotot vastualueittain

Vastuualueiden toimintatuotot	2019	2018
Hallinto ja tukipalvelut	627 675,01	814 957,56
Talous-, tieto- ja kehittämis toiminta	143 420 922,60	138 048 136,26
Hyvinvointipalvelut	3 814 901,45	2 872 447,39
Hoito ja hoivapalvelut	9 120 854,87	8 692 159,36
Terveyspalvelut	7 793 323,87	7 705 668,50
Ympäristö ja terveysvalv.palvelut	263 953,30	241 366,64
Toimintatuotot yhteensä	165 041 631,10	158 374 735,71

* toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Kuntayhtymän toimintatuotot	2019	2018
Myyntituotot	148 968 644,63	142 743 132,81
Maksutuotot	13 330 486,36	12 290 902,54
Tuet ja avustukset	1 132 233,89	1 858 139,38
Muut toimintatuotot	1 610 266,22	1 482 560,98
Toimintatuotot yhteensä	165 041 631,10	158 374 735,71

* toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liite 9: Palvelujen ostojen erittely

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	63 840 119,49	60 801 038,91
Muiden palvelujen ostot	18 645 739,02	18 219 505,26
Palvelujen ostot yhteensä	82 485 858,51	79 020 544,17

Liite 11: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

SOTE-KUNTAYHTYMÄN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2019

	Poistomenetelmä		Kuntajaoston suositus
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	tasapoisto	5 v	2 - 5 v *
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v	5 - 20 v *
Liikearvo	tasapoisto	5 v	2 - 5 v *
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 v	2 - 5 v *
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3 - 20 v	2 - 5 v *
Aineelliset hyödykkeet			
Maa -ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	30 v	20 - 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v	20 - 30 v
Talousrakennukset	tasapoisto	15 v	10 -20 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 v	20 - 30 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v	30 - 50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Muut kiinteät koneet,laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto	23 %	20 - 25 %
Koneet ja kalusto			
Sairaankuljetusajoneuvot	menojäännöspoisto	30-40 %	ei erillistä suositusta
Muut kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	30 %	25 - 30 %
Muut raskaat koneet	menojäännöspoisto	25 %	20 - 25 %
Muut kevyet koneet	menojäännöspoisto	30 %	25 - 30 %
Sairaala-,terveydenhuolto -yms.laitteet	menojäännöspoisto	20-30 %	20 - 30 %
Atk-laitteet	menojäännöspoisto	30-40 %	30 - 40 %
Muut laitteet ja kalusteet	menojäännöspoisto	30-40 %	30 - 40 %
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat			
	ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		

Tasanimikkeistön tarkempi määrittely KILA:n kuntajaoston tase- ja poisto-ohjeessa, tarvittaessa kuntayhtymä antaa sisäisen ohjeistuksen poistosuunnitelman tase-erien yksilöidystä sisällöstä.

* erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Liite 14: Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	2019	2018
Satunnaiset tuotot		
Verso Oy:n luovutusvoitto	0	3 993 401,62

Liite 19: Tiedot pysyvien vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.erh.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2019	175 045,60	339 455,60	0,00	514 501,20	649 068,91	16 077 882,11	0,00	1 974 372,54		1 092 399,11	19 793 722,67
Lisäykset tilikauden aikana	166 755,03			166 755,03				379 891,99		1 273 211,00	1 653 102,99
Rahoitusosuudet tilikaudella											
Vähennykset tilikauden aikana	54,49			54,49		421 348,42		22,75			421 371,17
Siirrot erien välillä	37 972,36			37 972,36				48 664,17			48 664,17
Tilikauden poisto	158 639,16	39 220,14		197 859,30		695 927,86		671 621,41			1 367 549,27
Muut kertaluont. lisäpoistot											
Arvonlennukset ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.2019	221 188,32	300 235,46	0,00	521 423,78	649 068,91	14 960 605,83	0,00	1 633 956,20	0,00	2 365 610,11	19 609 241,05
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	221 188,32	300 235,46	0,00	521 423,78	649 068,91	14 960 605,83	0,00	1 633 956,20		2 365 610,11	19 609 241,05
Olenneiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista											

Maa- ja vesialueet	kp-arvo
Isälmen sairaalan tontti	476 754,54
Koljonvirran maa-alue	125 221,75
Riistakatu 19 A tontti	13 455,03
Asuin- ja toimistorakennus -tontti	33 637,59
Maa-alueet yhteensä	649 068,91

Rakennukset	kp-arvo
Isälmen sairaala	14 586 147,44
Koljonvirran sairaala	0,00
Rakennus 2 asuinrakennus	0,00
Eläinklinikka	374 458,39
Rakennukset yhteensä	14 960 605,83

Maa-alueiden verotusarvot:	
140-001-0036-0001-6, Riistakatu	956 607,41
140-407-00065-0002-D Koljonvirta	34 365,75

Rakennusten verotusarvot:	
Asuinrakennukset	
Isälmen aluesairaala	12 420 818,42
Koljonvirran sairaala	3 221 396,40
Eläinklinikka	414 094,45
Verotusarvot yhteensä	17 047 282,43

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET (LIITETIETO 19)

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET (LIITETIETO 19)

	Osakkeet ja osuudet				JVK-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet Konsermi-yhtiöt	Osakkeet Omistusyht. yhteisö	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	JVK-saamiset	Saamiset konsermi-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt
Hankintameno 1.1.2019	0	0	0	248 758,10	248 758,10	0	0	0	0,00
Lisäykset	0	0	0	50 000,00	50 000,00	0	0	0	0,00
Vähennykset	0	0	0	104 011,10	104 011,10	0	0	0	0,00
Siirrot erien välillä									
Hankintameno 31.12.2019	0	0	0	194 747,00	194 747,00	0	0	0	0,00
Arvonlennukset tilikaudella	0	0	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00
Arvonkorotukset	0	0	0	0,00	0,00	0	0	0	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	0	0	194 747,00	194 747,00	0	0	0	0,00

Liite 20: Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt

Ylä-Savon Sairaanhoidon tukisäätiö

y-tunnus	kotipaikka	om.os. %	2019	2018
0846186-4	lissalmi	100 %		
oma pääoma			600 837,57	574 630,87
vieras pääoma			8 214,97	4 192,03
tilikauden voitto/-tappio			26 206,70	-20 461,30

Muut osakeomistukset

		om.os. %	2019	2018
Asunto-osakkeet	lissalmi		23 952,77	23 952,77
As. Oy lissalmen Louhenkuja		3,40 %		
As. Oy lissalmen Otavankatu 18 B		6,70 %		
lissalmen Puhelin Oy, 43 kpl	lissalmi	9,16 %	23 643,97	23 643,97
Sakupe Oy, 1602-1629	Siilinjärvi	0,97 %	4 709,26	4 709,26
Sansia Oy	Kuopio	0,72 %	2 000,00	2 000,00
Ylä-Savon ICT-palvelut Oy	lissalmi	45,00 %	22 500,00	22 500,00
Ylä-Savon Toimi-työvalmennussäätiö	lissalmi	86,00 %	43 000,00	43 000,00
Istekki Oy	Kuopio	0,21 %	20 000,00	20 000,00
Kuntien Tiera Oy, 2469 osaketta	Helsinki	0,08 %	4 941,00	4 941,00
Everso Oy	lissalmi	51,00 %		104 011,10
Itä-Suomen Laboratoriokeskus	Kuopio	1,57 %	50 000,00	
Muut yhteensä			194 747,00	248 758,10

Liite 23: Saamisten erittely

Saamisten erittely

	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		14 198,29		3 687,49
Saamiset jäsenkunnilta ja sopimuskunnilta				
Myyntisaamiset		3 058,76		1 791,83

Liite 24: Siirtosaamisiin siirtyvät olennaiset erät

	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Smartum	527 223,41	
Kelan korvaus työterv.huoll.	285 000,00	412 000,00
Muut tulojäämät	230 002,33	1 949 261,64
Tulojäämät yhteensä	1 042 225,74	2 361 261,64

Liite 25: Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	11 389 003,23	11 321 521,73
Lisäykset	19 330,35	67 481,50
Peruspääoma 31.12.	11 408 333,58	11 389 003,23

Erittely peruspääoman jakautumisesta		
Jäsenkunta	2019	2018
Iisalmi	7 050 163,03	7 030 832,68
Kiuruvesi	1 880 601,39	1 880 601,39
Sonkajärvi	1 188 072,43	1 188 072,43
Vieremä	1 289 496,73	1 289 496,73
Yhteensä	11 408 333,58	11 389 003,23

Liite 27: Pitkäaikaisen vieraspääoman erittely veloista jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 408 000,00	7 120 000,00

Liite 30: Pitkä- ja lyhytaikaiset velat jäsenkunnille

Vieras pääoma				
	2019		2018	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat jäsenkunnille				
Ostovelat		337 633,44		394 876,93
Siirtovelat		285 208,34		284 725,08
Yhteensä		622 841,78		679 602,01

Liite 33: Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät		
	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämäpalkat	927 712,52	925 668,39
Lomapalkkavelan ja henkilösivuk.		
jaksotukset	8 466 163,30	8 004 573,43
Korkojaksotukset	4 037,04	4 181,22
Muut menojäämät	1 066 230,02	1 381 006,04
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	10 464 142,88	10 315 429,08

Liite 38: Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut		
Seuravalla tilikaudella maksettava osuus	2019	2018
Koneet ja laitteet	401 227,93	356 617,79
Toimitilojen vuokravastuut	2 281 842,98	2 432 763,91
Yhteensä	2 683 070,91	2 789 381,70

Liite 42: Henkilöstön määrä 31.12.

Henkilöstön lukumäärä		
	2019	2018
Hallinto- ja tukipalvelut	246	232
Talous-, tieto- ja kehittämistoiminta	30	25
Hyvinvointipalvelut	322	321
Hoito- ja hoivapalvelut	523	632
Terveyspalvelut	334	250
Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut	33	30
Yhteensä	1488	1490

Liite 43: Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut		
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	63 233 933,85	63 423 609,61
Henkilöstökulut aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	109 318,35	102 955,65
Henkilöstökulut yhteensä	63 343 252,20	63 526 565,26

Liite 44: Luottamushenkilön palkkioista peritetyt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Pohjois-Savon Kokoomus ry	1 974,00	1 563,00
Keskusta, Pohjois-Savon piiri	11 559,00	10 239,50
Sosiaalidemokraatit	2 816,00	2 282,00
Vasemmistoliitto, Iisalmi	1 567,50	1 267,50
Vasemmistoliitto, Kiuruvesi	1 200,00	970,50
Ylä-Savon Perussuomalaiset ry		204,00
Persut, P-S Piiri	384,00	150,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	19 500,50	16 676,50

Liite 45: Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2019	2018
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	19 563,52	8 882,15
Tarkastuslautakunnan avustaminen	8 333,48	4 297,10
Muu tilintarkastus		5 160,00
Palkkiot yhteensä	27 897,00	18 339,25

5. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖS- MERKINTÄ

Tilinpäätöksen allekirjoitus:

lisämessä __.__.2020

Yhtymähallitus

Kauko Korolainen

Jouni Toppinen

Elina Siirola

Kati Åhman

Pertti Pitkänen

Airi Pietikäinen

Tommi Korpihalli

Sisko Toivanen

Marja-Leena Kärkkäinen

Eero Kyllönen

Sari Lappalainen

Ilpo Kärkkäinen

Tarja Pirkkalainen

Juha Eskelinen

Ulla Miettinen

Leila Pekkanen
toimitusjohtaja

Suoritusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

lisämessä _____._____kuuta 2020

KPMG Oy
Katri Hokkanen
JHT, KHT

Elämää lähellä

www.ylasavonsote.fi